

การควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือ

อริย์สรวง นิลวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2548

ISBN 974 - 9746 - 42 - 2

SELF-REGULATION FOR PUBLICITY OF TELEMOVIES

AREESUANG NILWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for The Degree of Master Arts

Department of Business Communication Arts

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2005

ISBN 974 - 9746 - 42 - 2

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ที่ผู้วิจัยจะต้องระลึกถึงตลอดไป

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ สุภคิลก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งสละเวลาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดอันมีค่ายิ่ง ซึ่งเป็นจุดสำคัญที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาได้ กราบขอบพระคุณ อาจารย์อรุณ งามดี ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาติดตามให้ความคิดกับผู้วิจัยอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา กราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. อัสวิน เนตรโพธิ์แก้ว และ ผศ.ดร. วัฒินี พิพิชกุล กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อชี้แนะ ตลอดจนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน โดยเฉพาะ บริษัท ยูพีแอล กรุ๊ป จำกัด และพี่ ๆ สื่อมวลชน ที่กรุณาให้ข้อมูล ความเห็นที่เป็นประโยชน์และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์

ขอกราบระลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้โอกาสและให้ระลึกถึงความสำคัญของการศึกษามาโดยตลอด สามีที่ให้กำลังใจตลอดเวลาในการศึกษา ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ ร่วมสถาบัน และวงการวิชาชีพข่าวบันเทิงและนักแสดง และเจ้าหน้าที่บัณฑิต และคณะนิเทศศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความสะดวก และข้อแนะนำที่จำเป็นต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์จนกระทั่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อริย์สรวง นิลวรรณ

พ.ศ. 2548

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ

บทที่

1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1. แม่บทของสมาคมสมาพันธ์แห่งชาติในการควบคุมภาพยนตร์ไทย.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	10
3. ระเบียบวิธีการศึกษา.....	10
4. ขอบเขตการศึกษา.....	11
5. ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
6. ข้อเสนอพื้นฐานเบื้องต้น.....	11
7. นิยามศัพท์.....	12
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 กรอบความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้ผลิตสื่อ.....	17
2. การเผยแพร่และการควบคุมสื่อในต่างประเทศ.....	18
3. ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม.....	26
4. ทฤษฎีวิพากษ์.....	32
5. ทฤษฎีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในสังคม.....	36
6. แบบจำลองการครอบงำ.....	38
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	46
1. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	45
2. ข้อจำกัดในการวิจัย.....	46
3. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการศึกษา.....	47
1. ความเป็นอิสระของหนังแผ่นเมื่อพิจารณากรอบทางสังคมไทย.....	49
2. การเคลื่อนไหวของหนังแผ่นที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน.....	49
3. พัฒนาการการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547.....	50
4. กลไกมาตรการลงโทษและส่งเสริมของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทย.....	73
5. การดำเนินการของสมาคม.....	75
6. กระบวนการการควบคุมการเผยแพร่ในการตรวจสอบหนังแผ่นของสมาคม...	76
7. กระบวนการกลไกการควบคุมของบริษัทไทยกับหนังแผ่น.....	77
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
1. สรุปผลการวิจัย.....	82
2. อภิปรายผล.....	84
3. ข้อเสนอแนะ.....	91
3.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ.....	91
3.2 ข้อเสนอแนะต่อองค์กรผู้ประกอบการผลิตหนังแผ่น.....	91
3.3 ข้อเสนอแนะต่อสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย.....	92
3.4 ข้อเสนอแนะต่อสถาบันการศึกษา.....	93
3.5 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ.....	93
3.6 ข้อเสนอแนะต่อผู้อ่าน.....	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	103
คำถามในการสัมภาษณ์.....	104
บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์.....	105
บัญชีสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์.....	116
พระราชบัญญัติภาพยนตร์.....	117
พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473.....	132
รายชื่อ ที่อยู่ สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย.....	147
วิธีฉีchnั่งแผ่น ในสายตาประชาชนและนักแสดง.....	151
ภาพที่นำเสนอข่าว.....	159
ภาพที่เผยแพร่ในนิตยสาร.....	161
ภาพยนตร์ไทยในรูปแบบนิตยสารมีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.....	163
ประวัติผู้เขียน.....	232

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แบบจำลองการหลงคิดของสัมพันธภาพระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร.....	39
2	แบบจำลองการสมดุล/การแลกเปลี่ยนของสัมพันธภาพ ระหว่างผู้ส่งสารกับ ผู้รับสาร.....	40
3	การใส่เครื่องหมายให้ผู้บริโภคราบ.....	71
4	ตราสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย.....	73

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์
ชื่อนักศึกษา อริย์สรวง นิลาวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาฯ.ดร. บุญเลิศ ศุภคิลิก
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ (ธุรกิจ)
ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์ โดยศึกษาแนวความคิดและสาเหตุที่ทำให้เกิดการควบคุมตนเอง ตลอดจนกลไก กระบวนการ และการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประสิทธิภาพการในการปฏิบัติงานขององค์กรวิชาชีพ คือ สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เพื่อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยวิธีเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ผลการศึกษา พบว่า แนวความคิดเพื่อการควบคุมตนเองในการกำกับดูแลการเผยแพร่ หนังสือพิมพ์เริ่มมีขึ้นตั้งแต่ภาครัฐเข้ามามีบทบาทในการควบคุมธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ผู้ผลิตหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข้อมูล และเจตนาเพื่อทำให้ความบันเทิงโดยยึดถือผลประโยชน์ต่อสังคมไทยเป็นใหญ่ เนื่องจากหนังสือพิมพ์อาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาโดยเฉพาะต่อเยาวชนไทยที่ได้ชมหนังสือพิมพ์

พัฒนาการของการควบคุมตนเองในการกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์ สามารถแบ่ง เป็นช่วงที่สำคัญได้ 4 ช่วง คือ

ยุคที่หนึ่ง เป็นยุคเริ่มต้นหรือยุคบุกเบิกของหนังสือพิมพ์ มีความเสรีในการผลิตและจำหน่ายหาซื้อได้ง่าย เป็นการเกิดของหนังสือพิมพ์ที่ทำให้สังคมรู้จักในฐานะของสื่อบันเทิง ทำให้มีการแทรกแซง ทางวัฒนธรรมและอุดมการณ์เกิดขึ้น

ยุคที่สอง เป็นยุคที่ภาครัฐเข้ามาควบคุมการผลิตและจำหน่ายหนังสือพิมพ์ไม่ให้กลายเป็น “สื่อลามกอนาจาร” ในสายตาประชาชน

ยุคที่สาม ยุคความเคลื่อนไหวและแสวงหาทางออกร่วมกันระหว่างผู้ผลิตกับภาครัฐ โดยกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อหามาตรการในการควบคุมตนเอง โดยมีข้อสรุปว่าให้มีการแบ่งประเภทหนังแผ่นตามสีที่กำหนดให้เป็น “เครื่องหมายผู้บริโภค”

ยุคที่สี่ ยุคของการก่อตั้งสมาคมเพื่อควบคุมตนเอง เพื่อให้มีอำนาจต่อรองด้านกฎหมายในการทำหน้าที่ของสื่อ และขณะเดียวกันก็ตรวจสอบและควบคุมการผลิตและจำหน่าย ตลอดจนจรรยาบรรณของผู้ผลิตหนังแผ่นด้วยตนเอง และเพื่อการเติบโตของธุรกิจหนังแผ่นในอนาคต

ผลการศึกษาวิเคราะห์สรุปว่า การควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่นเป็นการควบคุมอันเกิดจากภาครัฐเข้ามามีบทบาทของการดำเนินธุรกิจหนังแผ่น ผู้ผลิตหนังแผ่นจึงจัดตั้งสมาคมด้วยความสมัครใจ ประกอบด้วยเงื่อนไขหลายประการ คือ ผู้ผลิตหนังแผ่นต้องควบคุมตนเองเป็นเบื้องต้น ผู้ประกอบการสมาคมวิชาชีพ สถาบันการศึกษา องค์กรภาครัฐ และองค์กรประชาชน ต้องทำความเข้าใจถึงปรัชญาและวิธีการในการควบคุมตนเอง ประสานการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างจริงจัง

หากองค์กรผู้ผลิตหนังแผ่น ไม่สามารถสถาปนาระบบการควบคุมตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้ผู้ผลิตหนังแผ่นและองค์กรดำเนินในความรับผิดชอบได้แล้ว รวมทั้งหากสังคมขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการควบคุมตนเองที่เป็นอยู่ การเรียกร้องให้ใช้อำนาจตามกฎหมายควบคุม หรือให้คนนอกวงการเข้ามามีบทบาทหลักในสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จะเกิดขึ้น ในอนาคตอย่างแน่นอน

Name Areesuang Nilwan
Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. Boonlert Supadhiloke
Department Business Communications Arts
Academic Year 2004

ABSTRACT

The purpose of studying Self-regulation for Publicity of Telemovies was to reveal the entity of self-regulation in publicizing telemovies. The study had been conducted by extracting ideas and causes to which they induced such self-regulation including mechanisms, process, and the verification of facts concerning efficiency of the Thai Film Industry Entrepreneurs Association, as a guild, in accomplishing its mission.

This study was of a qualitative research to which it had been conducted by means of descriptive method. Documentary analysis, historical approach, and in-depth interview were applied to find out all relevant data and information concerned.

The findings indicated that the beginning of ideas leading to Self-regulation for Publicity of Telemovies had been initiated since the government sector concerned increased their roles in controlling the business of telemovie entrepreneurs. This was organized in order to encourage the telemovie producers to acquire a sense of responsibility as to be responsible to the society in presenting their viewpoints and intentions of entertainment to give the society the most of common interests. Because telemovies might lead someone, especially the youths those were, once or more, their audience, to meet certain social problems.

The development of Self-regulation for Publicity of Telemovies could be divided into 4 main periods.

First Period : It was the starting or the beginning point of the pioneering period of telemovies. During this period, telemovies had been produced and sold freely. They could be bought easily. So it was the period that they had been introduced to the society as a kind of entertainment media. And at the same time, giving the society the intervention of certain culture and ideology has been the case.

Second Period : It was the items that the government sector has had first stronger control over the production and distribution for sale of telemovies as to prevent them from being the “obscene media” in the people’s viewpoint.

Third Period : It was times that mutual movement and pursuance of finding good fairway between the telemovie entrepreneurs and a government sector, the Ministry of Culture, to set up the measures pertaining to self-regulation in publicizing telemovies. Finally, the recommendation was that the telemovies should be classified in accordance with certain rating colors set as the “consumer symbol”.

Fourth Period : It was the times that the association pertaining to Self-regulation for Publicity of Telemovies had been established. The objectives of such association were to get bargaining power legally on the performance and responsibility of media as well as to audit and control the production, distribution for sale, and ethics among the telemovie entrepreneurs as to prepare a better way for augmenting telemovie business in the future.

The results of study and analyses could be concluded that Self-regulation for Publicity of Telemovies was initiated because of controlling intervention done by government sector over telemovies business. So the telemovie entrepreneurs had established their ex gratia association and set up the following conditions : Primarily, the telemovie producers should have good self-regulation themselves; The telemovie entrepreneurs, their association as a guild, the academic institutions, the government sectors, and the public organizations concerned should be understood about the philosophy and the means of self-regulations as well as they should practice coordination to promote and encourage each other strongly.

If the organization of telemovie producers could not establish their self-regulation efficiently enough to enable the telemovie producers themselves and their organization being realized about their responsibility and if the society had no confidence in the existing procedures of self-regulations, either the solicitation of legal enforcement or taking over the major roles in the Thai Film Industry Entrepreneurs Association by a certain third party would come true in the future.

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สุริโยไท บางระจัน มือปืนโลกพระจันทร์ จันดารา โกล์ คลับ 14 ตุลาฯ ขวัญเรียม ฯลฯ เป็นหนังไทยที่มีคุณภาพและน่าพอใจในแนวทางและเนื้อหาในทุกเรื่อง ที่เข้าฉายในปี พ.ศ. 2544 ทุกเรื่องที่กล่าวมานี้จะพบได้ว่ามีความหลากหลาย ทั้งเป็นความหลากหลายที่มีคุณภาพมากกว่าไม่มีคุณภาพ ความหลากหลายที่ว่านี้ชัดเจน บางเรื่องแยกออกเป็นกลุ่มของคนดู (Segment) เช่น ต้องการขายเกย์ ขายพ่อค้า และขายกระแสของอินดี้ที่ชัดเจนมากขึ้น เป็นต้น ว่ากันไปแล้วในรอบหลายปีที่ผ่านมา หนังไทยมีความหลากหลายน้อย จะเห็นได้ว่าในช่วง ปี พ.ศ. 2539 – 2541 วงการหนังไทยถูกรอบครองด้วยหนังวัยรุ่นที่เน้นหลักการตีหัวเข้าบ้าน จนในที่สุดพฤติกรรมนี้ถูกปฏิเสธจากคนดูอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงอาจบอกได้ว่าปี พ.ศ. 2544 เป็นช่วงเวลาที่ดีและน่าจดจำของหนังไทย

แม้ว่าในด้านหนึ่งของหนังไทยที่มีคุณภาพที่ได้ฉายสู่สายตาประชาชน กลับมีหนังไทยที่กำลังได้รับกระแสวิพากษ์วิจารณ์ที่ไม่สามารถออกฉายได้ตามโรงภาพยนตร์ทั่วไป คือเรื่อง พระอภัยมณีเป็นหนังไทยที่ผลิตเพื่อฉายในโรงภาพยนตร์ แต่เมื่อสมาคมสมาพันธ์แห่งชาติในการควบคุมภาพยนตร์ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาสร้างสรรค์ภาพยนตร์ไทย มีมติห้ามพระอภัยมณีไม่ให้เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ เพราะมีความเห็นที่ไม่สมควรที่จะได้รับการเผยแพร่ต่อประชาชนอันจะทำให้วงการหนังไทยเสื่อมเสียชื่อเสียง โดยภาพที่ผลิตออกมาไม่เหมาะสมต่อการเผยแพร่สู่ประชาชนชาวไทย

1. แม่บทของสมาคมสมาพันธ์แห่งชาติในการควบคุมภาพยนตร์ไทย

ประวัติสมาคมสมาพันธ์แห่งชาติ

สมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ อักษรย่อว่า “สมภช” ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Federation of National Film Association of Thailand” ใช้อักษรย่อว่า “FNFAT”¹

¹ http://www.thainationalfilm.com/thai/24000/245111_censor_pro

การจัดตั้งสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่เกิดขึ้นในแต่ละสาขาอาชีพที่กระจัดกระจายอยู่ในวงการ ดังนั้นจึงได้มีการรวมกลุ่มกันระหว่างบุคคลในวงการภาพยนตร์ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์รวมของความคิดเห็น การพัฒนาการดำรงไว้ ซึ่งอุตสาหกรรมภาพยนตร์แห่งชาติ และเพื่อร่วมกันสร้างสรรค์จรรโลงภาพยนตร์ให้มีการเติบโตยิ่งขึ้นมั่นคงสืบไป โดยมี 11 สาขาอาชีพ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในสาขาผู้อำนวยการสร้าง สาขาโรงภาพยนตร์ สาขาผู้จัดจำหน่าย สาขาผู้กำกับ สาขาดารา – นักแสดง สาขาทิemanสร้าง สาขานักพากย์ สาขาแลกเปลี่ยน สาขาผู้อื่นข่าวบันเทิง สาขานักวิชาการภาพยนตร์ สาขาผู้ผลิตและจำหน่ายวีดิทัศน์ โดยมีคณะกรรมการสมาคมและคณะกรรมการบริหารสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ เข้ามาบริหารจัดการองค์กร ให้มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของสมาคมสมาพันธ์

สมาคมไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง และมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ ความสามัคคีระหว่างผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านภาพยนตร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเลิศทางด้านภาพยนตร์
2. เพื่อประสานความร่วมมือและสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างสมาคมกับรัฐบาลองค์กรภายนอก ที่เกี่ยวข้อง และนานาชาติ
3. เพื่อดำรงรักษาและพัฒนาศิลปะ, ศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
4. เป็นศูนย์รวมข่าวสารข้อมูล เกี่ยวกับภาพยนตร์ ส่งเสริมและบริหารให้คำปรึกษา ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ทางด้านเทคนิคและเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่ผู้ประกอบการอาชีพภาพยนตร์ และประชาชนทั่วไป
5. ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายภาพยนตร์ร่วมกับรัฐบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความก้าวหน้าให้แก่งานด้านนี้มากยิ่งขึ้น
6. ไม่มีนโยบายหรือเจตนาจัดตั้งโต๊ะบิลเลียด เพื่อเล่นการพนันเอาททรัพย์สินกันและไม่มีนโยบายหรือเจตนาหาผลกำไรแบ่งปันกัน
7. มีนโยบายต่อต้านและปราบปรามผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ทุกรูปแบบอย่างจริงจัง
8. มีนโยบายกู้ยืมเงิน มาใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการจัดกิจกรรมของสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ

การควบคุมดูแลสื่อภาพยนตร์

ส่วนที่ 1 : การควบคุมดูแลสื่อภาพยนตร์ ซึ่งเป็นสื่อบันเทิงที่เผยแพร่สู่ประชาชนทางโรงภาพยนตร์

ในระยะแรกที่ “ภาพยนตร์” ได้เข้ามาสู่สังคมไทยตั้งแต่สมัยแรกนั้น เป็นลักษณะของภาพยนตร์ที่ให้ความบันเทิงสนุกสนานแก่ผู้ชมภาพยนตร์และเป็นเพียงกลุ่มคนเล็ก ๆ เท่านั้น ที่รู้จักภาพยนตร์ซึ่งต่อมาได้มีการสร้างโรงภาพยนตร์ขึ้นมามากมาย เพื่อให้ขยายกลุ่มผู้ชมเป็นประชาชนทั่วไป โดยการเข้าชมภาพยนตร์ผู้เข้าชม ก็มักจะพาลูกหลานไม่กำหนดอายุเข้าชมด้วย เนื่องจากสภาพสังคมไทยในปี พ.ศ. 2540 เป็นสังคมใหญ่ที่มีลักษณะเป็นแบบพ่อบุญอุบลรัตน์กับอำนาจนิยม นอกจากนี้ได้มีระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ ที่พยายามเข้ามาโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนหลงเชื่ออยู่มาก รัฐบาลจึงสังเกตเห็นว่าการควบคุมภาพยนตร์ที่ฉายให้ประชาชนควรมีการตรวจสอบโดยผู้แทนของรัฐก่อน เพื่อให้ประชาชนได้รับชมภาพยนตร์ที่เป็นไปตามแนวทางของรัฐที่ต้องการเผยแพร่ ดังนั้นผู้สร้างภาพยนตร์ไทยและผู้ส่งภาพยนตร์นำเข้าจากต่างประเทศ ที่ต้องการนำออกฉายตามโรงภาพยนตร์ จะต้องให้คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ (Censor) พิจารณาโดยอาศัยพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 มาตรา 4 ซึ่งทำให้รัฐบาลมีบทบาทในการดำเนินการควบคุม กำกับ และดูแลสื่อภาพยนตร์อย่างใกล้ชิด โดยการพิจารณาเนื้อหาของเรื่องและบทบาทย์ในการนำเสนอ

รัฐบาลได้ยึดนโยบายความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยเป็นหลัก ดังนั้นผู้แทนในคณะกรรมการชุดนี้มักจะมาจากผู้แทนของรัฐที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานภาพยนตร์ และไม่สามารถเข้าใจลักษณะของสื่อภาพยนตร์ แต่เป็นกรรมการที่มาจากระทรวง ทบวง กรม ที่อยู่ในฐานะ ผู้รับนโยบายของรัฐบาล ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ก็จะมาจากกองทัพบก นโยบายด้านความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ก็จะมาจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เพื่อดูแลและมีความรู้ด้านป้องกันอาชญากรรม และการปลุกระดมอันอาจเกิดจากเนื้อหาภาพยนตร์ และหากเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียศีลธรรมอันดีของเด็กและเยาวชนไทย ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ย่อมวินิจฉัยได้อย่างเข้าใจ

การวิเคราะห์การควบคุมดูแลสื่อภาพยนตร์ของรัฐ หมายถึง การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ซึ่งเป็นภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบในงานตรวจพิจารณาก่อนนำออกฉาย ซึ่งส่งผลต่อเนื้อหาภาพยนตร์ได้ในระดับหนึ่งในส่วนของการทำงานของคณะกรรมการ

การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ มาจากการเตรียมการและปฏิบัติงาน โดยตรงของแผนกควบคุมภาพยนตร์โดยให้อยู่ในความดูแลของกรมตำรวจ เพราะตามนโยบายของรัฐและบทบาทของ

กรมตำรวจ มีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงมีแผนกควบคุมภาพยนตร์สังกัดอยู่ที่กองทะเบียนของกรมตำรวจ มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ในการรับคำร้องขอใบอนุญาตฉายภาพยนตร์จากผู้ประกอบการภาพยนตร์ และนำมาจัดตารางประจำสัปดาห์ และเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณา ซึ่งได้แก่ จากกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย กองทัพบก กระทรวงกลาโหม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

การทำงานของคณะกรรมการข้างต้น อาศัยหลักเกณฑ์จากระเบียบและกฎหมายที่กระทรวงทบวง กรม ซึ่งได้แก่ ของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษา และกองทัพบก เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยทั่วไปสาระสำคัญมักจะเป็นข้อควรปฏิบัติ และข้อห้ามที่พึงละเว้น ซึ่งรัฐบาลมักมุ่งเน้น ปลุกฝังให้ประชาชนมีความรัก เคารพ เทิดทูน และศรัทธาในสามสถาบันหลักคือชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม แสดงถึงความเป็นชาติไทย ที่เสริมสร้างความมั่นคง และเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐบาล ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความศรัทธา เชื่อถือในระบบราชการที่มีข้าราชการไทยเป็นผู้คุ้มครองดูแลกฎหมายต่าง ๆ ด้วยความร่วมมือของประชาชน

การควบคุมภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศที่ทำ และนำออกฉายในประเทศไทย ในช่วง พ.ศ. 2473 – 2535 นั้น จะพบว่าส่วนใหญ่ผู้ผลิตภาพยนตร์จะผลิตภาพยนตร์ในลักษณะของชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน เรื่องภายในสังคมและครอบครัวที่ยังไม่กว้างขวางนัก เช่น การปกครองภายในครอบครัว ความอิจฉา ริษยา ระหว่างแม่พี่ลูกสะใภ้ ซึ่งเป็นการเรียนแบบสังคมไทยในสมัยก่อน ภาพยนตร์ประเภทตื่นเต้น เช่น เรื่องผีหลาย ๆ รูปแบบ ได้แก่ ผีแม่นาค ผีกระสือ ซึ่งนำเรื่องราวมาจากความเชื่อและการเล่าสู่กันมา มาสร้างเป็นบทภาพยนตร์ นอกจากนี้ยังสร้างภาพยนตร์ประเภทบันเทิงที่ให้ความเพลิดเพลินสนุกสนาน เช่น ภาพยนตร์เพลง ได้แก่ เรื่องเพลงรัก ลูกทุ่ง โดยมีเนื้อหาที่ใช้เพลงสร้างความบันเทิงประกอบชีวิตด้านความรัก การต่อสู้ต่าง ๆ แบบสังคมไทยสมัยก่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ในยุคนี้จะเป็นภาพยนตร์ที่สร้างให้เห็นถึงลักษณะของสังคมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยไว้อย่างมาก มีข้อที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ ตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ปรากฏว่าไม่พบปัญหาความรุนแรงในเนื้อหาและบทพากย์ที่จะสะท้อนออกมา ในด้านการเมืองการปกครองหรือลามกอนาจารแต่อย่างใด

ทั้งนี้อาจมองได้ว่า การสร้างภาพยนตร์ในลักษณะเนื้อหาที่สะท้อนการเมืองของไทยยังเป็นเรื่องไกลตัวของประชาชน นอกจากนี้สภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยในสมัยก่อนยังอยู่ในลักษณะที่เรียกว่า บ้านพี่เมืองน้อง ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ซึ่งสังคมยังไม่มีการแข่งขันมากนัก และอาชีพส่วนใหญ่ของคนไทยก็เป็นข้าราชการ เจ้าขุนมูลนายผู้สร้างจึงสร้างภาพยนตร์ที่ให้ความ

บันเทิงสนุกสนาน เพราะจะได้รับความนิยมจากประชาชนมากกว่าภาพยนตร์ประเภทรุนแรง และภาพยนตร์ชนิดต้องใช้ความคิด

การควบคุมสื่อภาพยนตร์ในช่วงปี พ.ศ. 2478 – 2535 จำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจตรวจพิจารณาเนื้อหารายการประเภทภาพยนตร์ก่อนฉาย สำหรับแนวทางในการปฏิบัติงาน นอกจากจะอาศัยหลักเกณฑ์จากข้อกำหนด กฎ ระเบียบ และคำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว และจะให้ความสำคัญ หรือกวดขัน เรื่องใดเป็นพิเศษ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และ “คำสั่งบ้านเมือง” ตามนโยบายของผู้บริหารประเทศในแต่ละยุคสมัยด้วย

ดังจะเห็นได้ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เข้มงวดด้านศีลธรรมจรรยา จอมพลสฤษดิ์ ธีระรัชต์ ห้ามกล่าวร้ายหน่วยงานราชการโดยไร้หลักฐาน ห้ามลบหลู่ข้าราชการให้แก่รัฐ และผู้ทำงานสาธารณะ ห้ามเอาความพิการของบุคคลมาล้อเลียน ห้ามด่าทอฆ่าตัวตาย ห้ามยกย่องผู้หญิงโสเภณี ส่วนในสมัยของ จอมพลถนอม กิตติขจร ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันแต่ไม่เข้มงวดเท่าสมัยของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม และ จอมพลสฤษดิ์ ธีระรัชต์ เป็นต้น

ขั้นตอนในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์

1. รับคำร้อง

แผนกควบคุมภาพยนตร์ รับคำร้องขอตรวจพิจารณาภาพยนตร์ หรือภาพยนตร์โฆษณา ส่งให้คณะกรรมการตรวจพิจารณา โดยหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบคำร้องในการขอตรวจพิจารณาภาพยนตร์มีดังนี้

- 1.1 บัตรประจำตัวประชาชน ผู้ยื่น
- 1.2 หนังสือมอบอำนาจในกรณีการมอบฉันทะจากเจ้าของภาพยนตร์
- 1.3 บทพากย์หรือคำบรรยายภาษาไทย และเนื้อเรื่องย่อเป็นภาษาไทย
- 1.4 สมุดภาพโฆษณาภาพยนตร์ (เพรสบุ๊ก)
- 1.5 ใบขนลินค้าขาเข้า และหลักฐานการเสียภาษีขาเข้าของฟิล์มภาพยนตร์ (ถ้าเป็น ภาพยนตร์ไทยใช้ใบเสร็จแสดงความยาวของฟิล์มจากห้องแล็บ)

2. การตรวจพิจารณา

2.1 การตรวจขั้นต้น แผนกควบคุมภาพยนตร์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการผู้ตรวจภาพยนตร์ จะทำการเชิญคณะกรรมการผู้พิจารณาภาพยนตร์ ที่แต่งตั้งตามประกาศกรมตำรวจ (เรื่องแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้พิจารณาภาพยนตร์) ลงวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2536 มาตรวจพิจารณาภาพยนตร์ หรือภาพโฆษณาภาพยนตร์ ซึ่งเมื่อคณะกรรมการผู้พิจารณาภาพยนตร์

ได้ตรวจพิจารณาแล้ว หากไม่มีสิ่งใดขัดต่อศีลธรรมและความสงบเรียบร้อยตามกฎหมายก็จะอนุญาตให้ฉายได้ ถ้ามีภาพยนตร์ใดบางตอนหรือทั้งเรื่องขัดต่อกฎหมายดังกล่าว เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ทราบ ว่าห้ามตอนใด ตัดตอนใดแก้ไขตอนใดเสียก่อน จึงจะอนุญาตได้หรือจะห้ามฉายทั้งเรื่องก็จะแจ้งให้ทราบเช่นกัน ยอมให้ตัดตอนที่ขัดต่อกฎหมายออกแล้วก็จะได้รับอนุญาตให้ฉายได้ ภาพยนตร์ที่ตัดออกเก็บรักษาไว้ที่แผนกควบคุมภาพยนตร์

2.2 การตรวจขึ้นอุทธรณ์ หากว่าเจ้าของโรงภาพยนตร์เห็นว่า ภาพยนตร์ของตนไม่ควรถูกสั่ง ตัดตอน แก้ไข หรือ สั่งห้ามฉาย ก็มีสิทธิที่ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งนั้นต่อ คณะกรรมการขึ้นอุทธรณ์ ซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์” ที่แต่งตั้งตามประกาศกรมตำรวจ ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2536 โดยคำสั่งของคณะกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์ถือเป็นเด็ดขาดถึงที่สุด การยื่นอุทธรณ์นี้ใช้แบบพิมพ์ทางราชการที่กำหนดไว้ ซึ่งเจ้าพนักงานที่จะรับเรื่องราวเสนอประธาน คณะกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์ นัด วัน เวลา ตรวจพิจารณาภาพยนตร์ทำนองเดียวกับการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ชั้นแรก

2.3 แนวนโยบายการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 มาตรา 4 โดยภาพยนตร์ซึ่งจะอนุญาตให้ฉายได้นั้น ต้องเป็นภาพยนตร์ที่ไม่มีลักษณะฝ่าฝืน หรือ อาจฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้วางแนวทางการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ที่ควรห้าม หรือ ไม่ห้ามเพียงใด โดยอาศัยหลักพิเคราะห์ดูตามควรแก่เหตุการณ์ โดยได้กำหนดแนวทางไว้ในประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 38 บทที่ 3 และ หลักเกณฑ์การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ตามคำสั่ง บช.ก. ที่ 54/2519 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2519

จนทำให้บริษัทที่ผลิตหนังเรื่องนี้ต้องหันหลังกลับมาคิดใหม่ว่าจะทำอย่างไรให้คนดูได้ชมหนังเรื่องนี้เพื่อให้ได้เงินทุนกลับคืนมา พร้อมยื่นหยัดที่จะสู้ โดยพลิกเกมนำพระอภัยมณีบันทึกเผยแพร่ในรูปแบบ VCD (Video Compact Disc) วางขายในปี พ.ศ. 2546 สุดท้ายหนังเรื่องนี้ก็ได้สูญหายสาบสูญในรูปแบบใหม่ โดยใช้สื่อมวลชนเป็นตัวผลักดันกระแสพระอภัยมณีในรูปแบบการรับชมหนังไทยแบบใหม่ให้ประชาชนชิมซาบความเข้าใจของคำว่าหนังแผ่นเป็นอย่างไร

ยิ่งในโลกยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สื่อมวลชนเป็นพลังที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมสมัยใหม่ โลกกำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่ยุคสื่อมวลชน สื่อมวลชนมีบทบาทปั้นแต่งทั้งรูปแบบและเนื้อหาข่าวสารของโลกมากขึ้นทุกที หากขาดเสียซึ่งสื่อมวลชนแล้ว โคมหน้าและชะตากรรมของพื้นพิภพจะต้องแปรผันไปอย่างมโหฬาร²

² บุญรักษ์ บุญณะเขตมาลา. ฐานันดรที่สี่ จากระบบโลกถึงรัฐไทย. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2537, หน้า 24.

การที่พลังของสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างขนาดใหญ่นี้เอง การศึกษาวิเคราะห์พลังอำนาจของข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน จึงเป็นสิ่งที่นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ สำนักต่าง ๆ ให้ความสนใจติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักวิชาการสำนักการครอบงำทางวัฒนธรรม เช่น H.Schiller แต่เดิมการขยายอำนาจนิคมของจักรวรรดินิยมแบบเดิมนับตั้งแต่โรมันมาจนถึงสเปน และอังกฤษใช้กำลังทหารและอาวุธสงครามเป็นหลัก แต่ในยุคจักรวรรดินิยมรุ่นใหม่เช่น อเมริกา นั้นได้ใช้กำลังด้านเศรษฐกิจและอาวุธด้านข่าวสารเป็นเครื่องมือของการยึดกุม มิใช่การครอบครองพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ หากแต่เป็นการครอบครองพื้นที่ทางวัฒนธรรมและจิตสำนึกของประชาชนให้ วัฒนธรรมทั้งโลกมีรูปแบบเป็นอย่างเดียวกันหมด (Standardization) จึงไม่น่าแปลกที่จะเห็นหนังแผ่น มีจุกขายที่เป็นแบบเดียวกันหมด ทั้งนี้เพื่อยอดขายและผลกำไรที่อาจตามมา

ดังนั้นสิ่งที่สื่อหรือผู้ผลิตหนังแผ่นส่งออกไป จะมีลักษณะเค้าโครงเรื่องราวที่น่าเสนอมีค่านิยมต่าง ๆ แฝงอยู่ในเนื้อในของเนื้อหา สื่อจึงมิใช่ สินค้าแบบธรรมดาเท่านั้น หากแต่เป็น สินค้าแบบปลิดวิญญาณ (Cultural Spiritual Commodity) ที่ทะลุทะลวงเข้าไปถึงจิตสำนึกชั้นในของผู้เสพด้วย³

ท่ามกลางบทบาทของสื่อผู้ผลิตหนังแผ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นไปของบุคคล และสังคมอย่างกว้างขวาง ในอดีตสื่อแต่ละแขนงถือได้ว่าเป็นสื่อมวลชนที่ทรงอิทธิพลมาเป็นเวลานาน ผู้ผลิตไม่เพียงแต่เป็นตัวถ่ายทอดค่านิยมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกและสังคมไทยเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่มีความสามารถเสนอเนื้อหาของเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างละเอียด ลึกซึ้ง แคลมคม ถ่ายทอดไปในสื่อให้ผู้เสพได้รับรู้อารมณ์ของการนำเสนอด้วย

ยิ่งสังคมไทยเป็นสังคมเปิดมากขึ้น ความอิสระในสื่อผู้ผลิตมีมากขึ้นเช่นกัน การดำเนินงานภายใต้กิจการภาคเอกชนทำให้สามารถแสดงบทบาทได้อย่างเต็มที่ ยิ่งมีส่วนเกี่ยวพันการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมด้วยแล้ว ผู้ผลิตยังมีอำนาจในมือที่จะผลิตผลงานต่าง ๆ ออกสู่ประชาชนได้มากเช่นกัน

ปัจจุบันตลาดหนังแผ่นกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นสื่อบันเทิงในครอบครัว ที่มีราคาต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับสื่อที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายชนิดอื่น ๆ จนอาจเรียกได้ว่า หนังแผ่น กลายเป็น สินค้าสำหรับผู้บริโภค Consumer Product ไปแล้ว ทั้งนี้ มีการประมาณมูลค่าตลาดหนังแผ่นว่ามีมูลค่าพอ ๆ กับรายได้หนังไทยที่ฉายในโรงภาพยนตร์ในปัจจุบัน จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น จึงส่งผลให้บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยหลายราย ต้องการเข้าสู่วงการหนังแผ่นเพราะมองเห็นจากช่องทางกำไรที่มาได้ไม่ยาก โดยเฉพาะหนังแต่ละเรื่องลงทุนไม่ถึง 3 ล้านบาท ซึ่งถ้าเปรียบกับหนังไทยการผลิต

³ กาญจนา แก้วเทพ. “เทคโนโลยีการสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม” ในไทยยุค วัฒนธรรมทาส. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิทยุทัศน์จัดพิมพ์, 2541, หน้า 165 –166.

ไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาทต่อเรื่อง จึงทำให้บริษัทใหญ่ที่เคยผลิตภาพยนตร์ไทยหรือบริษัทรับจ้างผลิตวีซีดี หันมาจับธุรกิจนี้พร้อมกัน ไม่ว่าจะเป็น แกรมมี่ อาร์เอส แมงป่อง ฯลฯ หนังสือเป็นธุรกิจใหม่ที่มาตามกระแสของความนิยมจากประชาชน จะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์นี้โรงลงแผ่นของพระอภัยมณีน่าจะเป็นต้นกำเนิด เพราะยอดขายทะลุถึง 700,000 แผ่น โดยไม่ต้องแบ่งรายได้ให้กับทางโรงภาพยนตร์ แม้พระอภัยมณีจะไม่ได้ตั้งใจที่จะเกิดจากหนังสือแต่ยอดขายมหาศาลจึงสะท้อนศักยภาพของตลาดความบันเทิงในที่พักอาศัย (Home Entertainment) ว่าหากหนังสือ ราคาไม่แพงแล้วผู้บริโภคจำนวนมาก ที่มีเครื่องเล่นวีซีดี พร้อมจะจ่ายค่ามหรสพภายในบ้านนั้นให้กับผู้ผลิตอย่างมีต้องสงสัย โดยเฉพาะตามต่างจังหวัดที่ไม่ค่อยมีโรงภาพยนตร์ต่างมองเห็นทางเลือกใหม่ที่สะดวกและราคาไม่แพงจนเกินกำลังซื้อ จึงทำให้ตลาดหนังสือยังเติบโตเร็ว โดยเฉพาะตามต่างจังหวัด

เมื่อกระแสบูมของหนังสือระเบิดขึ้น ผู้ประกอบการรายเล็กรายใหญ่ต่างรุกกันเข้ามาจับจองถนัดในในตลาดแล้ว หลังจากถูกหนังสือต่างประเทศเกเรด้ากินรวบในตลาดมายาวนาน สิ่งที่ชัดเจนในการผลิตหนังสือคือต้นทุนต่ำ ค่าโฆษณาไม่ต้องลงทุนมาก เวลาถ่ายทำสั้น ที่สำคัญไม่ต้องใช้ฟิล์มภาพยนตร์ที่มีราคาแพง หนังสือจึงตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และทดแทนตลาดหนังสือต่างประเทศได้

กุญแจดอกสำคัญในการทำธุรกิจหนังสือ คือ การผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการซึ่งผู้ผลิตต้องศึกษารสนิยมผู้ชมในตลาด เจกเช่น การปรุงอาหาร ก็ต้องประยุกต์รสชาติให้ถูกลิ้นคนทานในแต่ละท้องถิ่น ตามหลักผู้บริโภคจำนวนมาก (Mass Customization) ผู้ผลิตที่ก้าวเข้ามาสู่วงการหนังสือต่างมองเห็นถึงความต้องการของกลุ่มตลาดที่กว้างทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นความบันเทิงเป็นหลัก แต่หนังสือที่ได้รับความนิยมยอดขายดีส่วนมากจะเน้นไปในเรื่องราว ภาพที่ล้อแหลมต่อผู้ชม โดยมีตัวเลขยอดขายเป้าหมายเป็นตัวสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงอารยธรรมตะวันตก และค่านิยมจากตลาดใหม่ของหนังสือ

ในอดีตหลังจากที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์เฟื่องฟูถึงขีดสุดในปลายทศวรรษที่ 90 ตลาดของเทคโนโลยี เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมารองรับตลาดและเป็นช่องทางใหม่ ๆ สำหรับการสื่อสารระหว่างข้อมูลกับผู้เสพ รูปธรรมอย่างหนึ่งที่น่าจะสะท้อนได้อย่างชัดเจนถึงแนวคิดนี้ก็คือสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมบันเทิงซึ่งมีความพยายามจะขยายตัวในหลาย ๆ ทาง ดังนั้นการทำธุรกิจผลิตสื่อบันเทิงประเภทหนังสือ จัดเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงในรูปแบบใหม่และกำลังได้รับความนิยมเป็นอันมากในบ้านเรา และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงกับประเทศไทยของเรา

อย่างไรก็ตามน่าเป็นห่วงว่า หนังสือที่มีวางขายอยู่ทั่วไปเริ่มที่จะสร้างปัญหาแก่สังคม โดยเฉพาะสังคมไทยที่คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาช้านาน กำลังถูกสื่อผู้ผลิตบางกลุ่มที่มองถึงประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่มากกว่าสังคมขาดความ

รับผิดชอบ กระทำอาชีพตามอำเภอใจ (ของนายทุน) กระทำการแข่งขันเพื่ออยู่รอด และสร้างความแข็งแกร่งมั่งคั่งของตนเอง โดยไม่คำนึงว่าการแข่งขันกันของผู้ผลิตด้วยกัน อันจะนำไปสู่รูปแบบการไร้จริยธรรมจนเรียกจุดสนใจที่เกินความจริง

การนำเสนอหนังแผ่นที่มีฉากเลิฟซีนเร่าร้อน หรือภาพบนปกที่มุ่งเน้นการแต่งกายอย่างเปิดเผยนุ่งน้อยห่มน้อยอย่างไร้ขอบเขตแห่งความพอดี ทำให้หนังแผ่น ถูกตำหนิอย่างรุนแรงจากหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะกระทรวงวัฒนธรรมออกมารณรงค์ปราบปรามหนังแผ่นไม่ให้มีการวางขายตามท้องตลาด กรณีดังกล่าวก่อให้เกิดการถกเถียงเกี่ยวกับความเหมาะสมของภาพที่ถ่ายทอดในหนังแผ่นหรือบนปก แม้กระทั่งในหมู่ผู้ผลิตหนังแผ่นด้วยกันเองที่ผลิตหนังแผ่นที่มีคุณภาพวางจำหน่าย จึงโดนรณรงค์ปราบปรามห้ามวางขายไปด้วย สาเหตุที่ได้สร้างบรรยากาศการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในการดำเนินธุรกิจ มุ่งเน้นความรวดเร็ว ฉาบฉวย จนละเลยความถูกต้อง ความละเอียดรอบคอบ ตลอดจนลืมนึกถึงเรื่องราวของหนังและภาพที่นำเสนอ เป็นไปเพื่อแย่งชิงยอดขายจำหน่าย ทำกำไรเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจเป็นหลัก ยิ่งกว่าอุดมการณ์จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่เสื่อมลง

การที่สื่อผู้ผลิตหนังแผ่น มอมเมาและขาดจริยธรรมในการนำเสนอภาพที่ไม่เหมาะสมกับสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม โดยเฉพาะเยาวชนไทย ที่ได้ชมหนังแผ่น ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างหนักหน่วงรุนแรง พลานุภาพของสื่อผู้ผลิตจึงเป็นอำนาจแห่งการทำลายสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยปริยาย

สังคมโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแข่งขันของผู้ผลิตหนังแผ่นมีมากขึ้น จึงเป็นเรื่องหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่เจ้าของหนังแผ่นจะต้องเพิ่มการลงทุนหรือการหาวิถีทางทางการตลาด เพื่อให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่ง ในการแสวงหากำไรทางธุรกิจ เพื่อนำมาขยายการลงทุน สื่อมวลชนจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการนำเสนอข่าวที่เกินจริง โดยเฉพาะในหนังสือบันเทิงที่ทางผู้ผลิตหนังแผ่นได้นำภาพมาให้สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ช่วยนำเสนอจึงทำให้กลุ่มเป้าหมายผู้ชมเริ่มกว้างขึ้นในสังคม จุดนี้เองกระทรวงวัฒนธรรมจึงมองเห็นถึงปัญหาและผลที่จะตามมา โดยเฉพาะกับเยาวชนไทย สภาพดังกล่าว ทำให้สื่อผู้ผลิตหนังแผ่นและสื่อมวลชนทุกแขนงถูกเรียกร้องให้ทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบมากขึ้น โดยเฉพาะสื่อมวลชนถูกเสนอให้ทำหน้าที่ระหว่างการเป็นกระบอก คือรายงานเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมา และตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยละเอียดทุกแง่มุมและตัดสินใจด้วยตัวเองและกับการเป็นตะเกียง คือชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้องหรือเลือกสรรข่าวสารที่เป็นสาระประโยชน์ให้กับผู้รับข่าวสาร ซึ่งมีพื้นฐานแตกต่างกันทั้งด้าน ความคิด เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม

เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจหนังแผ่นถูกร้องเรียนในการพิจารณาภาพและเนื้อหาของสื่อต่างมีความวิตกต่อผลที่จะตามมาของธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ผลิตหนังแผ่น จึงเล็งเห็นถึงหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการรวมกลุ่มผู้ผลิตหนังแผ่นและตั้งประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นถกเถียงอภิปรายกัน

เพื่อจัดตั้งสมาคมหนึ่งแผ่นเพื่อควบคุมตนเองภายใต้ชื่อ สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย และให้สังคมควบคุมตรวจสอบอีกทางหนึ่งไปพร้อม ๆ กัน อันจะทำสื่อผู้ผลิตมีความรับผิดชอบยี่ดมั่นต่อจรรยาบรรณมากขึ้น

การอุบัติขึ้นของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ตามแนวทางดังกล่าวจึงนับเป็นปรากฏการณ์ใหม่ซึ่งท้าทาย ว่าด้วยเงื่อนไขของภาครัฐ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีสภาพพื้นฐานแตกต่างไปจากที่อื่น ๆ การสถาปนาระบบปกครองตนเองโดยเป็นอิสระจากอำนาจรัฐจะประสบความสำเร็จหรือไม่ การควบคุมตนเองจะมีประสิทธิภาพเพียงใด จะสามารถทำให้หนึ่งแผ่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบยิ่งขึ้นอย่างไร

จากข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ประมวลมานี้ สะท้อนให้เห็นการเผยแพร่ตลอดถึงสาเหตุการก่อตัวของผู้ผลิตหนึ่งแผ่นที่จัดตั้งสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เพื่อควบคุมตนเองจะเป็นไปได้หรือเป็นไปได้จึงมีความน่าสนใจอย่างยิ่ง เป็นเหตุให้ผู้ศึกษานำมาเป็นประเด็นทำการศึกษาในเรื่องการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนึ่งแผ่น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาพัฒนาการของแนวความคิดในการเผยแพร่และการควบคุมตนเองในรูปแบบแนวคิดของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย มีส่วนเชื่อมโยงมาจากต่างประเทศหรือไม่ อย่างไร
2. ศึกษากลไกกระบวนการดำเนินงานเพื่อควบคุมตนเองของผู้ผลิตหนึ่งแผ่น
3. ศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดของการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่ที่ผ่านมา
4. คาดหมายแนวโน้มการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนึ่งแผ่นในอนาคต

3. ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research and Document Analysis) โดยใช้วิธีการเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) ตลอดจนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับความเป็นมาของการ

ควบคุมกันเองของผู้ผลิตหนังแผ่น ศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน เพื่อคาดคะเนแนวโน้มในอนาคต

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาการควบคุมกันเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่น ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ที่เกี่ยวข้องกับสมาคมผู้ผลิตหนังแผ่นทั้งทางภาครัฐและผู้ประกอบธุรกิจหนังแผ่น ของการดำเนินงานในด้านที่เกี่ยวกับการควบคุมกันเองของสมาคมผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย โดยมุ่งเน้นการรวมตัวของผู้ผลิตหนังแผ่นซึ่งมีบทบาทหลัก ตั้งแต่ยุคเริ่มต้นคือ ปี พ.ศ. 2545 จนถึง ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งพัฒนามาเป็นสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยปัจจุบัน โดยค้นคว้าเฉพาะที่มีเอกสารบันทึกไว้และตรวจสอบพบ

5. ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาทางภาครัฐได้แก่กระทรวงวัฒนธรรม เป็นการศึกษาข้อมูลจากภายนอกองค์กรทั้งหมด โดยศึกษาจากข้อมูลที่สมาคมได้รับจากทางกระทรวงวัฒนธรรม และข้อมูลจากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ที่ได้เผยแพร่ข้อมูล

6. ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

ในการนี้ผู้ศึกษา ตั้งข้อสันนิษฐานเบื้องต้นในการศึกษาไว้ว่ากระบวนการตรวจสอบ ควบคุมกันเองในรูปแบบสมาคมผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยไม่อาจประสบผลสำเร็จ หากไม่ได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังและจริงใจจากผู้ผลิต ตัวนักแสดง ตลอดจนภาครัฐและประชาชนผู้บริโภคหนังแผ่น

ผู้ผลิตหนังแผ่นบางรายยังขาดจิตสำนึกของความรับผิดชอบ ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผลประโยชน์ทางธุรกิจ ไม่มีการรวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง ไม่ส่งเสริมสนับสนุนองค์การของตัวเองให้มีบทบาทมากขึ้น

ผู้ประกอบการธุรกิจหนังแผ่นไม่เห็นความสำคัญและทุ่มเทพยายามทั้งหมด ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกลไกการควบคุมกันเอง

ภาครัฐไม่ให้ความสนใจส่งเสริมสนับสนุน แต่มุ่งจะใช้อำนาจรัฐออกกฎหมายหรือมาตรการควบคุมผู้ประกอบการหนังแผ่นตลอดเวลา ขณะที่สังคมขาดความเข้มแข็ง ไม่เชื่อมั่นในประสิทธิภาพการควบคุมตนเองของหนังแผ่น การรวมตัวของกลุ่มองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคไม่เข้มแข็ง ไม่มีมาตรการทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมที่จะควบคุมหนังแผ่นอย่างได้ผล ถ้าเป็นเช่นนั้นสมาคมหนังแผ่นย่อมไม่อาจดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สามารถให้หลักประกันได้ว่าจะทำให้องค์กรหนังแผ่นผู้ผลิตหนังแผ่นมีความรับผิดชอบต่องานมากขึ้นและจะไม่ประสบผลสำเร็จในที่สุด

7. นิยามศัพท์

1. หนังแผ่น หมายถึง ภาพยนตร์ไทยที่ผู้ผลิตตั้งจุดมุ่งหมายที่ต้องการวางขายในรูปแบบของวีซีดีเท่านั้น และไม่เผยแพร่ภายในโรงภาพยนตร์ ลักษณะนำเสนอและระยะเวลาของการดำเนินเรื่องคล้ายภาพยนตร์ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์ทั่วไป

2. การควบคุมตนเอง หมายถึง การที่สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยหนังแผ่นมีการดำเนินการร่วมกันเป็นสมาชิกในวงการหนังแผ่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบร่วมกัน ยึดมั่นในกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งพัฒนามาตามลำดับ อาทิ การตอบโต้ ตรวจสอบซึ่งกันและกัน การนำเสนอข้อมูลอีกด้านหนึ่ง ที่ให้ข้อเท็จจริงต่อผู้บริโภค ในการตัดสินใจซื้อที่รอบด้านมากขึ้น ตลอดจนการป่าวประกาศความผิด และร่วมมือกับทางภาครัฐ และหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น

3. การควบคุมตนเอง หมายถึง การที่ผู้ประกอบการวิชาชีพผู้ผลิตหนังแผ่นแต่ละรายมีความสำนึกและตระหนักในการทำหน้าที่และการประพฤติตนอยู่ภายใต้กรอบของจรรยาบรรณด้วยตนเอง

4. สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย หมายถึง องค์กรที่สมาชิกในวงการหนังแผ่นรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดยสมัครใจ มีกฎระเบียบวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่แน่นอน และมีกิจกรรมต่อเนื่อง

5. เผยแพร่ หมายถึง การนำเสนอ เรื่องราว ข้อมูลต่าง ๆ สู่ประชาชนทั่วไป

6. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง หมายถึง กฎหมาย ประกาศ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับผู้ผลิตหนังแผ่น

7. การดำเนินงาน หมายถึง ขั้นตอนการทำงานขององค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อควบคุมตนเองของหนังแผ่น ในที่นี้หมายถึงสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

8. มาตรการ หมายถึง วิธีการในการลงโทษผู้กระทำผิดเป็นข้อบังคับที่ตั้งขึ้นเพื่อมิให้เกิดการละเมิด โดยเป็นกฎ ระเบียบ ระเบียบ ระเบียบไว้อย่างมีขอบเขตและผู้ที่กระทำผิดเป็นขอบเขตอย่างชัดเจน อย่างเป็นรูปธรรมและนามธรรม

9. กำกับดูแล หมายถึง จัดระเบียบ ไม่มีอำนาจบังคับ แต่มีอิทธิพลหรือคุณค่าไปในทาง ที่ควรจะปฏิบัติตาม

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เรียนรู้พัฒนาการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือ การเกิดของสมาคม ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

2. ทำให้ผู้ผลิตหนังสือตระหนักในการทำหน้าด้วยความรับผิดชอบ ยึดมั่นในจรรยาบรรณ และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

3. องค์กรผู้ผลิตหนังสือ แต่ละบริษัทมองเห็นความสำคัญของกระบวนการควบคุมตนเอง ปรับความคิดและท่าทีขององค์กร ที่มีต่อสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย อย่างมีประสิทธิภาพ

4. องค์กรผู้ผลิตหนังสือ นำผลการศึกษาค้นคว้าไปประกอบในการดำเนินกิจการของตน

5. สถาบันการศึกษา สามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลเพื่อศึกษาค้นคว้าอ้างอิงต่อไป

6. สังคมได้รับรู้การดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการ ที่จะควบคุมตนเองของหนังสือและช่วยกันสร้างอำนาจต่อรอง เพื่อกดดันให้กลไกนี้เกิดผลเพื่อส่วนรวม มากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

กรอบความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือ ผู้วิจัยกำหนดกรอบความคิดเกี่ยวกับการเผยแพร่และการการควบคุมตนเองของหนังสือ คือการที่ผู้ผลิตหนังสือรวมตัวกันจัดตั้ง สมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ได้ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อควบคุมกำกับ ตรวจสอบซึ่งกันและกัน เพื่อให้การทำหน้าที่ของผู้ผลิตหนังสือเป็นไปด้วยความรับผิดชอบ ต่อประโยชน์ สาธารณะเป็นสำคัญ ในอดีตที่ผ่านมา การควบคุมของหนังสือมีอำนาจทางกฎหมายระบบเซ็นเซอร์ (Censorship) แต่ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาการที่ผู้ผลิตละเมิดจรรยาบรรณที่เกิดขึ้นในวงการผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้เลย

ผู้ผลิตเห็นว่าการใช้อำนาจทางกฎหมายและข้อห้ามต่าง ๆ ในการควบคุมหนังสือ กำลังส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ผลิตหนังสือในการวางจำหน่ายหนังสือ เพราะเมื่อใดที่ทางการเห็นว่าหนังสือทำให้เกิดปัญหาต่อเสถียรภาพของตนและสังคม จะพยายามใช้อำนาจที่มีอยู่ดำเนินการกับหนังสือตลอดเวลา

นอกจากนั้นการที่ผู้ผลิตหนังสือเป็นองค์การประกอบการทางธุรกิจ ภาวะการแข่งขันทางการค้าอย่างรุนแรงตามขนาดของเศรษฐกิจที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ทำให้ปัญหาจรรยาบรรณรุนแรงขึ้นตามลำดับ เมื่ออำนาจกฎหมาย ไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ผู้ผลิตหนังสือเห็นว่า การตรวจสอบและควบคุมตนเอง จึงเป็นวิธีที่จะทำให้ผู้ผลิตหนังสือมีความรับผิดชอบและสอดคล้องกับปรัชญาวิชาชีพที่ต้องยึดมั่นประโยชน์เป็นที่ตั้ง ผู้ผลิตหนังสือในโลกเสรีประชาธิปไตยนี้ จึงพยายามสถาปนาระบบการควบคุมตนเองขึ้น

เนื่องจากผู้ผลิตหนังสือเป็นสื่อซึ่งมีบทบาทและอิทธิพลสูงยิ่ง ในสังคมที่เปิดโอกาสให้สื่อทำหน้าที่อย่างอิสระ บทบาทและอิทธิพลของหนังสือจะสูงขึ้น ในสายตาของชนชั้นบางกลุ่ม หนังสือมิใช่สื่อที่ใช้เพื่อซื้อหาความบันเทิงเท่านั้น หากทว่าหนังสือยังเป็นเครื่องมือของการต่อสู้ทางธุรกิจที่ผู้ผลิตจะต้องระมัดระวังเรื่องราวที่นำเสนอในฐานะผู้ส่งสาร เพื่อบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ ที่ถูกต้องต่อสังคมไทย หนังสือเป็นสื่อที่ใกล้ชิดกับผู้รับสารมากเพราะสามารถหาซื้อได้ตลอดเวลา และแทบทุกสถานที่ ในขณะที่เดียวกันหนังสือก็เป็นสื่อที่เรียกร่องผู้บริโภครักว่าเป็นใครก็ได้ที่มีเงินซื้อความบันเทิงไปบริโภคได้

ขณะเดียวกันการที่หนังแผ่นถือเป็นสื่อหนึ่งในสังคม ของความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมย่อมกระทบต่อความเป็นไปของหนังแผ่นด้วยเช่นกันการที่หนังแผ่น เป็นสื่อที่นำเสนอความบันเทิงซึ่งมีผลต่อค่านิยม ทศนคติ ของผู้รับสาร ผลกระทบจากการทำหน้าที่ของผู้ผลิตหนังแผ่นจึงมีมาก เพื่อความทันสมัยของหนังแผ่นและไม่แตกต่างในการสะท้อนสังคมของปัจจุบัน

โดยที่สื่อเป็นกิจการที่มีนัยในด้านการกิจ (Mission) ในเชิงของสัญญาสังคม (Social Contract) เป็นอย่างสูง ไม่ใช่ธุรกิจที่มีความชอบธรรมในอันที่จะแสวงหาผลกำไรสูงสุดในความหมายเดียวกับสมุทรงเท้า หรือปลากระป๋อง¹

สื่อเป็นสถาบันสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประชามติหรือทัศนคติของบุคคลแต่ละคนดังที่ Jeremy Bentham นักรัฐศาสตร์ชาวอังกฤษกล่าว ส่วนอำนาจหรืออิทธิพลของสื่อก็คือ สามารถเป็นทั้งผู้หล่อหลอมประชามติกำหนดนโยบายสาธารณะ สร้างและทำลายรัฐบาล ก่อสงครามและรักษาสันติภาพ ดำรงสถานะเดิมของสังคมหรือฟื้นฟูสังคม

ดังนั้นหนังแผ่นอาจจะมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าต่อผู้ใหญ่ ต่อผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ต่อผู้บริโภคที่ชอบชมหนังแผ่นมานาน มากกว่าผู้บริโภคที่เพิ่งชมหนังแผ่นแค่เพียงเรื่องสองเรื่องเท่านั้น อิทธิพลของหนังแผ่นมีหลายด้าน ทั้งอิทธิพลต่อการซื้อของผู้บริโภค อิทธิพลทางภาครัฐ อิทธิพลในด้านอาชญากรรมและศีลธรรม อิทธิพลที่มีต่อความรู้หรือการศึกษาของประชาชน อิทธิพลต่อรสนิยมทางศิลปะของประชาชน อิทธิพลต่อประชามติที่มีต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

ขณะเดียวกันสื่อหนังแผ่นก็ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมด้วย แบ่งออกเป็นอิทธิพลภายในและอิทธิพลภายนอก

อิทธิพลภายใน ได้แก่ บริษัทผู้ผลิตหนังแผ่น ย่อมมีความสำคัญในการกำหนดแนวทางที่ยึดถือของนโยบายในหลักการนำเสนอเรื่องราวของเนื้อหา เจ้าของบริษัทเป็นผู้หล่อหลอมรูปแบบและลักษณะของหนังแผ่น ไม่ว่าจะเป็น ตัวแสดง การนำเสนอต่าง ๆ หรือ การโฆษณาและการวางแผนการตลาด โดยอาศัยจากนโยบายของตน

อิทธิพลภายนอก ได้แก่ กลุ่มอิทธิพล กิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มอิทธิพลนับได้ว่าเป็นแหล่งข่าวและตัวกระจายข่าวสู่ผู้บริโภคนั้นคือนักข่าวถือเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด นักข่าวบันเทิงเข้ามาอิทธิพลต่อหนังแผ่น เมื่อนักข่าวได้นำเสนอออกไปข่าวนั้นย่อมจะมีอิทธิพลต่อผู้บริโภคหรือประชาชนในที่สุด

การที่หนังแผ่นมีบทบาทและมีอิทธิพลสูง จึงถูกเรียกร้องให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อความเป็นไปของสังคมในทุกด้าน

¹ บุญรักษ์ บุญชนะเขตมาลา. “ยุคโลกาภิวัตน์สื่อศึกษา แผนไปสู่ศตวรรษที่ 21 (ตอน 2)” ผู้จัดการรายวัน. 10 มีนาคม 2541, หน้า 7.

สื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันกลายเป็นสิ่งที่มีพลังอำนาจ ทั้งทางกว้างและทางลึก ทั้งเปิดเผย และซ่อนเร้นสุดที่มนุษย์จะหลบเลี่ยงได้ และถ้าพลังอำนาจในการกำหนดจิตสำนึกนั้นเป็นไปในเชิงบวกก็ย่อมจะเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างมหาศาล ในทางกลับกันถ้าเป็นไปในเชิงลบผลที่ตามมา ก็จะทำให้โทษในสัดส่วนที่ไม่น้อยไปกว่ากัน

จากการกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า แนวคิดหรืออุดมการณ์ที่ว่าด้วยการสื่อสาร ไม่อาจจะหยิบยก มาใช้อย่างเป็นสูตรสำเร็จได้ เพราะระบบสื่อสารมวลชนถูกควบคุมเอาไว้โดยปริยายตามธรรมชาติ ในฐานะที่เป็นระบบการผลิตหนึ่งในสังคม เพียงแต่ว่าการควบคุมนั้นเป็นการควบคุมที่เอื้ออำนวย ประโยชน์ให้กับฝ่ายผู้ส่งสารมากกว่าฝ่ายผู้รับสาร จึงกล่าวได้ว่าเป็นความไม่เป็นปรัชญาสิทธิตามธรรมชาติ กลับกลายเป็นความสงสัยที่ว่า มนุษย์ไม่ได้มีความสมบูรณ์อย่างที่เชื่อกัน

แต่มนุษย์จำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้าง เพื่อทำมนุษย์โดยต้องมีความรู้และข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้องครบครันจึงจะสามารถให้เหตุผลได้อย่างถูกต้อง ผนวกกับสภาวะการณ์ทางบทบาท ของสื่อมวลชนที่กล่าวอ้างถึงแนวทางของการสื่อสารเสรีไม่เป็นที่พึงพอใจ จึงเกิดเป็นแนวคิดใหม่ ที่ว่าสื่อมวลชนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม²

ดังนั้นความรับผิดชอบต่อหนึ่งแผ่นจึงไม่ได้มีความหมายเพียงแค่เสนอภาพยนตร์ เสนอ เรื่องราว เสนอภาพ เสนอข่าวสาร เสนอกระแสสังคม ไปให้ประชาชนได้บริโภครับรู้ความบันเทิง เท่านั้น หนึ่งแผ่นควรมีความรับผิดชอบต่อเนื้อหาที่นำเสนอไม่ละเลยหรือบกพร่องต่อหน้าที่รักษาประโยชน์ ต่อประชาชน หนทางหนึ่งที่จะผลักดันให้หนึ่งแผ่นปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนด้วยความรับผิดชอบดังกล่าว ก็ด้วยการเปิดโอกาสให้การควบคุมกันเองเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

การควบคุมกันเองของหนึ่งแผ่น หมายถึง การที่ภายในวงการผู้ประกอบการวิชาชีพผู้ผลิต หนึ่งแผ่นได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ กำกับดูแลและดูแลกันเอง เพื่อรักษาเกียรติภูมิและส่งเสริม มาตรฐานแห่งวิชาชีพ อันจะทำให้หนึ่งแผ่นเป็นสถาบันที่ได้รับความนิยมนับถือเป็นที่ไว้วางใจแก่ บุคคลทั่วไป ทั้งนี้โดยยึดหลักเสรีภาพและความรับผิดชอบร่วมกันเป็นสำคัญ

พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงอธิบายคำว่า ควบคุมกันเองในการ แสดงปาฐกถา ต่อที่ประชุมสัมมนาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (ครั้งแรก) เมื่อ พ.ศ. 2506 “เราได้ รู้จักความหมายมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้วจากภาษาอังกฤษที่ว่า Self – Regulation of The Press แต่คงจะเพิ่งเริ่มใช้ การควบคุมกันเอง เมื่อประมาณ 25 ปีมานี้เอง” ในปาฐกถานั้น ได้ทรงอธิบาย ถึงการที่ทรงใช้คำว่า ควบคุม ในความหมายของคำ Regulation ไว้ว่า

คำว่า ควบคุมในภาษาไทยนั้นแรงกว่าคำว่า Control ในภาษาอังกฤษ และมีนัยว่า มีทางบังคับ (Sanction) แต่ Regulation ซึ่งแปลตรงว่า จักรเย็บนั้น ไม่มีอำนาจ

² พิศิษฐ์ ชวลลาวัช. กฎหมายและจริยธรรมสื่อมวลชน. หน้า 903 – 907.

บังคับมีแต่อิทธิพลหรือคุณค่าทางศีลธรรมก็ได้ ครั้นจะแปลว่า การจัดระเบียบ เองของหนังสือพิมพ์ก็เกรงว่าจะไม่เข้าใจถนัดนัก แต่ขอให้เป็นที่เข้าใจว่าควบคุม

ไม่ได้แปลว่าต้องมีอำนาจบังคับ พจนานุกรมของราชบัณฑิตสถานนิยม ควบคุมว่า คุณเลกำกับดูแล³

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้ผลิตสื่อ

แผนระบุว่าส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการรวมกลุ่มวิชาชีพทางด้านสื่อมวลชนที่เข้มแข็งเพื่อกำกับดูแลและตรวจสอบสื่อมวลชนด้วยตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาคนและสังคม มีจรรยาบรรณในการผลิตสื่อต่าง ๆ ต่อสังคมตลอดจนมีการกำหนดมาตรฐานการนำเสนอ และมาตรการควบคุมและลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต และการเผยแพร่สื่อสารมวลชนและสื่อสารสนเทศที่บิดเบือนข้อเท็จจริง หรือเป็นภัยต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตของประชาชน

ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้รับและผู้ใช้สื่อข้อหนึ่ง ระบุว่าส่งเสริมสนับสนุน ให้มีระบบการร้องเรียนและการคุ้มครองผู้บริโภคข่าวสารที่ไม่ได้รับประโยชน์จากสื่อ โดยการรวมตัวของผู้บริโภคข่าวสารเป็นกลุ่ม ทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาคและระดับประเทศ เพื่อกระบวนการทางสังคมดูแลควบคุมบทบาทของสื่อมวลชนและรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภค รวมทั้งเฝ้าระวัง และเรียกร้องให้มีการปรับปรุงแก้ไขสื่อและรายการต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาดังที่ระบุไว้ในแผน เป็นแนวทางที่คณะผู้กร่างเชื่อมั่นว่าจะทำให้การใช้ทรัพยากรสื่อจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา ทำให้สื่อมีความรับผิดชอบต่อสังคมยิ่งขึ้นจากระบบการควบคุมกันเอง นั่นเอง⁴

สำหรับสื่อมวลชนซึ่งเป็นเอกชน ควรจะพยายามทำให้สมกับที่ได้รับความไว้วางใจจากสังคมด้วยการพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดหย่อนในอันที่จะให้ความบันเทิงและความรู้ จนเป็นประโยชน์แก่สาธารณชนอย่างแท้จริงไม่ใช่เพียงแต่แสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจส่วนตัวอย่างง่าย ๆ ที่อ้อ ๆ ในนามของเสรีภาพของสื่อ และหากจะพิจารณาถึงขนาดทางธุรกิจแลอิทธิพลทางสังคมของสื่อมวลชนซึ่งขยายตัวขึ้นตลอดเวลาแล้ว การสร้างระบบการปกครองตนเอง (Self regulating regimes)

³ ศ. พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์. “วิธีให้หนังสือพิมพ์ควบคุมกันเอง” *ชุมนุมพระนิพนธ์*. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารกรุงเทพ จำกัด จัดพิมพ์, 2522, หน้า 182.

⁴ แผนพัฒนาสื่อสารมวลชนฯ 2542 - 2545, หน้า 38.

น่าจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ถ้าหากว่าสื่อมวลชนปรารถนาที่จะดำรงรักษามาตรฐานทางวิชาชีพบางระดับเอาไว้ให้ได้⁵

2. การเผยแพร่และการควบคุมสื่อในต่างประเทศ

การเผยแพร่และการควบคุมสื่อในต่างประเทศ จะมีเป็นองค์กรในแขนงของสื่อมวลชนด้านต่าง ๆ ที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และความรับผิดชอบของสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่มีเอกชนบริหารอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และ สหราชอาณาจักร เป็นต้น ส่วนในประเทศที่มีสถานีน้อยมักจะไม่มีการควบคุมจากและองค์กรเอกชน แต่จะเป็นการควบคุมในระดับชาติมากกว่า

สมาคมและองค์กรในหลายประเทศ จะมีการกำหนดข้อบังคับในการปฏิบัติด้วยความสมัครใจ โดยกำหนดให้มีการควบคุมสื่อโดยการจัดตั้งสมาคมเพื่อสำนึกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น สมาคมนักวิทยุ-โทรทัศน์ ของสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และแคนาดา มีการกำหนดข้อบังคับโดยละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความรุนแรงและความล่อแหลมทางเพศ อย่างไรก็ตาม ข้อบังคับเหล่านี้ไม่ได้กำหนดบทลงโทษผู้ที่ละเมิด แต่อาศัยแรงกดดันจากเพื่อนร่วมอาชีพเดียวกัน

นอกจากจะเป็นการสร้างกฎหมายควบคุมตนเองก่อนที่รัฐบาล จะออกกฎหมายมาควบคุมแล้ว สมาคมและองค์กรของบางประเทศยังทำหน้าที่เป็นสหภาพแรงงาน โดยมีอำนาจต่อรองเรื่องค่าจ้าง แรงงานหรือสภาพการทำงาน ดำเนินการเพื่อยกมาตรฐานทางวิชาชีพและปกป้องศักดิ์ศรีของงาน เช่น British National Union of Journalists ของสหราชอาณาจักร เป็นต้น

ในประเทศที่มีธุรกิจการโฆษณาจะมีองค์กร หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับวิทยุ-โทรทัศน์ เข้ามาควบคุม เช่น สมาคมตัวแทนโฆษณา จะเป็นผู้กำหนดมาตรฐานของการโฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ดังเช่นในประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น

ระบบวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในสหรัฐอเมริกา เป็นระบบเอกชนซึ่งถูกกำกับดูแลและควบคุมจากรัฐบาลน้อยที่สุด ในปี ค.ศ. 1934 สภาคองเกรสได้ออกกฎหมายว่าด้วยการสื่อสาร (Communication Acts of 1934) เป็นผลให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการการสื่อสารแห่งชาติ (Federal Communications Commission หรือ FCC) เพื่อดูแลด้านโทรคมนาคมทั้งหมดของประเทศ กฎหมายฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ส่วน FCC เอง ก็ได้ปรับกฎระเบียบที่นำมาบังคับใช้้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีอำนาจดูแลทั้งส่วน

⁵ บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา. “ฐานันดรที่สี่ จากระบบโลกถึงรัฐไทย” ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (SOCIAL RESPONSIBILITY THEORY), หน้า 36.

ในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งใช้คลื่นหรือสายเคเบิลเพื่อการสื่อสารในสหรัฐอเมริกา กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มีอำนาจดูแลกิจกรรมทางด้านโทรคมนาคมทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ สถานีไมโครเวฟ การสื่อสารที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม สาธารณสุข หรือเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน

หัวใจสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ตลอดจนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง คือ เสรีภาพในด้านการพูด ซึ่งมีระบุไว้ในมาตรา 1 ของรัฐธรรมนูญอเมริกัน รวมทั้งระบุให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ (interest) ความสะดวก (convenience) และความจำเป็น (necessity) ของสาธารณชน อย่างไรก็ตาม FCC ก็มีอำนาจที่จะดำเนินการกับสถานีที่ออกอากาศรายการที่ลามกหยาบโลนได้

สหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่สนับสนุนให้เอกชนเข้ามาดำเนินการสื่อสารมวลชนมาก โดยเฉพาะสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ โดยมีการออกกฎหมาย ตลอดจนระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นการประกันว่า ประชาชนจะได้ประโยชน์สูงสุดและไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการดำเนินธุรกิจแบบทุนนิยม ระบบการเผยแพร่และการควบคุมสื่อของสหรัฐอเมริกา ถือได้ว่าเป็นแม่แบบของระบบการเผยแพร่และควบคุมสื่อในทวีปอเมริกา ตลอดจนในประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลก โดยมีการปรับให้เข้ากับระบบการเมือง การปกครองและวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรม ภาษา และภูมิประเทศที่ตั้งของแคนาดา มีอิทธิพลต่อระบบสื่อสารมวลชนของแคนาดา การที่แคนาดามีอาณาเขตติดต่อกับสหรัฐอเมริกา ทำให้รัฐบาลแคนาดามีความวิตกว่า สื่อความบันเทิงของสหรัฐที่แคนาดาสามารถรับชมได้ จะทำให้ประชาชนชาวแคนาดาโดยเฉพาะเยาวชนจะถูกวัฒนธรรมอเมริกันครอบงำ ดังนั้นในปี ค.ศ. 1968 รัฐบาลแคนาดา จึงตราพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ค.ศ. 1968 (Canadian Broadcasting Act of 1968) เพื่อพยายามเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในด้านวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการฐานทางการเมืองและเศรษฐกิจ แต่กระนั้นก็ตามรัฐบาลแคนาดาก็ยังมีอาจปิดกั้นอิทธิพลของสหรัฐได้

ระบบการเผยแพร่และควบคุมสื่อของสหราชอาณาจักร เป็นต้นแบบของระบบการควบคุมแบบผสมผสาน ซึ่งประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในเครือจักรภพนำไปประยุกต์ใช้ สิ่งที่เป็นจุดเด่นของระบบนี้ก็คือ ประชาชนซึ่งเป็นผู้ฟังและผู้ชมสามารถได้รับประโยชน์สูงสุดตามรสนิยมของตนเอง โดยสามารถประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะหรือร้องเรียนผ่านคณะกรรมการที่ปรึกษาต่าง ๆ และยังมีหน่วยงานกำกับมาตรฐาน เช่น วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (Broadcasting Standards Council หรือ BSC) ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลด้านการเสนอรายการเกี่ยวกับเพศและความรุนแรง โดยรับการร้องเรียนจากประชาชน และจากการสำรวจสาธารณมติเพื่อกำหนดมาตรฐานของความเหมาะสม

ฝรั่งเศสเน้นที่วัฒนธรรมของตนเอง จนคิดว่าอาจจะเกินไป เมื่อเทียบกับประเทศในยุโรปด้วยกัน ฝรั่งเศสมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการครอบงำและการรุกรานทางวัฒนธรรม (Culture Invasion) ทางสื่อมวลชน แต่ในขณะเดียวกันก็ตระหนักดีว่า เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ไม่สามารถปิดกั้นสิ่งเหล่านี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ฝรั่งเศสก็พยายามสนับสนุนสื่อที่ผลิตในฝรั่งเศสเอง โดยการกำหนดโควตาและสัดส่วนของเวลาการออกอากาศ และการจำกัดการเผยแพร่ของสื่อประเภทต่าง ๆ ตลอดจนอัตราส่วนของผู้ร่วมลงทุนผลิตรายการในฝรั่งเศส ที่มาจากกลุ่มประเทศนอกสหภาพยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกา

ประเทศเนเธอร์แลนด์ได้ชื่อว่า เป็นประเทศร่ำรวยและมีเศรษฐกิจดีมาก นอกจากนี้การเมืองก็มั่นคง ถึงแม้กษัตริย์จะทรงเป็นประมุขของประเทศ แต่พระองค์ก็ได้ทรงเข้าไปยุ่งเกี่ยวในเรื่องการเมืองแต่อย่างใด พรรคการเมืองแต่ละพรรคจะได้เวลาออกอากาศในจำนวนที่เท่า ๆ กัน รัฐบาลเปิดโอกาสให้คนกลุ่มน้อยได้มีสิทธิมีเสียงในการแสดงความคิดเห็น และรัฐบาลจะไม่เข้าไปดำเนินงานทางด้านสื่อมวลชน แม้ว่าเนเธอร์แลนด์จะไม่มี การเซ็นเซอร์สื่อ แต่กระทรวงวัฒนธรรม การบันเทิง และงานสวัสดิการสังคม (Ministry of Culture, Recreation and Social Work) ก็สามารถมีมาตรการดำเนินการกับผู้ที่จะมีผลกระทบร้ายแรงด้านลามกอนาจาร ด้านความมั่นคงของชาติ และด้านโฆษณา

เยอรมนีเป็นประเทศที่มีประชาชนมีสำนึกทางด้านประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก แม้ว่าปัจจัยด้านการเมืองจะมีอิทธิพลต่อสื่อมวลชนในเยอรมนี แต่การควบคุมกำกับดูแลยังคงเหมือนเดิม มีความเข้มงวดมากกว่าสหรัฐอเมริกา แม้ว่าจะเป็นประเทศเสรีนิยมเช่นเดียวกัน ปัจจุบันสื่อมวลชนมีบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของเยอรมนี เนื่องจากชาวเยอรมนีเริ่มมีความต้องการความบันเทิงเพิ่มมากขึ้น โดยที่สื่อของรัฐยังคงตามสื่อเอกชนในด้านนี้ไม่ทัน

สื่อมวลชนของรัสเซียอยู่ภายใต้การดูแลของ Ostankino หรือ Gostelradio เดิม ซึ่งใช้ชื่อใหม่โดยคำสั่งของประธานาธิบดี Boris Yeltsin ผู้บริหารของ Ostankino ประกอบด้วยนักวิชาชีพ และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐ ในปี ค.ศ. 1993 ได้มีการยุบคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่ในการออกใบอนุญาตเป็นผลให้เกิดมีผู้ผลิตใหม่ ๆ จากภาคเอกชน มากมาย โดยผู้ผลิตเหล่านี้เน้นการค้าและได้รับการลงทุนจากต่างประเทศ รัฐบาลรัสเซียพยายามที่จะส่งเสริมให้มีการแปรรูปสื่อมวลชน แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่อยากให้สื่อดังกล่าวหลุดไปจากการควบคุมของตน เนื่องจากยังตระหนักถึงประโยชน์ในด้านการโฆษณาชวนเชื่อของสื่อมวลชน ดังนั้นจึงมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบกลับไปกลับมาอยู่เสมอ นโยบายเปิดประเทศและให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น (glasnost และ perestroika) ของอดีตประธานาธิบดีกอร์บาชอฟ ทำให้ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและเปิดรับสื่อได้มากขึ้น ในปี ค.ศ. 1990 รัสเซียได้ออกกฎหมายว่าด้วยหนังสือพิมพ์และ

สื่อสารมวลชน (Law of Press and the Mass Media) โดยกำหนดให้ประชาชนสามารถเปิดรับสื่อได้โดยไม่มีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดใดๆ ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามการนำกฎหมายฉบับนี้มาใช้ยังไม่ประสบผลสำเร็จ

ศาสนาอิสลามมีอิทธิพลเหนือสื่อมวลชนของตะวันตกกลาง มีการเซ็นเซอร์เรื่องเพศ ความรุนแรง การลบหลู่ศาสนา ตามคำสอนของศาสนาอิสลาม จะไม่บูชารูปเทวราชใด ๆ ดังนั้น ภาพวาด ประติมากรรม และการถ่ายภาพจะไม่ได้รับการสนับสนุน แต่อาหรับจะเด่นในด้านเพลงและดนตรี ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้ประเทศอาหรับขาดแคลนบุคลากรทางด้านศิลปะ และทำให้การพัฒนาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปอย่างเชื่องช้า อย่างไรก็ตามวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์กลายเป็นสื่อที่ได้รับความนิยม เพราะประชาชนไม่มีทัศนศิลป์และวัฒนธรรมที่สามารถมองเห็นและจับต้องได้

ทวีปแอฟริกาประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ ทั้งหมด 34 ประเทศ โดยที่ประเทศที่อยู่ในภาคตะวันตกของทวีปจะเป็นประเทศที่ยากจนเป็นส่วนใหญ่ ประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกาเป็นประเทศที่เคຍอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศในยุโรป ดังนั้นประเทศเมืองแม่เหล่านี้จึงเป็นผู้วางระบบสื่อต่าง ๆ โดยประเทศฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักรเป็นประเทศผู้ปกครองอาณานิคมประเทศสำคัญในแอฟริกา นอกจากนี้ยังมีเบลเยียม สเปน ปอร์ตุเกส อิตาลี และเยอรมนี

ฝรั่งเศสใช้วิทยุกระจายเสียงเป็นเครื่องผูกพันเมืองประเทศราชกับเมืองแม่ ดังนั้นจึงมีการกระจายเสียงเป็นภาษาฝรั่งเศสโดยชาวฝรั่งเศส ส่วนสหราชอาณาจักรจะส่งเสริมให้คนท้องถิ่นใช้วิทยุกระจายเสียงในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของตนไว้ ดังนั้นจึงมีการฝึกอบรมคนท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถ ในขณะที่เดียวกันให้การสนับสนุนการใช้ภาษาท้องถิ่นควบคู่กับการใช้ภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามหลังจากที่ประเทศเหล่านี้ได้รับเอกราช รัฐบาลก็ได้เข้ามาควบคุมสื่อทุกแขนงในประเทศ

แอฟริกาเป็นทวีปที่สื่อมีการพัฒนาน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากประเทศส่วนใหญ่เป็นประเทศที่ยากจน แต่ก็ได้มีการพัฒนาวิทยุโทรทัศน์ โดยถือว่าจำเป็นต้องทำ เนื่องจากเป็นหน้าต่างของประเทศ หลายประเทศได้รับความช่วยเหลือจากประเทศอุตสาหกรรมในรูปของเครื่องมืออุปกรณ์ซึ่งผลิตโดยประเทศผู้บริจาค นอกจากนี้อัตราการรู้หนังสือของประชาชนยังอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ต้องพึ่งพาสื่อวิทยุกระจายเสียง ในขณะที่สื่อวิทยุโทรทัศน์ประสบปัญหาในเรื่องการส่งสัญญาณและไฟฟ้าในหมู่บ้านอันห่างไกล

ด้วยเหตุผลทางการเมือง รัฐจึงมีความลังเลที่จะส่งเสริมสนับสนุนสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพราะเกรงว่าจะทำให้ประชาชนมีความรู้และเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ มากขึ้น อันจะเป็นผลทำให้เกิดการยึดอำนาจโดยประชาชนในที่สุด

ประเทศญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กองบัญชาการกองทัพพันธมิตร (General Headquarters for the Allied Power – GHQ) ซึ่งประกอบด้วยสหราชอาณาจักร ไชเวียต จีน และสหรัฐอเมริกาได้

จัดระบบวิทยุ-โทรทัศน์เสียใหม่ โดยมีการออกกฎหมายใหม่ 3 ฉบับ ในปี ค.ศ. 1950 คือ กฎหมายว่าด้วยการกระจายเสียง (Broadcasting Laws) กฎหมายว่าด้วยวิทยุ (Radio Laws) กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการใช้คลื่นวิทยุ (Radio Regulatory Commission Establishment Law) ผลจากการออกกฎหมายดังกล่าว ก่อให้เกิดสถานีวิทยุเอกชนขึ้น 2 แห่ง คือ

1. Chubu Nippon Broadcasting Company (CBC) ที่นาโงยา
2. Shin Nippon Broadcasting Company (NJB) ที่โอซากา

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางด้านวิทยุ-โทรทัศน์ของญี่ปุ่นเป็นที่ยอมรับและใช้กันแพร่หลายทั่วโลก ญี่ปุ่นเป็นผู้นำในด้านการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านวิทยุโทรทัศน์ แม้ว่าเทคโนโลยี HDTV ของญี่ปุ่นยังไม่เป็นที่ยอมรับในประเทศตะวันตกก็ตาม แต่รายการโทรทัศน์ของญี่ปุ่นมีอิทธิพลต่อประเทศในแถบเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นเป็นที่นิยมในเอเชีย โดยเฉพาะในกลุ่มผู้เยาว์

ประเทศจีนสื่อมวลชน สะท้อนให้เห็นถึงการที่รัฐบาลจีนเน้นเป็นพิเศษในด้านการศึกษาวิดุยา-โทรทัศน์จีนไม่ว่าจะเป็นในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นต่างก็เสนอรายการทางด้านการศึกษาทั้งสิ้น ส่วนในด้านอื่น ๆ รัฐบาลยังเข้ามาควบคุมการดำเนินงานอย่างเข้มงวด แม้ว่าจะมีการผ่อนปรนบ้างในบางช่วง แต่ปัจจุบันประชาชนก็สามารถเข้าถึงสื่อได้มากขึ้นกว่าเดิม

ออสเตรเลียมีตุลาการการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ออสเตรเลีย (Australia Broadcasting Tribunal) เป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการวิทยุ-โทรทัศน์ของออสเตรเลีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเอกชน ส่วน ABC ซึ่งเป็นบรรษัทมหาชนเช่นเดียวกับ BBC ของอังกฤษ ก็มีคณะกรรมการอำนาจการ ซึ่งขึ้นตรงต่อรัฐสภาออสเตรเลียและกระทรวงคมนาคม นอกจากนี้มีบริการวิทยุ-โทรทัศน์ให้แก่เมืองต่าง ๆ แล้ว ออสเตรเลียยังมีบริการให้แก่เขตที่มีประชากรอยู่เบาบางทางตอนกลางของทวีปอีกด้วย โดยใช้ดาวเทียมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้รวมถึงการให้บริการทางด้านการศึกษาด้วยโดยใช้ดาวเทียม Intelsat ตลอดจนดาวเทียม Optus ของออสเตรเลีย

สื่อมวลชนของออสเตรเลียได้รับแบบอย่างมาจาก BBC ของอังกฤษในระยะแรกออสเตรเลียไม่ได้ให้ความสนใจชนกลุ่มน้อย ตลอดจนทวีปเอเชีย ซึ่งเป็นทวีปที่อยู่ติดกันในส่วนของชนกลุ่มน้อยนั้น ออสเตรเลียพยายามทำลายวัฒนธรรมและลัทธิของชนเหล่านี้ ต่อมาพวกเขาได้เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ มากขึ้น หนึ่งในจำนวนนั้นก็คือ การขอมีสิทธิในการใช้สื่อวิทยุ-โทรทัศน์เป็นผลให้มีการออกกฎหมายมาบังคับใช้ในเรื่องนี้ ในส่วนของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย ก็ได้เริ่มให้ความสนใจเอเชียมากขึ้น นับตั้งแต่ยุคที่เศรษฐกิจของเอเชียเฟื่องฟู และออสเตรเลียเริ่มตระหนักว่าตนเองควรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเอเชียมากขึ้น

การควบคุมตนเองของหนังสือพิมพ์ เท่าที่มีขึ้นมาในโลกและที่ใช้กันอยู่ในโลกเวลานี้ ก็มีอยู่ 3 แบบ คือ

1. แบบสมัครใจ (Voluntary) ของฝ่ายหนังสือพิมพ์เองล้วน ๆ วิธีนี้ปรากฏอยู่ในประเทศ อังกฤษ ประเทศญี่ปุ่น และยุโรปบางประเทศ

2. แบบครึ่ง ๆ สมัครใจและครึ่ง ๆ ถูกกำหนดลงมาจากฝ่ายปกครอง เนื่องจากฝ่ายรัฐบาล ยังมิได้ตั้งใจและยังไม่ได้พร้อมทีเดียวที่จะให้หนังสือพิมพ์ควบคุมตนเอง แต่ใจหนึ่งก็อยากจะแสดง ว่าระบอบปกครองของตนมีความเสน่หามาในทางประชาธิปไตย วิธีเช่นนี้ได้แก่วิธีที่ปรากฏในประเทศ ตุรกี ปากีสถาน เกาหลีใต้ และในประเทศที่ระดับเศรษฐกิจยังถูกจัดว่าด้อยพัฒนาแล้วอีกหลาย ประเทศ

3. แบบควบคุมตนเองแต่ในนาม ส่วนความจริงนั้นก็เท่ากับขยายมือของรัฐบาลออกมา ในอีกรูปหนึ่งและในชื่อฟังดูแข็งขลัง

วิธีที่ 1 เป็นแบบซึ่งประเสริฐที่สุดแต่ก็ปฏิบัติได้ยากที่สุด เพราะจำเป็นต้องประกอบด้วย ภูมิและปัจจัยแวดล้อมหลายอย่างหลายประการทั้งทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ ฝ่ายหนังสือพิมพ์ จะต้องอุทิศตนและจะต้องเสียสละจ่ายเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินงานและสำหรับพิทักษ์ การควบคุมตนเองนั้น ๆ ไว้ด้วย จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายนี้ถ้าหากจะให้การควบคุมตนเองนั้นเกิด ประสิทธิภาพอย่างแท้จริงก็มีใช้จำนวนเล็กน้อย สภาการหนังสือพิมพ์ของอังกฤษและสมาคมหนังสือพิมพ์ ของญี่ปุ่นต้องใช้จ่ายเป็นประจำอยู่ปีละนับสิบล้านขึ้นไปตลอดมา

วิธีที่ 2 เป็นแบบซึ่งประเทศในระบอบกึ่งเผด็จการทหารนิยมใช้ ระบบปกครองชนิดนี้ ปกติก็อยากจะแสดงตนว่ากล้าหาญในการเผชิญหน้ากับสาธารณชน แต่ก็ยังไม่กล้าทีเดียวตามความ อยากรที่มึนนั้น เพราะไม่ได้ฝึกหัดมาและไม่ได้สั่งกัด ใจหนึ่งก็ต้องการจะกุมอำนาจไว้ แต่ใจหนึ่งก็ ปรารถนาจะประจบสาธารณชน

วิธีที่ 3 มีประเทศอินเดียเป็นอุทาหรณ์อันน่าประหลาดใจมาก เพราะอินเดียได้ชื่อว่าเป็น ประเทศซึ่งพยายามกระโจนเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแท้ ๆ นับแต่เริ่มเป็นเอกราช แต่เนื่องจาก สภาพการณ์ภายในประเทศและลักษณะการทางภูมิศาสตร์ ทำให้รัฐบาลกลางของอินเดียต้องพยายาม หวนเข้าไปใช้กฎหมายเป็นเครื่องบังเจตนาธรรมเนียมในกรณีที่เกี่ยวข้องกับกิจการหนังสือพิมพ์รัฐบัญญัติ ฉบับนี้ เรียกชื่อว่า The Press Council Act

เหตุที่อินเดียไม่อยู่ในวิสัยที่จะสถาปนาสภาการหนังสือพิมพ์เพื่อควบคุมตนเอง ตามแบบ สมัครใจแท้ ๆ ของอังกฤษได้ นักการเมืองของอินเดียในเหตุผลไว้ดังนี้

นับว่าเป็นความเคราะห์ร้ายอยู่สักหน่อย ที่ว่าความไม่มีอยู่ซึ่งการร่วมมือกันระหว่าง พวกผู้พิมพ์ผู้โฆษณา (เจ้าของ) ระหว่างพวกบรรณาธิการ และระหว่างพวกนักหนังสือพิมพ์ประจำการ

ตลอดจนความที่ปราศจากองค์การจัดตั้งทางอาชีพอันเข้มแข็งพอ เหล่านี้ นั่นเอง เป็นผลให้การก่อตั้ง สภานักหนังสือพิมพ์ขึ้นมา ในทำนองความสมัครใจของตนเองตามแบบอย่างของอังกฤษเป็นสิ่งที่ ไม่อาจกระทำขึ้นได้สำเร็จ⁶

สุภายังเสนอธรรมเนียมและบทบาทของหนังสือพิมพ์รวม 17 ประการ ที่นักหนังสือพิมพ์ ต้องสำนึกอยู่ตลอดเวลา ถึงจะทำให้การควบคุมตนเองและการควบคุมกันเองได้ผล

1. จะต้องสำนึกตลอดไปทุกฝ่ายว่า งานของหนังสือพิมพ์ไม่ใช่งานซึ่งจะต้องคอยประเคน ความน่าพิศมัยให้แก่คนทั้งหลาย

2. จะต้องเข้าใจโดยแน่ชัดว่ามีใช้ภารกิจของหนังสือพิมพ์หรือที่จะต้องทำหน้าที่แต่เพียง เคยทำให้ใคร ๆ ทั่วไปมีความสุขด้วยวิธีเทศนา หรือบรรยายความสดชื่นรื่นรมย์ในทำนองโหยหวน สายลมแสดงแดดอยู่ตะพึดไป

3. จะต้องเชื่อมั่นว่าหนังสือพิมพ์ไม่ใช่เครื่องมือของการโฆษณาชวนเชื่ออันสกปรก หรือ เป็นเท็จ

4. จะต้องรับรู้โดยจริงใจว่าหนังสือพิมพ์ไม่ใช่เครื่องมือ หรือทาสของรัฐบาล หรือของ หวาดแห่งอำนาจใด ๆ ไม่ว่าทางเศรษฐกิจทางการเมือง

5. จะต้องตระหนักเสมอว่าหนังสือพิมพ์คือผู้สาดแสงสว่างลงสู่ผู้มีด

6. จะต้องรับเชื่อในเงื่อนไขสำคัญที่ว่า หนังสือพิมพ์คือจักรกลซึ่งช่วยขยายขอบฟ้าแห่ง ความรอบรู้ให้กว้างขวางออกไปเรื่อย ๆ

7. จะต้องสำนึกโดยลึกลึในเงื่อนไขอันยิ่งใหญ่ว่า หนังสือพิมพ์คือปัจจัยซึ่งช่วยให้ ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้โดยทุกฝ่ายจะปวดร้าวน้อยที่สุดจากความเปลี่ยนแปลง อันไม่เคยหยุดยั้ง ตลอดกาลนั้น

8. หนังสือพิมพ์คือสิ่งบอกเล่าให้รัฐบาลรู้ถึงผลที่เกิดเด่นโยบายของรัฐบาลนั้น ๆ เอง อยู่เสมอว่ามีอะไรอย่างไร เพื่อที่ข้อบกพร่องและความผิดพลาดต่าง ๆ จะได้มีการแก้ไขโดยพลัน ทันการ

9. ที่สำคัญเหนือกว่าอะไรคือหนังสือพิมพ์ช่วยให้ประชาชนสามารถแสดงทรรศนะต่าง ๆ ของพวกเขาออกมาได้เพื่อให้ทรรศนะนั้น ๆ ได้ยินหรือได้กระทบบรรลุไปถึงองค์แห่งอำนาจ และอาศัย ด้วยวิธีเช่นว่านั่นเองที่ทรรศนะเหล่านั้นจะได้เป็นอิทธิพลต่อความดำเนินของเหตุการณ์ ซึ่งจะพึง เป็นไปในชุมชนต่อไปได้เรื่อย ๆ

⁶ สุภา ศิริमानนท์. “ความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์” วารสารประจำปีสมาคมนักหนังสือพิมพ์ แห่งประเทศไทย. 2523.

10. หนังสือพิมพ์มีบทบาทอันสำคัญมากในทางสร้างสรรค์ ความเข้าอกเข้าใจต่อกันและกันระหว่างประชาชาติต่าง ๆ เพราะฉะนั้นถ้าแม้หากจะใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสมแล้วก็นหนังสือพิมพ์นี้แหละที่จะสามารถช่วยลดความตึงเครียดระหว่างประเทศลงได้

11. แต่ก็ต้องเข้าใจและรับรู้ไว้เป็นพื้นฐานสำคัญทีเดียวว่า หนังสือพิมพ์นั้นมีธรรมชาติที่จะต่อกรกับฝ่ายสถานะเดิม และฝ่ายองค์แห่งอำนาจเสมอไปไม่มากก็น้อย ไม่ว่าจะโดยมีสำนึกหรือไม่มีสำนึก ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์ซึ่งทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มขอบขีดแห่งความรับผิดชอบนั้นจักต้องสอบสวนสารวาทเรื่องเพื่อสกัดข้อบกพร่องและคอร์รัปชันต่าง ๆ ในวงการสาธารณะอยู่ตลอดเวลา มันจะส่งเสริมให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ของสาธารณะขึ้นเพื่อประโยชน์แก่สาธารณชนเองและมันจะตั้งปฏิกาณคดีเสียดแทงหัวใจเอาแก่องค์แห่งอำนาจและฝ่ายสถานะเดิมอยู่ตลอดไป

12. รัฐบาลทั่ว ๆ ไปอาจจะถือว่าคนมีสิทธิที่จะปิดบัง หรือจะมดเท็จต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งตามนโยบายเฉพาะ หน้าตาหนังสือพิมพ์ก็มีทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จะต้องเปิดโปงเพื่อประโยชน์แห่งสาธารณะนั่นเองพร้อมกันไปด้วย ข้อคิดอันนี้ในแง่ของครรลองประชาธิปไตยถือว่าเป็นไปเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติโดยเท่าเทียมกัน

13. หลายคนในองค์กรแห่งอำนาจหรือในฝ่ายสถานะเดิมอาจจะรู้สึกว่ หนังสือพิมพ์คอยแต่จะสร้างอุปสรรคขวากหนามให้แก่การบริหารกิจการสาธารณะ และไม่คอยจะยอมรับรู้อย่างแบบอำพรางของบรรดาเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งประสงค์จะปิดบังหรืออำพรางเพื่อให้ปฏิบัติได้สะดวกหรือเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายเฉพาะหน้า หนังสือพิมพ์จะเปิดโปงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งบางกลุ่มในองค์กรแห่งอำนาจต้องการจะปิดบังซ่อนเร้น

14. แต่ภารกิจต่าง ๆ ซึ่งนักหนังสือพิมพ์ต้องการกระทำโดยธรรมชาติของกิจการนั้นก็มีใช้ว่ามุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชิงชังแก่ฝ่ายใดทั้งสิ้น มันเป็นหน้าที่และเป็นความรับผิดชอบตามลักษณะวิชาชีพแท้ ๆ เพราะฉะนั้นจึงพึงต้องรับรู้อย่างตระหนักเสมอไปว่าหนังสือพิมพ์ไม่ได้พยายามที่จะทำลายตนเองหรือทำลายเกียรติคุณของตนเองดอก แต่มันเป็นธรรมชาติแห่งงานของหนังสือพิมพ์เช่นนั้นเอง ซึ่งนั่นก็แปลว่าเมื่อนักหนังสือพิมพ์ปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และความรับผิดชอบ หนังสือพิมพ์ก็ย่อมสร้างศัตรูให้แก่ตนเองพร้อมกันไปด้วย

15. หนังสือพิมพ์มีภารกิจที่จะต้องทำให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ (Fact) เป็นที่รู้ออกไปโดยแพร่หลายไพศาล นี่เป็นงานมาตรฐาน แม้ว่าข้อเท็จจริงนั้น ๆ บางข้อบางกรณีจะเล็ดดูเหมือนหนึ่งว่าเป็นเรื่องราวส่วนตัว (Private Affairs) แต่ถ้าหากเป็นข้อเท็จจริงซึ่งสาธารณชนสนใจและแสดงข้อวินิจฉัยว่าเหมาะสมที่จะให้เปิดเผย ประกอบทั้งเงื่อนไขทางกฎและระเบียบของชุมชนก็มีช่องทางให้เปิดเผยได้ หนังสือพิมพ์ก็จำเป็นต้องตีพิมพ์โฆษณา

16. ไม่ใช่งานที่ง่ายนักที่จะขีดเส้นแบ่งออกไปว่าอะไรเป็นกิจสาธารณะ หรือประโยชน์ของสาธารณะ (Public Interest) และอะไรเป็นเรื่องราวส่วนบุคคล (Private Affairs) แต่ถ้าหากจะเกิดปัญหาสงสัยเนื่องในการทั้งนี้ต้องเสนอให้ประชาชนคนอ่านนั้นแหละเป็นผู้รับวินิจฉัย โดยถือหลักว่าผลที่ดีจะเกิดแก่สาธารณะชนเป็นเกณฑ์ของการพิจารณา

17. หนังสือพิมพ์ที่ดีพึงต้องเต็มไปด้วยปัญหา เต็มไปด้วยข้อถกเถียงที่ห่อหุ้มอยู่เสมอ หนังสือพิมพ์ไม่ควรที่จะถูกลงโทษหรือถูกใส่ไคล้ถูกลดตราหน้าว่าผิด ว่าชั่ว จากสถานะอันเต็มไปด้วยปัญหา เต็มไปด้วยความสงสัยโน่น สงสัยนี้ อย่างที่มันดำรงทรงอยู่นั้นเลย

3. ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory)

การศึกษาค้นคว้าของตนเองของหนังแผ่น เน้นกรณีแนวคิดการจัดตั้งสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยนั้น เมื่อพิจารณาในเชิงทฤษฎีสื่อสารมวลชน สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) เป็นแนวความคิดในซีกกลุ่มประเทศที่มีระบบการปกครองเสรีประชาธิปไตย ซึ่งเห็นว่าเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งสำคัญ เสรีภาพของสื่อมวลชน กับเสรีภาพของประชาชนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ว่าจะเสรีภาพในการรับรู้ การรายงานข่าวสาร การวิพากษ์วิจารณ์ ประชาชนสามารถแสดงออกถึงความมีเสรีภาพได้โดยตรงหรือแสดงผ่านหนังสือพิมพ์ได้เช่นกัน

แนวคิดนี้เห็นว่า การพิจารณาว่าสังคมใดมีความเป็นประชาธิปไตยมากน้อยเพียงไร ให้ดูที่อิสระและเสรีภาพ บทบาทของหนังสือพิมพ์ในสังคมนั้น

ระบบสื่อสารมวลชนในประเทศหนึ่ง ๆ เป็นผลสะท้อนจากลักษณะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศนั้น ๆ การศึกษาระบบสื่อสารมวลชนในประเทศใดประเทศหนึ่ง ผู้ศึกษาจึงจำเป็นต้องเข้าใจว่า ระบบสื่อสารมวลชนนั้นเป็นผลมาจากการสร้าง หรือการกระทำของมนุษย์ในสังคมซึ่งสามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา⁷

สภาพแวดล้อมทางสังคมและการเมือง เมื่อห้าร้อยปีที่ผ่านมานี้ได้สร้างทฤษฎีพื้นฐานของสื่อมวลชน (The Press) 2 ทฤษฎี ทฤษฎีแรกคือ ทฤษฎีอำนาจนิยม (Authoritarian Theory) ทฤษฎีที่สองซึ่งพัฒนามากคือ ทฤษฎีเสรีนิยม (Libertarian Theory)⁸ จาก 2 ทฤษฎีดังกล่าวทำให้

⁷ ระวีวรรณ ประกอบผล. “สื่อสารมวลชนกับวิกฤตการณ์ทางการเมืองในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528, หน้า 18.

⁸ Warren K. Agee, Philip H. Ault and Edwin Emery. **Introduction to Mass Communication**

นักวิชาการ 3 คน คือ Fred S. Seibert, Theodore Peterson, and Wilbur Schramm ได้ร่วมกันคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อสารมวลชนขึ้น 4 ทฤษฎี (Four Theories of the Press) ซึ่ง ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์ เรียกว่า ทฤษฎีสื่อสารมวลชน⁹ คือ

1. ทฤษฎีสื่อสารมวลชนฝ่ายอำนาจนิยม
2. ทฤษฎีสื่อสารมวลชนฝ่ายเสรีนิยม
3. ทฤษฎีสื่อสารมวลชนว่าด้วยความรับผิดชอบทางสังคม
4. ทฤษฎีสื่อสารมวลชนฝ่ายคอมมิวนิสต์โซเวียต

ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม พัฒนามาจากปรัชญาเสรีนิยม ซึ่งไม่ใช่แนวคิดที่แตกต่างเด่นชัดจากเสรีนิยม แต่เป็นการขยายทางด้านปฏิบัติของเสรีนิยมนำไปสู่ความเป็นจริงแห่งธรรมชาติของมนุษยชาติและประชาธิปไตยในปัจจุบัน¹⁰ ก่อให้เกิดวิวัฒนาการทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) โดยการตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่า เสรีภาพ (Freedom) และความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) ย่อมจะต้องไปควบคู่ด้วยกัน สื่อมวลชนไม่สามารถที่คาดหวังว่าจะเพิกเฉยกับเสรีภาพโดยไร้ขอบเขตโดยที่ปราศจากการยอมรับถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

ตามแนวคิดของ Siebert, Peterson, Schramm ได้กล่าวได้ว่า เสรีภาพย่อมควบคู่กันมากับภาระผูกพัน (Obligation) และหนังสือพิมพ์ซึ่งยึดกับสิทธิพิเศษในตำแหน่งภายใต้รัฐธรรมนูญนั้น ย่อมมีภาระผูกพันที่จะทำหน้าที่สำคัญบางประการของหนังสือพิมพ์ในสังคมร่วมสมัยนี้ เพื่อที่จะทำให้หนังสือพิมพ์ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง และทำให้ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นพื้นฐานของนโยบายในการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ ในระบบเสรีนิยมพยายามสนองต่อความต้องการของสังคม เพื่อให้หนังสือพิมพ์ยอมรับว่าเป็นความรับผิดชอบต่อเขา แต่ถ้าหากไม่ยอมรับจะมีองค์การมาดูแลให้เป็นหน้าที่ประการสำคัญของหนังสือพิมพ์ที่จะสามารถดำเนินการไปได้ด้วยดี¹¹

แนวคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดที่หนังสือพิมพ์ในประเทศประชาธิปไตย นำแนวคิดหลาย ๆ แนวมาผสมผสานกัน แต่แนวคิดที่ทำให้เกิดรูปร่างทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมสมบูรณ์ขึ้นมา

(10 edition). New York : Harper Collins Publishers, 1991, p. 25 อ้างใน ธวัชชัย สันคติประภา เสรีภาพกับบทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ศึกษาตั้งแต่การปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. 2519 – 2536, หน้า 43.

⁹ เฟรด เอส ซีเบิร์ต, เธอดอร์ พีเตอร์สัน และวิลเบอร์ แชรรม. **ทฤษฎีสื่อสารมวลชน**. แปลโดย เกษม ศิริสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2513.

¹⁰ Donald wood. **Mass Media and the Individual**. New York : West publishing Co., 1983, p. 54.

¹¹ Ibid., p.57.

ก็คือแนวคิดของคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพหนังสือพิมพ์ (Commission on Freedom of the press) ในเอกสารชื่อ A Free and Responsible Press

ทฤษฎีความรับผิดชอบทางสังคมเห็นว่า การที่หนังสือพิมพ์จะปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบได้สมบูรณ์นั้น นอกจากหนังสือพิมพ์จะต้องมีอุดมการณ์และวิญญูณแห่งวิชาชีพแล้ว รัฐยังต้องให้หลักประกันเสรีภาพหนังสือพิมพ์เอาไว้ในกฎหมายพื้นฐานของประเทศด้วย การใช้ความพยายามใด ๆ ที่จะบังคับให้หนังสือพิมพ์ต้องขออนุญาตจากรัฐบาลเพื่อที่จะออกหนังสือพิมพ์นั้นถือว่าเป็นการละเมิดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อย่างรุนแรง

หนังสือพิมพ์ในระบบทฤษฎีความรับผิดชอบทางสังคมนี้ รัฐบาลจะไม่เข้าควบคุมหนังสือพิมพ์ดังที่ปฏิบัติกันอยู่ในหมู่หนังสือพิมพ์อเมริกันและอังกฤษ หนังสือพิมพ์จะใช้เสรีภาพตามสิทธิที่มีอยู่อย่างอิสระ โดยมีสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นเป็นขอบเขตและเครื่องยับยั้งซึ่งใจ ซึ่งหมายถึงว่าหนังสือพิมพ์ในระบบนี้จะใช้หลักจริยธรรมของวิชาชีพและหลักกฎหมายมาควบคุมตนเอง¹²

สังคมประชาธิปไตยถือว่าทุกคนเกิดมาแล้วล้วนมีเสรีภาพ การกระทำของคน ๆ หนึ่งย่อมกระทบกระเทือนต่ออีกบุคคลหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง ทุกคนจึงต้องรับผิดชอบซึ่งกันและกัน รากของความรับผิดชอบจึงวางอยู่ที่เรา เป็นทั้งปัจเจกบุคคลและเป็นสัตว์สังคม ซึ่งการประพฤติปฏิบัติของแต่ละคนจะต้องกระทบกระเทือนซึ่งกันและกัน ยิ่งปัจเจกบุคคลมีอำนาจอยู่ในมือมากเพียงใดเขาก็จะต้องมีหน้าที่เชิงศีลธรรม (Moral Duty) มากยิ่งขึ้นเท่านั้น ตามที่ หลุยส์ ฮอดจ์ (Louis W. Hodge) เสนอใน Responsible Journalism ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นมี 3 ระดับ คือ

1. ความรับผิดชอบต่อประเภท รับคำสั่ง (Assigned) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์หรือกลุ่มคน ซึ่งคนหนึ่งต้องรับคำสั่งจากอีกคนหนึ่ง เช่น ลูกจ้างรับคำสั่งจากนายจ้าง นักเรียนรับคำสั่งจากครู หรือพลทหารรับคำสั่งจากนายทหาร ในบางสังคมสื่อมวลชนต้องรับคำสั่งจากรัฐบาล สื่อมวลชนเป็นเพียงแขนขาของรัฐบาลเท่านั้น นักสื่อสารมวลชนเองก็ได้รับมอบหมายหน้าที่จากองค์กรที่ตนสังกัดได้รับคำสั่งจากบรรณาธิการให้ไปหาข่าวนั้นข่าวนี

2. ความรับผิดชอบต่อประเภท ภาระผูกพัน ซึ่งมีทั้งที่ผูกพันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Contracted, Formal, Informal) ความรับผิดชอบต่อประเภทนี้มีมากอยู่ในกรอบของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความเสมอภาคกันมากขึ้นและตกลงที่จะแลกเปลี่ยนข้อประพฤติปฏิบัติและข้อบังคับระหว่างกันกลายเป็นสัญญาประชาคม ในสังคมประชาธิปไตยสื่อมวลชนมีความรับผิดชอบต่อพันธะสัญญาที่มีต่อสังคม แม้จะไม่มีเอกสารสัญญา แต่ก็เป็นความจริงเท่านั้น สังคมเหมือนกับให้สัญญากับสื่อมวลชนว่าจะให้เสรีภาพเพื่อที่สื่อมวลชนนั้นจะได้เสาะแสวงหาข้อมูลมาสนองสาธารณะ

¹² สิริทิพย์ ชันธุสุวรรณ. “การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น” เอกสารประกอบการสอนวิชาการหนังสือพิมพ์. หน้า 192.

สื่อมวลชนมีข้อสัญญาอยู่สองฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นสัญญากับองค์กรที่ตนสังกัดอยู่ และอีกฉบับหนึ่งเป็นสัญญาต่อประชาชน แต่เนื่องจากองค์กรสื่อสารมวลชนเองก็มีพันธะสัญญาต่อสาธารณะ ดังนั้นสัญญาระหว่างองค์กรกับนักสื่อสารมวลชนก็จะสะท้อนความต้องการของสาธารณะด้วย

3. ความรับผิดชอบประเภทสัญญาต่อตัวเอง คนบางคนสัญญาต่อตัวเองว่าจะมีความรับผิดชอบต่อใคร อย่างไร คนเช่นนั้นคือคนที่มีความรับผิดชอบด้วยตัวของเขาเองโดยไม่มีใครบีบบังคับให้ต้องทำเช่นนั้น นักหนังสือพิมพ์ที่มีสัญญาต่อตัวเองคือผู้ที่พัฒนามโนสำนึกของตนเองว่าจะต้องทำอะไร จะเป็นผู้สร้างมาตรฐานให้ตัวเขาว่าจะมีหลักการเช่นไรและจะให้อะไรต่อสาธารณะคนเช่นนี้จะเห็นว่าหน้าที่ของเขามีมากกว่าหาข่าวไปส่งโรงพิมพ์ เขาจะมองภาระงานของเขาว่าเป็นเสียงเพรียกจากสวรรค์ (A calling หรือ vocation ในความหมายของ มาร์ติน ลูเธอร์) คล้ายกับมีพลังลึกลับผลักดันให้เขาต้องรับภาระพิเศษเช่นนั้น แต่ความรับผิดชอบของสื่อมวลชนยังขึ้นอยู่กับบทบาทของสื่อมวลชนด้วย¹³

การพูดถึงความรับผิดชอบของสื่อมวลชนเริ่มจากยุคหนังสือพิมพ์เหลือง (Yellow Journalism) ในปลายศตวรรษที่ 19 ซึ่งหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกากำลังแข่งขันกันแย่งผู้อ่านโดยปราศจากความรับผิดชอบและเสนอเรื่องราวที่เร้าอารมณ์และไร้สาระ ดังนั้นจึงมีการวิพากษ์วิจารณ์สื่อมวลชนกันอย่างหนัก ตั้งแต่ปลายศตวรรษจนถึงศตวรรษที่ 20 สาระสำคัญสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สื่อมวลชนใช้ปากกาสร้างอำนาจเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง เจ้าของสื่อมวลชนได้โฆษณาชวนเชื่อความคิดของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดทางการเมืองและเศรษฐกิจ และไม่เสนอความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันตน
2. สื่อมวลชนตกอยู่ภายใต้อำนาจของธุรกิจขนาดใหญ่ และบางครั้งปล่อยให้ผู้โฆษณาเข้ามาควบคุมนโยบายและเนื้อหาของสื่อมวลชน
3. สื่อมวลชนต่อต้านการเปลี่ยนแปลงสังคม
4. สื่อมวลชนมักจะให้ความสนใจเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นแก่นสาร และกระตุ้นอารมณ์มากกว่าที่จะเสนอข่าวสารที่เป็นสาระ ความบันเทิงในสื่อมวลชนก็ขาดสาระ
5. สื่อมวลชนเป็นอันตรายต่อศีลธรรมของประชาชน
6. สื่อมวลชนแทรกแซงเสรีภาพของบุคคลโดยไม่มีเหตุผลสมควร

¹³ สุกัญญา สุกบรรทัด. จริยธรรมสื่อมวลชน. ว่าด้วยบทบาทและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน เอกสารบรรยาย (อัครา).

7. สื่อมวลชนถูกควบคุมโดยชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจคือ ชั้นธุรกิจ (The Business Class) จึงเป็นการยากแก่ผู้ที่เข้ามาใหม่ในธุรกิจสื่อมวลชน ดังนั้นจึงเป็นอันตรายต่อตลาดความคิดที่เสรีและเปิด (The free and open market of ideas)¹⁴

สถานการณ์เช่นนี้ ทำให้หนังสือพิมพ์อเมริกันเริ่มแสวงหาแนวทางที่จะแก้ไขปัญหามุคคลสำคัญคนหนึ่ง คือ โจเซฟ พูลิตเซอร์ (Joseph Pulitzer) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในวารสาร North America Review ในปี ค.ศ. 1904 ว่า ไม่มีอะไรจะช่วยให้วงการหนังสือพิมพ์หลุดพ้นจากผลประโยชน์ทางธุรกิจที่ขัดกับผลประโยชน์ของประชาชนได้ นอกจากความยึดมั่นในอุดมคติและความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และความรู้สึกรังเกียจต่อความรับผิดชอบทางคุณธรรม¹⁵ ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง อันเนื่องมาจากรายงานของคณะกรรมการฮัทชินส์ (The Hutchins Commission) ซึ่งเป็นคณะกรรมการเสรีภาพสื่อมวลชน (The Commission of Freedom of the press) ของสหรัฐอเมริกาที่ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1942 โดยมี โรเบิร์ต เอ็ม ฮัทชินส์ (Robert M. Hutchins) เป็นประธาน

อย่างไรก็ตามแนวคิด เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมได้ก่อตั้งขึ้นก่อนหน้านี้นานแล้ว โดยบรรณาธิการและผู้พิมพ์หนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา บุคคลเหล่านี้ได้ตระหนักว่าสถานการณ์ในศตวรรษที่ 20 ต้องการสื่อมวลชนรูปแบบใหม่ที่ต่างไปจากรูปแบบเสรีนิยมเดิม นั่นคือสื่อมวลชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมความคิดนี้จะประจวบเหมาะกับการปฏิบัติของประชาชนต่อ ยุคการปฏิวัติการสื่อสาร

สื่อมวลชนในยุคเสรีนิยม ก็เช่นเดียวกับสื่อมวลชนในยุคอำนาจนิยมที่ตกอยู่ในมือของผู้มีอำนาจเพียงไม่กี่คน (A Powerful Few) แม้สื่อมวลชนในระบบเสรีจะมีเสรีภาพ แต่สื่อมวลชนก็ตกอยู่ในมือของเจ้าของและผู้จัดการสื่อมวลชน จึงไม่เป็นการง่ายอีกต่อไปที่สื่อมวลชนจะเป็นตลาดเสรีของความคิดตามที่ จอห์น สจิวัด มิลล์ (John Stuart Mill) และ โทมัส เจฟเฟอร์สัน (Thomas Jefferson) ได้ให้คำนิยามไว้

ตามทฤษฎีสื่อมวลชนเสรีนิยมนั้น โดยพื้นฐานแล้วสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือของบุคคลหรือปัจเจกชนในการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และยังเป็นเครื่องมือในการสะท้อนความเป็นจริงในสังคมและแจ้งข่าวสารให้ความบันเทิงและเพื่อการค้า ทั้งนี้บทบาทดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ ได้แก่ ขอบเขตความกว้างขวางของเสรีภาพว่ามีมากน้อยเพียงใด การมีอิทธิพล

¹⁴ ปรมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน กระบวนการทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : หจก. ภาพพิมพ์, 2541, หน้า 189 – 190.

¹⁵ สมควร กวียะ. การสื่อสารมวลชน. อ้างถึงใน ปรมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชนกระบวนการและทฤษฎี. หน้า 190.

เสรีภาพมากกว่าบุคคลธรรมดาในเรื่องการได้มาซึ่งข่าว และการเข้าถึงสื่อมวลชนของแหล่งข่าวที่ไม่มีอำนาจต่อรองทางการเมืองและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่จะปกปิดข่าวสารของส่วนรวม อันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อ่าน

ต่อมามีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงเสรีภาพของสื่อมวลชนแบบเสรีนิยมว่า มีเสรีภาพมากเกินไป จนปราศจากความรับผิดชอบ จึงมีเสียงเรียกร้องให้สื่อมวลชนมีความรับผิดชอบต่อควบคู่ไปกับเสรีภาพ โดยให้เสรีภาพถูกจำกัดขอบเขตด้วยความรู้สึกรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนเกิดผลดี จึงเกิดเป็นทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมขึ้น โดยบทบาทหลักของสื่อมวลชนตามทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมควรเป็นดังนี้

1. การให้ข่าวสารและให้มีการอภิปรายโต้เถียงในเรื่องส่วนรวมหรือกิจการสาธารณะ
2. ส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตยและให้ความสว่างทางปัญญาแก่สาธารณชน เพื่อให้เกิดความสามารถในการปกครองตนเอง
3. ต้องพิทักษ์รักษาสิทธิของบุคคลโดยคอยเฝ้าดูการทำงานของรัฐบาล
4. ควรให้บริการแก่ระบบเศรษฐกิจ ด้วยการเน้นส่งเสริมผลประโยชน์ของผู้ซื้อขายสินค้า และการบริการด้วยสื่อโฆษณา แต่รายได้จากการนี้จะต้องไม่บั่นทอนการใช้เสรีภาพของสื่อ
5. ควรให้ความบันเทิงแก่สาธารณชน โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นความบันเทิงที่ดีและมีคุณภาพเท่านั้น
6. ควรหลีกเลี่ยงไม่นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวที่อาจนำไปสู่การประกอบอาชญากรรม ความรุนแรง ความไม่สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง หรือการก้าวร้าวต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม
7. ควรมีลักษณะพหุนิยม คือสะท้อนความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการใช้สิทธิตอบโต้ทางความคิดซึ่งกันและกันระหว่างคนในสังคม¹⁶

บทบาทดังกล่าวเป็นสิ่งสะท้อนถึงการทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ มุ่งหมายประโยชน์ของสังคมเป็นที่ตั้ง แต่เมื่อนั่งสื่อพิมพ์ละเลยหรือปฏิบัติในทางตรงกันข้าม จึงถูกสังคมดำเนินวิพากษ์วิจารณ์ และเรียกร้องให้ควบคุมหนังสือพิมพ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ

ผู้วิจัยนำทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม มาเป็นกรอบในการศึกษาพัฒนาการการเผยแพร่และควบคุมกันเอง ของหนังสือพิมพ์ว่า การที่หนังสือพิมพ์ต้องการสถาปนาระบบการควบคุมกันเองก็เพื่อให้หนังสือพิมพ์ปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับบทบาทข้างต้น หลีกเลี่ยงการถูกควบคุมด้วยอำนาจอื่นนั่นเอง

¹⁶ ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี. “บทบาทสื่อมวลชนกับการพัฒนาความเป็นประชาสังคม” ใน ขบวนการประชาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม, 2542, หน้า 165.

4. ทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory)

ทฤษฎีวิพากษ์เป็นอีกทฤษฎีหนึ่ง ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาการการควบคุมกันเองของหนังแผ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ทฤษฎีวิพากษ์ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน

การที่สื่อมวลชนจะทำหน้าที่อย่างมีสำนึกรับผิดชอบ ยึดมั่นในกรอบจรรยาบรรณ และความเป็นธรรมในสังคม เพียงไร มิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเฉพาะตัวสื่อฝ่ายเดียว แต่เงื่อนไขแวดล้อมในบริบททางสังคมมีอิทธิพลอย่างยิ่ง ปัจจัยแวดล้อมดังกล่าวมีผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมกันเองของสื่อด้วย

ต้นกำเนิดของทฤษฎีวิพากษ์เริ่มต้นมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ซึ่งรู้จักกันในนามของทฤษฎี MARXIST หรือทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมือง (Political Economy) ทฤษฎีนี้ได้ผ่านการทดสอบโดยการนำมาใช้ในภาคปฏิบัติการที่เป็นจริงและมีวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อพัฒนาปรับปรุงทฤษฎีอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจากทฤษฎีที่ Karl Marx ได้เริ่มต้นวางพื้นฐานเอาไว้ จึงแตกแยกกิ่งก้านสาขาออกเป็นอีกหลายทฤษฎีย่อย ๆ กล่าวคือ D. McQuail (1987) ได้แบ่งทฤษฎีวิพากษ์ออกเป็น 3 รุ่น คือ

รุ่นแรก ทฤษฎีมาร์กซ์แบบคลาสสิก

รุ่นสอง ประกอบด้วย 3 ทฤษฎี คือ Political Economic Media Theory, The Frankfurt School และ Hegemonic Theory Of Media

รุ่นสาม (Critical) Cultural Study

สำหรับทฤษฎีวิพากษ์ที่จะนำมาใช้ในการศึกษาสื่อมวลชน ได้คงอยู่ในรุ่นที่สองและรุ่นที่สาม ซึ่งมีหลักการและวิธีการวิเคราะห์บางอย่างที่สืบต่อมาจากทฤษฎีมาร์กซ์แบบคลาสสิก แต่ทว่าในเรื่องของจุดเน้นและแง่มุมบางประการ ทฤษฎีย่อยเหล่านี้จะให้คำอธิบายที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ Political Economic Media Theory จะสนใจมิติด้านเศรษฐกิจการเมืองที่เข้ามามีส่วนกำหนดกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนในขณะที่สำนัก Frankfurt จะลดความสนใจในเรื่องเศรษฐกิจการเมืองลงไปบ้าง โดยเฉพาะจะสนใจการทำงานของสื่อมวลชนที่มีอยู่ในวัฒนธรรมแบบ Culture industry ส่วนกลุ่ม Hegemonic Theory of Media นั้น ประเด็นหลักที่ศึกษาในงานวิจัยของหนังแผ่นคือการต่อสู้ด้านความคิดและอุดมการณ์ ในสังคมโดยพิจารณาสื่อมวลชนในฐานะกลไกทางอุดมการณ์ ซึ่งเป็นสนามของสงครามแย่งชิงพื้นที่ทางอุดมการณ์และวัฒนธรรม

การศึกษากระบวนการสื่อสาร ตามแนวทางของสำนักทฤษฎีวิพากษ์คำถามในมิติเชิงจริยธรรม (Ethical Aspect) ของกระบวนการและระบบการสื่อสารจึงได้รับตั้งขึ้นมา เช่น สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นกลไกสร้างความยุติธรรมในสังคม หรือกลับช่วยเพิ่มขยายความยุติธรรมให้มากขึ้น

ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัยของสำนักนี้ ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้เท่านั้น หากแต่มีเป้าหมายเพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาคือเป็นจริงด้วย คู่ทางในการแก้ปัญหาของสำนักนี้จะนำเสนอวิธีการแก้ไขแบบส่วนรวม (Collective) มิใช่ทางออกของแต่ละบุคคล (Individual)

E.M. Rogers ได้ทำข้อสรุปเปรียบเทียบระหว่างสำนักคิดกระแสหลักของสื่อมวลชนที่เรียกว่า สำนักประจักษ์นิยม (Empirical School) หรือ P. Lazarsfeld เรียกว่า การวิจัยเชิงบริหาร (Administrative Research) กับสำนักทฤษฎีวิพากษ์ วิธีการของทฤษฎีวิพากษ์ก่อตัวมาจากปรัชญาที่เป็นคู่ตรงกันข้ามกับปรัชญาแบบ Positivism ซึ่งถือว่าความเป็นจริง (reality) และความรู้เป็นสิ่งที่มียู่แล้ว (given) การศึกษาค้นคว้าก็คือ ความพยายามที่จะอธิบายสิ่งที่เป็นอยู่นั้นว่า อะไรเป็นอะไร แต่ปรัชญา Negative ของทฤษฎีวิพากษ์ไม่เชื่อว่าความเป็นจริงเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดให้มาแล้ว หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น

ดังนั้น จึงต้องตั้งคำถามกับปรากฏการณ์ทางสังคมว่า สิ่งที่เป็นอยู่นั้นเป็นมาได้อย่างไร คลี่คลายมาได้อย่างไร ด้วยกลไกและกระบวนการอะไร กล่าวคือเป็นการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์รากเหง้าความเป็นมาของปรากฏการณ์ทางสังคม

ในขณะที่สำนักประจักษ์นิยมมุ่งสนใจที่จะตอบคำถามว่า อย่างไร (เช่น ทำอย่างไรกลยุทธการสื่อสารจึงจะมีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่) และ (เท่าไร เช่น จำนวนคนที่เปิดรับรายการนี้มีเท่าไร เปิดดูมากน้อยเท่าไร) แต่ทฤษฎีวิพากษ์จะตั้งคำถามว่า ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น และทำไมจึงไม่เป็นเช่นนั้น เช่นทำไมรายการปัจจุบันในเรื่องของสุขภาพทางโทรทัศน์จึงไม่สอดคล้องกับโรคที่คนไทยส่วนใหญ่เผชิญอยู่

วิธีการเข้าสู่ปัญหาและการวิเคราะห์ข้อมูลและสำนักประจักษ์นิยม จะขีดวงจำกัดตัวเองอยู่เพียงภายในกระบวนการหรือระบบการสื่อสารเท่านั้น โดยไม่พิจารณาออกไปถึงบริบททางสังคมที่กระบวนการหรือระบบการสื่อสารนั้นกำลังเกิดขึ้น เช่น เมื่อพิจารณาปัญหาการเปิดรับสื่อของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมก็จะไม่พิจารณาถึงปัจจัยของการเข้าถึงสื่อ (Accessibility) หรือวิถีชีวิตประจำวันของผู้รับสาร การวิเคราะห์จึงมีลักษณะแบบแยกส่วน (Sectarian) ในลักษณะที่ตรงกันข้าม วิธีการเข้าสู่ปัญหาของทฤษฎีวิพากษ์จะใช้การวิเคราะห์ในลักษณะองค์รวม (Holistic) กล่าวคือพิจารณาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างปัจจัยต่าง ๆ อยู่เสมอ

กล่าวเฉพาะในกรณีของกระบวนการหนึ่งของระบบการสื่อสาร ทฤษฎีวิพากษ์มีแนวคิดพื้นฐานว่าระบบดังกล่าวไม่เคยเกิดขึ้นอย่างตัดขาดจากบริบททางสังคมเลย ไม่ว่าจะเป็นมิติเศรษฐกิจ

การเมือง สังคมหรือวัฒนธรรม ทฤษฎีวิพากษ์มีความเห็นว่าการศึกษาแต่ตัวการสื่อสารอย่างเดียว โดด ๆ โดยละเลยบริบททางสังคมของการสื่อสารเช่นแนวทางของประจักษ์นิยมนั้นให้ผลเสียทั้งในระดับวิชาการและระดับปฏิบัติในเชิงคุณค่าทางวิชาการ

สำนักคิดกระแสหลัก กับทฤษฎีวิพากษ์ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนกับสังคมแตกต่างกัน ทฤษฎีกระแสหลัก เช่น Functionism มีสมมติฐานต่อสังคมว่าสังคมนั้นจะมีเสถียรภาพ (Stability) และความสมดุล (Equilibrium) เป็นหลักและจะมีบางช่วงขณะเท่านั้นที่อาจจะเกิดความขัดแย้งขึ้นมา แต่ในท้ายที่สุดแล้วก็จะกลับเข้าสู่สภาวะสมดุลเอง เมื่อทศนะต่อสังคมมีดังนี้ สื่อมวลชนในฐานะกลไกตัวหนึ่งของสังคมก็ย่อมถูกกำหนดหน้าที่ให้ช่วยสร้างสรรค์และธำรงรักษาเสถียรภาพและความสมดุลของสังคมให้คงอยู่ต่อไป

ขณะที่สำนักวิพากษ์มีสมมติฐานที่ตรงกันข้ามกับทฤษฎีกระแสหลัก เนื่องจากมองเห็นว่าสังคมนั้นประกอบขึ้นด้วยคนกลุ่มต่าง ๆ ชนชั้นต่าง ๆ ที่ล้วนมีความขัดแย้ง (Conflict & Contradiction) เป็นด้านหลัก ดังนั้นคนแต่ละกลุ่มก็จะพยายามใช้กลไกทุกอย่างของสังคม รวมทั้งสื่อมวลชนเพื่อจัดการกับความขัดแย้งเพื่อให้ผลสุดท้ายออกมาเป็นประโยชน์แก่กลุ่ม หรือชนชั้นของตนให้มากที่สุด

สื่อมวลชนในฐานะปัจจัยการผลิตความคิดอย่างหนึ่งของสังคม จึงมักจะตกเป็นเครื่องมือให้กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มเจ้าของทุนหรือกลุ่มที่ได้เปรียบ มีอภิสิทธิ์และมีอำนาจในสังคม นำเอาไปใช้จัดการกับคนกลุ่มอื่น ๆ มากกว่า ภาพลักษณ์ของสื่อมวลชนจึงมักจะออกมาเป็น ผู้ช่วยผู้ร้าย หรือ มิฉะนั้นก็อาจจะเป็นผู้ร้ายไปเสียเอง¹⁷

การครอบครองความเป็นเจ้าของ (Hegemony) ที่กล่าวในรุ่นที่ 2 ของการกล่าวทฤษฎีวิพากษ์ เป็น 3 รุ่น Gramsci ใช้คำนิยามของคำว่า “Hegemony” ใน 2 มิติ คือ

- Political Hegemony อันหมายถึงการสถาปนาระบบการเมืองระบบหนึ่งให้กลายเป็นระบบหลักของสังคม ตัวอย่างเช่น ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่วางเงื่อนไขให้พรรคการเมืองทุกพรรคส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้ามาในสภา หากพรรคใดมีจำนวน สส. มากที่สุด ก็จะได้รับสิทธิในการจัดตั้งรัฐบาลและมีหัวหน้าพรรคเป็นนายกรัฐมนตรี (ที่ในประเทศไทยเรียกว่าเป็นระบบ “คณิตศาสตร์ทางการเมือง”) ไม่ว่าวิธีการได้ สส. นั้นจะได้มาด้วยวิธีการอย่างไร ไม่ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองที่มี สส. มากที่สุดจะมีความเหมาะสมเป็นผู้นำหรือไม่ก็ตาม แต่นี่ก็เป็นระบบการเมืองที่ได้รับการยอมรับอยู่ในสังคมไทยปัจจุบัน

¹⁷ กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ : แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2541, หน้า 7 – 13.

และเมื่อมีรูปแบบการเมืองหลัก เป็นระบบรัฐสภาประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนแล้ว รูปแบบการเมืองในแบบอื่น ๆ ก็หมดความชอบธรรมไปโดยปริยาย เช่น การรวมตัวของกลุ่มประชาชนที่มีปัญหาและต้องการวิธีแก้ปัญหาโดยตรง (โดยไม่ผ่านตัวแทน) จะถูกมองว่าเป็นการก่อหวอดสร้างความไม่สงบ ที่เรียกว่า เกิดการชุมนุมก่อกวน (Mob) เป็นต้น

- Cultural Hegemony มีความหมายเช่นเดียวกัน Political hegemony เพียงแต่เปลี่ยนมิติมาเป็นด้านวัฒนธรรม อันหมายถึงการสถาปนาระบบคิดระบบวัฒนธรรมอันหนึ่งให้กลายเป็นระบบคิดหลักและวัฒนธรรมหลักของสังคม ตัวอย่างเช่น ระบบคิดอันหนึ่งที่ว่า “คนเราทุกเกิดมา ย่อมเห็นแก่ตัวเองเป็นธรรมชาติของมนุษย์” (เมื่อเวลามีการนำประโยคเหล่านี้มาใช้ มักจะมีข้อความกำกับว่า “เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า (consensus) มนุษย์ทุกคน.....” ในขณะที่อาจจะมียุทธศาสตร์อันอื่น ๆ ที่ได้แย้งว่า “สิ่งมีชีวิตทั้งหลาย ล้วนเป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน หากทุกคนมัวแต่เห็นแก่ตัวเอง ก็จะเอาตัวไม่รอดไปได้” แต่ความคิดชุดหลังนี้ มิใช่ความคิดกระแสหลักของสังคม ดังนั้นเราจึงอาจจะทำการวิเคราะห์เนื้อหาของผลงานของสื่อมวลชน (Media product) เพื่อตรวจสอบว่าสื่อได้นำเสนอระบบคิดอันใดเป็นระบบคิดหลัก และระบบคิดอื่น ๆ มีวิธีการโต้แย้งหักล้างระบบคิดหลังอย่างไรบ้าง

หรือในกรณีวัฒนธรรมหลักของสังคมไทย ก็คือวัฒนธรรมที่บุคคลไม่สามารถจะเจริญก้าวหน้าใช้ความสามารถส่วนตัวโดยลำพังได้ (อันเป็นวัฒนธรรม “ค่าของคน อยู่ที่ผลของงาน”) เพราะสังคมไทยมีวัฒนธรรมเรื่องพรรคพวกเส้นสายเป็นเงื่อนไขของความก้าวหน้าในชีวิต (เป็นวัฒนธรรมที่ว่า “ค่าของคนอยู่ที่ว่าเป็นคนของใคร”) เป็นต้น

การดำเนินการเพื่อครอบครองความเป็นเจ้าทั้งด้านการเมืองและด้านวัฒนธรรมนั้น มีบทบาทเกี่ยวข้องกับแนวคิดที่ได้กล่าวมาแล้วคือ

(1) มีบทบาทสำคัญในการสร้าง “กลุ่มทางประวัติศาสตร์” (Historical Block) เพราะกลุ่มที่เป็นแกนกลางจะต้องสามารถ hegemonize กลุ่มอื่น ๆ ให้ได้เสียก่อน จึงจะได้รับความร่วมมือและสมานฉันท์จากกลุ่มอื่น ๆ และชนชั้นอื่น ๆ มาดำเนินการเปลี่ยนแปลงสังคมได้

(2) เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำสงครามแย่งชิงพื้นที่ทางความคิด และพื้นที่ทางวัฒนธรรม (War of Position) ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว การแย่งชิงพื้นที่ดังกล่าวนี้ Gramsci เน้นหนักว่า จะต้องมียุทธศาสตร์รอบด้าน (ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง จริยธรรม และวัฒนธรรม)

(3) มีแต่กลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการทำให้กลุ่มอื่นยอมรับอย่างเห็นคล้อยตามด้วยแบบสมัครใจ (consent) จึงจะสามารถสถาปนาตัวเองเป็นกลุ่มผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคมได้

สำหรับการปฏิบัติการเพื่อ hegemonize นั้น อาจจะประกอบด้วยปฏิบัติการทางวาทกรรม (discursive practice) เช่น การให้คำอธิบาย การอบรมสั่งสอน การเผยแพร่แนวคิดผ่านสื่อต่าง ๆ

การโฆษณาชวนเชื่อ ฯลฯ และปฏิบัติการที่เป็นการลงมือดำเนินการในรูปของการกระทำ (Action) หรือกิจกรรม (Activities) เช่น การทำบุญกุศลของบรรดานายทุน การทำกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ทั้งหลาย ฯลฯ ในการปฏิบัติการทั้ง 2 ประเภทนี้ กลุ่มคนพิเศษที่ Gramsci เรียกว่า “ปัญญาชน” (Intellectual) จะมีบทบาทเป็นพิเศษ และมีผลสำนึกและประสิทธิภาพในการควบคุมตนเองของหนังแผ่นอีกด้วย¹⁸

จากทฤษฎีดังกล่าว เมื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาการควบคุมตนเองของหนังแผ่น จะพบว่าสอดคล้องกับแนวความคิดของทฤษฎีนี้ นั่นคือ การที่จะทำให้หนังแผ่นทำหน้าที่ในแนวทางที่ควรจะเป็น ยึดมั่นในหลักปฏิบัติและจรรยาบรรณ การควบคุมและตรวจสอบตนเอง จึงเป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งการสถาปนาระบบสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ที่มีความเป็นธรรม จะควบคุมให้หนังแผ่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องอีกด้วย

แนวคิดของทฤษฎีวิพากษ์มองว่า สื่อมวลชนเป็นเพียงเครื่องมือของผู้มีอำนาจในสังคม หากสังคมมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างระบบการควบคุมสื่อไม่ให้สื่อเป็นเครื่องมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้ว การทำหน้าที่จะเป็นไปเพื่อสังคมส่วนรวม ซึ่งการควบคุมตนเองระหว่างสื่อมวลชนเป็นวิธีการหนึ่งจะทำให้สื่อไม่ตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทฤษฎีวิพากษ์จึงให้ความสำคัญกับปัจจัยแวดล้อมทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอิทธิพลของตัวเอง

การที่ปัจจัยแวดล้อมดังกล่าวมีผลต่อทำหน้าที่ของหนังแผ่น เพราะเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้หนังแผ่นดำรงความเป็นอิสระจากอิทธิพลทั้งภายในและภายนอก

5. ทฤษฎีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในสังคม (Structural and Functional Theory)

เดนิส แม็คควอล (Danis Mcquail) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ไว้ในหนังสือ Mass Communication Theory โดยอ้างถึงทฤษฎีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ (Structure Function Theory) ในสังคมของเมอร์ตัน (Merton) ว่า สังคมคือ ระบบอันหนึ่งซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานหรือระบบย่อยจำนวนหนึ่งยึดโยงกันอยู่ และช่วยกันทำงานคนละอย่างซึ่งล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นต่อส่วนรวม สื่อมวลชน คือหน่วยหรือระบบย่อยอันหนึ่งที่มียุทธศาสตร์ที่ตอบสนองความจำเป็นทางสังคมในด้านความต่อเนื่อง การรักษากฎระเบียบกฎเกณฑ์การรวมเอกภาพ การกระตุ้นเตือน การแนะนำแนวทางและการปรับตัว

¹⁸ กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ : แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2541, หน้า 91-93.

ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่า สื่อมวลชนเป็นระบบย่อยอิสระที่มีทิศทางของตนเอง และคอยปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรอบของอุดมการณ์ทางการเมือง แต่อาจต้องอยู่ในกฎระเบียบของวิชาชีพที่เกิดขึ้นจากการต่อรองในลักษณะการเมืองอยู่บ้าง โดยเชื่อว่า สื่อมวลชนเป็นเพียงเครื่องมือของการชำระสังคม ไม่เหมือนกับแนวคิดแบบมาร์กซ์ที่เห็นว่า สื่อมวลชนเป็นแหล่งกำเนิดที่มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลง

ส่วน สุกัญญา สูดบรรทัด ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในสังคมไว้ ดังนี้

1. บทบาทในการสร้างเสริมสติปัญญาแก่สาธารณะชน (Enlightening the Public) ได้แก่ การเป็นแหล่งข่าวสาร ซึ่งสาธารณะชนนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ และทำให้ได้รู้ถึงทัศนคติ แนวความคิดของคนที่อยู่ร่วมสังคมเดียวกัน

2. บทบาทในการถือฤๅระบบทางการเมือง (Servicing the Political System) สื่อมวลชนมีบทบาทในการแถลงแจ้งให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการบริหารงานของรัฐเป็นผู้หยิบยกปัญหาสำคัญ มาอภิปรายอย่างกว้างขวางเพื่อถือฤๅวิถีทางดำเนินชีวิตในระบบประชาธิปไตย

3. บทบาทในการพิทักษ์เสรีภาพส่วนบุคคล (Safeguarding Personal Liberties) สื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์คอยเฝ้ารัฐบาลมิให้กระทำการใดที่บ่อนทำลายสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล

4. บทบาทในการหาผลประโยชน์ (Making a Profit) เพื่อที่ว่าสื่อมวลชนจะไม่ตกเป็นเครื่องมือของบุคคลใดหรือกลุ่มใด สื่อมวลชนก็ต้องช่วยตัวเองในการหาผลประโยชน์

5. บทบาทในการให้ความบันเทิง (Providing Entertainment) แม้จะปรากฏว่าสื่อมวลชนบางประเภทจะเน้นการบันเทิงมากเกินไป แต่ก็เป็นที่หนึ่งของสื่อมวลชน อยุ่ไรก็ตามสื่อมวลชน ก็จะต้องไม่ลืมหน้าที่ในการให้ข่าวสาร ซึ่งเป็นหน้าที่หลัก

6. บทบาทในการถือฤๅระบบเศรษฐกิจ (Service the Economic System) กระทำโดยการโฆษณา ซึ่งเป็นการขยายระบบเศรษฐกิจการค้าอย่างรวดเร็ว โดยการเป็นสื่อ นำผู้ซื้อและผู้ขาย ให้มาพบกัน สื่อมวลชนยังบริการข่าวสารทางเศรษฐกิจเพื่อให้บริษัทร้านค้าได้ตัดสินใจทาง ในภาคหน้าด้วย

อยุ่ไรก็ตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนดังกล่าว วางอยู่บนรากฐานของเสรีนิยมซึ่งยึดถือ ในเสรีภาพ เชื่อในความเป็นมนุษย์ซึ่งเกิดมาอย่างเสรี รู้จักใช้เหตุผลอันทำให้มนุษย์ต่างจากสัตว์ อุดมการณ์แห่งความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับรัฐ มีอยู่ว่า รัฐจะต้องกระทำการซึ่งกีดกันเสรีภาพ ส่วนบุคคลน้อยที่สุด ก็จะต้องปล่อยให้ประชาชนกระทำการโดยเสรีเท่าที่กระทำได้¹⁹

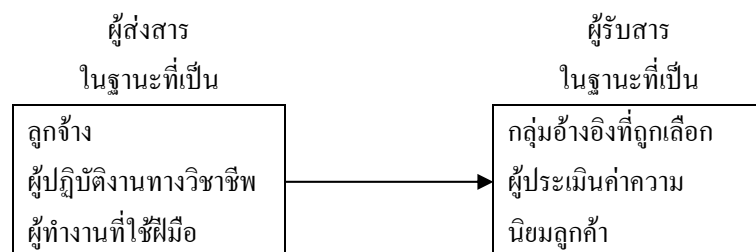
¹⁹ สุกัญญา สูดบรรทัด. อังโน กฤๅติยา รุๅจิโชค. “ปัญหาของการรายงานข่าวสืบสวน กรณีศึกษา ข่าวผู้ค้ายาเสพติดในหนังสือพิมพ์” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539, หน้า 38-39.

ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนมาประกอบในการศึกษาวิจัยพัฒนาการควบคุมตนเองของหนังสือพิมพ์ ซึ่งพบว่าหน้าที่หนังสือพิมพ์ในฐานะสมาชิกของสังคมพยายามสถาปนาระบบการควบคุมตนเองขึ้น ก็เพื่อกำกับให้หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ทั้งในด้านการนำเสนอเรื่องราวความบันเทิงต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้สังคมมีความก้าวหน้า ขณะเดียวกันหนังสือพิมพ์ต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณไม่ตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในการแสวงหาประโยชน์ ความพยายามที่จะรวมตัวและควบคุมซึ่งกันและกันจึงเป็นไปตามหลักการทฤษฎีดังกล่าว

6. แบบจำลองการครอบงำ

แบบจำลองการครอบงำ หมายถึงไปถึง ประเภทของสถานการณ์ การสื่อสารมวลชน ซึ่งผู้ส่งสารมวลชนกำหนดผู้รับสารนี้ตามจุดมุ่งหมายของตนเอง และดังนั้น จึงเป็นการกำหนดเอาเองว่าจะมีทัศนคติอันชัดเจนและหนักแน่นเพียงไร และอย่างไรต่อผู้รับสาร ดังนั้น สัมพันธภาพเช่นนี้จึงไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะว่า สัมพันธภาพดังกล่าว อยู่ภายในการควบคุมของผู้ส่งสาร โดยปกติเรื่องนี้ จะพัวพันกับเจตนาที่จะเข้าถึง และมีอิทธิพลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต่อสาธารณชนกลุ่มที่กำหนดหมายไว้ก่อนแล้ว ทั้งนี้โดยอาศัยการวิจัยกลุ่มผู้รับสารหรือการวิจัยตลาดเข้าช่วย กลุ่มผู้รับสารจะเป็นผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งหรือเป็นกลุ่มเป้าหมายของการโน้มน้าวใจระดับมวลชน กรณีดังกล่าวนี้ อาจเห็นได้จากตัวอย่างของการรณรงค์การโฆษณาชวนเชื่อทางการเมือง และอาจรวมงานบริการสาธารณะ และการรณรงค์ทางการค้าต่าง ๆ อาทิเช่น การรณรงค์เพื่อการปฏิบัติให้ถูกต้องในด้านสุขภาพและความปลอดภัย การชักชวนให้บริจาคเงินเพื่อการกุศล ฯลฯ การตราชื่อว่า “การครอบงำ” นี้ หมายถึงถึงลักษณะที่เป็นหัวใจสำคัญ อันเป็นเจตนาที่จะ *ยัดเยียด* ทัศนคติและจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารให้แก่ผู้รับสาร มีความต้องการไม่มากนักที่จะมีความรู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับผู้รับสารหรือปฏิกิริยาป้อนกลับ จะมีแต่การคอยระวังอยู่บ้างที่จะได้มีโอกาสติดต่อกับกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเป้าหมายของตน และในขั้นสุดท้าย ก็จะมีแต่ความต้องการที่จะรู้ว่า จุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารเองนั้น ได้รับความสำเร็จหรือล้มเหลว

ภาพที่ 1 แบบจำลองการหลงคิดของสัมพันธภาพระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

สัมพันธภาพประเภทที่แสดงไว้ในแบบจำลองการหลงคิด ได้เผยให้เห็นผลจากการศึกษาเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับองค์การต่าง ๆ ของผู้ส่งสารและคำว่า “การหลงคิด” เองนั้นมาจากงานของ เบิร์นส์ (1969) หน่วยประกอบรวมในกรณีต่าง ๆ หลายกรณีที่เป็นเกณฑ์ที่มีอยู่ ซึ่งสร้างขึ้นและประยุกต์ใช้ได้ภายในองค์การสื่อมวลชน เกณฑ์เหล่านี้จะมีน้ำหนักมากกว่าเกณฑ์เกี่ยวกับความพึงพอใจหรือปฏิกิริยาตอบสนองของผู้รับสาร ในการที่ผู้ส่งสารจะขึ้นนำกิจกรรมของตน และชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมนั้น ๆ มีเหตุผลได้นั้น สิ่งจำเป็นก็มีแต่เพียงว่า ต้องมีการติดต่อเพียงเล็กน้อยกับสาธารณชนเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามกับแบบจำลอง “การครอบงำ” ผลโดยตรงจริง ๆ ของการสื่อสารตามแบบจำลองนี้ไม่สู้จะเป็นเรื่องที่อยู่ในประเด็นพิจารณาเท่าใดนัก

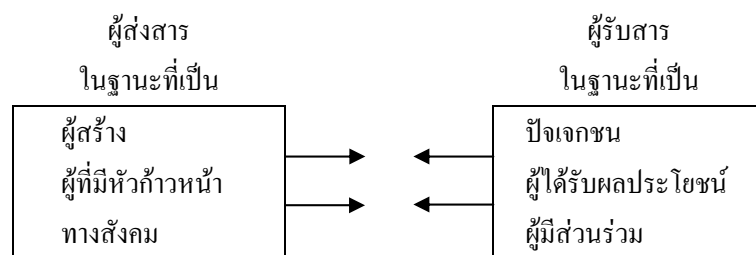
มีสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นอันมากที่เป็นไปตามแบบจำลองนี้ สถานการณ์อันหนึ่งเกี่ยวกับผู้ที่เป็่นักวิชาชีพหรือผู้ทำงานฝีมือเกี่ยวกับสื่อมวลชน ซึ่งงานที่กระทำเกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะเชิงวิชาชีพโดยเฉพาะ มีการประเมินผลผู้ร่วมงานด้วยการวินิจฉัยทั้งในวิชาชีพและในเชิงเทคนิค ทั้งเบิร์นส์ (1969) และเอลเลียต (1972) ได้พรรณนาถึงทัศนคติของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ ซึ่งรับผิดชอบต่อกระบวนการผลิตรายการโดยตรง การประเมินผลการทำงานของเขา โดยเพื่อนร่วมงาน และการให้คะแนนนิยมโดยกลุ่มผู้ชมโทรทัศน์ เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้ผลิตรายการ แต่ทว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ซึ่งเกือบจะไม่นำพาเลยว่า อะไรจะเกิดขึ้นแก่ผู้รับสาร อันเนื่องมาจากผลงานของเขา คานโตร (1971) ได้พรรณนาถึงนักสร้างภาพยนตร์โทรทัศน์ฮอลลีวูดประเภทหนึ่งในสามประเภทด้วยกันว่า เกือบจะเป็นผู้ที่พะวงอยู่แต่เฉพาะความปรารถนาที่จะปฏิบัติงานฝีมือในการสร้างภาพยนตร์ และความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในงานอาชีพเท่านั้น โดยเกือบจะไม่พะวงถึงจุดหมายและสภาพที่เป็นอยู่ขององค์การ นักสื่อสารมวลชนที่เพิ่งความสนใจเฉพาะสิ่งที่อยู่ภายในองค์การอีกประเภทหนึ่งคือ บุคคลผู้ซึ่งความเพ่งเล็งของเขาต่องานอาชีพภายในองค์การที่เขาสังกัดอยู่นั้น มุ่งที่การได้เลื่อนตำแหน่งและการได้มีความรับผิดชอบในการบริหาร บุคคลเช่นนั้น มักจะแสดงเอกลักษณ์ของตนโดยชัดเจนว่า เป็นผู้ที่มีจุดมุ่งหมายทั้งในทางการเมืองหรือทางเศรษฐกิจ คู่เคียงกับองค์การสื่อสารมวลชนที่เขาสังกัดอยู่นั้นเอง ยิ่งกว่าที่จะเป็นเช่นเดียวกับผู้รับสาร ผู้ผลิตรายการของฮอลลีวูด

ประเภทหนึ่ง ตามที่คานโตรได้กล่าวไว้มีลักษณะตรงกับที่ได้พรรณามาไว้นี้ กล่าวคือ ประกอบด้วย ผู้ผลิตรายการที่มีประสบการณ์และมีอายุสูงซึ่งล้วนแต่แสดงเอกลักษณ์ของตนเองเกือบจะโดยสิ้นเชิง ว่าตนมีวัตถุประสงค์ในเชิงการค้าเช่นเดียวกับองค์การเครือข่ายที่ตนสังกัดอยู่นั้นเอง

อย่างไรก็ดี รูปแบบของการหลงติดอยู่กับองค์การอีกรูปแบบหนึ่งอาจมีที่มาจากหลักการ อันสูงส่งกว่าที่กล่าวมา รูปแบบเช่นนี้กล่าวว่ามีอยู่ในองค์การต่าง ๆ ซึ่งมีปรัชญาอันหนักแน่นที่ทุกคน ในองค์การมีความผูกพันร่วมกัน หรือมีเจตจำนงที่มีธรรมเนียมนิยมของการกำหนดบทบาทเชิงสังคม ขององค์การไว้อย่างชัดเจน และดังนั้น รูปแบบของการหลงติดอยู่กับองค์การชนิดนี้ จึงมีสัมพันธภาพ กับผู้รับสาร ซึ่งอยู่ในลักษณะของการเกื้อกูลกันพอกับลูก หรือ สมณะกับฆราวาส เบิร์นส์ (1969) ได้แนะนำ สถานีบีบีซี ได้ให้การกำหนดบทบาทชนิดนี้แก่เจ้าหน้าที่ของตน และปรากฏการณ์คล้ายกันนี้ ก็คงจะเกิดขึ้นด้วยในสำนักงานหนังสือพิมพ์ซึ่งตั้งขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว สำหรับชนชั้นนำ เช่น หนังสือพิมพ์เดอะไทมส์

ในประการสุดท้าย สืบเนื่องกับแบบจำลองนี้อันว่าด้วย “สัมพันธภาพระหว่างสื่อมวลชน และสาธารณชน” เราอาจกล่าวถึงความสำคัญของการทำความเข้าใจกันกับแหล่งส่งสาร ซึ่งจะได้ พรรณนาต่อไปให้สมบูรณ์ขึ้น ในตอนต่อจากนี้ไป งานของธันสตอลล์ว่าด้วยนักหนังสือพิมพ์ (1971) ได้บันทึกไว้เกี่ยวกับสภาพที่เป็นอยู่ของการหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ (เช่น ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ หรือผู้สื่อข่าวรัฐสภา) ซึ่งในสภาพเช่นนี้ สาธารณชนโดยส่วนรวมมีความสำคัญน้อยกว่าบรรดากลุ่ม ผู้รับสาร ที่เป็นบุคคลชั้นผู้นำอันมีอยู่อย่างจำกัด หรือมีเจตจำนงนั้นก็อาจกล่าวได้ว่า มีความสำคัญน้อยกว่า กลุ่มผู้เป็นต้นแหล่งสารที่อยู่ในฐานะพร้อมที่จะให้ข่าวออกมา ซึ่งบุคคลเหล่านี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งของ สาธารณชนกลุ่มนี้ด้วย ทิศนะโดยทั่วไปต่ออาชีพของบรรดานักหนังสือพิมพ์เหล่านี้ซึ่งถือว่ารวม อยู่ภายใต้รูปแบบ “การหลงติด” ด้วยนั้น ก็อยู่ในประเภทต่าง ๆ กันไป แต่ในทิศนะทุกประเภทนี้ จะประกอบด้วยส่วนของการทำความเข้าใจโดยตรงกับสาธารณชนโดยทั่วไปโดยเปรียบเทียบแล้วอยู่ในอัตราที่ต่ำ

ภาพที่ 2 แบบจำลองการสมดุล/การแลกเปลี่ยนของสัมพันธภาพ ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร

สถานการณ์ซึ่งแสดงไว้ในภาพที่ 2 เกี่ยวกับกรณีและผู้ส่งสารแสวงหาทางที่จะทำการติดต่อกับผู้รับสารของเขา โดยอาศัยความรู้และการตอบสนอง ไม่มีจุดมุ่งหมายในเชิงที่จะมุ่งเอาประโยชน์ ไม่มีเป้าหมายเพื่อองค์การโดยส่วนรวม แต่มีความปรารถนาโดยตนเองที่จะได้ติดต่อกับคนอื่นแบบจำลองนี้ แสดงถึงความเต็มใจที่จะตอบสนองต่อความต้องการจำเป็น ความสนใจ และปฏิกิริยาของกลุ่มผู้รับสาร ความเต็มใจที่จะอาศัยการสื่อสารมวลชนยังให้เกิดสัมพันธ์ภาพซึ่งน่าจะเกิดขึ้นได้ มากกว่าในสถานการณ์ที่มีได้ใช้การสื่อสารมวลชน เป็นต้นว่า สัมพันธภาพระหว่างผู้เขียนบทละครและผู้แสดงกับสาธารณชน ผู้พูดกับผู้ฟัง นักเขียนกับกลุ่มผู้อ่าน กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ หรือมิฉะนั้นแบบจำลองนี้อาจแสดงถึงกรณีการสื่อสารในห้องถิ่นหรือในชุมชน ซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ปัญหาและความมุ่งมาดปรารถนาอันเดียวกัน แบบจำลองนี้อยู่ในประเภทที่แสดงถึงอุดมคติทางการสื่อสาร ที่อาจจะลึกเห็นได้แม้ว่าตัวอย่างที่ได้บันทึกจากการวิจัยจะไม่สู้พบเห็นได้เสมอนัก ถึงกระนั้นก็ดี คานโตร (1971) ได้เอ่ยนามผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ฮอลลีวูดประเภทหนึ่งว่าเป็นผู้ที่ทุ่มเทให้แก่งานฝีมือ การเขียนบท อันเป็นผู้ที่ต้องการสอดใส่เรื่องราวลงไป ในภาพยนตร์ด้วยสารที่มีความหมาย และมีคุณค่าบางประการต่อสาธารณชนเป็นผู้ให้คุณค่าแก่อิสรภาพ และความเป็นอิสระในทางศิลปะ มีนักเขียนปัจเจกชนและนักแสดง นักผลิตรายการ อยู่เป็นอันมาก ซึ่งแลเห็นว่าสื่อมวลชนเป็นเสมือนพาหนะสำหรับทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน ซึ่งทัศนคติและประสบการณ์กับสาธารณชนจำนวนมาก งานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของนักหนังสือพิมพ์จำนวนมาก (ตัวอย่างเช่น ฟเจสตาต และโฮมลลอฟ 1975 จอนสตันและคณะ 1972) บ่งชี้ถึงบทบาทของนักหนังสือพิมพ์ทั้งหลาย ที่มีต่อการหนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในกระบวนการทางสังคม และการเมือง²⁰

แบบจำลองทั้งสามนี้ อาจสรุปได้ในลักษณะที่ผู้ผลิตหนังแผ่นพึงกระทำอยู่ ในแบบจำลองการครอบงำ กล่าวคือ การที่ผู้ผลิตบรรลุถึงจุดประสงค์ของเนื้อหาที่นำเสนอเป็นการตั้งใจยึดยึดวัฒนธรรมจากต่างประเทศเพื่อให้คนไทยซึมซับเข้าไปโดยไม่คำนึงถึงสังคมไทย เป็นเสมือนพาหนะสำหรับทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน ทั้งทัศนคติและประสบการณ์ในบทบาทเชิงสังคม เช่น เกิดกระแสหรือค่านิยมที่ผิดสู่สังคมและประเทศชาติ ในกรณีแบบจำลองที่ผู้สร้างต้องการที่จะให้ผลงานประสบความสำเร็จ เพื่อผลประโยชน์ของตนเองที่จะได้รับความชื่นชมต่อองค์กร หลงติดกับผู้ชม ในแบบจำลองนี้ผู้ผลิตหนังแผ่นมองถึงความสำคัญของสังคมมุ่งนำเสนอแต่สิ่งที่ดีนี้คืออุดมคติทางการสื่อสาร

²⁰ สวานิต ชมาภัย และ ระวีวรรณ ประกอบผล (แปล). แบบจำลองการสื่อสาร สำหรับการศึกษ สื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528, หน้า 185-190.

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัชนี เขยจรรยา และ คณะ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่องโครงสร้างระบบสื่อมวลชนในประเทศไทย เพื่อศึกษาถึงลักษณะการจัดโครงสร้างของหน่วยงานสื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์ รวมทั้งศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบและปัญหาของสื่อมวลชนแต่ละประเภท ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ พบว่าโครงสร้างระบบการควบคุมการกระจายเสียงของไทยเป็นโครงสร้างที่สลับซับซ้อนมาก มีการแบ่งการควบคุมย่อยลงไปในแต่ละหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม การควบคุมแบ่งออกได้เป็น 2 ฝ่าย คือ การควบคุมโดยรัฐบาลกับสื่อมวลชนด้านการกระจายเสียงควบคุมกันเอง

การควบคุมโดยรัฐแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) จัดตั้งสถาบันขึ้นมาควบคุมโดยตรง เช่น คณะกรรมการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) 2) ออกกฎหมายระเบียบข้อบังคับมาใช้เพื่อควบคุมโดยตรง เช่น พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ 3) ควบคุมโดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งด้านให้ความคุ้มครองและควบคุม เช่น กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง และพาณิชย์

ส่วนการควบคุมโดยสื่อมวลชน วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์โดยการควบคุมกันเอง ได้แก่ จริยธรรมวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ข้อบังคับของสมาคมนักวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นต้น ระบบการควบคุมสื่อวิทยุโทรทัศน์แม้จะมีสถาบันหลายสถาบันมีกฎหมายระเบียบข้อบังคับทั้งทางตรงและทางอ้อม และระบบการควบคุมกันเองของสื่อมวลชน วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ แต่ก็ยังไม่สามารถควบคุมสื่อมวลชนได้ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับตัวแปรต่าง ๆ เช่น รายได้จากการบริการ โฆษณาธุรกิจ และระบบบริหารราชการ ฯลฯ เป็นต้น

ดวงทิพย์ วรพันธ์ (2531) ได้ทำวิจัยเรื่อง ข่าวโทรทัศน์ : สภาพแวดล้อมไทย วิธีการแพร่กระจายและการรับรู้ ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ และสังคมต่างก็มีผลต่อการเสนอข่าวโทรทัศน์ การเมืองมีผลในการร่างกฎหมายควบคุมการเสนอข่าว การเปลี่ยนแปลงบุคคลการเมืองในการควบคุมกิจการของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ส่วน กบว. ผู้รักษากฎหมายในการเสนอข่าวโทรทัศน์ มีบทบาทเพียงอนุมัติหรืออนุญาตเวลาที่เหมาะสมสำหรับเสนอข่าว ปริมาณเวลาที่โฆษณาได้ในรายการ และวางแนวทางปฏิบัติการใช้ถ้อยคำใส่เนื้อหาของข่าวประเภทของข่าวที่นำเสนอ สำหรับเศรษฐกิจมีผลต่อการอุปถัมภ์หรือสนับสนุนรายงานข่าวทำให้สถานีสามารถทำกำไรและเลี้ยงสถานีให้อยู่รอด

งานค้นคว้าที่เน้นถึงบทบาทของสมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ มีงานของ ระวีวรรณ ประกอบผล เรื่อง “สมาคมทางสื่อมวลชน ในฐานะกลุ่มอิทธิพล” ตีพิมพ์ในวารสารประจำปี สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2526

งานดังกล่าวศึกษาในแง่ที่สมาคมวิชาชีพเป็นกลุ่มผลประโยชน์ โดยครอบคลุมทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ นักเขียน เพื่อศึกษาว่าสมาคมทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เหล่านี้ มีบทบาท ในการพิทักษ์ผลประโยชน์ของสื่อมวลชนอย่างไร

รายงานมุ่งเสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมา ลักษณะการรวมตัว และวิธีการดำเนินงานของสมาคมสื่อมวลชนเหล่านี้ โดยมุ่งที่จะวิเคราะห์หากลุ่มสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group)

ในการนี้ได้กล่าวถึงการควบคุมกันเองว่า สมาคมทางสื่อมวลชนที่มีอยู่ในปัจจุบันอยู่ใน สภาพที่กระจัดกระจายและแตกแยกโดยเฉพาะสมาคมทางหนังสือพิมพ์ สมาชิกสมาคมเหล่านี้ส่วนใหญ่ ไม่เห็นความสำคัญของการมีสมาคมและไม่เข้าร่วมในกิจการซึ่งพยายามจะจัดขึ้นเพื่อเป็นการยกระดับ มาตรฐานวิชาชีพให้ดีขึ้น อาทิ การจัดสัมมนาหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ จะมีผู้สนใจจากฝ่ายหนังสือพิมพ์ เข้าร่วมร่วมน้อยมากไม่เหมือนกิจกรรมบันเทิงอื่น ๆ

งานวิจัยของอรนุช สรุปว่าการตรวจสอบกันเองระหว่างหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรในวงการมากนัก หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับก็ยังคงเสนอข่าวตามแนวทาง ของตนเอง เนื่องจากหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่เชื่อในการตรวจสอบกันเองระหว่างหนังสือพิมพ์ เพราะมองว่าเป็นเรื่องของชั้นเชิงในการทำงานเพื่อหักประเด้นข่าวกัน และเพื่อผลทางธุรกิจมากกว่า ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบกันเองอย่างจริงจัง เป็นเพียงการทำอย่างผิวเผิน และบ่อยครั้งที่ไม่มีใคร ทราบว่าสิ่งที่ปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือพิมพ์อะไรคือข้อเท็จจริง ซึ่งหลายครั้งทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน และมองได้ว่าหนังสือพิมพ์กำลังรบกันเองด้วยปากกา เรื่องการตรวจสอบกันเองเป็นเพียงข้ออ้าง เท่านั้น ดังนั้นการมี สภาพการหนังสือพิมพ์ ที่มีการจัดตั้งอย่างถูกต้องกฎหมาย โดยมีคณะกรรมการ ที่เป็นคนกลาง เป็นอาจารย์ นักวิชาการในสายนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ เพื่อให้เกิดความเป็น ธรรมในการทำหน้าที่ตรวจสอบหนังสือพิมพ์ ซึ่งเชื่อว่าเป็นที่ยอมรับมากกว่าการให้หนังสือพิมพ์ ตรวจสอบกันเอง²¹ วัตถุประสงค์ในการศึกษา เรื่องการควบคุมกันเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์ ศึกษาค้นคว้าความเป็นไปได้ในสังคมไทยนี้ จึงต้องการเจาะลึกถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์และแนวความคิด พัฒนาการหนังสือพิมพ์จนถึงสมาคมผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ในด้านที่เกี่ยวข้อง

²¹ ออรนุช วานิชทวีวัฒน์. “กระบวนการตรวจสอบกันเองของหนังสือพิมพ์รายวันในช่วง พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2539” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539, หน้า 187-188.

การควบคุมตนเองและส่งเสริมจรรยาบรรณและวัฒนธรรม โดยมุ่งศึกษากระบวนการและพัฒนาการในการควบคุมตนเองในรูปของสมาคมเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ในการศึกษา เรื่องการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์ จึงต้องการเจาะลึกถึงบทบาทแนวความคิดที่มาจากหนังสือพิมพ์ที่สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ในด้านที่เกี่ยวกับการควบคุมตนเองและส่งเสริมจรรยาบรรณและวัฒนธรรม โดยมุ่งศึกษาพัฒนาการการควบคุมตนเองในรูปของสมาคมเป็นสำคัญว่ามีระเบียบแนวโน้มนำไปในทิศทางใด และมีปัจจัยใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน การรวมกลุ่มของผู้ผลิตหนังสือพิมพ์จะมีโอกาสที่จะมีเสรีและปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบวิชาชีพได้มากเพียงใด

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่ของหนังแผ่น (Self-Regulation for Publicity of Telemovies) เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการพรรณนา (Descriptive Research) โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Analysis) โดยใช้วิธีเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Interview) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อเสนอแนะ ผลการศึกษาตามระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัย
2. ข้อจำกัดในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research)

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้มาจากเอกสารประกอบการดำเนินงาน และเอกสารเผยแพร่ของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย กระทรวงวัฒนธรรม บันทึกรายงานการประชุม คำประกาศ คำแถลงการณ์ วารสารประจำปี นิตยสารบันเทิง หนังสือพิมพ์ หนังสือวิชาการต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เอกสารทางราชการเว็บไซต์ ตลอดจนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษา

- เกณฑ์ทางจริยธรรม ในการตัดสินใจทางวิชาชีพในเรื่องกระบวนการทางจริยธรรม การตรวจสอบของสมาคม
- ช่องทางการร้องเรียนและตรวจสอบของภาครัฐหรือภาคเอกชน
- การต่อรองกับอำนาจของรัฐในการควบคุม
- การประนีประนอมของสมาชิกในสมาคม
- การสร้างความมั่นใจของสังคมส่วนรวมในตัว of สมาคม

โดยประเมินประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้ตรวจสอบและควบคุมตนเอง ว่ามีการตั้งเกณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างไร

1.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์กำหนดประเด็นไว้ล่วงหน้า เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งไม่ได้มีการบันทึกไว้อย่างเป็นทางการ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย เจ้าของกิจการผู้ผลิตหนังแผ่น ในระดับผู้นำของวงการหนังแผ่น ที่มีบทบาทในสมาคมหนังแผ่นและผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านบันเทิงต่าง ๆ ตลอดจนผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานในวงการบันเทิงถึงการรวมตัวของผู้ผลิตหนังแผ่น และความร่วมมือของสมาคมมีผลต่อการทำงานทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

1.3 ศึกษาผลสำรวจความคิดเห็นของผู้ผลิตหนังไทย และผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

นักหนังสือพิมพ์และบุคคลสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่ปรากฏตามเอกสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และงานศึกษาวิจัยทางวิชาการ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่และการควบคุมตนเองของหนังแผ่น รวมถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของสมาคมหนังแผ่น ตลอดจนความคาดหวัง และการคาดหมายแนวโน้มในอนาคตของระบบการควบคุมตนเองของหนังแผ่นไทย

2. ข้อจำกัดในการวิจัย

2.1 เนื่องจากการสำรวจวิจัยจากเอกสาร ซึ่งเน้นผลการดำเนินงานของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเป็นหลัก แต่การดำเนินงานของทางสมาคมที่ผ่านมาประสบอุปสรรคจากทางภาครัฐ ส่งผลถึงระบบการบริหารจัดการ การประชุม และบันทึกการประชุม ตลอดจนเอกสารจัดเก็บดำเนินการไม่ได้อย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจึงอาจไม่ต่อเนื่องสมบูรณ์เท่าที่ควร ในการนี้จึงพยายามรวบรวมข้อมูลจากเอกสารเท่าที่สำรวจพบเท่านั้น

2.2 แหล่งข้อมูลบางคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา บางคนไม่พร้อมให้ข้อมูลเนื่องจากเกรงเกิดผลกระทบต่อบุคคลอื่น ส่วนบางท่านในระดับผู้บริหารผู้ผลิตหนังแผ่นที่ทราบข้อมูลยินดีให้ข้อเท็จจริงแต่ไม่ให้ใส่ชื่อลงในงานวิจัยเพราะเกรงกลัวถึงการติดต่อสื่อสารธุรกิจกันในอนาคต

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำมาประมวลตามลำดับเหตุการณ์ที่เข้าข่ายการละเมิดจรรยาบรรณ และผลการพิจารณาของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

แล้ววิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของระบบการควบคุมตนเองของหนังแผ่น โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมไทยในขณะนั้น ที่มีผลกระทบต่อการสถาปนาระบบควบคุมตนเอง

ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการที่ใช้ในการควบคุมตนเอง ตั้งแต่เริ่มมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งใช้วิธีลงโทษโดยแก้ไขภาพที่ผิดศีลธรรม ตามแนวทางการลงโทษทางสังคม โดยเปิดโอกาสให้บุคคลจากสาขาวิชาชีพอื่นในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและแสดงความคิดเห็น กำกับและตรวจสอบการกระทำหน้าที่ของผู้ผลิตหนังแผ่น ตลอดจนวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสมาคมหนังแผ่นที่ก่อรูปขึ้นมา ซึ่งจะสะท้อนถึงแนวโน้มของความเป็นไปได้ และเป็นไปไม่ได้ในการควบคุมตนเองของหนังแผ่น ในข้อจำกัดและความเป็นไปได้ในสังคมไทยต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

“หนังแผ่น” หรือ “หนังเทเลมูวี่” หรือในความหมายที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นหนังที่ไม่มีโปรแกรมฉายตามโรงภาพยนตร์ ซึ่งหนังหรือภาพยนตร์ประเภทนี้เป็นที่รู้จักแก่สาธารณชนทั่วไปในช่วงเวลาไม่นานมานี้ นับแต่ภาพยนตร์เรื่องพระอภัยมณี ซึ่งเกิดจากงานสร้างของบริษัท ซอฟต์แวร์ ซัพพลาย อินเตอร์เนชั่นแนล ในปี 2545 ที่เกิดเหตุการณ์สั่งห้ามไม่ให้ฉายในโรงภาพยนตร์ทางบริษัทจึงวางมาตรการขายเองลงในรูปแบบซีดีจัดจำหน่ายเอง ในปี 2546 และนับจากเหตุการณ์ครั้งนั้น เป็นต้นมาหนังแผ่นก็มีที่ยืนของตนเองในโลกของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ที่ไม่ต้องแบ่งค่าใช้จ่ายให้กับโรงภาพยนตร์ และจะออกขายตามความต้องการของผู้ผลิตไม่มีสัมพันธภาพยนตร์มาวางโปรแกรมฉาย และได้ครอบครองพื้นที่ตลาดทั่วประเทศในระยะอันรวดเร็วที่ประชาชนต้องการเลือกเป็นความบันเทิงให้กับตนเอง และยังเปิดโอกาสให้แก่ผู้สร้างภาพยนตร์อิสระหน้าใหม่ที่ถูกละเลยหรือไม่มีโอกาสจากภาพยนตร์ในระบบหรือกระแสหลักของสัมพันธภาพยนตร์แห่งชาติ

อย่างไรก็ดี หากมองย้อนกลับไปในอดีตนับตั้งแต่ที่มันได้ถือกำเนิดขึ้นมานั้น จะเห็นได้ว่าหนังแผ่นนั้นไม่ได้เป็นการปรากฏตัวขึ้นครั้งแรก แต่กลับมีประวัติการปรากฏตัวขึ้นเป็นระยะเวลายาวนานพอ ๆ กับการเกิดขึ้นของอุตสาหกรรม นวัตกรรมของเครื่องเล่นซีดี อีกทั้งการปรากฏตัวของหนังแผ่นเหล่านี้ยังอาจเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสรุปได้ชัดในประวัติศาสตร์หนังแผ่นขึ้นอยู่กับมุมมองในการให้คำนิยามหนังแผ่นของแต่ละบุคคล

ในช่วงเวลาที่หนังแผ่นวางสู่ตลาดถูกมองว่าเป็นการกำเนิดภาพยนตร์เกรด “B” หรือที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่า “exploitation films” นั้นหมายถึงภาพยนตร์ที่ไม่ให้ความสำคัญหรือให้ความสำคัญอย่างต่ำต่อคุณภาพ และมาตรฐานความเป็นศิลปะของภาพภาพยนตร์ โดยมุ่งไปที่ผลกำไรจากภาพยนตร์เป็นสำคัญ หนังที่เข้าข่ายลักษณะดังกล่าวนี้ก็ได้กลายเป็นช่องทางสำหรับบริษัทเล็กที่มีงบประมาณในการดำเนินงานต่ำได้อาศัยช่องว่างทางการตลาดเข้ามาทำกำไรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่มีความอิสระ

1. ความเป็นอิสระของหนังแผ่นเมื่อพิจารณากรอบทางสังคมไทย

พบว่าความเป็นอิสระของหนังแผ่นได้ถูกนิยามความหมายด้วยกรอบทางบริษัทที่แตกต่างกันออกไป 3 แนวทางนั้น คือ

1. หนังแผ่นอาจสื่อความถึงนัยทางธุรกิจ โดยหมายถึงความเป็นอิสระจากการผูกขาดที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมภาพยนตร์
2. หนังแผ่นอาจสื่อความถึงความเป็นอิสระจากวัฒนธรรมกระแสหลักที่ครอบงำสังคม โดยแสดงถึงความเป็นตัวตนในกลุ่มวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม และสุดท้าย
3. หนังแผ่นอาจสื่อความถึงความเป็นอิสระของศิลปิน ในการสร้างสรรค์งานศิลปะแขนงภาพยนตร์เพื่อค้นหารูปแบบใหม่ ๆ ที่ปฏิเสธบรรทัดฐานความงามในแบบเดิม และถ่ายทอดความคิดของตนไปสู่ผู้ชม

แต่อย่างไรก็ดีไม่ว่านิยามของหนังแผ่นในความเป็นอิสระ จุดร่วมที่สำคัญคือความเป็นอิสระของภาพยนตร์เหล่านั้นเองที่ผู้ผลิตต้องการจะนิยามของหนังแผ่นของตนเอง ว่าทำเพื่อสังคมหรือเพื่อสร้างสรรค์บันเทิงให้สังคมเข้าใจความหมาย แล้วนิยามคำว่าศิลปะไปในทางที่ถูกครอบงำจากต่างประเทศ ซึ่งล้วนแล้วแต่ความต้องการของผู้ผลิตโดยสิ้นเชิงที่เป็นผู้ถ่ายทอดความต้องการของตนทั้งในอดีตและปัจจุบันสู่นาครตที่มีความเคลื่อนไหวตามยุคสมัยตลอดเวลา

2. การเคลื่อนไหวของหนังแผ่นที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน

สามารถสรุปได้ว่า หนังแผ่นเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นมาก็เพื่อทำหน้าที่เหลื่อมล้ำกันอยู่ใน 3 ระดับนั้นคือ

1. เพื่อพัฒนารูปแบบของภาพยนตร์ หนังแผ่นเกิดขึ้นกับกระแสที่รวมอยู่กับคำว่าสื่อลามก และมีจำนวนผู้ผลิตหนังแผ่นน้อยมากที่ได้รับคำชมว่าเป็นงานที่สร้างสรรค์ สมควรที่จะสนับสนุน ดังนั้นจึงเหลื่อมล้ำว่าการพัฒนารูปแบบของภาพยนตร์ที่หนังแผ่นกระทำอยู่นั้น เป็นการพัฒนาเพื่อให้อัจฉริยะหรือพัฒนาให้ตกต่ำลงกว่ามาตรฐานของภาพยนตร์ที่สังคมควรจะได้รับ

2. เพื่อค้นหาความเป็นไปได้ในภาษาของภาพยนตร์ เมื่อความเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยจากอดีตจนถึงปัจจุบันของสังคมไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิต การแต่งกาย การพูด ภาษาที่เข้าใจกันเองในกลุ่มของแต่ละวัย ฯลฯ มีการเกิดขึ้นและบางอย่างก็อาจจะกลางเลือนและดับสิ้น หนังแผ่นก็เช่นเดียวกัน หนังแผ่นเปรียบเสมือนสินค้าที่ต้องการให้ถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงต้องมีการใช้ภาษาของภาพยนตร์ในการเป็นตัวแทนของสื่อที่ประชาชนต้องการ ถ้าสามารถ

สื่อสารกันเป็นภาษาของภาพยนตร์ตรงกัน ความเป็นไปได้ในหนังแผ่นที่นำเสนอคือสิ่งที่ประชาชนชื่นชอบ และสนองความต้องการของประชาชนได้ ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละบริษัทมีจิตสำนึก จรรยาบรรณในการนำเสนอที่เหมาะสมกับสังคมและกลุ่มเป้าหมายที่บริโภคสินค้าหนังแผ่นหรือไม่

3. เพื่อการให้นิยามใหม่เกี่ยวกับความเป็นตัวแทนของอัตวิสัย¹ การทำหน้าที่ดังกล่าวของหนังแผ่นจัดเป็นลักษณะอันสำคัญที่สอดคล้องของการแก้ไขกฎหมาย พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 และ พ.ร.บ. เทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 สูดท้าย พ.ร.บ. การพิมพ์ ที่เอาผิดผู้ผลิตสื่อลามกอนาจารได้ เนื่องจากผู้ผลิตหนังแผ่นมองว่า จากอดีตจนถึงปัจจุบันไม่มีการแก้ไขกฎหมายให้มีความทันสมัย และมองว่าสังคมปัจจุบันรับเอาวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามา น่าจะมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย หนังแผ่นน่าจะสามารถเรียกร้องสิทธิและควบคุมตนเองในยุคเสรีนี้ได้

3. พัฒนาการการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 - 2547

พัฒนาการการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2547 โดยผู้วิจัยได้แบ่งเป็นช่วงเวลาที่สำคัญ 4 ช่วง ประกอบด้วย ช่วงที่หนึ่ง จุดเริ่มต้นของหนังแผ่นความเสรีในยุคบุกเบิก ช่วงที่สองยุคของหนังแผ่นกับการต่อสู้กับการถูกควบคุมจากภาครัฐ ช่วงที่สามยุคความเคลื่อนไหวและแสวงหาทางออก ช่วงสุดท้ายยุคของการก่อตั้งสมาคมเพื่อควบคุมตนเอง

ยุคที่ 1 จุดเริ่มต้นของหนังแผ่นความเสรีในยุคบุกเบิก

แล้วสอนว่า อย่าไว้ใจมนุษย์
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยว ที่เลื้อยคลาน

มันแสนสุด ลึกลับ เหลือกำหนด
ก็ไม่คิด เหมือนหนึ่งในใจผู้ชม

เมื่อปี พ.ศ. 2545 ที่ผ่านมา คงไม่มีภาพยนตร์เรื่องใดที่สร้างชื่อเสียงได้เท่ากับพระอภัยมณีของ บริษัท ซอฟต์แวร์ ซัพพลายส์ อินเตอร์เนชั่นแนล เพราะตั้งแต่ หญิง-จุฬาลักษณ์ กฤติยรัตน์ ผู้สวมบทบาทนางเงือกแต่งกายโดยเปลือยท่อนบน บรรดาสื่อมวลชนทุกแขนงต่างให้ความสนใจสร้างความโด่งดังให้กับภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นอย่างมาก และที่ทำให้เกิดความสนใจมากขึ้นเมื่อสมาพันธ์ภาพยนตร์ไทยไม่ให้ภาพยนตร์ไทยเรื่องพระอภัยมณีได้ออกฉายในโรงภาพยนตร์ โดยทางบริษัทผู้ผลิต

¹ Hayward, Susan. *Cinema Studies : The Key Concepts*. Second edition. New York : Routledge, 2000, p.27.

อดีตเป็นผู้บริหารบริษัทออนป่า และปัจจุบันเติบโตในธุรกิจผู้ซื้อลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์หนังต่างประเทศ และเมื่อพระอภัยมณีประสบความสำเร็จในการนำความบันเทิงขายในรูปแบบวีซีดี จึงไม่น่าแปลกอะไรที่จะมีหลายบริษัทติดตามในธุรกิจแบบเดียวกัน

สุภาพร ปรีชาว่องไวกุล กรรมการผู้บริหาร ซอฟต์แวร์ ซัพพลายส์ อินเตอร์เนชันแนล ให้สัมภาษณ์ว่า หลังจากบทเรียนของหนังเรื่องพระอภัยมณี ทำให้มองเห็นโอกาสและผันตัวเองจากผู้ซื้อลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์หนังต่างประเทศมาเป็นผู้ผลิตหนังเสียเอง (Backward Integration) โดยวางแผนไว้ว่าจะผลิตหนังแผ่นปีอนตลาดปีหนึ่งประมาณ 20 เรื่อง และตอนนี้อยู่ในระหว่างปรับโครงสร้างองค์กรให้แข็งแกร่ง ก่อนนำหุ้นเข้าตลาดในปี 2548²

หญิง จุฬาลักษณ์ กฤติยรัตน์ ผู้สวมบทบาทนางเงือก มองกว่า การที่ตัดสินใจเล่นบทนี้ เพราะอยากแสดงความสามารถในการแสดงให้ทุกคนเห็น และให้สวมบทบาทนางเงือกจึงเต็มใจที่จะไม่สวมปิดท่อนบนแต่ภาพที่ออกมาที่มงานก็ได้ใช้มุมภาพที่ออกมาสวยงามไม่เห็นอนาจารตรงไหน คิดว่าเป็นวิจารณ์ญาณของแต่ละคนที่จะตีความหมาย³

อีไล่น้ำชาส์ จาก บริษัท พีเอส ที่สร้างกระแสตามมาจากที่เห็นหนทางความสำเร็จของธุรกิจหนังแผ่น อีไล่น้ำชาส์ภาพยนตร์ยุคเก่าที่เอามาสร้างใหม่ในรูปแบบของหนังแผ่น ที่สร้างจุดสนใจโดยนำ แนน ปรางค์วัลย์ ผู้ห่างหายไปจากวงการมาป็นใหม่โดยให้เธอโกนหัวสร้างกระแส โดยผู้กำกับอย่าง คุณพิชัย น้อยรอด แม้จะเป็นผู้กำกับภาพยนตร์เก่าก็กลับมาดังใหม่ได้พร้อมกับหนังแผ่นเรื่องนี้ จากบริษัทเล็ก ๆ ประสบความสำเร็จอย่างท่วมท้นจนกลายเป็นแรงผลักดันให้บริษัทอีกหลาย ๆ บริษัทเข้ามาผลิตหนังแผ่นกันมากมาย

พิชัย น้อยรอด ผู้กำกับกล่าวว่าชื่อบริษัทผู้ผลิตอย่าง “PS” ที่แทบจะไม่เคยได้ยินกันแต่จากเรื่องอีไล่น้ำชาส์ที่ผลิตกลับกลายเป็นกรณีศึกษาสำหรับผู้ผลิตค่ายอิสระรายเล็ก ความสำเร็จครั้งนี้ทำให้สามารถจับทิศทางคนดูหนังแผ่นได้ว่า “เซ็กซี่” เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในตลาดหนังไทย โดยเฉพาะตลาดล่างซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของบริษัท ซึ่งคนไทยคนต่างจังหวัดส่วนมากจะเครียด ทำงานกลับบ้านการดูหนังแผ่นของเราก็ช่วยให้คลายเครียด โดยต้องไปนิด ๆ มีดาวยั่ว มีวิว ๆ แวม ๆ ออกมาบ้าง สมัยก่อนก็เป็นแบบนี้ เมื่อหนังแผ่นของบริษัทรายขายได้กำไรก็มีบริษัทอื่นทำตาม ไม่ว่าจะเป็ “เปลือยฟ้ามาห่มรัก” ของ บริษัท สกายมูฟวี่ ที่ได้ อีฟ กมลชนก กับ นิกกี้ ธีรกุล มาโชว์เลิฟซีนสุด

² สุภาพร ปรีชาว่องไวกุล, กรรมการผู้บริหาร, บริษัท ซอฟต์แวร์ ซัพพลายส์ อินเตอร์เนชันแนล, 15 ธันวาคม 2547.

³ จุฬาลักษณ์ กฤติยรัตน์, นักแสดง, โรงแรมดิเอ็มเมอเรียล, 1 พฤศจิกายน 2547.

สยิว คาหวาน สิงหวิ จับคู่กับ นิกกี ซีรกล แต่งกายน้อยชิ้นใน “นรกสาวตะรุเตา” ทางบริษัทอื่นอย่าง บริษัท เอสทีฟิคเจอร์ ได้ แชมเปญ เอ็กซ์ แสดงจากเลิฟซีนกลางป่า และอีกหลายเรื่องหลายบริษัท ที่ผลิต⁴

โดยส่วนใหญ่จะเน้นที่ชื่อของเรื่องบอกถึงเรื่องราวจากเลิฟซีน และตัวนักแสดงที่ทั้งยอม และไม่ยอมในการแต่งกายน้อยชิ้น และการรีทัชภาพ จนมีนักแสดงแจ้งความเรียกร้องค่าเสียหาย อย่างกรณี อุ้ม ลักขณา วัฒนวงศ์ศิริ นำแสดงหนังแผ่นในเรื่อง “ภูตพิศวาส” โคนนำภาพผู้หญิง แก้วมาใส่ภาพเป็นหน้านักแสดงสาวอุ้ม โดยที่เจ้าตัวไม่ทราบเรื่อง ซึ่งแจ้งความดำเนินคดีกรณี หมิ่นประมาทและเรียกร้องค่าเสียหายกันเกิดขึ้น

อุ้ม ลักขณา วัฒนวงศ์ศิริ นักแสดงสาวกล่าวว่า การที่เราเป็นนักแสดงก็จะไม่ทำตัวเรื่องมาก ให้ทีมงานลำบากใจ แต่กรณีที่มีการหลวกลวง โทก ท้ายชื่อเสียงแบบนี้ ทั้งที่เราไว้ใจ แต่ทางบริษัทมุ่งแต่ธุรกิจไม่นึกถึงจิตใจของผู้แสดง ในฐานะของนักแสดงก็อยากจะเรียกร้องสิทธิและชื่อเสียงคืน การทำครั้งนี้ไม่ได้ต้องการเงินทองหรือสร้างกระแสให้หนังขายดี แต่จะเป็นแบบอย่างให้นักแสดง คนอื่นที่โดนละเมิดสิทธิกล้าที่จะเผชิญกับปัญหา เพราะสิ่งที่เผยแพร่ออกไปมันไปทำร้ายสังคมและ สังคมอาจจะมองเราเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี

เมื่อหนังแผ่นผลิออกมาไม่ว่าคุณภาพของหนังจะเป็นอย่างไร เนื้อหา ภาพที่นำเสนอมี ผลกระทบต่อสังคมหรือไม่ แต่เมื่อยอดขายทำให้ผู้ผลิตเห็นถึงผลกำไรและความสำเร็จขององค์กร ของตน ทางภาครัฐมองเห็นถึงปัญหาต่อสังคมโดยเฉพาะเยาวชนของชาติ โดยมองว่าหนังแผ่นกำลัง ทำให้เกิดกระแส ค่านิยม วัฒนธรรมของชาติไทยเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นภาครัฐจึงเข้ามาปรับกระแส วัฒนธรรมของหนังแผ่นให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมที่คนไทยควรจะต้องสืบต่อไป

ยุคที่ 2 หนังแผ่นกับการต่อสู้กับการถูกควบคุมจากภาครัฐ

เมื่อมีปัญหาหนังแผ่น ที่เป็นกระแสต่อการนำความคิดที่ผิดถ่ายทอดในเรื่องราวผู้สังคม หน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบ และมีบทบาทที่สำคัญในการเคลื่อนไหวของผู้ผลิตหนังแผ่น คือ กระทรวงวัฒนธรรม โดยมีหน้าที่ในการเป็นหูเป็นตาในประเทศชาติเพราะประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่ เจริญรุ่งเรืองเป็นแบบแผนและเอกลักษณ์ ประกอบด้วย ศาสนา ภาษา วรรณกรรม ศิลปกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี ที่เป็นแบบอันดีงามเป็นมรดกตกทอด จากอดีตจวบจนปัจจุบัน การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติ มีการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง

⁴ พิษย์ น้อยรอด, ผู้กำกับ. บริษัท ทีเอส จำกัด. 3 ตุลาคม 2547.

⁵ ลักขณา วัฒนวงศ์ศิริ, นักแสดง. 30 ตุลาคม 2547.

มาหลายยุคหลายสมัย รูปแบบของหน่วยงานเริ่มจากกองวัฒนธรรม สภาวัฒนธรรมแห่งชาติและจัดตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรมเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2495 โดย ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมด้วย ใน พ.ศ. 2501 เนื่องจากสภาวะผันแปรทางการเมือง กระทรวงวัฒนธรรมถูกยุบเลิกตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยโอนย้ายไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมากระทรวงวัฒนธรรมได้รับการสถาปนา ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ถือเป็น 1 ใน 20 กระทรวงหลักของประเทศ ตามนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล

ภารกิจ

แบ่งเป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ ซึ่งมีความเกี่ยวพันและประสานสอดคล้องกัน คือ ภารกิจเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ด้านวัฒนธรรม วัฒนธรรมจะดำรงอยู่ยืนยาว มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย และสามารถปรับให้เข้ากับกาลสมัยได้เพียงใด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกระทรวงวัฒนธรรมเพียงลำพังแต่ขึ้นอยู่กับประชาชนทุกคนในชาติ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกสถานะทางสังคม กระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนให้คนในชาติเห็นว่า มีความเปลี่ยนแปลงใดทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรม และควรจะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นอย่างไร การจะผดุงรักษาสืบสานวัฒนธรรมเดิม และปรับกระแสนวัฒนธรรมใหม่ที่หลั่งไหลจากภายนอกประเทศให้เหมาะสม และยังคงคุณค่าอันดีงามของความเป็นไทย ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสังคม เพื่อให้วัฒนธรรมไทยมีลักษณะพึงประสงค์ ซึ่งสามารถเป็นปัจจัยสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศชาติ

ด้านศาสนา ภารกิจด้านศาสนามีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวัฒนธรรม ในฐานะที่ศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตวิญญาณของคนในชาติ และมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมวัฒนธรรมที่ให้คุณค่าแก่การทำคุณงามความดี การดำรงชีวิต โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม บุคลากรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการชี้แนะ อบรมสั่งสอนให้เด็กและเยาวชนได้ศึกษาหลักธรรมคำสอนของศาสนาในศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อให้สามารถปรับใช้กับชีวิตประจำวัน เมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคในชีวิต จะารู้จักปรับใช้ชีวิตประจำวัน เมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคในชีวิต จะารู้จักปรับวิถีคิดของตนให้ลွ่วงพ้นปัญหาอุปสรรคนั้นได้ โดยไม่ทำร้ายตนเอง บุคคลใกล้ชิดและบุคคลอื่น

ด้านศิลปะ ภารกิจด้านศิลปะมีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมศิลปะทุกแขนง ทั้งสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ เป็นขุมทรัพย์แห่งความรู้ เป็นมรดกตกทอดจากคนรุ่นก่อน ๆ จึงต้องทำนุบำรุงรักษา เพื่อส่งต่อยังคนรุ่นต่อไป รวมทั้งส่งเสริมการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย เพื่อเพิ่มพูนภูมิปัญญาของคนรุ่นปัจจุบัน และรวบรวมสะสมคุณค่าเหล่านี้ไว้เป็นสมบัติของชาติ

ศูนย์บริการข้อมูลประชาชน (Call Center) กระทรวงวัฒนธรรม โทร. 0 2246 6700 หรือ 1765

จัดตั้งตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลประชาชน เพื่อให้บริการประชาชนในเชิงรุก เป็นการปรับเปลี่ยนบทบาทการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้โดยรวดเร็ว ทั่วถึง การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลประชาชน กระทรวงวัฒนธรรม ถือเป็น การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น⁶

กระทรวงวัฒนธรรมตั้งสำนักงานเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมสร้างมาตรฐานใหม่ภาพยนตร์และวีซีดี

กระทรวงวัฒนธรรมเตรียมรับโอนภารกิจตามด้านภาพยนตร์ และวัสดุเทปโทรทัศน์จากกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พร้อมตั้งหน่วยงานรองรับคุมเข้มหนังและวีซีดีที่มีเนื้อหารุนแรงไม่เหมาะสมและขัดต่อวัฒนธรรมของชาติ

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กล่าวว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงวัฒนธรรมรับโอนภารกิจของกองทะเบียน กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงมหาดไทย ตามภารกิจ พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 และ พ.ร.บ. ควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ 2530 ในส่วนของการตรวจสอบสารของภาพยนตร์ (Censor) ไม่ให้เกิดการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจของกระทรวงวัฒนธรรม ในการอนุรักษ์ปกป้องวัฒนธรรมและสิ่งที่ดีงามของชาติ

“กระทรวงวัฒนธรรมได้เตรียมการโอนอัตรากำลังและตัดโอนภารกิจ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ทั้งในด้านตำแหน่ง ระดับซี ซึ่งเป็นไปตามหลักการของ กพ. ที่ได้มีการกำหนดการเทียบชั้นไว้แล้ว ทั้งนี้จะไม่เป็นการเพิ่มอัตรากำลังคนในภาครัฐในภาพรวม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ สถานที่ หากไม่เพียงพอจะต้องของบกลางจากรัฐบาล สำหรับด้านภารกิจตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์ และ พ.ร.บ. ควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ ในขั้นแรกจะจำลองภารกิจของคณะกรรมการเซ็นเซอร์ โดยแต่งตั้งเจ้าพนักงานใหม่จากคณะกรรมการชุดเดิมและบุคลากรที่รับโอนมา หากไม่ครบทางกระทรวงวัฒนธรรมจะแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างในช่วงรอยต่อระหว่างการโอนภารกิจ ทั้งนี้จะได้ปรึกษาหารือกับกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการต่อไป⁷

⁶ www.m-culture.go.th.

⁷ ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม. 21 ธันวาคม 2547.

อย่างไรก็ตามเพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นด้วยความรอบคอบ กระทรวงวัฒนธรรม จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาในขั้นตอนกระบวนการทำงาน เช่น สถานที่ที่ใช้ตรวจ เงินเดือน การมอบหมายงาน และประเด็นข้อกฎหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะในส่วนของคณะกรรมการพิจารณา ภาพยนตร์

จากการศึกษาเบื้องต้น พบว่า พ.ร.บ. ภาพยนตร์ และ พ.ร.บ. เทปและวัสดุโทรทัศน์ ยังมี บางเรื่องที่ยังมีความไม่ชัดเจน เช่น การกำหนดเรตติ้ง สัดส่วนของเนื้อหาภาพยนตร์ โดยได้ มอบหมายให้สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ไปศึกษาวิจัยและการเปรียบเทียบกับกฎหมายของ ต่างประเทศ ทั้งอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี และ แคนาดา รวมถึงการกำหนดมาตรการและการลงโทษ ผู้ประกอบการที่ผลิตสื่อรุนแรงและไม่เหมาะสมให้สูงขึ้น โดยกระทรวงวัฒนธรรมได้เตรียมตั้งสำนักงาน เฝ้าระวังวัฒนธรรมเพื่อดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ เนื่องจากกระทรวงวัฒนธรรมมีกลุ่มเฝ้าระวังซึ่งมีหน้าที่ เฝ้าดูสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสังคมไทยอยู่ ถือว่าเป็นการขยายงานจากงานเดิมให้มีขอบข่ายกว้างขวางขึ้น โดยในขณะนี้ได้ตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจทำงานเรื่องนี้

นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) เปิดเผยว่า ขณะนี้ร่าง พ.ร.บ. ภาพยนตร์ที่ วธ. เสนอให้คณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณา ได้ผ่านการอนุมัติ ในหลักการจาก ครม. เรียบร้อยแล้ว แต่กว่าจะออกมาใช้บังคับเป็นกฎหมาย ยังมีอีกหลายขั้นตอน ซึ่งคงต้องใช้เวลาอีกหลายเดือน เนื่องจากต้องรอหลังการเลือกตั้งครั้งใหม่และเมื่อได้คณะรัฐมนตรี ชุดใหม่ก็จะมีการพิจารณากันอีกครั้ง แต่ทั้งนี้ในประเด็นเรื่องการถ่ายโอนภารกิจตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์ ฉบับเก่าให้มาอยู่กับ วธ. นั้น ตนเห็นว่าน่าจะมีการพิจารณาถ่ายโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เคยสังกัดอยู่ กองทะเบียนให้มาอยู่ในสังกัด วธ. ด้วย ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ตำรวจมาอยู่กับ วธ. จะเป็นระดับใดนั้น คงต้องให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่พิจารณาต่อไป

หากร่าง พ.ร.บ. ภาพยนตร์ฉบับใหม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย และ วธ. ต้องมีหน้าที่ ควบคุมดูแลเกี่ยวกับภาพยนตร์ ซึ่งที่ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการพิจารณาตรวจภาพยนตร์นั้น เห็นว่าไม่น่ามีปัญหาเพราะในบทบาทของ วธ. จะมีหน้าที่เป็นแค่ฝ่ายบริการเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ส่วนการพิจารณาตรวจภาพยนตร์จะเป็นหน้าที่ของสภาภาพยนตร์ที่จะเป็นผู้กำหนด ซึ่งหน่วยงาน ของสภาภาพยนตร์ก็จะมาจากตัวแทนหลายฝ่าย ทั้งผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์ ตัวแทนผู้บริโภค ข้าราชการ นักวิชาการและตัวแทนผู้ปกครองเด็กและเยาวชน เป็นต้น ซึ่งกลุ่ม บุคคลดังกล่าวจะมาช่วยกันทำหน้าที่จัดระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์ว่าแต่ละประเภท แต่ละ เรื่องควรถูกจัดให้อยู่ในระดับใด ดังนั้นตนจึงมั่นใจว่าเมื่อภารกิจในการควบคุมดูแลภาพยนตร์ถูก

ถ่ายโอนมาอยู่หน่วยงานเดียวกับ วธ. แล้วจะทำให้เรามีกรอบในการจัดระดับภาพยนตร์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น⁸

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงผลงานของกระทรวงวัฒนธรรมที่กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ในแนวทางที่ถูกต้องแล้ว โดยให้เน้นการนำยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปสู่แนวทางการปฏิบัติให้บังเกิดผลโดยเร็วที่สุด นอกจากนี้แล้วยังให้เน้นนโยบายว่า การทำงานให้ยึดถือวัฒนธรรมท้องถิ่นของพื้นที่นั้น ๆ เป็นหลัก โดยให้มองว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีชีวิต มีเรื่องราว (Story) สามารถเชื่อมโยงมรดกหลังประวัติศาสตร์เข้าสู่ปัจจุบันและต่อเนื่องไปถึงอนาคตให้ได้ ไม่ใช่มองแบบแยกส่วน และจะต้องทำงานร่วมกัน ทั้งเยาวชนและรุ่นอาวุโสสามารถทำให้ศิลปวัฒนธรรมเป็นที่รักและหวงแหนของเยาวชน โดยเน้นศิลปวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมเชิงพฤติกรรม เพื่อให้คนไทยมีศักยภาพในการดำรงชีวิต และให้คนไทยทุกหมู่เหล่า ทุกเพศ ทุกวัย ทุกรุ่น ในทุก ๆ ระดับ เป็นผู้สร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและเป็นผู้บริโภควัฒนธรรมไทยด้วย รวมถึงจะต้องทำให้วัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญ สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่คนไทยและชาติ⁹

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้กระทรวงวัฒนธรรมจะเข้ามามีบทบาทในการจัดตั้งนโยบายทางความเรียบร้อยทางด้านวัฒนธรรม แต่การปฏิบัติการก็ยังไม่สมบูรณ์เนื่องจากยังมีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบภาพยนตร์ซึ่งรวมถึงหนังแผ่นอยู่แล้ว ดังนั้นองค์กรดังกล่าวภายใต้กระทรวงมหาดไทยจึงยังทำหน้าที่ตรวจสอบพิจารณา จนกว่าจะมีการเลือกตั้งในสมัยหน้า คือ ปี พ.ศ. 2548 นำเรื่องเข้า ค.ร.ม. และแต่งตั้งต่อไป

องค์กรที่มีหน้าที่ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์

ผู้ที่มีหน้าที่ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ซึ่งได้แก่นายตรวจ เจ้าพนักงาน ผู้พิจารณาและสภาพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา 6¹⁰ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ บัญญัติให้เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง ซึ่งในปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งผู้พิจารณาภาพยนตร์และสภาพิจารณาภาพยนตร์ในรูปของคณะบุคคล ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้แทนหน่วยงาน

⁸ วีรศักดิ์ ไควสุรัตน์, ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม.

14 ธันวาคม 2547.

⁹ ทักษิณ ชินวัตร. ไทยรัฐ. 22 ธันวาคม 2547.

¹⁰ มาตรา 6 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจตั้งนายตรวจเจ้าพนักงานผู้พิจารณา และสภาพิจารณาภาพยนตร์

สภาพิจารณาภาพยนตร์นั้น ให้มีเจ้าพนักงานกรมตำรวจและบุคคลอื่นใด ซึ่งอธิบดีกรมตำรวจเห็นสมควรและแต่งตั้งเป็นกรรมการ

องค์กรประชุมของสภาพิจารณาภาพยนตร์ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมตำรวจจะกำหนด

ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ นักวิชาการด้านภาพยนตร์จากสถาบันการศึกษา ผู้แทนสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ ผู้แทนสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานสารสนเทศ กระทรวงกลาโหม และผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเชิญมาร่วมตรวจพิจารณาในแต่ละเรื่อง

การตรวจพิจารณาภาพยนตร์

สำหรับการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ใช้ระบบเซ็นเซอร์ (censorship) เนื่องจากมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ ได้บัญญัติให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณาภาพยนตร์มีอำนาจไม่ออกใบอนุญาตหรือออกใบอนุญาตโดยมีอำนาจสั่งให้มีการตัดเนื้อหาบางส่วนของภาพยนตร์ที่เห็นว่ามีลักษณะฝ่าฝืน หรืออาจฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีได้ ซึ่งจากการศึกษารายการการศึกษาวิจัยและบทความเกี่ยวกับระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์โดยระบบเซ็นเซอร์พบว่า มีงานวิจัยหนึ่งฉบับ¹¹ สนับสนุนให้คงมีการตรวจพิจารณาภาพยนตร์โดยระบบเซ็นเซอร์อยู่ โดยเห็นว่าระบบดังกล่าวสอดคล้องกับค่านิยมและศีลธรรมของคนไทย แต่ก็ควรปรับลดความเข้มงวดของการตรวจพิจารณา รวมทั้งควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยในหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ แต่มีงานวิจัยสามฉบับ¹² ที่ไม่เห็นด้วยกับระบบการตรวจพิจารณาโดยระบบเซ็นเซอร์ โดยเห็นว่าแม้ระบบการตรวจพิจารณาดังกล่าวจะมีผลดีคือ ช่วยถ่วงดุลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไม่ให้เผยแพร่ไปสู่ประชาชนในสังคม แต่ระบบดังกล่าวก็มีผลเสียหลายประการ คือ

- (1) เป็นการปิดกั้นสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน
- (2) เป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน

¹¹ นัยนา แฉ่มสาขา. “นโยบายการส่งเสริมภาพยนตร์ของรัฐบาลไทย” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540, หน้า 212.

¹² ชัยยุทธ อภินันทรรม. “ปัญหาแนวโน้มของการจำกัดระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์ในประเทศไทย” รายงานโครงการเฉพาะบุคคลตามหลักสูตรวารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545, หน้า 59. ขนิษฐา จักประกอบ. “บทบาทของรัฐในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541, หน้า 83-92. จรัส ทองเกษม. “บทบาทของรัฐในการส่งเสริมภาพยนตร์ไทย พ.ศ. 2530-2537” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539, หน้า 89.

- (3) ทำให้เนื้อหาของภาพยนตร์ขาดความต่อเนื่อง
- (4) เป็นการจำกัดความคิดสร้างสรรค์ของผู้สร้างผู้ผลิตภาพยนตร์
- (5) แนวทางการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ ถูกกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ยกที่เจ้าหน้าที่ตรวจพิจารณาจะตัดสินใจว่าอย่างไรควรอนุญาตหรือไม่ ควรอนุญาตทำให้การตรวจพิจารณาขึ้นอยู่กับดุลพินิจของกรรมการแต่ละคน

นอกจากนี้ ในการจัดประชุมสัมมนาเจ้าพนักงานผู้ตรวจภาพยนตร์และเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ เพื่อกำหนดแนวทางในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2540 และการสัมมนาของคณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยโดยกรมประชาสัมพันธ์ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2540 ผลการสัมมนาทั้ง 2 ครั้งสรุปได้ว่าควรให้มีการยกเลิกระบบ censorship และนำระบบการกำหนดประเภทของภาพยนตร์โดยระบบการแบ่งอายุของผู้ชมมาใช้แทน โดยให้มีคณะกรรมการกำหนดประเภทภาพยนตร์ (Rating) ซึ่งมีองค์ประกอบสัดส่วนของภาคราชการมากกว่า เอกชนทำหน้าที่พิจารณา Rating เท่านั้น โดยไม่มีการลงโทษ¹³

จากการศึกษาบทความและรายงานการวิจัยต่าง ๆ มีความเห็นเกี่ยวกับองค์กรที่จะทำหน้าที่ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ออกเป็น 4 แนวทาง ดังนี้

1. องค์กรดังกล่าวควรประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจภาพยนตร์ และหนังแผ่น ทั้งในส่วนของผู้สร้าง ผู้ผลิตภาพยนตร์ ผู้ประกอบธุรกิจโรงภาพยนตร์ ผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์ ผู้ประกอบธุรกิจหนังกลางแปลง และนักวิชาการในแขนงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ ศิลปะ การศึกษา วัฒนธรรม และอื่น ๆ ในอัตราส่วนที่สามารถคานอำนาจซึ่งกันและกันได้ไม่ควรให้มีภาครัฐหรือภาคเอกชนมากเกินไป
2. องค์กรดังกล่าวควรประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจตัวภาพยนตร์แต่ควรให้มีจำนวนผู้แทนจากภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐ เพื่อให้สามารถควบคุมกันเองได้
3. องค์กรดังกล่าวควรประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐมากกว่าภาคเอกชน
4. องค์กรดังกล่าวควรประกอบด้วยผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้เสียกับธุรกิจภาพยนตร์ และไม่ใช่ว่าทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยอาจจะเป็นตัวแทนจากประชาชนหรือนักวิชาการในแขนงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการด้านภาพยนตร์ วัฒนธรรม การศึกษา และอื่น ๆ เพราะหากมีผู้มีส่วนได้เสียกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมาเกี่ยวข้อง อาจส่งผลต่อการแสวงหาหรือปกป้องประโยชน์ส่วนตน

¹³ พงศ์ศักดิ์ จันทรสุนทร. “การเลิกเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ไทย” เอกสารประกอบการเสวนาพระราชบัญญัติภาพยนตร์ โดยคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานนายกรัฐมนตรี.

อำนาจในการจัดประเภทภาพยนตร์ในต่างประเทศ

การพิจารณาภาพยนตร์โดยระบบแบ่งอายุผู้ชม¹⁴ หรือการกำหนดประเภทของภาพยนตร์ (Movie Rating System) เริ่มครั้งแรกในสหรัฐโดยสมาคมภาพยนตร์แห่งอเมริกา โดยอำนาจในการจัดประเภทภาพยนตร์นั้น ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการควบคุมโดยตรง The Code and Rating Administration (CARA) โดยได้แบ่งประเภทภาพยนตร์เป็น 5 ประเภท คือ

- ประเภท G : สำหรับผู้ชมทั่วไป
- ประเภท PG : สำหรับผู้ชมทั่วไป แต่เนื้อหาบางตอนไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ดังนั้น จะต้องมียุติบัตรหรือผู้ปกครองพาไปชมเพื่อให้คำแนะนำ
- ประเภท PG-13 : ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี เข้าชมยกเว้นมียุติบัตรหรือผู้ปกครองไปชมด้วย
- ประเภท R : ห้ามบุคคลอายุต่ำกว่า 17 ปี เข้าชมยกเว้นมียุติบัตรและผู้ปกครองไปชมด้วย
- ประเภท X : ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าชมเด็ดขาด ปัจจุบันถูกยกเลิก เปลี่ยนเป็นประเภท NC-17 เป็นประเภทภาพยนตร์ที่ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปี เข้าชมเด็ดขาด

เดิมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ระบบเซ็นเซอร์ ดำเนินการโดยสมาคมผู้อำนวยการสร้างและจัดจำหน่ายภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา หรือ MPPDA (The Motion Picture Producers and Distributors of America) โดยได้กำหนดข้อกำหนดในการผลิตที่เรียกว่า Hays Code มาเป็นแนวทางในการเซ็นเซอร์ แต่ต่อมาผู้ผลิตได้ต่อต้านข้อกำหนดดังกล่าวโดยผลิตภาพยนตร์ที่ผิดศีลธรรมจรรยาบรรณ หรือมีการหลีกเลียงนำภาพยนตร์ออกฉายโดยไม่ให้คณะกรรมการเซ็นเซอร์พิจารณาก่อนทำให้ระบบดังกล่าวล้มเหลว ต่อมาได้มีการก่อตั้งสมาคมภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา และได้มีการเสนอระบบการจัดประเภทภาพยนตร์ด้วยการแบ่งอายุผู้ชมมาใช้แทนระบบเซ็นเซอร์ โดยมีคณะกรรมการควบคุมที่จัดตั้งขึ้นตาม The Code and Rating Administration (CARA) เป็นผู้พิจารณาจัดประเภทของภาพยนตร์ ซึ่งในปัจจุบันระบบดังกล่าวถูกนำไปใช้ในอังกฤษ แคนาดา ไต้หวัน ฮองกง ฟิลิปปินส์ เป็นต้น

หนังแผ่นที่ถูกควบคุมจากภาครัฐ

จากทางเลือกใหม่ของคนชอบดูหนัง กลายเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ถึงความไม่เหมาะสม แต่ก็ยังมีการผลิตกันออกมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งทางกระทรวงวัฒนธรรมเปิดประเด็นยึดทรัพย์

¹⁴ จรัส ทองเกษม. การควบคุมภาพยนตร์ด้วยระบบแบ่งอายุผู้ชม. หน้า 1 - 10.

และเว้นวรรค 5 ปี เพื่อเป็นการจัดระเบียบขึ้นมา ฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียจึงพากันแก้ปัญหานี้ผ่าน
แนวوابหวิตคเป็นจำเลยสังคม เพราะว่ามันกลายเป็น “สื่อลามกอนาจาร”

ขณะที่ทางด้านของกระทรวงวัฒนธรรม ที่ได้รับมอบหมายในการดูแลเรื่องภาพยนตร์แทน
กองเซ็นเซอร์ของกรมตำรวจก็ได้ฟ้องกับหนัง 6 เรื่อง คือ อีโธลินซ่าส์ ภาค 2 ของค่าย เอพีเอส
ไฟบอป ของ เอสทีแกรนด์ พระอภัยมณี ของ ไรท์บิยอนด์ สังกัดห้ามตายกับกาม ของ อินเทอร์เน็ต
ฯ และกาลี สหัสวรรษ ของ บริษัท เอวี ห้ามจำหน่ายและนำออกจากศูนย์เช่าและแผงจำหน่าย เพราะ
อยู่ในข่ายของหนังสือลามกอนาจาร เวลานี้การทำงานของทางภาครัฐ ก็ยังไม่ลงตัวขณะที่ทางกระทรวง
วัฒนธรรมผู้ได้รับมอบหมายในการดูแลด้านเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ กลับยังไม่ได้รับการโอนอำนาจมา
จากกองเซ็นเซอร์ กรมตำรวจ เลยทำให้การดูแลด้านภาพยนตร์จึงขึ้นทั้งกรมตำรวจ และกระทรวง
วัฒนธรรม

กรณีพิพาทระหว่างภาครัฐบาล อันได้แก่กระทรวงวัฒนธรรม ในเรื่องหนังแผ่นที่ส่งไป
ตรวจนั้น ผิดไปจากแผ่นที่ผ่านการตรวจปรากฏว่า มีการแก้ไข ดัดแปลง หรือเพิ่มเติมให้ผิดไปจาก
ต้นฉบับ คือ มีฉากชาย หญิง แสดงลักษณะให้เห็นว่าเป็นการร่วมเพศ ซึ่งเป็นการแสดงออกทางยั่ว
กามารมณ์ ลามกอนาจาร ซึ่งมีหนังแผ่นที่ทางภาครัฐสั่งห้ามขายจำนวน 5 เรื่อง คือ

1. เรื่องกาม และสังคายห้ามตาย ของ บริษัท อินเทอร์เน็ตฟิวเจอร์ จำกัด
2. เรื่องพระอภัยมณี ของ บริษัท ไรท์ บิยอนร์
3. เรื่องอีโธลินซ่าส์ 2 ของ บริษัท เอพีเอส
4. เรื่องไฟบอป ของ บริษัท เอสที แกรนด์
5. เรื่องกาลี สหัสวรรษ ของ บริษัท เอ จี

ทางฝ่ายผู้ผลิตหนังแผ่นเองได้กล่าวว่าเป็นอิสระทางความคิด ถ้าจะแก้ไขต้องแก้ตั้งแต่
กฎหมาย จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องต้องกลับไปดูร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์
พุทธศักราช 2473 ว่าด้วยการควบคุมการทำและฉายภาพยนตร์ โดยมาตรา 4 ระบุไว้ว่า ห้ามมิให้
ทำ หรือ ฉาย หรือ แสดง ณ สถานที่มหรสพ ซึ่งภาพยนตร์มีลักษณะประกอบด้วยภาพเคลื่อนไหวหรือ
ภาพนิ่งต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ต่อสังคม ประเทศชาติ แต่ทางฝ่ายผู้ผลิตกลับแย้งว่า
หนังแผ่นเป็นความบันเทิงที่เกิดขึ้นในที่พักอาศัย ไม่ใช่สถานที่มหรสพ

หนังแผ่นที่ทำออกมาเป็นหนังคุณภาพก็มีแต่ที่แอบแฝงลักไก่ใช้ “โป๊” เป็นจุดขายก็เยอะ
อย่างไรก็ตามปัญหาสื่อลามกอนาจารที่ฝังรากลึกมานานทั้งที่ผิดกฎหมาย-เลียดกฎหมาย มันมีมากกว่านี้
มีทั้งหนังได้แผง หนังเอ็กซ์ – หนังอาร์ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือโป๊ รวมถึงในอินเทอร์เน็ตสื่อยุคใหม่
ไฮเทคที่ไร้พรมแดน การจะจัดการกับปัญหานี้ ส่วนกฎหมายบ้านเราไม่ครอบคลุมเพียงพอซึ่งมีทั้ง

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 287 ลงโทษจำคุกได้ 3 ปี และปรับไม่เกิน 6 พันบาท เรามี พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 มี พ.ร.บ. เทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 มี พ.ร.บ. การพิมพ์ ที่สามารถจะเอาผิดผู้ผลิตสื่อลามกอนาจารได้ แต่ที่เป็นอยู่อย่างทุกวันนี้เพราะกฎหมายหรือตัวบุคคลเป็นจุดกำเนิดของปัญหา

วีระศักดิ์ โควสุรัตน์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรมกล่าว อาจเพราะเกิดความลึกลับของกระบวนการควบคุมของรัฐ ถามว่าประเด็น "ยิดทรัพย์" ผู้ผลิตสื่อลามกในทางปฏิบัติทำได้ หากดูไปที่กฎหมายยิดทรัพย์กฎหมายใหม่ ที่มี ป.ป.ง. เป็นผู้บังคับใช้ กรณีนี้ พล.ต.ต. พิรพันธุ์ เปรมภูติ เลขาธิการ ป.ป.ง. ระบุว่าไม่ได้อยู่ในมูลฐานความผิดที่จะทำการยิดทรัพย์ ถ้าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์จึงจะสามารถยิดทรัพย์ได้

อย่างไรก็ตาม ทางกฎหมายอาญาหากศาลวินิจฉัยว่าเป็นสื่อลามก และท้ายคำฟ้องมีการร้องขอไว้ ศาลก็สามารถจะสั่งริบทรัพย์ที่ใช้ในการกระทำความผิดและที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 – 33 เช่นเดียวกับประเด็นเว้นวรรค 5 ปี ซึ่งคล้ายกรณีของนักการเมืองประเด็นนี้ศาลก็สามารถสั่งห้ามประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ มีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษตามความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 50 โดยที่เรื่องลามกหรือเป็นศิลปะนั้นอยู่ที่ดุลพินิจของศาล¹⁵

ธนา เบญจาทิกุล เลขาธิการสภาทนายความ บอกว่ากรณีมีผู้ใดฟ้องร้องว่าผลงานที่สร้างออกมาส่งผลกระทบต่อคนส่วนรวม ศาลมีอำนาจดำเนินการตามประมวลกฎหมายภาควิธีการเพื่อความปลอดภัย การห้ามการประกอบอาชีพบางอย่างนั้น ถ้าศาลเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดโดยอาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้น และเห็นว่าหากผู้นั้นประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้นต่อไปอาจจะกระทำความผิดเช่นนั้นขึ้นอีก ศาลสามารถจะสั่งไว้ในคำพิพากษาห้ามการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้นได้ แม้ว่าจะได้รับอนุญาตเผยแพร่จากพนักงานตรวจพิจารณา (เซ็นเซอร์) ให้เผยแพร่ได้ก็อาจจะติดคุกได้ ถ้ามีผู้ร้องทุกข์จนเป็นคดีในศาลว่าเป็นภาพลามก ตามกฎหมายอาญา มาตรา 287¹⁶

ทั้งนี้ ปัจจุบันขอบเขตสำหรับกำกับดูแลปัญหาสื่อลามกอนาจารใช้ว่าจะไม่มีเลย เพียงแต่กลายเป็นข้ออ้างในการเลียงต่อให้กำหนดขอบเขตใหม่ ก็จะมีการพยายามผลิตงานที่เจียดฉิวอยู่กับเส้นนั้นเหมือนที่ผ่านมา และถ้าจะแค่มีการกำหนด “เรด” จำกัดกลุ่มอายุผู้เสพสื่อประเภทนี้ ในทางปฏิบัติก็อาจจะควบคุมได้ง่าย ๆ

¹⁵ วีระศักดิ์ โควสุรัตน์, ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม.

14 ธันวาคม 2547.

¹⁶ ธนา เบญจาทิกุล, เลขาธิการสภาทนายความ. สภาทนายความ. 14 ธันวาคม 2547.

ต่อให้เมืองไทยเราสามารถควบคุมจนไม่มีคนไทยผลิต “สื่อลามกอนาจาร” ออกเผยแพร่ ก็ยังมีสื่อลามกจากนอกประเทศที่ปิดกั้นได้ลำบาก โดยเฉพาะที่ผ่านเข้ามาทางอินเทอร์เน็ต ดูไปแล้ว อาจจะเหมือนไม่มีทางออกกับปัญหานี้ จริง ๆ แล้วยังมีเพียงแต่จะทำกันได้แค่ไหน เริ่มจากต้องหยุดโยนกันไปมา เลิกแย่งกันได้เครดิตความชอบของผลงาน ทุกหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันทำงาน แก้ปัญหาในส่วนของตนเองอย่างจริงจัง และประสานกันเพื่อให้ดำเนินไปพร้อม ๆ กันทั้งระบบ ส่วนภาคประชาชนเองก็ต้องตื่นตัว เช่น พ่อแม่ผู้ปกครองก็ต้องใส่ใจ ปกป้องปิดกั้นบุตรหลานไม่ให้สื่อลามกอนาจารเข้าถึง และเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่เฉพาะหนังแผ่น สถานการณ์สื่อลามกในภาพรวมของปัจจุบัน เทคโนโลยีก้าวหน้างานการผลิต การซื้อหา การเปลี่ยนแพชชั่นทางเพศ รสนิยมทางเพศ และค่านิยมทางเพศของคนในสังคมโลก เกือบไม่มีอะไรแตกต่างกันแล้ว แย่งกันหากำไร ไม่เอาแล้วซึ่งจริยธรรมและสำนึกของกฎเกณฑ์ กับทางแก้ปัญหาแบบบูรณาการในเรื่องนี้ต้องเลิกคิดเชิงอำนาจ เปลี่ยนมาคิดเชิงประชาสังคมให้ทุกฝ่าย-ทุกกลุ่ม เข้ามาร่วมกันกำหนดกฎกติกาที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับร่วมกันใช้บังคับ โดยเป็นวาระอาจจะ 4 ปี เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไปก็ทำการปรับปรุงให้ทันสมัยเท่าทันการหลบเลี่ยง

ยุคที่ 3 ยุคความเคลื่อนไหวและแสวงหาทางออก

กรณีหนังแผ่นถือเป็นการเริ่มต้นการแก้ไขปัญหาแล้ว ถึงเวลาที่ทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย จะต้องลุกขึ้นมาช่วยกันขยายผล อย่าให้เมืองไทยจมกระแสนองค้ำว่า เซ็กซ์นิยม

กว่า 14 ปีที่คนในวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้ร่วมตัวต่อสู้ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 ที่ใช้กันมานานกว่า 70 ปี

จากจุดแรกเมื่อปี 2533 ที่เริ่มมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย พ.ศ. 2533 คนในวงการภาพยนตร์ก็ได้ให้ความร่วมมือกับภาครัฐอย่างเต็มที่ ในการช่วยกันจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ด้วยความหวังที่เปี่ยมล้นว่าจะเกิดการพัฒนาระบบการด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยทั้งระบบ ให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติ โดยเฉพาะศูนย์กลางภาพยนตร์ของโลกอย่างฮอลลีวูด ที่มีขนาดของอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอันดับหนึ่งของสหรัฐอเมริกา ใหญ่กว่าอุตสาหกรรมอาวูเซียอีก

แต่วิบากกรรมของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยไม่หมดสิ้นเหมือนหนังไทยเรื่องยาว บรรดาผู้ที่อยู่นอกวงของอุตสาหกรรมของภาพยนตร์ไทย แต่เกิดหลงเสน่ห์ของแสงสีเสียงแห่งวงการมายา ได้โดดเข้าร่วมละเลงจนทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ออกนอกถ่วงนอกทาง และดูเหมือนว่าพระราชบัญญัติภาพยนตร์ที่ใช้กันมาตั้งแต่ปี 2475 จะมีการเปลี่ยนแปลงโดยผู้ผลิต

หนังแผ่น เสนอให้สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ได้พยายามประจวบร่วมกับทางภาครัฐบาลกระทรวงวัฒนธรรม นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรมเพื่อที่จะได้ช่วยกันพิจารณาไปพร้อม ๆ กัน คือ

1. หลักการ เหตุผล และแนวความคิดในการร่าง พ.ร.บ. ภาพยนตร์ฉบับใหม่

คณะกรรมการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ยอมรับว่าแนวคิดในการร่างกฎหมายภาพยนตร์ฉบับใหม่ มุ่งในการ “ควบคุม” มิได้มุ่งการส่งเสริมภาพยนตร์ไทย ตามแนวความคิดเดิมที่มีการดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 และแตกต่างจากผลการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยกฎหมายภาพยนตร์ในต่างประเทศ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ใช้เงินของแผ่นดินไปทำการศึกษาค้นคว้ามา ซึ่งบรรดากฎหมายภาพยนตร์ของต่างประเทศนั้น มุ่งเน้นการส่งเสริมและการปกป้องอุตสาหกรรมของประเทศตนเองให้สามารถแข่งขันกับภาพยนตร์ต่างประเทศ และสามารถได้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างเต็มที่

หลักการและแนวคิดสมัยใหม่ในการตรากฎหมาย ควรจะออกแบบกฎหมายให้เป็นกติกา เพื่อให้ประชาชนทุกฝ่ายในสังคมได้ใช้ร่วมกัน มากกว่าจะตรากฎหมายเพื่อใช้เป็นข้อบังคับ หรือข้อกำหนดควบคุมของรัฐชาติที่มีต่อประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พยายามสร้างเงื่อนไข เพื่อกลบเกลื่อนประเด็นของการควบคุมภาพยนตร์ไทย โดยได้มีการยกร่างการกำหนดสัดส่วนภาพยนตร์ไทยต่อภาพยนตร์ต่างประเทศ เพื่อเทียบเคียงประเด็นว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ต้องการปกป้องอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เหมือนกับที่ประเทศฝรั่งเศสได้กระทำมาแล้ว แต่การกระทำดังกล่าวกลับสร้างความยุ่งยาก ในการปฏิบัติ เนื่องจากแนวความคิดการตรากฎหมายไม่ได้สนับสนุนการสร้างภาพยนตร์ไทย เหมือนกับที่กฎหมายฝรั่งเศสได้กำหนดให้มีการอุดหนุนการสร้างภาพยนตร์ฝรั่งเศส และการอุดหนุนการสร้างโรงภาพยนตร์ในประเทศฝรั่งเศส

จึงเป็นไปได้เลยว่าจะมีจำนวนภาพยนตร์ไทยมากเพียงพอ ต่อการรองรับภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะเข้ามาฉายในประเทศไทย การกำหนดสัดส่วนการฉายภาพยนตร์ไทยต่อภาพยนตร์ต่างประเทศในแต่ละปี ยิ่งก่อให้เกิดข้อขัดแย้งทางการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากเข้าข่ายการกีดกันทางการค้าอย่างชัดเจน แตกต่างจากการดำเนินการของประเทศฝรั่งเศส ที่มีการดำเนินกลยุทธ์ในการกำหนดให้ภาพยนตร์เป็นสื่อทางวัฒนธรรมก่อน จากนั้นก็ดำเนินการสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ฝรั่งเศสอย่างเป็นระบบ แล้วจึงมากำหนดโควตาการฉายภาพยนตร์ต่างประเทศ การกำหนดให้ภาพยนตร์เป็นสื่อวัฒนธรรม ทำให้ฝรั่งเศสหลุดพ้นจากข้อกล่าวหาการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ทั้งในด้านการอุดหนุนการค้าภาพยนตร์ฝรั่งเศสและการกีดกันภาพยนตร์ต่างประเทศ

การที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นำเอาแนวความคิดเฉพาะส่วนของฝรั่งเศสมาใช้ โดยไม่ได้ดำเนินการให้ครบถ้วน จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาในอนาคตได้

2. การรวม พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 และ พ.ร.บ. ควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 จุดเริ่มต้นมาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอความเห็นในรัฐบาลว่าหลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 เกิดจากการกล่าวอ้างในข้อกฎหมายว่า นิยามคำจำกัดความของคำว่า “ภาพยนตร์” ในพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 ไม่สามารถครอบคลุมพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี ที่ภาพยนตร์ในปัจจุบันมีพัฒนาการสูงขึ้น จนไม่จำเป็นที่ภาพยนตร์ต้องมีรูปแบบเป็นฟิล์มและฉายในโรงภาพยนตร์เท่านั้น แต่จะให้รวมไปถึงบรรดาหนังวิดีโอ วีซีดี และดีวีดี หรือที่เรียกกันว่า “หนังแผ่น” ด้วย จึงได้เสนอให้มีการรวมพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 และพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 เข้าในร่าง พ.ร.บ. ภาพยนตร์ฉบับใหม่

โดยยกอ้างเหตุผลในการร่างกฎหมายใหม่ว่า ไม่ต้องการให้ภาพยนตร์ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์และผ่านการเซ็นเซอร์แล้ว ต้องมาผ่านการเซ็นเซอร์อีกครั้งเพื่อจะทำเป็น “หนังแผ่น” ข้ออ้างนี้ดูเหมือนจะแสดงความตั้งใจดีในการที่จะช่วยหนังไทยไม่ต้องเซ็นเซอร์ซ้ำซ้อน แต่ข้อเท็จจริงในเชิงปฏิบัตินั้นเกิดความยุ่งยาก โดยเฉพาะการควบคุมในการฉาย ซึ่งภาพยนตร์มีการฉายในพื้นที่จำกัดและสามารถตรวจสอบอายุหรือรายละเอียดของผู้ชมได้ ทำให้การควบคุมขั้นตอนการฉายทำได้ง่าย เนื่องจากการฉายภาพยนตร์เป็นการจำกัดสถานที่ แต่การฉาย “หนังแผ่น” ไม่สามารถจำกัดตรวจสอบ หรือควบคุมผู้ชมในขั้นตอนของการฉายได้ เนื่องจากผู้ชมสามารถนำหนังแผ่นไปเปิดหรือฉายในที่ใด ๆ ก็ได้ แค่นี้ประเด็นนี้ประเด็นเดียวก็สร้างความยุ่งยากในกระบวนการเซ็นเซอร์แล้ว ไม่ต้องไปคำนึงถึงการควบคุมและออกใบอนุญาตโรงภาพยนตร์ หรือสถานที่ฉาย “หนังแผ่น” ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง หรือแม้แต่ขั้นตอนการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ และ “หนังแผ่น” ก็แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

แนวความคิดที่ไม่ได้พยายามเข้าใจถึงโครงสร้างและลักษณะของธุรกิจภาพยนตร์กับ “หนังแผ่น” อย่างแท้จริง ทำให้การรวมกฎหมายทั้ง 2 ฉบับเข้าด้วยกันเกิดความยุ่งยากในการร่าง แต่ดูเหมือนว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะไม่ได้เอาทรร้อนใจแต่อย่างใด แต่กลับหนักข้อขึ้นกว่าเดิมที่มีความพยายามให้มีการรวมเอารายการละคร มิวสิควิดีโอ และรายการที่ออกอากาศเผยแพร่ทางโทรทัศน์เข้ามารวมเป็นภาพยนตร์ เพื่ออยู่ภายใต้การบังคับของ พ.ร.บ. ภาพยนตร์ฉบับใหม่ สร้างความปั่นป่วนกับคนในวงการโฆษณาและวงการโทรทัศน์เข้าไปใหญ่ ในข้อเท็จจริงคนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็รู้อยู่เต็มอก ว่าการเผยแพร่ภาพยนตร์ทางโทรทัศน์นั้นเป็นคนละเรื่องกับ

หลักการและรายละเอียดในร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฉบับเดิม เนื่องจากการเผยแพร่ภาพยนตร์ในโทรทัศน์ จะอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายที่เรียกว่า พระราชบัญญัติวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. 2498 และปัจจุบันก็อยู่ภายใต้กติกาศของ กสท. ภายใต้ข้อบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน แม้ว่าคนในวงการภาพยนตร์ วงการหนังแผ่น วงการโฆษณา วงการโทรทัศน์จะได้พยายามแสดงความคิดเห็นคัดค้านอย่างรุนแรงต่อแนวคิดการรวมรายการโทรทัศน์เข้าเป็นภาพยนตร์ แต่ดูเหมือนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ยังไม่ยอมละเลิกทิวิมานะของตนลงแต่อย่างใด สิ่งที่ยังสร้างความเจ็บช้ำน้ำใจต่อบุคคลในวงการภาพยนตร์ไปกว่านั้นก็คือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเอง ก็ได้มีการใช้เงินงบประมาณของแผ่นดินในการศึกษากฎหมายภาพยนตร์ของหลาย ๆ ประเทศ ก็พบว่าไม่มีประเทศใดในโลกที่มีแนวความคิดในการรวมการควบคุมกำกับดูแลภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์เข้าไว้ภายใต้กฎหมายเพียงฉบับเดียวเลย

3. คณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ

กำหนดโครงสร้างคณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ ที่ให้มืองค์ประกอบจากภาคราชการ เป็นประธานกรรมการ กรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการ จำนวนรวม 10 คน ในขณะที่มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านกิจการภาพยนตร์ กิจการโทรทัศน์ และการคุ้มครองผู้บริโภค ที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนรวม 6 คน เข้าเป็นกรรมการร่วม จากแนวคิดของโครงสร้างรูปแบบคณะกรรมการที่ไม่ได้ปฏิบัติงานเต็มเวลา อีกทั้งยังไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างเพียงพอ แต่บุคคลเหล่านั้นกลับมีอำนาจหน้าที่ในการนำเสนอนโยบายกำหนดทิศทางของภาพยนตร์ รวมไปถึงการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ เพียงเท่านี้ก็เริ่มเห็นความมีดมนของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในอนาคตแล้ว ลำพังการเอาคนที่ไม่ได้ทำหน้าที่หรือไม่ได้รู้เรื่องหนัง มากำหนดทิศทางของหนังไทย คณะกรรมการภาพยนตร์เหล่านั้นมีไม่กี่คนที่มาจากคนทำหน้าที่ ความคิดของคณะกรรมการที่ไม่ได้อยู่ในวงการหนัง ตัวอย่างก็เห็นได้ชัดเจนในที่ประชุมร่วมของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กับผู้คนในวงการหนังไทยมากมาย ก็ยังไม่สามารถชี้แจงให้บรรดาท่านกฤษฎีกาทั้งหลาย ให้เข้าใจรายละเอียดของคนทำหน้าที่ได้เลย ข้ออ้างที่กฤษฎีกาท่านอ้างอยู่เสมอว่าเอกชนไปกลัวอะไรกับตัวเลขกรรมการภาครัฐที่มากกว่าเอกชน การประชุมคณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติฟังเหตุผลมากกว่าการชนะกันด้วยจำนวน

บทเรียนจากความล้มเหลวของการจัดรูปแบบ ของคณะกรรมการที่ไม่ได้ทำงานเต็มเวลา เห็นได้ชัดเจนในที่ประชุมร่วมของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากับภาคเอกชน คณะกรรมการยกร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เชิญผู้แทนภาครัฐมาเป็นกรรมการร่วม 8 ท่าน แต่ในการประชุมจริงมักมาไม่ครบ โดยเฉพาะตอนท้าย ๆ ของการประชุมมักเหลือเพียงท่านหรือ

สองท่านเท่านั้น ในขณะที่ภาคเอกชนยังอยู่กันเพียบ แล้วถ้าเปลี่ยนเป็นคณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ ที่มีโครงสร้างผู้แทนภาครัฐจำนวนมาก และมีภารกิจต้องพิจารณาอนุญาตภาพยนตร์ที่เป็นภาพยนตร์ใหญ่ฉายตามโรงกว่าปีละ 400 เรื่อง และหนังแผ่นอีกกว่า 8,000 เรื่องต่อปี จะทำงานกันอย่างไร หลักการเดิมที่ให้เอกชนควบคุมดูแลกันเอง ตามร่างที่สมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรัฐบาลชุดก่อนร่วมกันร่าง น่าจะเป็นแนวทางที่ถูกต้องในเชิงปฏิบัติ ข้ออ้างของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่คัดค้านว่าเป็นการเอาอำนาจรัฐไปให้เอกชนนั้นฟังไม่ขึ้น เพราะในปัจจุบันก็มีการเอาอำนาจรัฐหลายอย่างไปให้เอกชนทำแล้ว อย่างเช่น การตรวจสอบสภาพรถยนต์ของกรมการขนส่งทางบก หรือการรังวัดที่ดิน ถึงเวลาแล้วที่จะให้คนในวงการหนังไทยเขาดูแลกันเอง ดังตัวอย่างที่สมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์ฯ ได้ดำเนินการไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการวาง Booking หนังในโรงภาพยนตร์ การกำหนดสัดส่วน Film Hire ของภาพยนตร์ไทย การกำหนด Windows ภาพยนตร์ไทยก่อนลงหนังแผ่นเป็นระยะเวลา 4 เดือน การนำหนังไทยไปออกตลาดเมืองคานส์ การแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นโรงหนัง – เจ้าของหนัง ดารา – นักข่าวบันเทิง ดารา – เจ้าของหนัง โรงหนัง – โรงหนัง ฯลฯ หลักการที่เอกชนดูแลกันเองจะทำให้พัฒนาการของวงการหนังไทยเติบโตได้รวดเร็ว และสร้างรายได้มหาศาลแก่ประเทศเหมือนอย่างในต่างประเทศ¹⁷ หนังแผ่นก็เช่นเดียวกันสามารถที่จะรวมตัวกับวงการภาพยนตร์ไทยในการเติบโตต่อธุรกิจภาพยนตร์ไทยสู่ต่างประเทศ

ความเคลื่อนไหวของผู้ประกอบการหนังแผ่นกับเรื่องการร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ม้วนเดียวจบ ทำให้มีโครงการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ขึ้น โดยมีหลักการและเหตุผลว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายบังคับให้กิจการภาพยนตร์ เทปและวัสดุโทรทัศน์รวม 4 ฉบับ คือ (1) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 (2) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2479 (3) ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 205 ลงวันที่ 15 กันยายน 2515 และ (4) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530

พระราชบัญญัติฉบับหมายเลข 1 บังคับใช้มาแล้ว 74 ปี

พระราชบัญญัติฉบับหมายเลข 2 บังคับใช้มาแล้ว 68 ปี

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 205 บังคับใช้มาแล้ว 32 ปี

พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ บังคับใช้มาแล้ว 17 ปี

กฎหมายทั้ง 4 ฉบับข้างต้นนี้ ออกมาบังคับใช้ตามนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีผู้ประดิษฐ์คิดค้นและสร้างเป็นสินค้าออกจำหน่ายทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย ชาวไทยรับเอาทรัพย์สินทาง

¹⁷ www.thaipost.net, 14 กรกฎาคม 2547.

ปัญหานี้มาใช้ในวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป อาทิเช่น ใช้เป็นอุปกรณ์การศึกษาใช้เป็นสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ ใช้เพื่อความบันเทิงทั้งในบ้านและในสถานมหรสพ

ผลิตภัณฑ์อันเนื่องมาแต่ทรัพย์สินทางปัญญาที่แพร่หลายอยู่ในขณะนี้ มีคุณอนันต์หากใช้เพื่อการศึกษาวิจัย พัฒนาองค์กร พัฒนาทรัพยากรบุคคล ฯลฯ แต่จะมีโทษมหันต์ หากใช้เพื่อเป็นบทเรียนหรือแบบอย่างในทางไม่สร้างสรรค์ พร้อมกันนี้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจะกลายเป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทำลายศิลปะและวัฒนธรรมของชาติไทยที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษไม่น้อยกว่า 350 ปี ทั้งที่ไม่ได้เจตนาและหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์

กรณีต่างมองต่างมุม ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้อำนาจรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า ภาพยนตร์ ภาพโฆษณา เทปและวัสดุโทรทัศน์ ฯลฯ เข้าข่ายทำให้วัฒนธรรมของชาติไทยได้รับความกระทบกระเทือนมากบ้างน้อยบ้างตามทัศนวิสัยที่ใช้อำนาจรัฐจะมีดุลยพินิจ และรับผิดชอบต่อสังคมไทย ส่วนผู้สร้าง ผู้กำกับ ผู้ประกอบการต่อเนื่องกับผลิตภัณฑ์ภาพยนตร์เทปและวัสดุโทรทัศน์ในรูปแบบต่าง ๆ จะโต้แย้งโดยตรงก็มีโต้แย้งผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ ก็มี ข้อโต้แย้งจะออกมาในลักษณะนี้ เป็นศิลปะ มิใช่ลามกอนาจาร นี่เป็นข้อเท็จจริงตามประวัติ - จดหมายเหตุ - พงศาวดาร และข้อโต้แย้งนี้เองได้รวมตัวเป็นมูลเหตุจูงใจให้บรรดาผู้ประกอบการประสงค์จะกำกับดูแล ควบคุมกันเอง เช่นเดียวกับทนายความ มีสภาพทนายความ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มีสภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ มีสภาพการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาแล้วมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ถึงเวลาแล้วที่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ควรร่วมมือกันสร้างกฎหมายขึ้นมาฉบับหนึ่งหรือสองฉบับเพื่อบังคับใช้กับกิจการภาพยนตร์ เทปและวัสดุโทรทัศน์ตลอดจนธุรกิจต่อเนื่อง ให้มีสารบัญญัติที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้ประกอบการทุกสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ เทปและวัสดุโทรทัศน์ ยอมรับและปฏิบัติตามอย่างครบถ้วนบริบูรณ์ และมีความเหมาะสมกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างไม่มีวันจบสิ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อระดมความคิดจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจภาพยนตร์ เทปและวัสดุโทรทัศน์ และร่วมกันประมวลความคิดที่ได้จากการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ครั้งนี้ บรรจุเข้าไว้ในร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473

2. ได้ขอยุติการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ครั้งนี้ว่า ควรมีกฎหมายฉบับเดียวบังคับใช้ทั้งกิจการภาพยนตร์ เทปและวัสดุโทรทัศน์ หรือควรมีกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์หนึ่งฉบับ กฎหมายควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์หนึ่งฉบับ อย่างที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้

3. ได้ข้อยุติเบื้องต้นเรื่องการกำกับดูแล และตรวจพิจารณาภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์ ยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแล และตรวจพิจารณาโดยรัฐ หรือโดยผู้ประกอบการ และผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์

4. การสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ครั้งนี้ จะเป็นแม่แบบของการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ ในภูมิภาคทั้งสี่ของประเทศ เพื่อรวบรวมประชามติในหัวข้อสำคัญสองประการคือ

4.1 ควรมีกฎหมายฉบับเดียวบังคับใช้ทั้งกิจการภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์ หรือมีกฎหมายเฉพาะภาพยนตร์หนึ่งฉบับ กฎหมายควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์หนึ่งฉบับ อย่างที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้

4.2 การควบคุมและตรวจพิจารณาภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์ ควรอยู่ภายใต้การควบคุมและตรวจพิจารณาโดยรัฐ หรือโดยผู้ประกอบการเกี่ยวกับภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์ ควบคุมและตรวจพิจารณาตนเอง เหมือนอย่างเช่น อาชีพทนายความมีสภาทนายความควบคุมตนเอง

การสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ ครั้งนี้เป็นการบรรยายพิเศษเรื่อง แนวนโยบายแห่งชาติ ว่าด้วยภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์ โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และเสนาบดีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2473 โดยวิทยากร ผู้ชำนาญการเฉพาะทางที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์ โดยมีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ อภิปรายและเสนอประเด็นที่กลุ่มเห็นสมควรบัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ เทปและวีสดูโทรทัศน์ขึ้นเมื่อวันจันทร์ที่ 22 มีนาคม 2547 เวลา 08.30 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมคณะกรรมการฯ หมายเลข 213 – 216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2 ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ และผู้แทนส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม การควบคุมและตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาสื่อสารมวลชนหรือนิเทศศาสตร์ ศิลปะการแสดง สื่อสารมวลชนทุกแขนง สมาชิกวุฒิสภาจากคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม วุฒิสภา และผู้แทนนิสิตนักศึกษาสาขาสื่อสารมวลชนหรือนิเทศศาสตร์ ศิลปะการแสดง รวมผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ทั้งสิ้น 300 คน

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่

- คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับแนวคิดอันเป็นจุดร่วมที่ชัดเจน เพื่อสร้างเป็นหลักการและเหตุผลของการยกย่องพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473

2. ได้ประชมติจากประชาชนทุกภูมิภาคของประเทศในหัวข้อสำคัญ คือ

2.1 ควรมีกฎหมายฉบับเดียวบังคับใช้กับภาพยนตร์ เทปและวีดิทัศน์ หรือควรมีกฎหมายบังคับใช้เป็นเอกเทศเฉพาะเกี่ยวกับภาพยนตร์หนึ่งฉบับ กฎหมายควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์หนึ่งฉบับ

2.2 การควบคุมและตรวจพิจารณาภาพยนตร์ เทปและวีดิทัศน์ ควรอยู่ภายใต้การควบคุมและตรวจพิจารณาของรัฐ หรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับภาพยนตร์ เทปและวีดิทัศน์ ควบคุมและตรวจพิจารณาตนเอง

2.3 ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะแบ่ง (Rating) ภาพยนตร์ออกเป็นระดับต่าง ๆ อย่างบางประเทศในทวีปยุโรปและอเมริกาใช้อยู่ในขณะนี้

กำหนดการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ เรื่องร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์มีวนเดียวจบ จัดโดยคณะกรรมการการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับ กระทรวงวัฒนธรรม ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 213-216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2

เสวนาสารบัญญัติแห่งร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 โดยวิทยากรชำนาญการเฉพาะทางเกี่ยวกับภาพยนตร์ เทปและวีดิทัศน์ ซึ่งเสวนาในช่วงเช้าโดยมี นายอภิชาติ หาลำเจียก อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รองศาสตราจารย์ปิยกุล เลาว์ณย์ศิริ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รองศาสตราจารย์ปัทมวดี จารุวรรณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษดา เกิดดี มหาวิทยาลัยรังสิต นายจำรัส เวียงสงค์ โฆษกคณะกรรมการการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม วิทยากรและผู้ดำเนินการเสวนา หม่อมเจ้าชาตรี เฉลิมยุคล ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ นายธนิตย์ จิตต์นุกูล ผู้กำกับภาพยนตร์ นายวิสูตร พูลวรลักษณ์ ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ พันตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ ผู้กำกับการ 3 กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นางกรรณิกา ธรรมเกษร ที่ปรึกษาประจำกรมการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนา อภิปรายและเสนอประเด็นที่กลุ่มเห็นสมควรบัญญัติไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์ เทปและวีดิทัศน์

กลุ่มที่ 1 เรื่องภาพยนตร์เทปและวีดิทัศน์ ควรมีการตรวจพิจารณาโดยองค์กรใด
วิทยากร : นางกรรณิกา ธรรมเกษร

กลุ่มที่ 2 ควรมีกฎหมายฉบับเดียวบังคับใช้ทั้งภาพยนตร์ เทปและวัสดุโทรทัศน์ หรือแยกกันอย่างปัจจุบันนี้ วิทยากร : นายวิฑลลย์ ศิริวิโรจน์

กลุ่มที่ 3 การควบคุมภาพยนตร์ เทปและวัสดุโทรทัศน์ ควรมีมาตรการอย่างไร วิทยากร : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต สันถะโกมล

กลุ่มที่ 4 ทิศทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เทปและวัสดุโทรทัศน์ วิทยากร : นายทำนอง ดาศรี

โดยมีข้อสรุปหลักการแบ่งหมวดประเภทภาพยนตร์ในการส่งตรวจเซ็นเซอร์

1. ควรแบ่งประเภทหรือหมวดออกเป็น 4 หมวด ดังนี้

1.1 สำหรับเด็กโดยใช้เครื่องหมาย **เด็ก**— (สีเขียว) จะเป็นภาพยนตร์ ภาพ/เสียง ที่เกี่ยวกับสาระการฝึกฝน/ส่วนประกอบเสริมการเรียนรู้/ภาพยนตร์การ์ตูนที่มีเนื้อหาไม่ก้าวร้าวหรือทำให้เด็กลอกเลียนแบบในเชิงก้าวร้าวในอนาคต

1.2 ประเภททั่วไปโดยใช้เครื่องหมาย **ทั่วไป**— (สีฟ้า) จะเป็นภาพยนตร์ทั่วไปที่สามารถชมโดยไม่มีผลกระทบหรือพิชภัยทั้งครอบครัวและสังคมรวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี

1.3 สำหรับเด็กหรือเยาวชนอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปโดยใช้เครื่องหมาย **18+**— (สีเหลือง) จะเป็นภาพยนตร์ที่ค่อนข้างมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเช่นเป็นหนังสือการ์ตูนที่มีการต่อสู้หรือมีการสู้รบด้วยอารมณ์การล้างแค้นหรือเกี่ยวข้องกับบอขายมุขที่ผิดกฎหมายอาญาทุกประเภท/หากเยาวชนต้องการชมควรมีผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองให้การแนะนำด้วย

1.4 สำหรับผู้ใหญ่ใช้เครื่องหมาย **ผู้ใหญ่**— (สีแดง) จะเป็นภาพยนตร์/การ์ตูนที่มีความรุนแรงการรบโหดเหี้ยมอำมหิตรุนแรง/ภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองหรือบอขายมุขต่าง ๆ พร้อมทั้งหนัง (R) (EROTIC อีโรติก) ซึ่งทุกท่านทราบดีอยู่แล้ว

2. คำจำกัดความของ R หรือ อีโรติก

2.1 ไม่ควรเห็นอวัยวะเพศส่วนล่างทั้งนักแสดงชาย-หญิง ทั้งหมดทุกฉาก

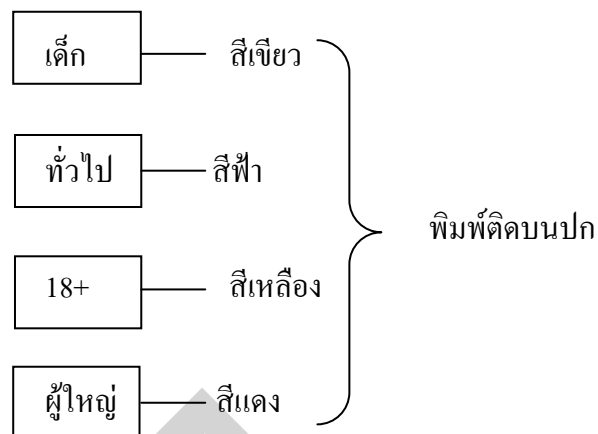
2.2 ไม่ควรให้เห็นส่วนยอดของเต้านม (หัวนม) ของนักแสดงหญิง

2.3 ฉากเล่าโลมและร่วมประเวณีชนิดหนึ่งใช้ได้โดยไม่เห็นอวัยวะเพศทั้งชาย-หญิง

2.4 ฉากผู้หญิงอาบน้ำหรือเดินเฉย ๆ เปลือยกายไม่แสดงท่าทางการปลุกอารมณ์ ควรให้เห็นช่วงบนได้ แต่ไม่ควรเห็นอวัยวะเพศทั้งชาย-หญิง

2.5 ฉากการกอดรัด/กอดจูบเปลือยทั้งคู่ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงควรอนุญาตโดยไม่ให้เห็นอวัยวะเพศ

3. การใส่เครื่องหมายให้ผู้บริโภคทราบ

ภาพที่ 3 การใส่เครื่องหมายให้ผู้บริโภคทราบ

หลังจากที่วงการหนังโรง หนังแผ่น ร่วมมือกันจัดเรตคนดูสนองกฎกระทรวงทำเพื่อเยาวชน ถือเป็นการเริ่มต้นที่น่าจะออกมาดี กับการร่วมมือกันเป็นครั้งแรก ระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ในเรื่องของการควบคุมดูแลการผลิตหนังโรง หนังแผ่น และถือว่าเป็นการร่วมมือกันครั้งแรกของคนทำหนังโรงกับหนังแผ่น ที่มีปัญหาด้านความคิดกันมานาน ในการสัมมนาหาข้อสรุปในการควบคุมมาตรฐานหนังที่จัดขึ้นโดยกระทรวงวัฒนธรรมของรัฐสภา ก็ได้รับความสำเร็จพอสมควร

ผลสำเร็จของการสัมมนาครั้งนี้ เริ่มต้นด้วยผู้สร้าง ผู้กำกับ ทั้งหนังโรง หนังแผ่น ได้วางมาตรการควบคุมกันเอง อย่างไม่เป็นทางการก่อน โดยการจัดเรตของหนังออกมาเป็นสี ๆ เพื่อให้คนดูได้ทราบถึงหนังที่จะดูว่าอยู่ในหนังเรตใด โดยให้ชื่อเรตสีนี้ว่า “เครื่องหมายผู้บริโภค”

ซึ่งการจัดเรตสีครั้งนี้ได้เริ่มตั้งแต่ 1 เมษายน พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป โดยสำหรับของไทยก็เริ่มตั้งแต่ หนังเรื่องมนุษย์ที่ได้จัดเรตให้อยู่ในสีแดง ซึ่งต่อไปนี้การดูหนังแต่ละเรื่องสำหรับเด็ก ต้องดูเรตสีเป็นหลักก่อนเข้าโรงทุกครั้ง แม้ในระยะแรกเริ่มจะยังไม่มียกโทษหรือกฎข้อบังคับแต่อย่างใด อีกไม่นานทางกระทรวงวัฒนธรรมก็จะเริ่มมาตรการบดทวงโทษขึ้น

ยุคที่ 4 ยุคของการก่อตั้งสมาคมเพื่อควบคุมกันเอง

การควบคุมกันเองของหนังแผ่นจากความเป็นมาของหนังแผ่นในประเทศไทย จะพบว่าความคิดที่จะควบคุมหนังแผ่น เริ่มปรากฏมาตั้งแต่ที่หนังแผ่นเริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานทางฝ่ายรัฐบาล และประชาชนที่สังเกตเห็นว่าหนังแผ่นเป็นภาพยนตร์ที่ไม่มีคุณภาพ และมีเนื้อหาที่น่าเสนอไม่เหมาะสมกับสังคมไทย

การควบคุมกันเองของหนังแผ่นในการจัดตั้งสมาคม ทำให้เป็นอำนาจต่อรองในการทำธุรกิจทางภาครัฐและทุกฝ่ายที่ช่วยกันทำให้เกิดเป็นรูปธรรมในการดำเนินงานมากขึ้น คือ

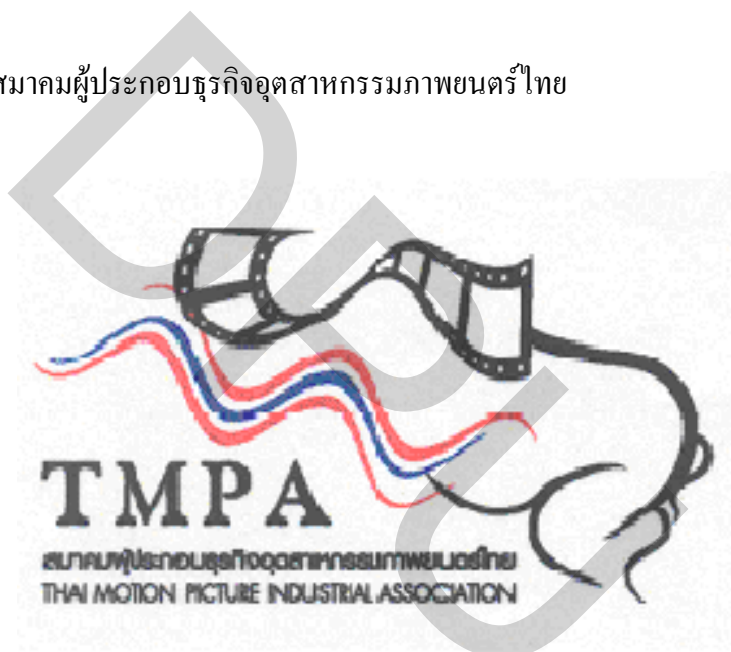
1. การแก้ไขร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473
2. การแบ่งหมวดประเภทภาพยนตร์ และคำจำกัดความหมายของภาพที่สมควรนำเสนอ

ดังนั้นการควบคุมกันเองของหนังแผ่นมีความชัดเจนมากขึ้น เมื่อผู้ประกอบการผลิตหนังแผ่นเริ่มก่อตั้งจัดตั้งสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จุดมุ่งหมายหลักก็เพื่อต่อสู้กับอำนาจของกฎหมายซึ่งคุกคาม สิทธิ เสรีภาพ อิสระภาพ ในการทำหน้าที่ของสื่อ ขณะเดียวกันก็ตรวจสอบควบคุมความประพฤติ จรรยาบรรณ ของผู้ผลิตหนังแผ่นด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสมาคมคือ เพื่อควบคุมการผลิตหนังแผ่นให้อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณ ศิลธรรม และกฎหมาย โดยผู้ผลิตหนังแผ่นซึ่งปฏิบัติให้อยู่ในกฎระเบียบของสมาคม ไม่สร้างปัญหา

ให้สาธารณชนและมีการพัฒนาหนังแผ่นให้ทัดเทียมภาพยนตร์ต่างประเทศ ทำให้หนังแผ่นมีรูปธรรมที่ชัดเจน ไม่ทำให้ถูกมองเป็นภาพยนตร์ที่ไม่มีคุณภาพ

โดยมีการรวมตัวหวังจะให้ป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมธุรกิจหนังแผ่น เป็นที่ส่งเสริมจรรยาบรรณของผู้ผลิตหนังแผ่น เป็นที่ส่งเสริมความสามัคคีของผู้ผลิตหนังแผ่น โดยสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นสมาคมเมื่อเดือนมกราคมปี พ.ศ. 2547 โดยมีบริษัทผลิตหนังแผ่นเข้าร่วมเป็นสมาชิกจำนวน 40 บริษัทเพื่อควบคุมหนังแผ่นของตนเองให้มีมาตรฐานและพึงปฏิบัติตามระเบียบของสมาคม และไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมและที่สำคัญเพื่อสร้างอำนาจให้กับหนังแผ่นในการต่อรองอำนาจกับทางภาครัฐ

ภาพที่ 4 ตราสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

โดยมี นายวรชาติ รอดดอนอม เป็นประธานสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เป็นตัวแทนสมาชิกในสมาคมที่จะดำเนินการให้สมาคมมีบทบาทการทำงานที่ชัดเจนและมองให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นในสังคมไทยต่อไป

4. กลไกมาตรการลงโทษและส่งเสริมของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

การควบคุมกันเอง โดยผ่านกลไกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ส่วนใหญ่มีแนวทางปฏิบัติเขียนไว้ในวัตถุประสงค์การจัดตั้งสมาคม ประมวล จรรยาบรรณ และข้อบังคับเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการตรวจสอบ ควบคุม และลงโทษผู้ฝ่าฝืนของในสมาคม

ในส่วนของเนื้อหาจรรยาบรรณ สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ส่วนใหญ่จะเขียนครอบคลุมทั้งตัวเจ้าของผู้ประกอบการ ผู้กำกับ เนื้อหาและอื่น ๆ ที่ทางบริษัท ผู้ผลิตมีส่วนรับผิดชอบอยู่ว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพ

โดยมีวัตถุประสงค์ของสมาคม เพื่อ

1. เพื่อควบคุมการผลิตหนังให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมและกฎหมาย
2. ดูแลผู้ผลิตให้อยู่ในกฎระเบียบของชมรมไม่สร้างปัญหาให้สาธารณชน
3. สร้างรูปธรรมที่ชัดเจนไม่สนับสนุน หนังใต้แสง
4. พัฒนาภาพยนตร์ไทยให้ทัดเทียมอารยประเทศ เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์

ขนาดย่อมเพื่อการส่งออก

5. แก้ไขปัญหาความยากจน สร้างความบันเทิงลงไปในระดับรากหญ้า เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับธุรกิจ SME (องค์การพัฒนาธุรกิจขนาดย่อม)

6. สนับสนุนและดำเนินตามนโยบายของภาครัฐในการที่แก้ไขปัญหา

สมาชิกของสมาคมมี 1 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ขนาดย่อมไทย หรือผู้ที่สนใจในกิจกรรมของสมาคม ซึ่งต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้วมีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ และไม่ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือต้องโทษจำคุก ยกเว้นความผิดฐานประมาท หรือลหุโทษ

ค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงชมรม สมาชิกสามัญ ค่าบำรุงชมรมปีละ 5,000 บาท สำหรับบริษัทผู้ผลิต/ผู้จัดจำหน่าย สมาชิกวิสามัญ ค่าบำรุงชมรมปีละ 300 บาท

การสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม ให้ผู้ประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม ยื่นใบสมัครตามแบบของสมาคมต่อเลขาธิการ โดยมีสมาชิกสามัญรับรองอย่างน้อย 2 คน และให้เลขาธิการประกาศรายชื่อผู้สมัครไว้ ณ สำนักงานของสมาคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน เพื่อให้สมาชิกอื่น ๆ ของสมาคมจะได้คัดค้านการสมัครนั้น เมื่อครบกำหนดประกาศแล้วให้เลขาธิการนำใบสมัครและหนังสือคัดค้านของสมาชิก (ถ้ามี) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติว่าจะรับหรือไม่รับเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม และเมื่อคณะกรรมการพิจารณาการสมัครแล้วผลเป็นประการใด ให้เลขาธิการเป็นผู้แจ้งให้ผู้สมัครทราบ

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติให้รับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกก็ ให้ผู้สมัครนั้น ชำระเงินค่าลงทะเบียนและค่าบำรุงสมาคมให้เสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการ และสมาชิกภาพของผู้สมัครให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่สมัคร ได้ชำระเงินค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงสมาคม

เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ถ้าผู้สมัครไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงภายในกำหนด ก็ให้ถือว่า การสมัครคราวนั้นเป็นอันยกเลิก

สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงด้วยเหตุ

ตาย หรือ ลาออก โดยยื่นหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการ ได้พิจารณาอนุมัติ และสมาชิกผู้นั้นได้ชำระหนี้สินที่ยังค้างอยู่กับชมรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขาดคุณสมบัติสมาชิก ที่ประชุมใหญ่ของสมาคมหรือคณะกรรมการ ได้พิจารณาลงมติให้ลบชื่อออกจากทะเบียน เพราะสมาชิกผู้นั้นได้ประพฤติไม่เหมาะสมมาสู่ชมรม

โดยสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก มีสิทธิเข้าใช้สถานที่ของสมาคม โดยเท่าเทียมกัน และมีสิทธิเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการของสมาคมต่อคณะกรรมการ และรับสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาคมได้จัดให้มีขึ้น โดยต้องเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาคม ทั้งนี้สมาชิกสามัญมีสิทธิในการเลือกตั้ง หรือได้รับการเลือกตั้ง หรือได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสมาคมและมีสิทธิออกเสียงลงมติต่าง ๆ ในที่ประชุมได้คนละ 1 คะแนนเสียง และมีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบเอกสารและบัญชีทรัพย์สินของสมาคม การมีสิทธิเข้าชื่อร่วมกันอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมด หรือสมาชิกจำนวน ไม่น้อยกว่า 50 คน ทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญได้ สมาชิกมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสมาคมโดยเคร่งครัดและต้องประพฤติตนให้สมกับเกียรติที่เป็นสมาชิกของสมาคม ทำหน้าที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานกิจการต่าง ๆ ของสมาคม มีหน้าที่ร่วมกิจกรรมที่สมาคมได้จัดให้มีขึ้น คือมีหน้าที่ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงของสมาคมให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

5. การดำเนินการของสมาคม

ให้มีกรรมการเลือกตั้งนายกสมาคม 1 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งของที่ประชุมใหญ่ ของสมาคม และให้ประธานสมาคมแต่งตั้งคณะกรรมการจากสมาชิกของสมาคม เข้าดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่เหมาะสม ซึ่งมีจำนวนอย่างมากไม่เกิน 10 คน ประธานและคณะกรรมการของสมาคมเป็นผู้แทนของสมาคมในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และทำหน้าที่ตามข้อบังคับกำหนด ซึ่งตำแหน่งของประธานและกรรมการของสมาคมมีตำแหน่งและหน้าที่โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

นายกสมาคม ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าในการบริหารกิจการของสมาคม และทำหน้าที่เป็นผู้แทนของสมาคม ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการและการประชุมใหญ่ของสมาคม

รองนายกสมาคม ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานสมาคมในการบริหารกิจการสมาคมปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานได้มอบหมายและทำหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่ หรือไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ได้ การทำหน้าที่แทนประธานให้รองประธานตามลำดับตำแหน่งเป็นผู้กระทำการแทน

เลขาธิการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของสมาคมทั้งหมดเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ของสมาคมในการปฏิบัติกิจการของสมาคมและปฏิบัติตามคำสั่งของประธานสมาคม

เหรัญญิก มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินทั้งหมดของสมาคม เป็นผู้จัดทำบัญชี รายรับ รายจ่าย บัญชีงบดุลของสมาคมและเก็บเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของสมาคม

ปฏิคม มีหน้าที่ต้อนรับแขกของสมาคม เป็นหัวหน้าในการจัดเตรียมสถานที่ของสมาคม และจัดเตรียมสถานที่ประชุมต่าง ๆ ของสมาคม

นายทะเบียน มีหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนสมาชิกทั้งหมดของสมาคมและประสานงานกับเหรัญญิกในการเรียกเก็บเงินค่าบำรุงสมาคมจากสมาชิก

ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่เผยแพร่กิจการและชื่อเสียงเกียรติคุณของสมาคมให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

กรรมการตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควร โดยมีจำนวนเมื่อรวมกับตำแหน่งกรรมการตามข้างต้นแล้วจะต้องไม่เกินจำนวนที่ข้อบังคับกำหนดไว้

ประธานและคณะกรรมการของสมาคม สามารถอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 2 ปี และเมื่ออยู่ในตำแหน่งครบกำหนดตามวาระแล้ว ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่สามัญเพื่อเลือกตั้งประธานภายใน 60 วัน นับจากวันที่วาระและให้คณะกรรมการที่ครบกำหนดวาระรักษาการไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประธานคนใหม่

6. กระบวนการควบคุมการเผยแพร่ในการตรวจสอบหนังแผ่นของสมาคม

อย่างไรก็ตามการที่สมาคมร่วมกับทางภาครัฐและเอกชน หน่วยงานด้านต่าง ๆ ช่วยกันตั้งคำถามถึงความชอบธรรมของ R หรือ อีโรติก ไม่ให้นักแสดงชาย-หญิง เห็นในส่วนที่ไม่สมควร แต่ไม่ได้กำหนดความชัดเจนในเรื่องท่าทาง สีหน้า เนื้อเรื่อง ในการแสดงที่สามารถถ่ายทอดถึงการปลุกอารมณ์และจิตใต้สำนึกได้อย่างครบถ้วนนั้น ถือเป็นช่องโหว่ของมาตรการผลิตและควบคุม

กระบวนการทางจริยธรรมในการตรวจสอบของสมาคม การที่เป็นวัฒนธรรมไทยเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ ในสังคมไทยระหว่างวัฒนธรรมหลวงกับวัฒนธรรมราษฎร์ระหว่างวัฒนธรรมของชนชั้นสูง ชั้นกลาง และชั้นล่างบ้าง เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมของคนเมืองกับชนบท และรูปแบบของความสัมพันธ์ที่จะมีทั้งส่วนที่สอดคล้องกลมกลืนกันบ้าง ชัดแย้ง

กันบ้าง แตกต่างกันบ้าง และอาจจะประนีประนอมกันบ้าง¹⁸ สามารถสรุปได้ว่า การตรวจสอบของสมาคมก็จะเป็นการประนีประนอม ตักเตือน ถ้าต้องการผลิตเพื่อหาแบบใดก็ได้ แต่ให้อยู่ในกรอบของคำจำกัดความที่ตกลงกับภาครัฐและสมาคม ในส่วนที่อาจส่งผลกระทบต่อสังคมและส่วนรวมโดยไม่เข้าไปตรวจสอบ กระบวนการการควบคุมการเผยแพร่ในการตรวจสอบของสมาคม ผู้ผลิตต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการผลิตหนังแผ่นแล้ว ต้องยึดถือแนวปฏิบัติในการควบคุมของรัฐด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยแบ่งการพัฒนาการการควบคุมกันเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่นออกเป็น 4 ยุคแล้วนั้น ทำให้ทราบว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความอิสระในด้านความคิด แต่ต้องไม่ขัดต่อศีลธรรม และเมื่อสิ่งใดที่ทำแล้วขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ ย่อมมีกลไกที่เป็นระบบของชาติเข้ามาช่วยระคับระคองดูแลให้อยู่ในกรอบของชาติไทย เฉกเช่นเรื่องราวของหนังแผ่นที่เกิดขึ้นในกระแสของความเป็นเอกลักษณ์ที่ควรรักษาสืบทอดต่อไปของวัฒนธรรมชาติไทย

7. กระบวนการกลไกการควบคุมของบริบทไทยกับหนังแผ่น

1. การควบคุมของรัฐ

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสารเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ สามารถแบ่งการควบคุมของรัฐได้เป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

1.1 การควบคุมโดยระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งจากสถาบันที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นมาเพื่อควบคุมงานการกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่น โดยเฉพาะ

1.2 การควบคุมทางกฎหมาย ที่ออกมาบังคับใช้กับหนังแผ่นหรือภาพยนตร์ประเภทที่โดยตรง

1.3 การควบคุมโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

การควบคุมตรวจสอบของสมาคมที่ใช้การควบคุมของรัฐเป็นบรรทัดฐาน ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมโดยระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งจากคณะกรรมการที่รัฐจัดตั้งขึ้นมา การควบคุมโดยกฎหมายที่ออกมาบังคับใช้กับการเผยแพร่หนังแผ่นโดยตรง หรือการควบคุมโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ต่างก็ได้มีการควบคุมทางจริยธรรมในการเผยแพร่ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งการควบคุมที่ทางสมาคมให้ผู้ผลิตมีจิตสำนึกของแต่ละบริษัทเอง คือ การนำเสนอทางภาพ คำพูด และ

¹⁸ กาญจนา แก้วเทพ. เมื่อสื่อส่องและสร้างวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาลาแดง จำกัด, หน้า 45.

ผลกระทบจากการเผยแพร่ สิ่งที่ไม่เหมาะสมกับบริษัทสิ่งแวดล้อมของความเป็นไทย และประเพณีที่ดีงามเหมาะสม

นอกจากกระบวนการของรัฐในการควบคุมแล้ว ยังมีกระบวนการหนึ่งที่สังคมอาจจะนำมาใช้เพื่อการสนับสนุน หรือกระตุ้นเตือนสมาคมผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบกระบวนการนั้นได้แก่ การควบคุมการเผยแพร่โดยสาธารณะ

2. การควบคุมโดยสาธารณะ

การควบคุมโดยสาธารณะ เป็นการควบคุมโดยสาธารณชน หรือองค์กรสมาคมที่สาธารณชนตั้งขึ้นมา แบ่งได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

2.1 การแสดงความคิดเห็นโดยตรง ของผู้ชมหนังสือพิมพ์ที่มีมาถึงสมาคมหรือบริษัทที่ผลิตโดยตรง เช่น การโทรศัพท์ และเขียนจดหมาย แสดงความคิดเห็นทั้งด้านบวกและลบ

2.2 การแสดงความคิดเห็นในรูปของบทความ หรือบทวิจารณ์ นอกจากการแสดงความคิดเห็นของผู้ชมกลับไปยังผู้ผลิตหนังสือพิมพ์และสมาคมโดยตรงแล้ว การควบคุมโดยสาธารณะอาจกระทำได้โดยการแสดงความคิดเห็นผ่านทางสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือวารสาร ในรูปของบทความหรือบทวิเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งถ้าเป็นปัญหาที่จะเกิดถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อผู้ชมและต่อสังคม บุคคลในวงการวิชาชีพต่าง ๆ ย่อมให้ความสนใจและเป็นห่วงถึงผลกระทบ

2.3 การสัมมนาหรือการอภิปราย การเคลื่อนไหวในการควบคุมการเผยแพร่หนังสือพิมพ์อีกลักษณะหนึ่งอาจปรากฏในรูปของการรวมกลุ่มทั้งแบบการถาวรและเฉพาะกิจ เช่น มูลนิธิ สมาคม ชมรม สถาบันการศึกษา เป็นต้น ซึ่งกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้อาจเข้ามามีส่วนควบคุมการจัดระบบระเบียบโดยการอภิปราย หรือจัดประชุมสัมมนา เพื่อให้ได้เกิดการปรับปรุงถูกต้องตามความเหมาะสมกับความต้องการของสังคม

นับตั้งแต่หนังสือพิมพ์ได้สร้างกระแส จนกลายเป็นสื่อที่มีฐานะและประโยชน์แตกต่างกันออกไปตามบริบทของยุคสมัย และพัฒนาฐานะความสำคัญต่อสังคมไทย และเมื่อหนังสือพิมพ์ได้กลายเป็นเครื่องมือต่อผู้ทางภาครัฐ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในรูปของสมาคมในการตรวจสอบควบคุมกันเอง โดยหนังสือพิมพ์ได้พัฒนารูปแบบและคุณภาพงานให้มีความหลากหลายและมาตรฐาน และยังทำหน้าที่สะท้อนภาพของบริบทของสังคมในปัจจุบัน

บริบทของสังคมไทยในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

ประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2540 – พ.ศ. 2544 แม้จะเป็นช่วงเวลาที่ไม่นานนักแต่ก็เป็นช่วงเวลาที่สังคมไทยเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม หลังจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรุ่งโรจน์ตลอดช่วงทศวรรษที่ 2530 ตลอดมา ในช่วงปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยกลับต้องเผชิญกับความตกต่ำทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ต้นเหตุของความตกต่ำทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่แสดงออกอย่างชัดเจนถูกค้นหาและตั้งคำถามกับแบบแผนการพัฒนาของสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา หากแต่ในความเป็นจริงที่อยู่เหนือปรากฏการณ์ดังกล่าวแล้ว การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยในช่วงเวลานี้ก็เป็นเฉกเช่นเดียวกับที่ประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจแบบบริโภคนิยมมวลชน (mass consumerism) อันเป็นลักษณะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมตอนปลาย ที่ทำให้วัฒนธรรมกลายเป็นสินค้าที่มีการผลิตจำหน่ายจ่ายแจกและบริโภค ศิลปะในยุคสมัยนี้ได้กลายเป็นศิลปะเพื่อการค้าอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งการก้าวเข้าสู่ความเป็นสังคมข่าวสารที่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสื่อสาร ได้กลายเป็นแกนกลางของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและเนื้อหาของสังคม ผลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วประกอบกับการไหลบ่าของข่าวสารจากสื่อมวลชนจำนวนมาก ได้ทำให้ปัจเจกชนในยุคสมัยนี้สูญเสียความเป็นอัตลักษณ์ของตนเองไป

การดำเนินงานและพัฒนาการการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลและเผยแพร่หนังแผ่น แต่ละระลอกเหล่านั้น บังคับความสำเร็จและความล้มเหลว ผู้มีส่วนผลักดัน ในแต่ละระลอกของความเคลื่อนไหวตลอดจนประเด็นที่สืบเนื่องมาจากการเคลื่อนไหว ดังตารางต่อไปนี้

ยุค	ศูนย์กลางความเคลื่อนไหว	กิจกรรม/ประเด็น	กลไกควบคุม	สรุปผล
ยุคที่ 1 จุดเริ่มต้นของหนังสือพิมพ์ เสรีในยุคบุกเบิก	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือพิมพ์เริ่มปรากฏรู้จักกันแพร่หลายคือเรื่องพระอภัยมณี - บริษัท ซอฟต์แวร์ ซัพพลายส์ อินเตอร์เนชั่นแนล - นักแสดง หลิง-จุฬาลักษณ์ กฤติยารัตน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีบริษัทผลิตหนังสือเกิดขึ้นมากมาย - เนื้อหานำเสนอเน้นความรู้สึกร่วมทางเพศ (ถ้าไร เลียนแบบลักษณะนำเสนอแบบพระอภัยมณี) - เกิดกระแส <ol style="list-style-type: none"> 1. ความนิยมหนังสือแพร่หลายในเยาวชน และถูกกฎหมาย 2. ประชาชนบางกลุ่มในสังคมต่อต้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการควบคุมโดยสาธารณะ <ol style="list-style-type: none"> 1. ความคิดเห็นโดยตรงผ่านสื่อ 2. ความคิดเห็นในบทวิจารณ์ต่าง ๆ 3. สัมมนาอยู่ในกลุ่มของสังคม 	เป็นเสี่ยงเล็ก ๆ ของบุคคลผู้สังคมสาธารณะ จนเป็นกระแสส่งถึงรัฐต่อไป
ยุคที่ 2 ยุคของหนังสือกับการถูกควบคุมจากภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม - ผู้ผลิตหนังสือแต่ละบริษัท 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงวัฒนธรรม ประกาศเจตนารมณ์ในการทำงาน หน้าที่ในอนาคต - จะมีการโอนอำนาจจากกองทะเบียนผู้กระทรวงวัฒนธรรม - ผู้ผลิตแย้งกฎหมายที่เกี่ยวกับภาพยนตร์มีช่องว่างทางกฎหมายและล้ำสมัย 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการควบคุมโดยรัฐ คือ มีระเบียบข้อบังคับ ประกาศ 	มีการเลือกเก็บหนังสือมาตรวจสอบความถูกต้อง
ยุคที่ 3 ยุคของความเคลื่อนไหวและแสวงหาทางออก	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ต.ต. ทักษิณ ชินวัตร - นายกรัฐมนตรี 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ เรื่อง “แนวนโยบายแห่งชาติว่าด้วยภาพยนตร์ เทป วัสดุ โทรทัศน์ และเสวนาสารบัญญัติ แห่งร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473” ณ อาคารรัฐสภา และผู้เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กองทะเบียน นักวิชาการ ผู้เกี่ยวข้องในวิชาชีพ ภาพยนตร์ หนังสือ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการควบคุมโดยรัฐ คือ มีระเบียบข้อบังคับ ประกาศใช้ในเรื่องเรตส์ และจำกัดความของภาษาภาพ 	มีเครื่องหมายผู้บริโภคมาใช้แต่ยังไม่บังคับเป็นกฎหมาย
ยุคที่ 4 ยุคของการก่อตั้งสมาคมเพื่อควบคุมกันเอง	<ul style="list-style-type: none"> - นายวรชาติ รอดถนอม โดยภายหลังเป็นประธานสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย (หนังสือพิมพ์) 	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมหาสมาชิกเพื่อจัดตั้งสมาคมให้เป็นรูปธรรมในการควบคุมกันเอง สร้างอำนาจต่อรอง และเพื่อเป็นตัวแทนผู้ผลิตหนังสือในการติดต่อสื่อสารกับรัฐและข้อมูลต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการควบคุมโดยสมาคมที่ร่างแบบกฎหมายใช้ซึ่งกันและกัน 	ผู้ผลิตหนังสือรวมตัวกันเป็นสมาคมเพื่อยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพในการรับผิดชอบต่องานสังคม

ความเฟื่องฟูของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2545 – 2547) นั้น ในด้านหนึ่งเกิดจากความพยายามในการผลักดันและส่งเสริมกันเองในองค์กรของตน ที่เล็งเห็นคุณค่าความมีตัวตนของหนังสือพิมพ์ที่ส่งผลถึงผลกำไรในสถานะเศรษฐกิจที่ทรุดตัว เมื่อผนวกกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้วยกล้องวิดีโอ ที่ทำให้การผลิตหนังสือพิมพ์ไม่ใช่เรื่องซับซ้อนด้วยเงินลงทุนอย่างในอดีต และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากการถูกรอบงำจากต่างประเทศ และสื่อทางวัฒนธรรมในรูปแบบอื่นที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

เมื่อรัฐเข้ามาเป็นตัวกลางที่จะประสานรอยร้าวที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมไทย หนังสือพิมพ์เป็นจำเลย จึงยอมรับสารภาพและพร้อมจะปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมในการที่จะพัฒนาและปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ในการประกอบธุรกิจ การสถาปนาสมาคมเพื่อเป็นเกราะป้องกันแรงเสียดทานของรัฐบาลว่าจะควบคุมกันเอง ยังคงเป็นกฎ กติกา ที่เหล่าสมาคมบัญญัติขึ้นมาเพื่อบังคับใช้ แต่ ณ ปัจจุบันก็ยังเป็น กฎ กติกา ที่เหล่าสมาชิก ยังไม่ได้ทำการเปิดอ่านและปฏิบัติ จะเห็นได้จากหลังจากที่มีการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์และกำหนด “เครื่องหมายผู้บริโภค” เป็นเรตสีออกมา เป็นแนวทางในการใช้เพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค ก็ยังไม่มียุติคดีนำออกมาใช้ นอกจากประธานสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ที่เป็นเจ้าของ บริษัท อินเตอร์ มูฟวี่ แอคส์ จำกัด มาใช้เพียงบริษัทเดียว และจะให้สังคมยอมรับเห็นเป็นรูปธรรมที่สมบูรณ์ได้อย่างไร หรือภาครัฐต้องบังคับใช้เป็นกฎหมายอย่างจริงจัง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง การควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่น (Self-Regulation for Publicity of Telemovies) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ 4 ประการ คือ

1. ศึกษาพัฒนาการของแนวความคิดการเผยแพร่และการควบคุมตนเองในรูปแบบแนวคิดของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย และมีแบบมาจากสังคมตะวันตกหรือไม่อย่างไร
2. ศึกษาการดำเนินงานเพื่อควบคุมตนเองของผู้ผลิตหนังแผ่นไทย
3. ศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดของการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่ที่ผ่านมา
4. คาดหมายแนวโน้มการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่นในอนาคต

ลักษณะของการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research and Document Analysis) โดยใช้วิธีการเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Approach) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) ตลอดจนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับความเป็นมาของการควบคุมตนเองของผู้ผลิตหนังแผ่น ศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริง ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบัน เพื่อคาดคะเนแนวโน้มในอนาคต

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) ทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory) ทฤษฎีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในสังคม (Structural and Functional Theory) แบบจำลองการครองใจและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแนวคิดทั้งหมดนี้ได้นำไปสู่ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย เรื่อง การควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังแผ่น

ในการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษออกเป็น 4 ยุค ของพัฒนาการการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือ เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ยุคที่หนึ่ง เป็นยุคจุดเริ่มต้นของหนังสือความเสรีในยุคบุกเบิก เป็นการเกิดของหนังสือที่ทำให้สังคมรู้จักในฐานะของสื่อบันเทิงที่หาซื้อง่าย และเป็นเครื่องมือในการช่วงชิงพื้นที่ทางวัฒนธรรมและอุดมการณ์ ทั้งในรูปแบบตรงไปตรงมาในลักษณะของภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อ และโดยอ้อมในรูปแบบของการกระตุ้นความรู้สึกและพฤติกรรมทางเพศ

ยุคที่สอง ยุคของหนังสือเกี่ยวกับการต่อสู้กับการถูกควบคุมจากภาครัฐ อันเป็นช่วงเวลาที่ภาครัฐเข้ามามีความสำคัญของการเคลื่อนไหวทางธุรกิจ โดยให้ผู้ผลิตหนังสือมีความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกันหาทำไร ใหนักถึงจริยธรรมและสำนึกของกฎเกณฑ์ของสังคมไทยแก้ปัญหาหนังสือที่ตกเป็นจำเลยสังคมเพราะกลายเป็น “สื่อลามกอนาจาร” ในสายตาประชาชน ฝ่ายผู้ผลิตหนังสือจึงออกมาปกป้องถึงความถูกต้องให้วินิจฉัยว่าคำว่าสื่อลามกอนาจารเป็นอย่างไร

ยุคที่สาม ยุคความเคลื่อนไหวและแสวงหาทางออก หนังสือถูกตระหนักในฐานะของการเริ่มต้นการแก้ไขปัญหาแล้ว ถึงเวลาที่ทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย เข้ามาช่วยขยายผล ในการสัมมนาหาข้อสรุปในการควบคุมมาตรฐานหนังสือที่จัดขึ้นโดยกระทรวงวัฒนธรรมของรัฐสภา และได้สรุปมาตรการควบคุมกันเองออกมาเป็นสี่ต่าง ๆ โดยให้ชื่อเรตสีนี้ว่า “เครื่องหมายผู้บริโภครู้” และมีการควบคุมกันเองของหนังสือในการจัดตั้งสมาคม ทำให้เป็นอำนาจต่อรองในการทำธุรกิจทางภาครัฐ

ยุคที่สี่ ยุคของการก่อตั้งสมาคมเพื่อควบคุมกันเอง เริ่มปรากฏมาตั้งแต่ที่หนังสือเริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานทางฝ่ายรัฐบาลและประชาชน ดังนั้นการควบคุมกันเองของหนังสือมีความชัดเจนมากขึ้น เมื่อผู้ประกอบการผลิตหนังสือก่อตั้งสมาคม เพื่อจุดมุ่งหมายต่อสู้อำนาจของกฎหมายซึ่งคุกคาม สิทธิ เสรีภาพ ในการทำหน้าที่ของสื่อและขณะเดียวกันก็ตรวจสอบควบคุมความประพฤติ จรรยาบรรณ ของผู้ผลิตหนังสือด้วยตนเอง และเพื่อการเติบโตของธุรกิจหนังสือในอนาคต

พัฒนาการการควบคุมกันเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่หนังสือ ที่ผ่านมาสะท้อนถึงสังคมไทยที่ปรับเปลี่ยนไปตามแต่ละบริบทของสังคมทั้งสื่อเพื่อสร้างความบันเทิง และเครื่องมือในการต่อสู้ทางอุดมการณ์ สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่าง ๆ

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาได้พบข้อเท็จจริงว่า ความหมายที่จะสถาปนาระบบควบคุมกันเองของ หนังสือพิมพ์จะพัฒนาสมาคมให้มีความสัมพันธ์กับเงื่อนไขแวดล้อมต่าง ๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ กับตัวสมาคม และบริษัทที่เกี่ยวข้องให้ปราศจากปัญหาและหาแนวทางแก้ไข กล่าวคือ ระยะ เริ่มแรกที่มีหนังสือพิมพ์เกิดขึ้น การที่ไม่มีจรรยาบรรณ จิตสำนึกในการดูแลตนเอง เมื่อเกิดปัญหากับ ภาครัฐผู้ประกอบการธุรกิจหนังสือพิมพ์จึงรวมตัวจัดตั้งสมาคมเพื่อควบคุมกันเอง เป็นเพียงแนวความคิด ซึ่งแสดงออกโดยการตอบโต้ระหว่างภาครัฐ ต่อมาจึงมีรูปธรรมที่ชัดเจนขึ้นโดยจัดตั้งเป็นสมาคม ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย แต่ก็ต้องเผชิญปัญหาทางพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 แม้ว่าจะมีการร่างกฎหมายขึ้นใหม่ก็ต้องรอรัฐบาลสมัยหน้าตรวจสอบอีกครั้ง จึงไม่ สามารถออกใช้บังคับได้

บริษัทผู้ประกอบการหนังสือพิมพ์ได้รวมตัวหลังรัฐบาลเอาจริงหนังสือพิมพ์ลามก ตั้งชมรม “ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย” ขอควบคุมกันเองก่อนถึงมีรัฐบาล เพราะอยากทำ หนังสือเพื่อสังคม

หลังการกวาดล้างอย่างหนักจากทางรัฐบาลโดยกระทรวงวัฒนธรรมที่มีต่อบรรดาหนังสือพิมพ์ ที่เข้าข่ายลามกอนาจารทั้งหลาย โดยจะจัดการอย่างเด็ดขาดทั้งโทษปรับ จำคุก ยึดทรัพย์ พร้อมกับ ห้ามให้บริษัทเหล่านี้เข้ามาทำธุรกิจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งโทษดังกล่าวให้รวมไปถึงบรรดาผู้กำกับ รวมทั้งนักแสดงทั้งหลายด้วยนั้น

ล่าสุดมาตรการดังกล่าวก็ได้ส่งผลให้บรรดาบริษัทผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ทั้งหลาย ต้องออกมารวมตัว กันจัดตั้งเป็นสมาคมขึ้นมา โดยใช้ชื่อว่า “ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย” หรือ ที่เรียกว่า “TMPA” พร้อมทั้งได้มีการจัดงานประชุมและแถลงข่าว ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ก เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2547

ส่วนกรณีที่ว่ากันว่าทางบริษัทผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ทั้งหลายไม่รับผิดชอบต่อสังคม หากแต่ ทำหนังสือเพื่อผลกำไรเป็นหลักโดยการทำหนังสือที่มีเนื้อหาล่อลวงไปในทางลามกอนาจาร แล้วยังมี การโฆษณาด้วยภาพที่หวิ้อหาวและคำโปรยต่าง ๆ ที่ล่อแหลมนั้น ในเรื่องนี้ “นายกิตติ ภัคศิริจิตร” จากบริษัท 56 จำกัด แจงว่า...

“หนังสือพิมพ์ที่ออกมาหลายคนหาว่าเราเป็นหนังสือโป๊ เราอยากจะให้เขารู้ว่าเป็นหนังสือโป๊จริง ๆ นะ มีก็เรื่อง แล้วมันโป๊จริงหรือเปล่า ซึ่งเรื่องนี้ผมว่าเราหาบรรทัดฐานไม่ได้หรอกครับว่าโป๊หรือเปล่า แต่ผมเชื่อว่าผู้ผลิตทุกคนมีจรรยาบรรณอยู่ว่าควรทำได้แค่ไหน ผมอยากจะขอยกตัวอย่างนิตยสาร บางเล่มภาพหน้าปกหวิ้อหาวกว่าหน้าปกหนังสือผมด้วยซ้ำ แต่กลับไม่มีปัญหา ซึ่งเรามองว่าในส่วนนี้

ทางสันติบาลเค้าเป็นคนตรวจสอบอยู่แล้ว อันไหนที่มีเนื้อหาจารเกินไปเราก็ต้องแก้ไข แต่ถ้าออกมาในรูปของการโฆษณาทางภาพนั้นเราก็ต้องให้ทาง กบว. พิจารณาอีกทีหนึ่ง”¹

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น หนังสือไปก็จะต้องถูกเก็บไปแล้ว หนังสือไหนที่ผ่าน กบว. ไปแล้วก็น่าจะให้ผ่านไป แต่ถ้าผ่านไปแล้วยังทำหนังสือไปต่อเดิมอีก อันนี้เราขอยกให้ทางรัฐพิจารณาบริษัทนั้นโดยตรงเลย แต่การที่เก็บหมดแบบนี้ มันทำให้กระทบกับผู้ขายรายย่อย

จากการที่ผู้ประกอบการหนังสือได้สังเกตเห็นถึงประโยชน์ที่จะตามมาในอนาคต ในการจัดตั้งสมาคมขึ้น และเป็นกรรขระระดับหนังสือให้เทียบเท่ากับภาพยนตร์ไทยที่ฉายในโรงภาพยนตร์ด้วยเช่นกัน จึงยอมที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาก่อให้ผ่านพ้นไป โดยให้ความร่วมมือในการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ไทยของ 4 กระทรวง ได้แก่

1. กระทรวงวัฒนธรรม
2. กระทรวงต่างประเทศ
3. กระทรวงพาณิชย์
4. กระทรวงการกีฬาและท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

โดยทางผู้ผลิตหนังสือจะสามารถแสดงถ่ายทอด และเพื่อการกำกับต่างชาติภายใต้การสนับสนุนทางภาครัฐได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายการที่ภาครัฐกำหนดไว้

แม้จะมีปรากฏการณ์ที่สะท้อนถึงพัฒนาการของความพยายาม ที่จะควบคุมตนเองของหนังสือดังกล่าว แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเพราะผลการดำเนินงานของสมาคมที่ผ่านมาเป็นที่ยืนยันถึงประสิทธิภาพการควบคุมตนเองได้อย่างชัดเจน การที่ผู้ประกอบการต้องกระตือรือร้นที่จะควบคุม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบมาจากสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือถูกพลังกดดันจากสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ถ้าผู้ประกอบการผู้ผลิตหนังสือขาดสำนึกความรับผิดชอบต่ออยู่ภายใต้อิทธิพลของผลประโยชน์ทางธุรกิจทางการเมือง ไม่มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง การควบคุมตนเองจะไม่ประสบความสำเร็จ และสังคมจะเรียกร้องกดดัน

การดำเนินงานเพื่อควบคุมตนเองของผู้ผลิตหนังสือ

การที่บทลงโทษผู้ละเมิดจรรยาบรรณของสมาคมขาดประสิทธิภาพเพราะว่า การดำเนินงานของผู้ผลิตหนังสือยังอยู่ในสภาพการปกครองตามแบบฉบับของสังคมไทย คือ

ก. บทลงโทษดังกล่าวขาดสภาพบังคับทำให้กระบวนการสอบหาข้อเท็จจริง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินเรื่องร้องเรียนประสบปัญหา ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้เสียหายและผู้เกี่ยวข้องเท่าที่ควร จึงไม่สามารถพิสูจน์ความจริงออกมาจนถึงที่สุดได้ แม้ว่าการสืบสวนในทาง

¹ กิตติ ภัคดีวิจิตร, ผู้กำกับ. 12 กุมภาพันธ์ 2547.

ลึกลับข้อมูลน่าเชื่อถือว่าผู้ถูกร้องเรียนทำผิดจรรยาบรรณจริง แต่ก็ไม่สามารถประกาศความจริงดังกล่าวได้อย่างตรงไปตรงมาเพราะไม่มีกฎหมายให้การคุ้มครองการถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ผลการตัดสินใจที่ผ่านมาจึงเป็นเพียงการประกาศความเชื่อมั่นในข้อมูลที่ได้มา จนเชื่อว่าผู้ถูกร้องเรียนทำความผิดจริงเป็นส่วนใหญ่

ข. ความไม่เป็นเอกภาพในวงการหนังสือพิมพ์ในการควบคุมกันเอง ดังที่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ ยังมีการถ่ายทอดเรื่องราวของฉากเลิฟซีนอย่างเร้าร้อน ให้เห็นอยู่ถึงแม้จะอยู่ภายใต้สมาชิกของสมาคมหนังสือพิมพ์ที่สถาปนาขึ้น

ค. กฎระเบียบและจรรยาบรรณเป็นไปในลักษณะกว้าง ๆ กำกวม มีการประนีประนอมและกำกวมทำให้มีการตีความได้หลายแง่หลายมุม ไม่เป็นรูปธรรมและง่ายต่อการปฏิบัติ

ง. ความรับรู้และความตื่นตัวในการมีส่วนร่วม และกระบวนการควบคุมหนังสือพิมพ์ของสังคมยังอยู่ในระดับต่ำ และถ่ายโอนอำนาจไม่แน่นอน ขณะเดียวกันแนวความคิดการตรวจสอบจากผู้อื่นยังไม่เข้าไปอยู่ในความคิดความอ่านของคนไทย ดังที่ชนะของ นายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรีมองว่า เพราะคนไทยชอบตรวจสอบกันเองมากกว่าจะให้คนอื่นตรวจสอบ²

สังคมไทยโดยทั่วไปยังไม่ยอมรับบทบาทและความสำคัญของตนเอง จนถึงขั้นให้เกิดปัญหาขึ้นต่อประเทศ ซึ่งผลดีกับผลเสียที่จะตามมารัฐบาลในแต่ละยุคจะเป็นตัวตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้น

ถึงแม้การดำเนินงานขององค์กรคุ้มครองผู้บริโภคยังไม่เข้มแข็งและต่อเนื่อง จนสามารถสร้างแนวร่วมทางสังคม มีพลังเพียงพอที่จะกดดันผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ให้ทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบได้

ผลสำรวจความคิดเห็นของศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด เรื่อง คนกรุงเทพฯ คิดอย่างไรกับการควบคุมสื่อมวลชนสรุปว่า สมาคมผู้สื่อข่าวแห่งประเทศไทยไม่สามารถควบคุมจรรยาบรรณของนักข่าวได้อย่างทั่วถึง คณะกรรมการควบคุมจรรยาบรรณของสมาคมผู้สื่อข่าวต่าง ๆ ยังไม่สามารถเข้าไปมีบทบาทในการลงโทษได้อย่างเต็มที่³ สะท้อนถึงสมาคมผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ได้ว่าการควบคุมบุคคลในสมาคมนั้นก็ยากยิ่งจะลงโทษได้เช่นกัน

การปฏิรูปสื่อมวลชนไม่ใช่หมายถึงแค่การมีข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องมีการปฏิรูปกันทั้งระบบ ทั้งการปฏิรูปคน ปฏิรูปนโยบาย ปฏิรูปตัวบทกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ และปฏิรูประบบสวัสดิการของสื่อมวลชน รวมถึงต้องปฏิรูปคนที่เป็นเจ้าของหรือนายทุน ให้ตระหนัก

² อานันท์ ปันยารชุน. “บทบาทและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน” อาทิตยรัยสัปดาห์. 1022, 23-29 สิงหาคม 2539, หน้า 46.

³ รายงานผลการวิจัย. “คนกรุงเทพฯ คิดอย่างไรการควบคุมสื่อมวลชน” บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 13 มิถุนายน 2540.

ในปรัชญาของงานด้านสื่อสารมวลชนด้วยว่า เป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ มิใช่มุ่งใช้สื่อเป็นเครื่องมือทางการเมืองหรือเพื่อกอบโกยผลประโยชน์ทางธุรกิจแต่เพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ ยังต้องปฏิรูปคนที่เป็นครูบาอาจารย์ในสถาบันการศึกษาด้านสื่อสารมวลชนวารสารศาสตร์ หรือนิตยศาสตร์ ในฐานะเป็นแม่พิมพ์ พ่อพิมพ์หรือเบ้าหลอมบัณฑิตทางด้านนี้ หากครูบาอาจารย์เป็นผู้ขาดโลกทัศน์ ขาดวิสัยทัศน์ และขาดจริยธรรม ก็อย่าหวังว่าจะสามารถผลิตสื่อมวลชนที่มีคุณภาพออกมาได้

การปฏิรูปนโยบาย แม้ว่าการดำเนินนโยบายด้านสื่อสารมวลชนจะต้องคำนึงถึงความรุ่งเรืองและความอยู่รอดทางธุรกิจ แต่ก็ต้องคำนึงถึงพันธกิจอันยิ่งใหญ่ของสื่อมวลชนที่ต้องผดุงไว้ซึ่งความถูกต้อง เทียงตรง ยุติธรรมและสร้างสรรค์⁴

ดังนั้น กติกาแห่งจรรยาบรรณนั้น จะต้องทำด้วยความพร้อมเพรียงของคนในวงการเองและการลงโทษจะต้องมาในรูปของการลงโทษทางสังคมหรือ Social Sanction เพราะนี่คือวิธีการเดียวที่จะได้ผลในทางปฏิบัติและป้องกันและการก่อเกิดของมาเฟียในวงการสื่อที่กลั่นแกล้ง หรือสร้างเครือข่ายอิทธิพลของตน⁵

แนวความคิดของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย มีแบบมาจากต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยจะตั้งขึ้นแล้ว ได้ทำความร่วมมือกับทางภาครัฐในการร่างกฎหมายภาพยนตร์ฉบับใหม่ การกำหนดระบบจัดประเภทภาพยนตร์โดยการแบ่งอายุ และพัฒนาการอีกหลายด้านที่กำลังจะตามมา ถึงแม้การกำหนดระบบประเภทผู้ชมจะมีมานานแล้วไม่ว่าในประเทศอังกฤษ แคนาดา ไต้หวัน ฮองกง ฟิลิปปินส์ เป็นต้น การทำตามอย่างแล้วกำหนดปรับเปลี่ยนคัดแปลง เพื่อเข้ากับสังคมไทยการจัดประเภทหนังแผ่นด้วยการแบ่งอายุผู้ชมในปัจจุบันผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับระบบดังกล่าวหรือไม่ แต่ยังมีกลุ่มอนุรักษ์นิยมได้แย้งว่าไม่เหมาะสมที่ให้นำหนังแผ่นลามกออกขาย และมีผู้ตั้งข้อตั้งเถวว่าระบบดังกล่าวขึ้นอยู่กับผู้ปกครองในการให้คำแนะนำ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของเจ้าของธุรกิจหนังแผ่นและรัฐบาลโดยตรง และระบบดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายอย่างเข้มแข็ง และมีความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดระบบควบคุมกันเองเป็นอย่างดี

⁴ สดศรี เผ่าอินทร์จันทร์. “ถึงเวลา...ต้องปฏิรูปสื่อมวลชน” เอกสารนำเสนอในการสัมมนาผู้สอนวิชาการหนังสือพิมพ์ วันที่ 11-13 ธันวาคม 2541 ณ โรงแรมแกรนด์ ไฮเลย์ พัทยา.

⁵ กาแฟดำ. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. 23 กุมภาพันธ์ 2533, 18 ตุลาคม 2539, หน้า 2.

ปัญหาและอุปสรรค ข้อจำกัดของการควบคุมตนเองเพื่อกำกับดูแลหนังแผ่น

การนำระบบตรวจพิจารณาภาพยนตร์ โดยระบบการจัดประเภทภาพยนตร์ด้วยการแบ่งอายุคนดูมาใช้ในประเทศไทยนั้นแม้จะมีความเห็นสนับสนุนดังที่กล่าวแล้วข้างต้น แต่ก็มีความเห็นว่าการนำระบบดังกล่าวมาใช้อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจาก

1. ระบบดังกล่าวเกิดขึ้นจากองค์กรภาคเอกชนเป็นตัวตั้งตัวตีเริ่มขึ้น รัฐบาลมีส่วนเพียงให้การสนับสนุนเท่านั้น
2. ในสหรัฐอเมริกาเองก็มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยและพยายามแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบนี้
3. ประเทศไทยมีพื้นฐานทางสังคมแตกต่างจากสหรัฐอเมริกา
4. องค์กรต่าง ๆ ทางสังคมของไทยยังไม่เข้มแข็ง เคร่งครัด จริงจังเหมือนสังคมตะวันตก แม้กระทำความผิดคนไทยก็มักประสาบประ โยชนมีการอะลุ่มอล่วยเกรงใจกัน ดังนั้นหากกำหนดอายุให้เด็กและเยาวชนสามารถเลือกซื้อหนังแผ่นตามเรทต่าง ๆ อาจจะเป็นปัญหากับผู้ผลิตและสังคม
5. ระบบการจัดประเภทหนังแผ่นให้ความสำคัญกับบิดามารดาและผู้ปกครอง ที่จะต้องให้คำแนะนำความเหมาะสมของหนังแผ่น และภาครัฐต้องเป็นผู้ห้ามเด็กและเยาวชนในการเลือกซื้อหนังแผ่นด้วย แต่ในสภาพความเป็นจริงเยาวชนไทยมักมีอิสระและนิยมที่จะซื้อไปชมตามที่พักอาศัยกับเพื่อนฝูง
6. กลุ่มเป้าหมายของผู้ผลิตหนังแผ่นไทยอยู่ที่กลุ่มวัยรุ่นมากกว่ากลุ่มอื่น หากกำหนดอายุผู้ชมจะก่อให้เกิดปัญหากับผู้ผลิตหรือผู้สร้างแน่นอน
7. หนังแผ่นหาซื้อได้ง่ายและทั่วทุกพื้นที่ ดังนั้น เรื่องการควบคุมต้องเป็นปัญหาของการวางขายและการควบคุมอยู่น้อย
8. ระบบกลไกต่าง ๆ ต้องเตรียมให้พร้อมโดยเฉพาะระบบของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ความเป็นไปและแนวโน้มของหนังแผ่นในอนาคตในการควบคุมตนเอง

ส่วนการศึกษาปัญหาและแนวโน้มของการจำกัดระดับอายุผู้ชมหนังแผ่นในประเทศไทยนั้น ระบบการจำกัดระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์มาใช้แทนระบบเซ็นเซอร์ อาจจะช่วยในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ และทำให้เนื้อหาของหนังแผ่นมีความหลากหลายยิ่งขึ้นเพราะผู้สร้างหนังแผ่นจะมีอิสระทางความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น เนื่องจากไม่มีการเซ็นเซอร์มาเป็นกรอบจำกัดความคิด และไม่เป็นการลิดรอนสิทธิในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชน ไม่ทำให้เนื้อหาของภาพยนตร์ขาดความต่อเนื่องและช่วยให้สามารถสร้างหนังแผ่นให้

ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้นอีกทั้งช่วยแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านความรุนแรงหรือด้านเพศได้ระดับหนึ่ง แต่การจำกัดระดับอายุผู้ชมภาพยนตร์ก็อาจส่งผลให้เนื้อหาภาพยนตร์มีความรุนแรงมากขึ้นเพราะไม่มีการเซ็นเซอร์ อีกทั้งยังส่งผลให้หลายฝ่ายโดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจหนังแผ่นสูญเสียผลประโยชน์ เนื่องจากหนังแผ่นบางประเภทจะมีผู้ชมที่มีอายุตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม หากจะนำระบบการจำกัดระดับอายุผู้ชมมาใช้ควรแบ่งประเภทของภาพยนตร์เป็น 3 ระดับ คือ

- ภาพยนตร์ที่ชมได้ทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่
- ภาพยนตร์ที่ผู้ชมมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องมีผู้ปกครองพาไปชมและให้คำแนะนำ
- ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าชมเด็ดขาด

นอกจากนั้นผู้ทำการศึกษาวิจัยเห็นว่า หากเอาระบบดังกล่าวมาใช้ไม่ควรใช้วิธีการตรวจพิจารณาภาพยนตร์โดยการเซ็นเซอร์ควบคู่ไปกับการจำกัดระดับอายุผู้ชมหนังแผ่น เนื่องจากหากใช้ควบคู่กันจะเป็นมาตรการควบคุมที่ซ้ำซ้อน และอาจสร้างความไม่พอใจและส่งผลกระทบต่อหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหนังแผ่น

จากการศึกษาการควบคุมกันเองเพื่อกำกับดูแลและเผยแพร่หนังแผ่น จากแนวคิดทฤษฎีเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) โดยตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่าเสรีภาพ (Freedom) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ย่อมต้องไปควบคู่กันโดยสื่อมวลชนไม่สามารถที่จะคาดหวังหรือทำอะไรตามความเพลิดเพลินกับเสรีภาพโดยไร้ขอบเขต โดยปราศจากการรับผิดชอบนั้น ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากถ้าผู้ผลิตหนังแผ่น ซึ่งเป็นสื่อหนึ่งของสังคมขาดจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งต้องเป็นพื้นฐานของความคิด ในการที่จะประกอบธุรกิจผลิตหนังแผ่นขึ้นมา ไร้ซึ่งจิตสำนึกตั้งแต่แรกในอุดมการณ์และวิญญานแห่งวิชาชีพแล้ว การที่ผู้ผลิตหนังแผ่นจะควบคุมกันเองแต่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ผลิตหนังแผ่นไม่สามารถกระทำเช่นนั้นได้ ถึงมีเสรีภาพแต่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะรัฐก็จะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวเพราะให้อิสระในการช่วยกันรับผิดชอบต่อขอบเขตที่ถูกต้องของสังคมด้วยเช่นกัน การที่สมาคมต้องมีทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นเป็นการสะท้อนถึงการทำหน้าที่ที่มีจุดมุ่งหวังซึ่งประโยชน์ของสังคมเป็นที่ตั้ง

ถึงแม้ว่าผู้ผลิตหนังแผ่นจะมีความรับผิดชอบต่ออุดมการณ์แล้ว ในการทำงานของผู้ผลิตหนังแผ่นที่ผลิตเพื่อให้สังคมแต่ก็มีบริบทแวดล้อมที่เข้ามาบีบคั้นมากมาย ซึ่งบริบททางสังคมมีอิทธิพลอย่างยิ่ง ปัจจัยแวดล้อมดังกล่าวมีผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมกันเองของหนังแผ่นด้วย สำหรับทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory) ในการทำงานของหนังแผ่นที่มีอยู่ในวัฒนธรรมแบบการต่อสู้ด้านอุดมการณ์และความคิดในสังคม โดยพิจารณาสังคมในฐานะกลไกทางอุดมการณ์ ซึ่งเป็นสนามของการแย่งชิงพื้นที่ทางอุดมการณ์และวัฒนธรรม (Hegemonic Theory

of Media) การที่สมาคมผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ในแนวทางที่ควรจะเป็น ยึดมั่นในหลักปฏิบัติและจริยธรรม การควบคุมและตรวจสอบตนเองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ อีกทั้งการสถาปนาระบบสังคมการเมือง เศรษฐกิจที่มีความเป็นธรรม จะควบคุมให้หนังสือพิมพ์ปฏิบัติด้วยความถูกต้องอีกด้วย และปราศจากปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินงานของสมาคมเช่นกัน

เดนิส แม็คควอล (Danis Mcquail) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ไว้ในหนังสือ Mass Communication Theory โดยอ้างถึงทฤษฎีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ (Structure Function Theory) ในสังคมของเมอร์ตัน (Merton) ว่า สังคมคือ ระบบอันหนึ่งซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานหรือระบบย่อยจำนวนหนึ่งยึดโยงกันอยู่ และช่วยกันทำงานคนละอย่างซึ่งล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นต่อส่วนรวม สื่อมวลชน คือหน่วยหรือระบบย่อยอันหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่ตอบสนองความจำเป็นทางสังคมในด้านความต่อเนื่อง การรักษาภาวะเบี่ยงเบนกฎเกณฑ์การรวมเอกภาพ การกระตุ้นเตือนการแนะนำแนวทางและการปรับตัว

ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่า สื่อมวลชนเป็นระบบย่อยอิสระที่มีทิศทางของตนเอง และคอยปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรอบของอุดมการณ์ทางการเมือง แต่อาจต้องอยู่ในกฎระเบียบของวิชาชีพที่เกิดขึ้นจากการต่อรองในลักษณะการเมืองอยู่บ้าง โดยเชื่อว่าสื่อมวลชนเป็นเพียงเครื่องมือของการชำระสังคม ดังนั้นการที่หนังสือพิมพ์สถาปนาสมาคมในการควบคุมดูแลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์ตนเอง เพื่อให้ธุรกิจหนังสือพิมพ์ไม่ตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้า การรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสมาคมแสดงให้เห็นถึงการที่หนังสือพิมพ์ไม่ได้ตกอยู่ในกฎหมาย กรอบทางการเมืองอย่างเดียว แต่หนังสือพิมพ์มีอิสระที่จะควบคุมตนเองได้

การยึดเยียดอันเป็นเจตนาของแนวความคิดการครอบงำนี้ เป็นทัศนะที่ผู้ส่งสารคือผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ต้องการที่จะส่งสารเรื่องราวที่น่าเสนอในทัศนคติอันชัดเจนและหนักแน่น อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ส่งสาร ซึ่งเป็นลักษณะที่เป็นหัวใจสำคัญ โดยการที่ผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ผลิตออกสู่ตลาดแล้วหนังสือพิมพ์มียอดขายตามจุดมุ่งหมายของผู้ผลิต ทำให้ผู้ผลิตสามารถประเมินค่าความต้องการของผู้ซื้อได้ เมื่อผู้ส่งสารผลิตหนังสือพิมพ์ยึดเยียดจนผู้บริโภคชื่นชอบก็จะส่งผลของการหลงคิดในการที่จะบริโภคหนังสือพิมพ์ต่อไป โดยถ้าเป็นเรื่องราวเนื้อหาแนวไป หรือวัฒนธรรมจากต่างประเทศก็เหมือนว่าเกิดสัมพันธภาพต่อการซื้อในครั้งต่อไป ถ้าผู้ผลิตนำเสนอสิ่งใดไป เกิดกระแสและค่านิยมที่ผิดสู่สังคม อย่างไรก็ตามการครอบงำจะไม่เกิดขึ้นถ้าผู้ผลิตนำเสนอเนื้อหาที่มีคุณภาพทั้งเนื้อหาและสาระนำเสนออยู่ตลอดเวลา แน่นอนผู้ซื้อผู้บริโภคก็ยอมรับและมีแต่สัมพันธภาพและกระแสที่ดีต่อสังคมประเทศชาติ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้วิจัย เห็นว่าปัจจุบันการควบคุมตนเองของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังไม่อาจบรรลุผล การใช้มาตรการทางสังคมด้วยการประกาศความผิดเป็นเพียงขั้นเริ่มต้น การจะทำให้มาตรการดังกล่าวเป็นจริงในสังคมไทย ต้องประกอบด้วยเงื่อนไขหลายประการ ที่สำคัญคือความร่วมมือของทุกฝ่าย ตั้งแต่ผู้ประกอบการหนังแผ่นต้องควบคุมตนเองเป็นเบื้องต้น องค์กรผู้ประกอบการ สมาคมวิชาชีพ สถาบันการศึกษา องค์กรภาครัฐและองค์กรประชาชน ต้องทำความเข้าใจถึงปรัชญาและวิธีการในการควบคุมตนเอง โดยประสานการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างจริงจัง จึงขอเสนอแนะแนวทางปฏิบัติที่น่าจะเป็นไปได้ดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

1. ผู้ประกอบวิชาชีพผลิตหนังแผ่นควรยึดมั่น และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพพระเบียม ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด เคารพ สิทธิเสรีภาพของผู้อื่น คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม
2. เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพ ผลักดันให้องค์กรผู้ประกอบการเข้าเป็นสมาชิกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
3. ให้ความสนใจ ติดตาม และร่วมมือกับการดำเนินงานของภาครัฐให้ข่าวสาร ข้อมูล อันเป็นประโยชน์ เพื่อให้การตัดสินใจเรื่องเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ติดตามตรวจสอบ วิพากษ์วิจารณ์ การปฏิบัติงานของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยและผู้ผลิตหนังแผ่นทุกท่าน
5. เผยแพร่คำตัดสิน ของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย อย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติตามมติของสมาคมอย่างจริงจัง
6. ร่วมกิจกรรมที่สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย และภาครัฐจัดขึ้น เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและจิตสำนึกในการปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีโอกาส

3.2 ข้อเสนอแนะต่อองค์กรผู้ประกอบการผลิตหนังแผ่น

1. องค์กรผู้ประกอบการหนังแผ่น ควรสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เพื่อให้สามารถควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรอย่างเปิดเผย โปร่งใส

2. การเข้าเป็นสมาชิกและกรรมการของสมาคมฯ จะต้องไม่เป็นไปเพื่อใช้สมาคมฯ เป็นเครื่องมือสนองประโยชน์ทางธุรกิจ หรือความต้องการมีอิทธิพล ชื่อเสียง ส่วนบุคคล
3. สนับสนุนให้ผู้ประกอบวิชาชีพในสังกัดองค์กรสมาชิก ร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอย่างจริงจัง
4. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำตัดสินของสมาคมฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดกรณีร้องเรียนมีมูล และสมาคมฯ ส่งให้องค์กรต้นสังกัดดำเนินการลงโทษผู้ประกอบการหนึ่งแผ่น ผู้ถูกร้องเรียนตีพิมพ์คำแถลงผลการตัดสินของสมาคมฯ อย่างสม่ำเสมอ ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้แม้ว่าจะไม่ระบุไว้ในข้อบังคับ ผู้ประกอบการที่เป็นองค์กรสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกควรปฏิบัติให้เป็นบรรทัดฐาน โดยการไม่รับผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณการทำงาน
5. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพในสังกัดเข้าเป็นสมาชิก และร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
6. ด้านงบประมาณดำเนินงานของสมาคมฯ ควรมีข้อตกลงที่ชัดเจนเป็นพันธกรณี ที่แน่นอนในการสนับสนุน
7. จัดระบบการจ้างงานให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับสภาวะค่าครองชีพ และศักดิ์ศรีแห่งอาชีพ
8. วางแนวทางปฏิบัติเพื่อควบคุมจรรยาบรรณภายในให้ชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ สอดคล้องกับกรอบจริยธรรมและข้อบังคับของสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

3.3 ข้อเสนอแนะต่อสมาคมผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

1. ปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไป เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในการทำหน้าที่เพื่อส่วนรวม และสำนึกในความรับผิดชอบ
2. ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีความเข้มแข็ง เป็นระบบ ทันสมัย เป็นที่ยอมรับของสมาชิกและองค์กรสมาชิก จนเกิดความเชื่อมั่นในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก
3. จะต้องไม่คิดว่าการที่มีผู้ร้องเรียนมากจะเป็นการประจานตัวเอง และเป็นปัญหาในการควบคุมตนเอง แต่ควรหันมาสนับสนุนให้มีการร้องเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมตนเอง
4. เปิดโอกาสให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบหนึ่งแผ่นได้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้สังคมมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นอีกด้วย
5. เปิดเผยโปรงใสในการดำเนินงาน รณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงาน ให้สังคมได้รับรู้อย่างต่อเนื่อง มีกลไกในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบทั้งภายในและ

ภายนอกที่มีประสิทธิภาพ ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานจนเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและระดับสากล

6. ประสานความร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพ สมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติต่าง ๆ ในระดับสากลเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งขององค์กรยิ่งขึ้น

7. ทบทวนกรอบจรรยาบรรณและข้อบังคับให้ง่ายต่อการปฏิบัติ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

3.4 ข้อเสนอแนะต่อสถาบันการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าวิจัย สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการควบคุมตนเองของหนังแผ่นอย่างสม่ำเสมอ

2. วิเคราะห์ วิจารณ์การตัดสินใจของสมาคมฯ แต่ละกรณีอย่างมีเหตุผล

3. ติดตามการดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรผู้ประกอบการสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

4. เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ ความเข้าใจกรอบและวิธีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการเรียน การสอน การผลิตบัณฑิตด้านสื่อสารมวลชน

5. สนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ และสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยทั้งโดยตรงและโดยอ้อม อาทิ เข้าร่วมเป็นกรรมการ อนุกรรมการ เป็นวิทยากรฯ

3.5 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

1. กำหนดนโยบายให้หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ข่าวสารกับสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเพื่อให้กระบวนการสืบหาข้อเท็จจริงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านสื่อมวลชนศึกษา

3. ตั้งสถาบันส่งเสริมสื่อมวลชนเป็นหน่วยงานอิสระ มีเงินทุนสนับสนุนจากคนจำนวนมาก (Endorsement Fund) โดยรัฐบาลอาจจะลงทุน⁶

⁶ ประเวศ วะสี. จริยธรรมหนังสือพิมพ์กับการปฏิรูปสื่อมวลชน. ปาฐกถาในการสัมมนาผู้สอนวิชาการหนังสือพิมพ์ วันที่ 11-13 ธันวาคม 2541 ณ โรงแรมแกรนด์ ไฮเลย์ พัทยา จัดโดยสำนักข่าวสารอเมริกัน กองทุนส่งเสริมจรรยาบรรณ สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ.

4. สนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมวิชาชีพ และสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

3.6 ข้อเสนอแนะต่อผู้อ่าน

1. ตรวจสอบและแสดงปฏิริยาต่อการแสดงความคิดเห็นต่อหนังแผ่นในทันทีที่เกิดกรณีละเมิดต่อสังคม และผลซึ่งอาจกระทบต่อประเทศชาติและสังคมส่วนรวม
2. ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยอย่างสม่ำเสมอ
3. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค สื่อให้กว้างขวาง และร่วมส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรดังกล่าวอย่างจริงจัง
4. องค์กรคุ้มครองผู้บริโภค สื่อที่จัดตั้งขึ้นแล้ว ต้องปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบ ระดมการมีส่วนร่วมจากประชาชนอย่างต่อเนื่อง

จากผลการศึกษาการควบคุมกันเองเพื่อกำกับดูแลการเผยแพร่ของหนังแผ่น การดำเนินงานของสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่ผ่านมา มีแนวคิดเกิดจากที่มาจาก ขั้นตอนของพัฒนาการจนเกิดการสถาปนาจนเป็นสมาคม แม้จะมีปรากฏการณ์ที่สะท้อนถึงพัฒนาการแต่ยังไม่บรรลุเจตนารมณ์ที่วางไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางความสมัครใจ ใช้มาตรการทางสังคมไปว่าประกาศความผิดเพื่อลงโทษผู้ละเมิดจรรยาบรรณ จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ปฏิริยาของภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ และกลุ่มผู้สื่อข่าวตลอดจนความร่วมมือของเจ้าของผู้ประกอบการหนังแผ่น ที่เกิดขึ้นภายหลังคำตัดสินของกระทรวงวัฒนธรรม เป็นปรากฏการณ์ที่ทำทลายต่อความสำเร็จของกระบวนการควบคุมกันเองของไทยเป็นอย่างยิ่ง

เหตุการณ์ทำนองนี้เคยเกิดขึ้นที่ประเทศอินเดีย ซึ่งเกี่ยวกับการควบคุมกันเองของวงการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ต้องการสถาปนาระบบการควบคุมกันเองระหว่างหนังสือพิมพ์ขึ้น แต่ไม่สำเร็จ ในที่สุดต้องออกกฎหมาย Press Council Act มาใช้บังคับเนื่องจากปัญหาความไม่ร่วมมือของเจ้าของบรรณาธิการและนักหนังสือพิมพ์อาชีพประจำการ

ถ้าวงการวิชาชีพหนังแผ่นของไทย ไม่ยอมรับปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จนสามารถควบคุมกันเองได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว และยังคงประพฤติผิดจรรยาบรรณอย่างกว้างขวาง ผู้ประกอบการยังมุ่งเน้นการแข่งขันทางธุรกิจ ละเลยการส่งเสริมประสิทธิภาพในการควบคุมกันเอง กลไกสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ไม่สามารถเป็นหลักประกันให้กับผู้เสียหายและสังคมได้ การเรียกร้องการใช้อำนาจตามกฎหมาย

เข้าควบคุม หรือให้คนนอกวงการเข้ามามีบทบาทหลักในสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างแน่นอน ถึงแม้ว่าในต่างประเทศเองการควบคุมกันเองยังเป็นเรื่องที่คลุมเครือ กับบทบาทร่วมของฝ่ายทางการเมืองหรือรัฐบาล แต่ถ้าประเทศไทยสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็น รูปธรรม ก็หมายถึงศักยภาพที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมไทยอย่างแท้จริง

DPU

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ แนวคิด และตัวอย่างงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : หจก.ภาพพิมพ์, 2541
- _____. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2541
- _____. การวิเคราะห์สื่อ แนวคิด และเทคนิค. กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดิสันเพรส, 2540
- เกษม ศิริสัมพันธ์. ทฤษฎีสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2513
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. คนเฝ้าสื่อ : วิพากษ์เพรียกเรียกสื่อไทยให้ปฏิรูป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ชัคเซสมิเดีย จำกัด, 2543
- _____. เมื่อสื่อส่องและสร้างวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ศาลาแดง จำกัด, 2545
- กุหลาบ สายประดิษฐ์. นิพนธ์สาร ศรีบูรพา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2536
- จันทน์ เจริญศรี. โพสต์โมเดิร์นกับสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิภาษา, 2544
- จำเริญลักษณ์ ธนะวังน้อย. ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544
- ชัยศิริ สุมทรวณิช. วรรณกรรมการเมืองไทย 14 ตุลา 16-6 ตุลา 19 รากเหง้า การก่อเกิดและพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สายธาร, 2544
- โคม สุวงศ์. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ กับภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อแกรมมี, 2539
- บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา. ฐานันดรที่สี่ จากระบบโลกถึงรัฐไทย. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์ คบไฟ, 2537
- _____. ศิลปะแขนงที่เจ็ดเพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2538

- _____. นโยบายการสื่อสาร แนวโน้มและแนวคิดสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521
- ประมะ สดเวทิน. การสื่อสารมวลชน กระบวนการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2539
- _____. การสื่อสารมวลชน กระบวนการทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : หจก. ภาพพิมพ์, 2541
- แผนพัฒนาสื่อสารมวลชนฯ 2542 - 2545, หน้า 38.
- พิทยา ว่องกุล. วิฤทธิสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิทยุโทรทัศน์, 2541
- _____. อัญมณีแห่งวรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกมะลิ, 2533
- พิศิษฐ์ ชาวธาวี. กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529
- พีชนี เชยจรรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ข้าวฟ่าง, 2541
- เฟรด เอส ซีเบอร์ท, เรออดอร์ พีเตอร์สัน และวิลเนอร์ แชรรม. ทฤษฎีสื่อสารมวลชน. แปลโดย เกษม ศิริสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2513
- รังสรรค์ ธนะพรพันธ์. กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์, 2532
- วิภา อตมฉันท. สื่อมวลชนในญี่ปุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ที.พี.พรีนซ์ จำกัด, 2541
- _____. ปฏิรูปสื่อเพื่อสังคม. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอคอนพรีนติ้ง, 2544
- วิวัฒน์ คติธรรมนิตย์. กบฏสันติภาพ. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2539
- ศ.พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์. ชุมนุมพระนิพนธ์. กรุงเทพมหานคร : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด, 2522
- สมควร กวียะ. การสื่อสารมวลชน บทบาทหน้าที่ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ พชรกานต์การพิมพ์, 2539
- _____. การสื่อสารมวลชน. อ้างถึงใน ประมะ สดเวทิน การสื่อสารมวลชนกระบวนการและทฤษฎี
- สวนิต ขมาภัย และ ระวีวรรณ ประกอบผล (แปล). แบบจำลองการสื่อสาร สำหรับการศึกษาสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528

- สุกัญญา สุกบรรทัด. **จริยธรรมสื่อมวลชน**. ว่าด้วยบทบาทและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน
เอกสารบรรยาย (อัครา)

เซอร์เบิร์ต ไอ. ซิลเลอร์. **การสื่อสารและการครอบงำทางสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. แปลโดย อุบลรัตน์
ศิริยง. โครงการสื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544

Warren K. Agee, Philip H. Ault and Edwin Emery. **Introduction to Mass Communication**
(10 edition). New York : Harper Collins Publishers, 1991, p. 25. อ้างใน ชวิชัย
สันติประภา. เสรีภาพกับบทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ศึกษาตั้งแต่
การปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. 2519 – 2536

วารสาร

- กาญจนา แก้วเทพ. “เทคโนโลยีการสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม” ใน **ไทยยุค
วัฒนธรรมทาส**. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิถิทัศน์จัดพิมพ์, 2541

โดม สุขวงศ์. “ประวัติศาสตร์ที่สุดของภาพยนตร์ไทย” **หนัง : ไทย**. ตุลาคม 2544 – มีนาคม 2545

ธันยวัชร ไซตระกูลชัย. “ปฏิสนธิหนังแผ่น” **Thaicoon**. ตุลาคม 2546

บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา. “ฐานันดรที่สี่ จากระบบโลกถึงรัฐไทย” **ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อ
สังคม (SOCIAL RESPONSIBILITY THEORY)**.

ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี. “บทบาทสื่อมวลชนกับการพัฒนาความเป็นประชาสังคม” ใน **ขบวนการ
ประชาสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม, 2542

มาลี บุญศิริพันธ์. “สภากาหนังสือพิมพ์...ควบคุมตนเอง” **จุลสารราชดำเนิน**. สมาคมนักข่าว
แห่งประเทศไทย, กรกฎาคม – กันยายน 2540

ระวีวรรณ ประกอบผล. “สมาคมทางสื่อมวลชนในฐานะกลุ่มอิทธิพล” **วารสารวันนักข่าว**.
5 มีนาคม 2526

อานันท์ ปันยารชุน. “วิพากษ์สื่อมวลชน” **นิตยสารอาทิตย์**. 23 – 29 สิงหาคม 2539

อัญชลี ชัยวราพร. “ปฏิบัติการหนังนอกระบบ” **หนัง : ไทย**. กรกฎาคม – กันยายน 2541

_____. “อินดี้แบบไทยไทย” **หนัง : ไทย**. กรกฎาคม – กันยายน 2541

เอกสารอื่น ๆ

- คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน. “เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องภาพยนตร์แนวศิลปะ”
กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2532
- ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี. “บทบาทสื่อมวลชนกับการพัฒนาความเป็นประชาสังคม” ขบวนการ
ประชาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม, 2542
- ดิศทัต โรจนาลักษณ์ และ ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี. “บทบาท ความรับผิดชอบและปัญหาของ
หนังสือพิมพ์” เอกสารเผยแพร่ สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย.
- ปรมะ สตะเวทิน. “เอกสารการสอนวิชาประชาชาติและการโฆษณาชวนเชื่อ” คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัดสำเนา)
- ประเวศ วะสี. “จริยธรรมหนังสือพิมพ์กับการปฏิรูปสื่อมวลชน” เอกสารสรุปปาฐกถา
สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย, 2541
- วัฒนา พุทธางกูรานนท์. “เอกสารการสอนวิชา สื่อมวลชนกับสังคม” มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ผลสำรวจวิจัยเรื่อง คนกรุงเทพคิดอย่างไรกับการควบคุมสื่อมวลชน,
13 มิถุนายน 2540
- ศ. พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราชพงศประพันธ์. “วิธีให้หนังสือพิมพ์ควบคุมกันเอง”
สิทธิพิชญ์ ชันธุสุวรรณ. “การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น” เอกสารประกอบการสอนวิชาการ
หนังสือพิมพ์
- สุกัญญา สุกบรรทัด. “เอกสารบรรยาย จริยธรรมสื่อมวลชน” คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย (อัดสำเนา)

หนังสือพิมพ์

- “กุศโลบายสื่อศึกษา แผนที่สู่ศตวรรษที่ 21 (ตอน 2). ผู้จัดการรายวัน. 10 มีนาคม 2541
- “มาฆาการของสังคมสารสนเทศ” ผู้จัดการรายวัน. 6 กรกฎาคม 2536
- “อาชญากรรมทางจินตนาการ” ผู้จัดการรายวัน. 4 กรกฎาคม 2536
- “กาแฟ กามารมณ และ การล้มละลายทางวัฒนธรรม” ผู้จัดการรายวัน. 18 กรกฎาคม 2536
- “บทสัมภาษณ์ จอห์น อิงภากรณ์” ผู้จัดการ. 11 – 17 สิงหาคม 2540

วิทยานิพนธ์

- นัยนา แยมสาขา. “นโยบายการส่งเสริมภาพยนตร์ของรัฐบาลไทย” วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540
- ลัทธมี คงลาภ. “การควบคุมการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534
- ระวีวรรณ ประกอบผล. “สื่อสารมวลชนกับวิกฤตการณ์ทางการเมืองในประเทศไทย”
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528
- สุกัญญา สดบรรทัด. อ้างใน กฤติยา รุจิโชค “ปัญหาของการรายงานข่าวสืบสวน กรณีศึกษาข่าว
ผู้ค้ายาเสพติดในหนังสือพิมพ์” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539
- อรุณช วานิชทวีวัฒน์. “กระบวนการตรวจสอบกันเองของหนังสือพิมพ์รายวันในช่วง พ.ศ. 2537
ถึง พ.ศ. 2539” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539

สัมภาษณ์

- กิตติ ภัคคีวิจิตร, ผู้กำกับ. 12 กุมภาพันธ์ 2547
- จุฬาลักษณ์ กฤติยรัตน์, นักแสดง. โรงแรมดิเอ็มเมอเรียล. 1 พฤศจิกายน 2547
- ธนา เบญจาทิกุล, เลขานุการสภาทนายความ. สภาทนายความ. 14 ธันวาคม 2547
- ทิพาวดี เมฆสวรรค์, ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม. 21 ธันวาคม 2547
- พิชัย น้อยรอด, ผู้กำกับ. บริษัท พีเอส จำกัด. 3 ตุลาคม 2547
- สุภาพร ปรีชาวงไวกุล, กรรมการผู้บริหาร. บริษัท ซอฟต์แวร์ ซัพพลายส์ อินเตอร์ เนชั่นแนล,
15 ธันวาคม 2547.
- ลักขณา วัชรวงษ์ศิริ, นักแสดง. 30 ตุลาคม 2547
- วีระศักดิ์ ไควสุรัตน์, เลขานุการกระทรวงวัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม. 14 ธันวาคม 2547

อินเทอร์เน็ต

http://www.thainationalfilm.com/thai/24000/245111_censor_pro

<http://www.google.co.th>

<http://www.bangkokbiznews.com>

ภาษาอังกฤษ

Books

Commlli, Jean-Luc., and Narboni, Jean. "Cinema/Ideolgy/criticism". In **Movies and Methods**, pp. 25. Edited by Bill Nichols. London : University of California Press, 1976.

Denzin , Norman K. **The Cinematic Society : The Voyeur's Gaze**. London : Sage Publications, 1995.

Donald wood. **Mass Media and the Individual**. New York : West publishing Co., 1983.

Gabriel, Yiannnis. **Freud and Society**. London : Routledge & Kegan, 1983.

Hayward, Susan. **Cinema Studies : The Key Concepts**. Second edition. New York : Routledge, 2000.

Katz, Ephraim. **The Film Encyclopedia**. Second edition. New York : Harper Collins Publishers, 1994.

Kleinhans, Chuck. "Independent Features : Hopes and Dreams" In **The New American Cinema**, pp. 302-330. Edited by Jon Lewis. London : Duke University Press, 1998.

Kuhn, A. **The Woman's Companion to International Film**. London : Virago, 1990.

Nelmas, Jill. **An Introduction to Film Studies**. London : Routledge, 1999.

Real, Michael R. **Mass-Mediated Culture**. New York : Prentice-Hall, 1977.

DRU

ภาคผนวก

คำถามสัมภาษณ์

1. คุณมองว่าภาพยนตร์ไทยที่ฉายภาพโรงภาพยนตร์กับหนังแผ่นต่างกันอย่างไร
2. คุณเข้ามาในธุรกิจหนังแผ่นได้อย่างไร
3. คุณมีหลักเกณฑ์ในการเลือกเรื่องที่จะผลิตอย่างไร
4. การตัดสินใจเลือกนักแสดง เป็นอย่างไร
5. การผลิตหนังแผ่นคุณเคยประสบปัญหาอะไรบ้าง
6. ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐเข้ามาสอดส่องดูแลมาก มีความคิดเห็นอย่างไร
7. คุณคิดเห็นอย่างไร ในการจัดตั้งสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
8. คุณคิดว่าเมื่อมีสมาคมแล้วมีระบบควบคุมดูแลจะสามารถทำได้มากน้อยเพียงใด
9. คุณคิดว่ากรณีที่หนังแผ่นเน้นจุดขายไปที่คารานุ่มน้อยหม่นน้อย คุณมีความคิดเห็นอย่างไรกับประเด็นนี้
10. คุณคิดว่าหนังแผ่นมีส่วนช่วยในสังคมหรือไม่ อย่างไร
11. การที่เยาวชนเลือกซื้อหนังแผ่นที่มีบทเลิฟซีนร้อนแรง ในฐานะคุณเป็นผู้ผลิตหนังแผ่นคิดอย่างไรกับเรื่องนี้
12. การที่มีหลายฝ่ายมองว่าหนังแผ่นเป็นหนังที่มีคุณภาพต่ำ มีความคิดเห็นอย่างไร
13. คุณมองการตลาดหนังแผ่นในภาพรวมอย่างไร และแนวโน้มในอนาคตจะเป็นอย่างไร
14. คุณมองภาพพจน์ของหนังแผ่นในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างไร เพราะอะไร

วันอังคารที่ 3 ตุลาคม 2543

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานบทบัญญัติต่าง ๆ จึงไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภาพยนตร์ให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพของการประกอบกิจการตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้วย นอกจากนี้ ได้กำหนดให้จัดตั้งสภาภาพยนตร์แห่งชาติขึ้น ประกอบด้วยตัวแทนจากผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้เป็นองค์กรวิชาชีพที่มีหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบอาชีพในสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ร่าง)¹

พระราชบัญญัติภาพยนตร์

พุทธศักราช.....

.....
....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์.....
.....
มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ.”**มาตรา 2** พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป**มาตรา 3** พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการที่จำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการสื่อความหมายถึงกันโดยวิธีอื่น และจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 39 วรรคสอง และมาตรา 51 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย**มาตรา 4** ให้ยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473

¹ ร่างขึ้นจากข้อสรุปของการประชุม เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2542 ณ คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจากร่าง พ.ร.บ. ภาพยนตร์ของสมาพันธ์ภาพยนตร์ฯ และร่าง พ.ร.บ. ที่จะมีการนำเสนอ กรม.

(2) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2479

(3) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 205 ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2515

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาพยนตร์” หมายความว่า फिल्म ไม่ว่าจะเป็ชนิดใด หรือวัสดุใด ๆ ตามที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งได้ถูกถ่ายอัด หรือกระทำด้วยวิธีการใด ๆ ให้ปรากฏภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียง เป็นเรื่องหรือเหตุการณ์ หรือข้อความ อันจักถ่ายทอดได้ด้วยเครื่องฉายภาพยนตร์ หรือเครื่องมืออื่นใด

“ถ่ายภาพยนตร์” หมายความว่า การถ่ายอัด หรือทำด้วยวิธีใด เพื่อให้เป็นภาพยนตร์ ไม่ว่าจะสำเร็จหรือไม่ก็ตาม

“ฉาย” หมายความว่า การถ่ายทอดภาพยนตร์ออกเป็นภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียง ด้วยเครื่องฉายภาพยนตร์ หรือเครื่องมืออื่นใด

“สถานมหรสพ” หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ซึ่งฉายภาพยนตร์ให้คนดูหรือฟัง ไม่ว่าจะโดยเก็บเงินหรือไม่เก็บเงินค่าชม โดยเชิญหรือไม่เชิญก็ตาม

“สภา” หมายความว่า สภาภาพยนตร์แห่งชาติ

“สมาชิกสภา” หมายความว่า สมาชิกสภาภาพยนตร์แห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการภาพยนตร์แห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการภาพยนตร์แห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งสภาภาพยนตร์แห่งชาติแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้มึหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือกำหนดกิจการอื่น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1 สภาภาพยนตร์แห่งชาติ

มาตรา 7 ให้จัดตั้ง “สภาภาพยนตร์แห่งชาติ” ขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล ประกอบด้วย สมาชิก 36 คน ซึ่งเป็นผู้แทนสาขาอาชีพด้านการทำและการฉายภาพยนตร์จำนวน 33 คน จาก 11 สาขาอาชีพตามที่บัญญัติในมาตรา 8 โดยได้รับการแต่งตั้งจากวุฒิสภา และสมาชิกอีก 3 คน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือผู้แทน และอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน

สมาชิกสภาที่เป็นผู้แทนสาขาอาชีพมีวาระ 4 ปี

(3) ประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของเอกชนในการ สนับสนุนช่วยเหลืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

(4) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักตลอดจนแนวทางปฏิบัติตาม (1) และ (2)

(5) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องการแก้ไข เพิ่มเติม กฎหมายที่เกี่ยวกับกิจการ ภาพยนตร์หรือกฎหมายอื่นที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนากิจการภาพยนตร์

(6) แต่งตั้งคณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ ตามมาตรา 16

(7) แต่งตั้งคณะกรรมการอุทธรณ์ ตามมาตรา 28

(8) แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 27

(9) แต่งตั้งคณะผู้บริหารกองทุนส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ตามมาตรา 29

(10) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(11) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิชาการภาพยนตร์

(12) พิจารณาเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(13) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา 8 สาขาอาชีพด้านการทำและการฉายภาพยนตร์ 11 สาขา ได้แก่.....

ให้แต่ละสาขาอาชีพเลือกผู้แทนสาขาอาชีพละ 3 คน โดยวิธีการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อเสนอต่อวุฒิสภาให้แต่งตั้ง

มาตรา 9 เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาแล้วว่า ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมีคุณสมบัติตามมาตรา 10 และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11 ให้แต่งตั้งผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นสมาชิกสภา

มาตรา 10 สมาชิกสภาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย ถ้ามีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(2) อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

มาตรา 11 บุคคลที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ห้ามมิให้เป็นสมาชิกสภา

(1) ตัดขาดเสพติดให้โทษ

(2) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(3) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป เว้นแต่ในความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(4) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา 12 ให้สมาชิกสภาเลือกประธานสภาภาพยนตร์แห่งชาติ 1 คน และรองประธานสภาภาพยนตร์แห่งชาติจำนวนไม่เกิน 3 คน และกำหนดข้อบังคับการประชุมของสภา

มาตรา 13 การประชุมของสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานในที่ประชุมแทน และถ้ารองประธานไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกสภาที่มาประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งคนใดเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 14 ให้สภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยโดยใช้เงินของกองทุนต่อคณะรัฐมนตรี

(2) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบาย และแผนหลักซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา 15 ให้มี “สำนักงานภาพยนตร์แห่งชาติ” ขึ้นในกรมประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของสภาภาพยนตร์แห่งชาติ คณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติและกองทุนส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย โดยรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูลและปฏิบัติหน้าที่ในกิจการต่าง ๆ ตามที่สภาภาพยนตร์แห่งชาติหรือคณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติมอบหมาย

หมวด 2

คณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ

มาตรา 16 ให้มี “คณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ” ประกอบด้วยกรรมการ 11 คน ซึ่งสภาภาพยนตร์แห่งชาติแต่งตั้ง โดยให้มีผู้แทนจากสำนักงานภาพยนตร์แห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการภาพยนตร์แห่งชาติมีวาระ 4 ปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาภาพยนตร์แห่งชาติ ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกครั้งก็ได้ แต่จะได้รับการแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา 17 กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย ถ้ามีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(2) อายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(3) มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกิจการภาพยนตร์ การศึกษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม การสื่อสารมวลชน วารสารศาสตร์ หรือนิเทศศาสตร์ หรือ

(ข) เคยเป็นหรือเป็นผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับกิจการภาพยนตร์ ติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ

(ค) เคยทำงานหรือทำงานในองค์กรเอกชนหรือองค์กรของรัฐที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณประโยชน์ เพื่อเด็กและสตรี เพื่อศิลปวัฒนธรรม หรือเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา 18 บุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11 ห้ามมิให้เป็นกรรมการ

มาตรา 19 กรรมการภาพยนตร์แห่งชาติจะเป็นสมาชิกสภาภาพยนตร์แห่งชาติในขณะเดียวกันไม่ได้

สมาชิกสภาภาพยนตร์แห่งชาติซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ ต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาภาพยนตร์แห่งชาติ เมื่อครบระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่ได้รับการแต่งตั้งและต้องจัดให้มีการเสนอรายชื่อเพื่อแต่งตั้งสมาชิกสภาภาพยนตร์ใหม่แทนตำแหน่งที่ว่างลง

มาตรา 20 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบพิจารณาคำขอ และออกใบอนุญาตให้ฉายภาพยนตร์หรือใบอนุญาตให้ส่งภาพยนตร์ออกไปนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้

(2) พิจารณาและดำเนินการในเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์หรือการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยตามที่สภาภาพยนตร์แห่งชาติมอบหมาย

(3) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อสภาภาพยนตร์แห่งชาติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการจะมอบหมายก็ได้

หมวด 3

การตรวจพิจารณาภาพยนตร์

มาตรา 21 ภาพยนตร์ที่นำออกฉายในสถานมหรสพ จะต้องเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการแล้วเท่านั้น

ถ้าภาพยนตร์ใดมีลักษณะฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขหรือตัดทอน เมื่อแก้ไขหรือตัดทอนแล้ว ให้คณะกรรมการออกใบอนุญาตให้ฉายได้

การขอรับใบอนุญาต หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการอนุญาต ค่าธรรมเนียมการอนุญาต ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตที่ประทับหรือประกอบหรือติดกับภาพยนตร์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 22 การฉายภาพยนตร์ในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ต้องมีใบอนุญาต

- (1) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือรวมทั้งสิ่งโฆษณาข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย
- (2) ภาพยนตร์ที่ทำขึ้นเพื่อคู่เป็นการส่วนตัวภายในครอบครัว โดยมีใช้เพื่อธุรกิจการค้า
- (3) ภาพยนตร์ของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ทำขึ้นเพื่อเผยแพร่หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น
- (4) ภาพยนตร์หรือสิ่งโฆษณาเพื่อการศึกษา หรือเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนของสถานศึกษาของทางราชการหรือเอกชนที่ทางราชการรับรอง
- (5) ภาพยนตร์ที่ฉายในโอกาสงานมหรนรมภาพยนตร์ระหว่างประเทศ ภายใต้การส่งเสริมของสภาภาพยนตร์แห่งชาติ

มาตรา 23 ภาพยนตร์ที่ทำขึ้นในประเทศไทยและนำส่งออกไปนอกราชอาณาจักร จะต้องเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการแล้วเท่านั้น

การขอรับใบอนุญาต หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาต ค่าธรรมเนียมการอนุญาต ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตที่ประทับหรือประกอบหรือติดกับภาพยนตร์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 ภาพยนตร์ที่ทำขึ้นในประเทศไทยและนำส่งออกไปนอกราชอาณาจักรในกรณีดังต่อไปนี้ไม่ต้องมีใบอนุญาต

- (1) เป็นภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 22 แล้ว
- (2) ภาพยนตร์ข่าว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือรวมทั้งสิ่งโฆษณาข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย
- (3) ภาพยนตร์ที่ทำขึ้นเพื่อคู่เป็นการส่วนตัวภายในครอบครัว โดยมีใช้เพื่อธุรกิจการค้า
- (4) ภาพยนตร์ของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น
- (5) ภาพยนตร์เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาของทางราชการ หรือเอกชนที่ทางราชการรับรอง
- (6) ภาพยนตร์ของทางราชการหรือเอกชนที่ทางราชการรับรอง ซึ่งมีความประสงค์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือเพื่อร่วมงานเทศกาลหรือเพื่อการประกวดในต่างประเทศ

มาตรา 25 การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ให้คณะกรรมการมีคำสั่งภายใน 14 วัน นับแต่วันที่รับคำขอ

มาตรา 26 การได้รับใบอนุญาตตามหมวดนี้ไม่ทำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตพ้นจากความรับผิดชอบในทางแพ่งหรือทางอาญาอันเกิดการฉายภาพยนตร์นั้น

มาตรา 27 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานมหรสพที่ทำการฉายภาพยนตร์ เพื่อตรวจดูใบอนุญาต และตรวจดูว่าการฉายภาพยนตร์นั้นถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตหรือไม่

ให้สมาชิกสภา กรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 4

การอุทธรณ์

มาตรา 28 ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์ ประกอบด้วยประธานสภาภาพยนตร์แห่งชาติ เป็นประธานคณะกรรมการอุทธรณ์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่สภาแต่งตั้งอีกจำนวนไม่เกินสี่คน

เจ้าของภาพยนตร์ หรือผู้ยื่นขอให้คณะกรรมการตรวจพิจารณาตามมาตรา 21 หรือ 23 ถ้าไม่เห็นด้วยและต้องการอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการ ให้อุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการอุทธรณ์ ได้ภายใน 14 วัน นับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง

ให้คณะกรรมการอุทธรณ์วินิจฉัยชี้ขาด โดยสั่งยืนตาม กลับ หรือแก้ไขคำสั่งของคณะกรรมการ และแจ้งให้คณะกรรมการและผู้อุทธรณ์ทราบภายใน 14 วัน นับแต่วันที่รับอุทธรณ์

หมวด 5

กองทุนส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

มาตรา 29 ให้จัดตั้ง “กองทุนส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย” มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เป็นแหล่งเงินทุนในการส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ไทยตามนโยบายของสภา

ให้ที่ประชุมสภามีมติแต่งตั้งประธานกองทุนคนหนึ่ง และผู้บริหารกองทุนอีกไม่เกินหกคนรวมเข้าเป็นคณะผู้บริหารกองทุน

ห้ามมิให้บุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11 เป็นคณะผู้บริหารกองทุน การแต่งตั้งและถอดถอนคณะผู้บริหารกองทุนให้กระทำโดยมติของที่ประชุมสภา

มาตรา 30 ให้ผู้ประกอบกิจการฉายภาพยนตร์หักเงินรายได้จากการฉายภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตนำส่งเป็นเงินสมทบเข้ากองทุน โดยหลักเกณฑ์ วิธีการส่งเงินสมทบ และจำนวนเงินสมทบ ให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31 ให้กองทุนมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (1) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (2) เงินบริจาค
- (3) เงินค่าธรรมเนียมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์
- (4) เงินสมทบตามมาตรา 30
- (5) ดอกเบี้ยและผลประโยชน์อื่น ๆ ของกองทุน

หมวด 6

การร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา 32 ถ้าผู้ใดเห็นว่า สมาชิกสภา คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการอุทธรณ์ พนักงานเจ้าหน้าที่ ละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 39 ให้ความคุ้มครอง หรือละเมิดกฎหมาย หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายทำให้เกิดความเสียหายต่อตนเองขึ้น ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพื่อให้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญมาตรา 198 ได้

หมวด 7 บทกำหนดโทษ

มาตรา 33 ผู้ใดฝ่าฝืนนำภาพยนตร์ออกฉาย หรือส่งไปฉายต่างประเทศโดยไม่ส่งให้คณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติตรวจพิจารณา ก่อน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา 34 ผู้ใดกระทำความผิดและได้รับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้ว กระทำความผิด ในฐานเดียวกันอีกภายในระยะเวลาสองปีหลังจากพ้นโทษ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของความผิดฐานนั้น

มาตรา 35 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ว่า ตนมิได้มีส่วนร่วมรู้เห็นการกระทำผิดของนิติบุคคลนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บัญชีสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์

- (1) สาขาผู้อำนวยการสร้าง
- (2) สาขาเจ้าของโรงภาพยนตร์
- (3) สาขาผู้กำกับการแสดง
- (4) สาขาดารา นักแสดง
- (5) สาขาทีมสร้างภาพยนตร์
- (6) สาขานักพากย์ภาพยนตร์
- (7) สาขาแลป เทคนิค ล้าง พิมพ์ฟิล์มภาพยนตร์
- (8) สาขาบริการจัดจำหน่ายภาพยนตร์
- (9) สาขาผู้สื่อข่าวบันเทิง
- (10) สาขาผู้ผลิตและบริการจัดจำหน่ายเทปหรือวีสดูโทรทัศน์
- (11) สาขานักวิชาการจากสถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัยสาขาภาพยนตร์

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) คำขอ	ฉบับละ	100 บาท
(2) การทำภาพยนตร์	เรื่องละ	1,000 บาท
(3) การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ให้คำนวณตามความยาวของภาพยนตร์เป็นนาที	นาทีละ	50 บาท
เศษของนาทีให้คิดเป็นหนึ่งนาที		
(4) การตรวจพิจารณาสื่อโฆษณาภาพยนตร์	เรื่องละ	2,000 บาท
(5) ใบอนุญาตให้ส่งภาพยนตร์ออกนอกราชอาณาจักร	ฉบับละ	1,000 บาท

พระราชบัญญัติภาพยนตร์

หมวด 1

สภาภาพยนตร์แห่งชาติ

มาตรา 6 ให้มีสภาภาพยนตร์แห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้ประกอบด้วย กรรมการ ซึ่งได้รับการเลือกจากผู้ประกอบอาชีพในสมาคมที่เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์สมาคมละ 1 คน จำนวน 12 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน

การเลือกกรรมการจากผู้ประกอบอาชีพในแต่ละสมาคมตามวรรคหนึ่ง ให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับสภา

ให้กรรมการซึ่งได้รับการเลือกตามวรรคหนึ่ง แต่งตั้งสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์หรือการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์

มาตรา 7 กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย ถ้ามีสัญชาติไทย โดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- (2) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (6) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (7) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา 8 กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการซึ่งมาจากการเลือกจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการชุดใหม่ จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา 9 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
 - (2) ลาออก
 - (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 7
 - (4) ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
 - (5) สภามีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ให้ถอดถอนจากตำแหน่งเพราะเหตุมีความประพฤติในทางเสื่อมเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่
 - (6) รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 47
- เมื่อกรรมการซึ่งได้รับเลือกจากสมาคมพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลในสมาคมนั้นดำเนินการเลือกกันเองเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้
- กรรมการที่ได้รับเลือกเข้ามาแทนให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา 10 ให้สภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอนโยบายแผนหลักและแนวทางปฏิบัติต่อรัฐบาลเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
- (2) ประสานงานเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของเอกชน
- (3) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักตลอดจนแนวทางปฏิบัติตาม (1) และ (2)
- (4) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐบาล ในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์หรือกฎหมายอื่นที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมภาพยนตร์
- (5) แต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา 15
- (6) แต่งตั้งนายทะเบียน
- (7) แต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณตามมาตรา 33
- (8) แต่งตั้งกรรมการอุทธรณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 42
- (9) แต่งตั้งคณะผู้บริหารกองทุนสวัสดิการสภาภาพยนตร์ตามมาตรา 43

(10) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร รวมถึงการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิชาการภาพยนตร์

(11) ออกข้อบังคับสภาว่าด้วย

(ก) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเลือกสมาชิก

(ข) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการทำภาพยนตร์ไทย

(ค) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเป็นผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรมภาพยนตร์

(ง) การจดทะเบียนและการเพิกถอนการจดทะเบียน เป็นผู้ประกอบกิจการฉายภาพยนตร์ ตามมาตรา 22 และมาตรา 41 (4)

(จ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดประเภทภาพยนตร์และสื่อโฆษณาภาพยนตร์

(ฉ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตสำหรับการนำภาพยนตร์ สื่อโฆษณาภาพยนตร์ออกฉาย และการส่งภาพยนตร์ สื่อภาพยนตร์ภาพยนตรุนั้น ๆ ออกไปนอกราชอาณาจักร

(ช) ค่าตอบแทนในการพิจารณากำหนดประเภทภาพยนตร์และสื่อโฆษณาภาพยนตร์ เพื่อนำออกฉายและเผยแพร่

(ซ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพในอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ และการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(ฌ) วิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามมาตรา 37

(ญ) การหักเงินรายได้ นำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา 45

(ฎ) การอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือในกฎหมายอื่น

(12) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อสภา

(13) จัดตั้งเงินกองทุนสวัสดิการสภาภาพยนตร์

มาตรา 11 ให้สภามีประธานสภาหนึ่งคนและรองประธานสภาอีกไม่เกินสามคน

ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้กรรมการ ซึ่งมาจากการเลือกครบตามจำนวนที่ระบุไว้ในมาตรา 6 แล้ว ให้กรรมการดังกล่าวประชุมเพื่อเลือกกันเองเป็นประธานสภาหนึ่งคน รองประธานสภาไม่เกินสามคน เพื่อทำหน้าที่เป็นรองประธานสภาเรียงลำดับตามจำนวนรองประธานสภาที่จะพึงมี

และเป็นเลขานุการสภาหนึ่งคน รวมทั้งแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ถือว่าวันประชุมดังกล่าวเป็นวันเริ่มวาระของการอยู่ในตำแหน่งกรรมการ

มาตรา 12 ประธานสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุม

(2) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภาให้เป็นไปตามข้อบังคับและมติของสภา

(3) เป็นผู้แทนสภาในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

(4) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา 13 การประชุมสภาต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานสภาเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานสภาไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา และถ้ารองประธานสภาคนหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนถัดไปปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาตามลำดับ

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงคนหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 14 สภามีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภา

หมวด 2

คณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ

มาตรา 15 ให้มีคณะกรรมการภาพยนตร์แห่งชาติ ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งสภาแต่งตั้ง

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการหนึ่งคนเป็นเลขานุการ

มาตรา 16 กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 7 เว้นแต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้มี ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกิจการภาพยนตร์ การศึกษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม การสื่อสารมวลชน วารสารศาสตร์ หรือนิเทศศาสตร์
- (2) เคยเป็นหรือเป็นผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับกิจการภาพยนตร์ติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าห้าปี
- (3) เคยทำงานหรือทำงานในองค์กรเอกชนหรือองค์กรของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมกิจการภาพยนตร์ เพื่อสาธารณประโยชน์ เพื่อเด็กและสตรี เพื่อศิลปวัฒนธรรมหรือเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา 17 กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา 18 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 7
- (4) สภามีมติให้ออกเพราะเหตุบกพร่องอย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริต

มาตรา 19 เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนครบวาระ ให้สภาดำเนินการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน สภาจะไม่แต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา 20 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ควรพิจารณากำหนดประเภทภาพยนตร์และออกใบอนุญาตให้นำภาพยนตร์ และสื่อโฆษณาภาพยนตร์ออกฉายและเผยแพร่ ใบอนุญาตให้ส่งภาพยนตร์ที่จัดฉายออกไปนอกราชอาณาจักร

(2) พิจารณาและดำเนินการในเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์หรือส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ตามที่สภามอบหมาย

(3) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อสภา

มาตรา 21 คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภา

หมวด 3

การฉายภาพยนตร์และการนำออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา 22 ผู้ประกอบกิจการฉายภาพยนตร์ ต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบกิจการฉายภาพยนตร์

การยื่นคำขอจดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อสภากลางสำหรับจังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสภาจังหวัด

การขอและการจดทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดในข้อบังคับสภา ผู้ประกอบกิจการฉายภาพยนตร์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับสภา

มาตรา 23 ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย และสื่อโฆษณาภาพยนตร์ที่จะนำออกใช้โฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ในสถานมหรสพภาพยนตร์ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการก่อน

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตที่ประทับหรือประกอบหรือติดกับภาพยนตร์หรือสื่อโฆษณาภาพยนตร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับสภา

มาตรา 24 ภาพยนตร์และสื่อโฆษณาภาพยนตร์ใด ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดประเภทภาพยนตร์พิจารณาอนุญาตให้ฉายหรือให้ใช้เพื่อการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์หรือไม่ออกใบอนุญาตก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งค่าตอบแทนในการกำหนดประเภทภาพยนตร์ และสื่อโฆษณาภาพยนตร์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภา

มาตรา 25 การฉายภาพยนตร์ในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ต้องได้รับอนุญาต

- (1) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือรวมทั้งสิ่งโฆษณาข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย
- (2) ภาพยนตร์ที่ทำขึ้นเพื่อคุณเป็นการส่วนตัวภายในครอบครัว โดยมีใช้เพื่อธุรกิจการค้า
- (3) ภาพยนตร์ที่กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจทำขึ้น เพื่อเผยแพร่หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น
- (4) ภาพยนตร์หรือสิ่งโฆษณาเพื่อการศึกษา หรือเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนของสถานศึกษาของทางราชการหรือสถานศึกษาของเอกชนที่ทางราชการรับรอง
- (5) ภาพยนตร์ที่ฉายในงานมหกรรมภาพยนตร์ระหว่างประเทศ ภายใต้การส่งเสริมของสภา

มาตรา 26 การส่งภาพยนตร์ที่จัดฉายในโรงมหรสพของไทยออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการก่อน

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต ค่าตอบแทนการออกใบอนุญาต และลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตที่ประทับ หรือประกอบ หรือติดกับภาพยนตร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับสภา

มาตรา 27 ภาพยนตร์ที่จัดฉายในโรงมหรสพของไทยและการนำส่งออกไปนอกราชอาณาจักรในกรณีต่อไปนี้ ไม่ต้องมีใบอนุญาต

- (1) เป็นภาพยนตร์ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 25
- (2) ภาพยนตร์ของทางราชการหรือเอกชนที่ทางราชการรับรอง ซึ่งมีความประสงค์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือเพื่อร่วมงานเทศกาลหรือเพื่อการประกวดในต่างประเทศ

มาตรา 28 ให้คณะกรรมการกำหนดประเภทภาพยนตร์และคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการฉายภาพยนตร์ให้แล้วเสร็จภายในเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่รับคำขอ

มาตรา 29 การได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการฉายภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ทำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตพ้นจากความรับผิดชอบในทางแพ่งหรือทางอาญาอันเกิดจากการฉายภาพยนตร์นั้น

หมวด 4

จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรมภาพยนตร์

มาตรา 30 ผู้ประกอบวิชาชีพในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภา

มาตรา 31 บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายหรือพบการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ของผู้ประกอบอาชีพในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำเรื่องยื่นต่อสภา

สมาชิกหรือบุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบอาชีพในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ว่าผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ โดยแจ้งเรื่องต่อสภา

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง หรือสิทธิกล่าวโทษตามวรรคสองสิ้นสุดเมื่อพ้นหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ดังกล่าวและรู้ตัวผู้ประพฤติผิด

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 32 เมื่อสภาได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา 31 ให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มาตรา 33 ให้สภาแต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ ประกอบด้วยประธานกรรมการจรรยาบรรณคนหนึ่งและกรรมการจรรยาบรรณตามจำนวนที่สภากำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน กรรมการจรรยาบรรณต้องแต่งตั้งจากบุคคลในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพ เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้ประกอบอาชีพในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพ เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี
- (2) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจรรยาบรรณ

มาตรา 34 กรรมการจรรยาบรรณมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

กรรมการจรรยาบรรณซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ต้องปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการจรรยาบรรณใหม่

มาตรา 35 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการจรรยาบรรณพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 33 วรรคสอง
- (4) สภามีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

มาตรา 36 เมื่อตำแหน่งกรรมการจรรยาบรรณว่างลงก่อนครบวาระ ให้สภาฯ ดำเนินการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่วาระของกรรมการจรรยาบรรณเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน สภาจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 37 คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มีการกล่าวหาผู้ประกอบอาชีพในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ประพาศติศีลจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

วิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภา

มาตรา 38 คณะกรรมการจรรยาบรรณจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนคณะกรรมการจรรยาบรรณได้

การปฏิบัติการของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภา

มาตรา 39 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณ และคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้ง ให้กรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่ง

เป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัสดุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา

มาตรา 40 ให้ประธานกรรมการจรรยาบรรณมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ ให้ผู้ประกอบอาชีพในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพ เกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มพิจารณา

ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานต่าง ๆ ส่งให้คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรม ซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานกรรมการจรรยาบรรณ หรือภายในเวลาที่คณะกรรมการจรรยาบรรณกำหนด

มาตรา 41 คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ยกข้อกล่าวหา
- (2) ตักเตือน
- (3) ภาคทัณฑ์
- (4) เพิกถอนการจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบกิจการฉายภาพยนตร์ตามมาตรา 22

หมวด 5

การอุทธรณ์

มาตรา 42 ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์ ประกอบด้วยประธานสภาภาพยนตร์แห่งชาติ เป็นประธานคณะกรรมการอุทธรณ์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่สภาแต่งตั้งอีกจำนวนไม่เกินสี่คน

เจ้าของภาพยนตร์หรือผู้ยื่นคำขอให้คณะกรรมการกำหนดประเภทภาพยนตร์ตามมาตรา 23 หรือ มาตรา 26 และผู้กล่าวหาหรือกล่าวโทษ หรือผู้ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษตามมาตรา 31 อาจอุทธรณ์ผลการพิจารณาภาพยนตร์ หรือผลการพิจารณาข้อความหาหรือข้อกล่าวโทษของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการจรรยาบรรณต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

ให้คณะกรรมการอุทธรณ์พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จ และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ และคณะกรรมการหรือคณะกรรมการจรรยาบรรณและแต่กรณี ทราบภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ ได้รับอุทธรณ์

ในกรณีที่ไม่มี การอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือในกรณีที่คณะกรรมการอุทธรณ์เป็นประการใดแล้วให้ถือเป็นที่สุด และให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

หมวด 6

กองทุนสวัสดิการสภาพยาพนตร์

มาตรา 43 ให้จัดตั้ง “กองทุนสวัสดิการสภาพยาพนตร์” ขึ้นในสภา เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกิจการการอุตสาหกรรมสภาพยาพนตร์ตามนโยบายของสภา

ให้มีคณะผู้บริหารกองทุนประกอบด้วย ประธานกองทุนหนึ่งคน และผู้บริหารกองทุน อีกไม่เกินหกคนซึ่งสภาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 7

การใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของ สภา

มาตรา 44 ให้กองทุนมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (1) อาจจะมาจกเงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (3) เงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) เงินสมทบตามมาตรา 45
- (5) ดอกเบี้ยและผลประโยชน์อื่น ๆ ของกองทุน

มาตรา 45 ให้ผู้ประกอบการกิจการฉายภาพยาพนตร์หักเงินรายได้ที่ได้จากการฉายภาพยาพนตร์ นำส่งเป็นเงินสมทบเข้ากองทุน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และจำนวนเงินสมทบที่กำหนดในข้อบังคับ สภา

หมวด 7 การกำกับดูแล

มาตรา 46 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) กำกับดูแลการดำเนินงานของสภา และการประกอบอาชีพในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์
- (2) สั่งเป็นหนังสือให้ประธานสภา หรือสมาชิกชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภาและจะให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสภาก็ได้
- (3) สั่งเป็นหนังสือให้สภาระงับหรือแก้ไขการกระทำใด ๆ ที่ปรากฏว่าขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับสภา

มาตรา 47 เมื่อปรากฏว่าสภาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา 46 หรือมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าประธานสภา หรือสมาชิกคนหนึ่งคนใดกระทำการอันขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสภา หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงแก่สภา ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ประธานสภาหรือสมาชิกคนนั้นพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่รัฐมนตรีจะมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้พ้นจากตำแหน่งในสมาคมแต่ละสาขาอาชีพเกี่ยวกับกิจการภาพยนตร์ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน เป็นคณะกรรมการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนต้องรีบทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วเสนอสำนวนสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 48 ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา 47 ให้สมาชิกทั้งหมดของสภาพ้นจากตำแหน่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 7 เท่ากับจำนวนสมาชิกที่จะมีได้ตามมาตรา 6 เป็นกรรมการชั่วคราวแทนสมาชิกที่พ้นจากตำแหน่งในวันเดียวกันกับวันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง

ให้สมาชิกชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้คณะกรรมการ เพื่อให้มีการเลือกสมาชิกใหม่ตามมาตรา 6 และดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งสมาชิกชั่วคราว

เมื่อสมาชิกใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว ให้สมาชิกชั่วคราวซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 49 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบการประกอบกิจการฉายภาพยนตร์และการทำภาพยนตร์ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(2) เข้าไปในสถานมหรสพในระหว่างที่มีการฉายภาพยนตร์เพื่อตรวจสอบการกระทำใดที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในใบอนุญาต

เมื่อพบการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 22 มาตรา และมาตรา 23 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งระงับการประกอบกิจการฉายภาพยนตร์เป็นการชั่วคราว หรือให้หยุดทำหรือหยุดฉายภาพยนตร์ดังกล่าวได้

มาตรา 50 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการหรือบุคคลใดทำการช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

ในการช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนั้นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย โดยอนุโลม

มาตรา 51 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 52 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 8

บทกำหนดล่งโทษ

มาตรา 52 ผู้ใดประกอบกิจการฉายภาพยนตร์โดยมิได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทหรือสองแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสองพันบาทตลอดเวลาที่มิปฏิบัติตาม

มาตรา 53 ผู้ใดนำภาพยนตร์ที่ออกฉายหรือส่งภาพยนตร์ที่ฉายแล้วออกไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา 54 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 39 หรือมาตรา 46 วรรคสองต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 55 ผู้ใดกระทำความผิดและได้รับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หากกระทำความผิดใน ฐานเดียวกันอีกภายในระยะเวลาหนึ่งปีหลังจากการกระทำความผิดครั้งก่อน ต้องระวางโทษเป็น ทวิคูณ

มาตรา 56 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ว่าตนมิได้มีส่วน ร่วมหรือรู้เห็นการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา 57 คำขออนุญาตฉายภาพยนตร์ หรือคำขออนุญาตออกนอกราชอาณาจักร และการอนุญาตกรณีดังกล่าวที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473 ให้ถือว่าเป็น คำขอและการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และให้อยู่ในบังคับตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัตินี้

มาตรา 58 ผู้ใดประกอบกิจการฉายภาพยนตร์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนายทะเบียนภายในกำหนดเวลา หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 59 ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับให้สมาคมสมาพันธ์ ภาพยนตร์แห่งชาติเสนอรายชื่อผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 ตามจำนวน ที่เห็นสมควรต่อรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งให้ทำหน้าที่กำหนดประเภทภาพยนตร์เป็นการชั่วคราว จนกว่า คณะกรรมการตามมาตรา 15 จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา 60 ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สมาคมสมาพันธ์ ภาพยนตร์แห่งชาติเสนอรายชื่อผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับกิจการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งมีคุณสมบัติ

และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 7 ต่อรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดำเนินการให้มีการเลือกผู้ซึ่งจะเป็นกรรมการตามมาตรา 6 และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งดังกล่าวดำเนินการให้มีการเลือกให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา 61 ให้สภาดำเนินการออกข้อบังคับตามมาตรา 24 วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการออกข้อบังคับดังกล่าว ห้ามมิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา 24 วรรคสองมาใช้บังคับ²

² สมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ 1 มกราคม 2545.

พระราชบัญญัติ

ภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า

.....

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรควบคุมการทำและฉายภาพยนตร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยบทมาตราต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473”

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2474 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ที่มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

“ภาพยนตร์” หมายความว่า फिल्म ไม่ว่าจะ เป็นชนิดเนกาติฟ (Negative) หรือโพสิติฟ (Positive) ซึ่งได้ถูกถ่ายอัด หรือกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏรูป หรือเสียง หรือทั้งรูปและเสียง เป็นเรื่องหรือเหตุการณ์หรือข้อความอันจักถ่ายทอดรูป หรือเสียง หรือทั้งรูปและเสียงได้ด้วยเครื่องฉายภาพยนตร์ หรือเครื่องอย่างอื่นทำนองเดียวกัน และให้หมายความตลอดถึงฟิล์มซึ่งได้ถูกถ่ายอัด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ปรากฏสี เพื่ออัดลงในฟิล์มชนิดที่กล่าวข้างต้นด้วย

“ทำภาพยนตร์” หมายความว่า การถ่ายอัด หรือทำด้วยวิธีใด เพื่อให้เป็นภาพยนตร์ จะทำเสร็จแล้วหรือยังไม่เสร็จก็ตาม

“ฉาย” หมายความว่า การถ่ายทอดรูปหรือเสียง หรือทั้งรูปและเสียงจากภาพยนตร์ด้วยเครื่องฉายภาพยนตร์ หรือเครื่องอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

“ประกาศ” หมายความว่า สิ่งที่น่าออกโฆษณา ไม่ว่าจะ มีลักษณะเป็นภาพหรือรูปถ่าย หรือตัวหนังสือ และให้หมายความตลอดถึงการนำสิ่งนั้น ๆ ออกโฆษณาด้วย

“สถานพิมพ์” หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ซึ่งฉายภาพยนตร์ให้คนดูหรือฟัง ไม่ว่าจะ โดยเก็บเงินหรือไม่เก็บ โดยเชิญหรือไม่เชิญก็ตาม

มาตรา 4 ท่านห้ามมิให้ทำ หรือฉาย หรือแสดง ณ สถานที่มหรสพ ซึ่งภาพยนตร์หรือประกอบด้วยลักษณะฝ่าฝืนหรืออาจฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี ถึงแม้เพียงว่าการทำ หรือฉายหรือการแสดงภาพยนตร์ หรือประกาศนั้น ๆ น่าจะมีผลเช่นว่านั้นท่านก็ห้ามคุณกัน ภาพยนตร์หรือประกาศที่ทำในพระราชอาณาจักร ถ้ามีลักษณะหรืออาจมีผลเช่นว่านี้ไซ้ ท่านห้ามมิให้นำหรือส่งออกนอกพระราชอาณาจักร

มาตรา 5 ภายในบังคับมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัตินี้นอกจากที่ได้รับใบอนุญาตก่อนแล้วท่านห้ามมิให้

- (1) ฉายภาพยนตร์ ณ สถานที่มหรสพ
- (2) นำหรือส่งภาพยนตร์ ซึ่งทำในพระราชอาณาจักรออกนอกพระราชอาณาจักร
- (3) ประกาศด้วยภาพหรือรูปถ่ายแสดงเรื่องของภาพยนตร์หรืออื่น ๆ อันอยู่ในวงการของการจัดฉายภาพยนตร์นั้น โดยหรือติดประกาศนั้น ๆ ไว้ในที่เปิดเผยหรือแจก หรือเสนอแจก หรือตำแดงด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม

มาตรา 6 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจตั้ง นายตรวจ เจ้าพนักงานผู้พิจารณา และ สภาพิจารณาภาพยนตร์

สภาพิจารณาภาพยนตร์นั้น ให้มีเจ้าพนักงานกรมตำรวจและบุคคลอื่นใด ซึ่งอธิบดีกรมตำรวจเห็นสมควรแต่งตั้งเป็นกรรมการ

องค์ประชุมของสภาพิจารณาภาพยนตร์ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมตำรวจจะกำหนด

มาตรา 7 เมื่อนายตรวจเห็นว่า ภาพยนตร์ใดมีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา 4 ให้มีอำนาจ

- (1) ห้ามมิให้ทำภาพยนตร์นั้นต่อไป
- (2) ยึดภาพยนตร์ที่ทำเสร็จแล้วหรือที่ยังไม่เสร็จ และส่งภาพยนตร์นั้น ๆ แก่เจ้าพนักงานผู้พิจารณาขอให้พิจารณา

มาตรา 8 ให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณา พิจารณาภาพยนตร์ และประกาศซึ่งกล่าวในมาตรา 5 และตามลำดับที่ขอมา และต้องให้คำวินิจฉัยภายในกำหนดสามวัน นับแต่วันที่รับคำขอ

ถ้ามีพฤติการณ์พิเศษ เจ้าพนักงานผู้พิจารณาจะพิจารณาและให้คำวินิจฉัยภายในสามวันที่กล่าวแล้วนั้นไม่ได้ไซ้ ท่านให้มีอำนาจยืดเวลาออกไปอีกได้ไม่เกินสิบห้าวัน และให้รายงานการยืดเวลาต่ออธิบดีกรมตำรวจทันที

มาตรา 9 การพิจารณาตามความในมาตรา 8 นั้น ให้เจ้าพนักงานพิจารณาในสถานที่ของผู้ขอรับอนุญาต หรือในสถานที่ซึ่งทางราชการจัดไว้ แล้วแต่เจ้าพนักงานผู้พิจารณาจะเห็นสมควร เวลาพิจารณา ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในสถานที่นั้น เว้นแต่เจ้าพนักงาน ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานเชิญมาช่วยพิจารณา ผู้ขอใบอนุญาต และคนรับใช้ของผู้ขอใบอนุญาต

มาตรา 10 ให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณามีอำนาจ

(1) สั่งคืนภาพยนตร์ที่นายตรวจยึดไว้ให้แก่ผู้ทำ หรือออกใบอนุญาตให้ตามที่ขอไว้ เมื่อเห็นว่าภาพยนตร์หรือประกาศนั้น ไม่มีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติ มาตรา 4 ในกรณีเช่นนี้ให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณาประทับตราไว้ที่ภาพยนตร์ หรือที่ประกาศนั้นเป็นสำคัญ

“ถ้าปรากฏว่าดวงตราทุกดวงซึ่งประทับไว้บนฟิล์มภาพยนตร์มีวนโคจรหรือลบเลื่อนให้นำฟิล์มม้วนนั้น ไปให้เจ้าพนักงานผู้พิจารณาภาพยนตร์ประทับดวงตราเสียใหม่ ก่อนนำออกฉาย”

(2) สั่งยึดตามคำสั่งของนายตรวจที่ให้ยึดภาพยนตร์นั้น หรือยกคำร้องขอใบอนุญาตเสีย เมื่อเห็นว่าภาพยนตร์หรือประกาศนั้นมีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติ มาตรา 4

ถ้าเจ้าพนักงานผู้พิจารณาเห็นว่าภาพยนตร์บางตอน มีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา 4 และตอนนั้น ๆ ได้ถูกลบ หรือตัดออกตามคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้พิจารณาแล้วไซ้ ท่านให้ถือว่าภาพยนตร์นั้น ไม่มีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา 4

มาตรา 11 ในกรณีต่อไปนี้ท่านว่าอุทธรณ์ไปยังสภาพิจารณาภาพยนตร์ได้

- (1) เมื่อนายตรวจสั่งห้ามมิให้ดำเนินการทำภาพยนตร์ใดต่อไป
- (2) เมื่อนายตรวจยึดภาพยนตร์ไว้ และเจ้าพนักงานผู้พิจารณาสั่งยึดตามคำสั่งของนายตรวจ
- (3) เมื่อเจ้าพนักงานผู้พิจารณายกคำขอใบอนุญาตเพื่อฉายภาพยนตร์ หรือเพื่อนำหรือส่งภาพยนตร์ออกนอกพระราชอาณาจักร หรือเพื่อสำแดง หรือแจกประกาศด้วยภาพหรือรูปถ่าย

มาตรา 12 ให้สภาพิจารณาภาพยนตร์มีอำนาจ

(1) สั่งคืนภาพยนตร์ที่นายตรวจยึดไว้ให้แก่ผู้ทำ หรืออนุญาตให้ผู้ทำภาพยนตร์ทำต่อไป หรือเจ้าพนักงานผู้พิจารณาให้ออกใบอนุญาตตามที่ขอไว้ เมื่อเห็นว่าภาพยนตร์หรือประภาคนั้นไม่มีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา 4

(2) สั่งยื่นตามคำสั่งของนายตรวจที่ยึดภาพยนตร์ หรือให้หยุดการทำภาพยนตร์ หรือสั่งยื่นตามคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานผู้พิจารณา ที่ยกคำขอใบอนุญาตและสั่งที่ยึดภาพยนตร์หรือประกาศที่มีคำร้องขอใบอนุญาตนั้น หรือสั่งให้ส่งกลับออกไปเมื่อเห็นว่าภาพยนตร์หรือประภาคนั้นมีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา 4

ท่านให้ใช้บทบัญญัติมาตรา 10 วรรคสุดท้ายบังคับโดยอนุโลม

มาตรา 13 คำวินิจฉัยของสภาพิจารณาภาพยนตร์นั้นให้ถือว่าเด็ดขาดถึงที่สุด เว้นแต่คำวินิจฉัยที่ยึดภาพยนตร์ที่ทำในพระราชอาณาจักรนั้น ท่านว่าผู้ทำหรือผู้ขอใบอนุญาตมีสิทธินำคดีสู่ศาลหลวงได้ภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของสภาเป็นต้นไป ถ้าไม่นำคดีสู่ศาลภายในกำหนดไซ้ ท่านให้ทำลายภาพยนตร์นั้นเสีย

มาตรา 14 การเก็บรักษาหรือนายภาพยนตร์ ตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่นั้น ท่านว่าอยู่ในความเสียหายของเจ้าของ หรือผู้ขอใบอนุญาต หรือให้เจ้าของหรือผู้ขอใบอนุญาตออกค่าใช้จ่ายด้วย ถ้าเกิดความเสียหายขึ้นแก่ภาพยนตร์ ท่านว่าเจ้าหน้าที่หรือรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่มีความรับผิดชอบ เว้นแต่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของเจ้าหน้าที่จะได้จงใจทำให้เกิดความเสียหายนั้นขึ้น

มาตรา 15 การออกใบอนุญาตให้ยื่น ท่านว่าไม่ปลดเปลื้องผู้ถือใบอนุญาตให้พ้นความรับผิดชอบในทางแพ่งหรือทางอาญาอันเกิดจากการฉายภาพยนตร์ นอกจากในส่วนความผิดที่กล่าวไว้ในมาตรา 4

“**มาตรา 16** อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้ตามแต่จะเห็นควร”

มาตรา 17 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจใบอนุญาตให้ฉายภาพยนตร์ ถ้าและไม่มีใบอนุญาตให้ตรวจในขณะนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งหยุดการฉายต่อไปได้

มาตรา 18 เพื่อรักษาการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่า เจ้าพนักงานปกครองท้องที่ตั้งแต่ชั้นนายอำเภอขึ้นไป นายตำรวจตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจขึ้นไป นายตรวจเจ้าพนักงานผู้พิจารณาและกรรมการสภาพิจารณาภาพยนตร์ มีสิทธิเข้าไปในสถานพิมพ์หรือโรงพิมพ์ ซึ่งกำลังฉายภาพยนตร์ได้โดยไม่ต้องเสียเงิน

มาตรา 19 ในกรณีต่อไปนี้ ท่านว่าไม่ต้องมีใบอนุญาต

(1) กรมใดในรัฐบาลฉายภาพยนตร์เพื่อการศึกษา หรือสาธารณประโยชน์อย่างอื่น หรือกรมใดในรัฐบาลส่งภาพยนตร์ซึ่งทำในพระราชอาณาจักร ออกนอกพระราชอาณาจักร

(2) ฉายให้ญาติมิตรดูเป็นการส่วนตัว หรือฉายในสมาคม หรือสโมสร ซึ่งภาพยนตร์อันได้ทำขึ้นมิได้หวังผลในทางค้า หรือนำหรือส่งภาพยนตร์ ที่ทำในพระราชอาณาจักรอันมีลักษณะเช่นว่านี้ออกนอกพระราชอาณาจักร

ในกรณีทีกล่าวในอนุมาตรา 2 นี้ ถ้าปรากฏว่าภาพยนตร์นั้นมีลักษณะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา 4 นายตรวจมีอำนาจยึดภาพยนตร์นั้นได้ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 20 ภายในบังคับมาตรา 21 และ 22 ผู้ใดบังอาจทำ ฉาย นำหรือส่งออกนอกพระราชอาณาจักรซึ่งภาพยนตร์ หรือสำแดง ประกาศอันเป็นการฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 21 ผู้ใดทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ บังอาจฉายหรือนำหรือส่งออกนอกพระราชอาณาจักรซึ่งภาพยนตร์ หรือสำแดงประกาศอันได้ขอใบอนุญาตแล้ว และเจ้าพนักงานไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 22 ผู้ใดทำการฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ บังอาจขัดคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย ที่นายตรวจได้สั่งโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎเสนาบดีกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และการประทับตรา และว่าด้วยกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎเสนาบดีนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ประกาศมา ณ วันที่ 20 กันยายน พุทธศักราช 2473 เป็นปีที่ 6 ในรัชกาลปัจจุบัน
(47 ร.จ. 194 ลงวันที่ 21 กันยายน 2473)

สมัย รตอ. สมโภช สุวรรณจรัส เป็นรอง สว.ผ. ความคุมภาพยนตร์ กก.2 ท.

D
P
U

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 1 วัตถุประสงค์ของสมาคม เพื่อ

1. เพื่อควบคุมการผลิตหนังให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมและกฎหมาย
2. ดูแลผู้ผลิตให้อยู่ในกฎระเบียบของชมรมไม่สร้างปัญหาให้สาธารณชน
3. สร้างรูปธรรมที่ชัดเจนไม่สนับสนุน หนังได้แฝง
4. พัฒนาภาพยนตร์ไทยให้ทัดเทียมอารยประเทศ เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ขนาดย่อมเพื่อการส่งออก
5. แก้ไขปัญหาความยากจน สร้างความเข้มแข็งลงไปในระดับรากหญ้า เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับธุรกิจ SME (องค์การพัฒนาธุรกิจขนาดย่อม)
6. สนับสนุนและดำเนินตามนโยบายของภาครัฐในการที่แก้ไขปัญหา

หมวดที่ 2

สมาชิก

ข้อ 2 สมาชิกของสมาคมมี 1 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ

สมาชิกสามัญ ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ขนาดย่อมไทย หรือผู้ที่สนใจในกิจกรรมของสมาคม

ข้อ 3 สมาชิกจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 3.1 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว
- 3.2 เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย
- 3.3 ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ
- 3.4 ไม่ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือต้องโทษจำคุก ยกเว้นความผิดฐานประมาท หรือลหุโทษ

ข้อ 4 ค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงชมรม

สมาชิกสามัญ ค่าบำรุงชมรมปีละ 5,000 บาท สำหรับบริษัทผู้ผลิต/ผู้จำหน่าย

สมาชิกวิสามัญ ค่าบำรุงชมรมปีละ 300 บาท

ข้อ 5 การสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม ให้ผู้ประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม ยื่นใบสมัครตามแบบของสมาคมต่อเลขานุการ โดยมีสมาชิกสามัญรับรองอย่างน้อย 2 คน และให้เลขานุการประกาศรายชื่อผู้สมัครไว้ ณ สำนักงานของสมาคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน เพื่อให้สมาชิกอื่น ๆ ของสมาคมจะได้คัดค้านการสมัครนั้น เมื่อครบกำหนดประกาศแล้วให้เลขานุการนำใบสมัครและหนังสือคัดค้านของสมาชิก (ถ้ามี) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติว่าจะรับหรือไม่รับเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม และเมื่อคณะกรรมการพิจารณาการสมัครแล้วผลเป็นประการใด ให้เลขานุการเป็นผู้แจ้งให้ผู้สมัครทราบโดยเร็ว

ข้อ 6 ถ้าคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติให้ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกก็ ให้ผู้สมัครนั้น ชำระเงินค่าลงทะเบียนและค่าบำรุงสมาคมให้เสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขานุการ และสมาชิกภาพของผู้สมัครให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่สมัคร ได้ชำระเงินค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงสมาคมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ถ้าผู้สมัครไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงภายในกำหนด ก็ให้ถือว่า การสมัครคราวนั้นเป็นอันยกเลิก

ข้อ 7 สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงด้วยเหตุดังต่อไปนี้

7.1 ตาย

7.2 ลาออก โดยยื่นหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติ และสมาชิกผู้นั้นได้ชำระหนี้สินที่ยังติดค้างอยู่กับชมรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

7.3 ขาดคุณสมบัติสมาชิก

7.4 ที่ประชุมใหญ่ของสมาคมหรือคณะกรรมการ ได้พิจารณาลงมติให้ขับชื่อออกจากทะเบียน เพราะสมาชิกผู้นั้นได้ประพฤตินำความเสื่อมเสียมาสู่ชมรม

ข้อ 8 สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

8.1 มีสิทธิเข้าใช้สถานที่ของสมาคม โดยเท่าเทียมกัน

8.2 มีสิทธิเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการของสมาคมต่อคณะกรรมการ

8.3 มีสิทธิได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาคมได้จัดให้มีขึ้น

- 8.4 มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาคม
- 8.5 สมาชิกสามัญมีสิทธิในการเลือกตั้ง หรือได้รับการเลือกตั้ง หรือได้รับการแต่งตั้ง เป็นกรรมการสมาคมและมีสิทธิออกเสียงลงมติต่าง ๆ ในที่ประชุมได้คนละ 1 คะแนนเสียง
- 8.6 มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบเอกสารและบัญชีทรัพย์สินของสมาคม
- 8.7 มีสิทธิเข้าชื่อร่วมกันอย่างน้อยครั้งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมด หรือสมาชิกจำนวน ไม่น้อยกว่า 50 คน ทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการ ให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญได้
- 8.8 มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสมาคม โดยเคร่งครัด
- 8.9 มีหน้าที่ประพฤติตนให้สมกับเกียรติที่เป็นสมาชิกของสมาคม
- 8.10 มีหน้าที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของสมาคม
- 8.11 มีหน้าที่ร่วมกิจกรรมที่ชมรมได้จัดให้มีขึ้น
- 8.12 มีหน้าที่ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงของสมาคมให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

หมวดที่ 3

การดำเนินกิจการของชมรม

ข้อ 9 ให้มีการเลือกตั้งนายกสมาคม 1 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งของที่ประชุมใหญ่ ของสมาคม และให้ประธานสมาคมแต่งตั้งคณะกรรมการจากสมาชิกของสมาคม เข้าดำรงตำแหน่ง ต่าง ๆ ที่เหมาะสม ซึ่งมีจำนวนอย่างมากไม่เกิน 10 คน ประธานและคณะกรรมการของสมาคมเป็น ผู้แทนของสมาคมในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และทำหน้าที่ตามข้อบังคับกำหนด ซึ่งตำแหน่ง ของประธานและกรรมการของสมาคมมีตำแหน่งและหน้าที่โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

9.1 นายกสมาคม ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าในการบริหารกิจการของสมาคม และทำหน้าที่ เป็นผู้แทนของสมาคม ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการและการประชุมใหญ่ของ สมาคม

9.2 รองนายกสมาคม ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานสมาคมในการบริหารกิจการสมาคม ปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานได้มอบหมายและทำหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่ หรือไม่สามารถ จะปฏิบัติหน้าที่ได้ การทำหน้าที่แทนประธานให้รองประธานตามลำดับตำแหน่งเป็นผู้กระทำการแทน

9.3 เลขานุการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของสมาคมทั้งหมดเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ของ สมาคมในการปฏิบัติกิจการของสมาคมและปฏิบัติตามคำสั่งของประธานสมาคม

9.4 ทรัพย์สิน มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินทั้งหมดของสมาคม เป็นผู้จัดทำบัญชี รายรับ รายจ่าย บัญชีงบดุลของสมาคมและเก็บเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของสมาคม

9.5 ปฏิคม มีหน้าที่ต้อนรับแขกของสมาคม เป็นหัวหน้าในการจัดเตรียมสถานที่ของสมาคม และจัดเตรียมสถานที่ประชุมต่าง ๆ ของสมาคม

9.6 นายทะเบียน มีหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนสมาชิกทั้งหมดของสมาคมและประสานงานกับற்றுญิกในการเรียกเก็บเงินค่าบำรุงสมาคมจากสมาชิก

9.7 ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่เผยแพร่กิจการและชื่อเสียงเกียรติคุณของสมาคมให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

9.8 กรรมการตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควร โดยมีจำนวนเมื่อรวมกับตำแหน่งกรรมการตามข้างต้นแล้วจะต้องไม่เกินจำนวนที่ข้อบังคับกำหนดไว้

ข้อ 10 ประธานและคณะกรรมการของสมาคม สามารถอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 2 ปี และเมื่ออยู่ในตำแหน่งครบกำหนดตามวาระแล้ว ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่สามัญเพื่อเลือกตั้งประธานภายใน 60 วัน นับจากวันที่วาระและให้คณะกรรมการที่ครบกำหนดวาระรักษาการไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประธานคนใหม่

ข้อ 11 ประธานสมาคม จะพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุผลต่อไปนี้

11.1 ตาย

11.2 ลาออก

11.3 ครบวาระ

11.4 ขาดสมาชิกภาพ

11.5 ที่ประชุมใหญ่ลงมติ 2 ใน 3 ให้ออกจากตำแหน่ง

11.6 คณะกรรมการลงมติเกินครึ่งให้ออกจากตำแหน่ง

ข้อ 12 ประธานสมาคมพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ไม่ว่าเหตุผลใดก็ตาม ส่งผลให้กรรมการทั้งหมดพ้นจากตำแหน่งด้วยและจะต้องเรียกประชุมใหญ่สามัญเพื่อเลือกตั้งประธานใหม่เสมือนอยู่ครบวาระให้มีการเลือกตั้งนายกสมาคมให้โดยให้รองรักษา

ข้อ 13 กรรมการชมรม และพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุผลต่อไปนี้

13.1 ตาย

13.2 ลาออก

13.3 ครบวาระ

13.4 ขาดสมาชิกภาพ

13.5 ที่ประชุมใหญ่ลงมติเกินครึ่ง ให้ออกจากตำแหน่ง

13.6 ประธานปลดออก

ข้อ 14 ตำแหน่งกรรมการสมาคม ถ้าต้องว่างลงก่อนครบกำหนดวาระ ให้ประธานสมาคม แต่งตั้งสมาชิกสามัญคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสม เข้าดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างลงนั้น ผู้ดำรง ตำแหน่งแทนจะอยู่ในวาระได้เท่ากับวาระของผู้ที่ตนแทนเท่านั้น

ข้อ 15 กรรมการที่ประสงค์จะลาออก จากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อคณะกรรมการและให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการมีมติให้ออก

ข้อ 16 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

16.1 มีอำนาจออกระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกได้ปฏิบัติ โดยระเบียบปฏิบัตินั้นจะต้อง ไม่ขัดต่อข้อบังคับฉบับนี้

16.2 มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าหน้าที่ของสมาคม

16.3 มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษา หรืออนุกรรมการได้

16.4 มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการในตำแหน่งอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

16.5 มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปีและประชุมใหญ่วิสามัญ

16.6 มีอำนาจบริหารกิจการของสมาคมเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนมีอำนาจ อื่น ๆ ตามที่ข้อบังคับกำหนดไว้

16.7 มีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งหมด รวมทั้งการเงิน และทรัพย์สินของชมรม

16.8 มีหน้าที่จัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของสมาคมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและ สามารถจะให้สมาชิกตรวจสอบได้เมื่อสมาชิกร้องขอ

16.9 จัดทำบันทึกการประชุมต่าง ๆ ของสมาคม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและจัดส่งให้ สมาชิกได้รับทราบ

16.10 มีหน้าที่จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ตามที่สมาชิกสามัญจำนวนครึ่งหนึ่งของ สมาชิกทั้งหมดเสนอชื่อร้องขอให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญขึ้น ซึ่งจะต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ขึ้นภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือร้องขอ

16.11 มีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของสมาชิก

16.12 มีหน้าที่อื่น ๆ ตามข้อบังคับกำหนดไว้

ข้อ 17 คณะกรรมการจะต้องประชุมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการบริการกิจการของสมาคม

ข้อ 18 การประชุมกรรมการ จะต้องมีการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงจะถือว่าครบองค์ประชุม และมติของที่ประชุมคณะกรรมการถ้าข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์แต่ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ก็ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 19 ในการประชุมกรรมการ ถ้าประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ก็ให้กรรมการที่เข้าประชุมในคราวนั้นเลือกตั้งกันเอง เพื่อให้กรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมคราวนั้น

หมวดที่ 4

การประชุมใหญ่

ข้อ 20 การประชุมใหญ่ของสมาคมมี 2 ชนิด คือ

20.1 การประชุมใหญ่สามัญ

20.2 การประชุมใหญ่วิสามัญ

ข้อ 21 คณะกรรมการจะต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๆ ละ 1 ครั้ง

ข้อ 22 การประชุมใหญ่วิสามัญ อาจจะมีขึ้นได้โดยคณะกรรมการเห็นควรจัดให้มีขึ้นหรือ เกิดขึ้นด้วยการเข้าประชุมของสมาชิกไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมดหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 50 คน ทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้จัดขึ้น

ข้อ 23 ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการประชุมใหญ่วิสามัญจะต้องมีสมาชิกสามัญเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมด จึงจะถือว่าครบองค์ประชุม แต่ถ้าเมื่อถึงเวลาประชุมยังมีสมาชิกสามัญเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้คณะกรรมการของสมาคมเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่ง โดยจัดให้มีการประชุมขึ้นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่นัดประชุมครั้งแรก ถ้าสำหรับการประชุมครั้งหลังนี้ถ้ามีสมาชิกเข้าร่วมประชุมจำนวนเท่าใด ก็ให้ถือว่าครบองค์

ประชุม ยกเว้นถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่เกิดขึ้นจากการร้องขอของสมาชิก ก็ไม่ต้องจัดประชุมใหญ่ให้ถือว่าการประชุมเป็นอันยกเลิก

ข้อ 24 การประชุมใหญ่สามัญประจำปี จะต้องมีวาระการประชุมอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- 24.1 แลกงกิจกรรมที่ผ่านมาในรอบปี
- 24.2 แลกงบัญชีรายรับ รายจ่าย และบัญชีงบดุลของปีที่ผ่านมาให้สมาชิกรับทราบ
- 24.3 เลือกตั้งผู้สอบบัญชี
- 24.4 เลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ เมื่อครบกำหนดวาระ

ข้อ 25 ในการประชุมใหญ่ของสมาคม ถ้าประธานและรองประธานไม่มาร่วมประชุมหรือไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้ที่ประชุมใหญ่ทำการเลือกตั้งกรรมการที่มาร่วมประชุมคนใดคนหนึ่งให้ทำหน้าที่ประธานในการประชุมคราวนั้น

ข้อ 26 การลงมติต่าง ๆ ในที่ประชุมใหญ่ ถ้าข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ แต่ถ้าคะแนนเสียงที่ลงมติมีคะแนนเสียงเท่ากันก็ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 27 การแจ้งกำหนดประชุมใหญ่ ให้เลขาธิการเป็นผู้แจ้งกำหนดนัดประชุมใหญ่ให้สมาชิกได้ทราบและการแจ้งจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุวัน เวลา และสถานที่ให้ชัดเจน โดยจะต้องแจ้งสมาชิกให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน และประกาศแจ้งกำหนดนัดประชุมไว้ ณ สำนักงานของสมาคมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนถึงกำหนดการประชุมใหญ่

หมวดที่ 5

การเงินและทรัพย์สิน

ข้อ 28 การเงินและทรัพย์สินทั้งหมด ให้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการ เงินสดของสมาคม ถ้ามีใบนำฝากไว้ในธนาคารในเขตกรุงเทพมหานคร สาขาตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการ

ข้อ 29 การลงนามในตั๋วเงินหรือเช็คของสมาคม จะต้องมียามมือชื่อของประธาน หรือผู้ทำการแทนลงนามร่วมกับเหรียญก หรือเลขอาธิการ พร้อมกับประทับตราของสมาคม จึงจะถือว่าใช้ได้

ข้อ 30 ให้ประธานชมรม มีอำนาจสั่งจ่ายเงินของสมาคมได้ต่อครั้ง ตามมติคณะกรรมการ

ข้อ 31 ให้เหรียญก มีอำนาจเก็บเงินสดของสมาคม ตามมติคณะกรรมการ

ข้อ 32 เหรียญก จะต้องทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และบัญชีงบดุล ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ การรับหรือจ่ายเงินทุกครั้ง จะต้องมียามหลักฐานเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อของประธานหรือผู้ทำการแทนร่วมกับเหรียญกหรือผู้ทำการแทน พร้อมกับประทับตราของสมาคมทุกครั้ง

ข้อ 33 ผู้สอบบัญชี จะต้องมิใช่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคม และจะต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต

ข้อ 34 ผู้สอบบัญชี มีอำนาจหน้าที่ที่จะเรียกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงินและทรัพย์สินจากคณะกรรมการ และสามารถจะเชิญกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมเพื่อสอบถาม เกี่ยวกับบัญชีและทรัพย์สินของสมาคมได้

ข้อ 35 คณะกรรมการ จะต้องให้ความร่วมมือกับผู้สอบบัญชี เมื่อได้รับการร้องขอ

หมวดที่ 6

การเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับและการเลิกสมาคม

ข้อ 36 ข้อบังคับสมาคม จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่นั้น และองค์ประชุมใหญ่จะต้องมีสมาชิกสามัญเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมด มติของที่ประชุมใหญ่ในการให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับ จะต้องมียามคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิกสามัญที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด

ข้อ 37 การเลิกสมาคม จะเลิกได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่ของสมาคม และองค์ประชุมใหญ่จะต้องมีสมาชิกสามัญเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมด มติของที่ประชุมใหญ่ที่ให้เลิกสมาคมจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิกสามัญที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ยกเว้นเป็นการเลิกเพราะเหตุของกฎหมาย

ข้อ 38 เมื่อสมาคมต้องเลิก ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ทรัพย์สินของสมาคมที่เหลืออยู่หลังจากที่ได้ชำระบัญชีที่เรียบร้อยแล้ว ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ว่าจะโอนทรัพย์สินให้แก่สมาคมใดถ้าที่ประชุมใหญ่ไม่มีมติ ก็ให้ตกเป็นของสภาอากาศชาติไทย หรือองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณกุศล (ผู้รับต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสาธารณกุศลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม)

หมวดที่ 7

บทเฉพาะกาล

ข้อ 39 ข้อบังคับฉบับนี้ให้เริ่มใช้บังคับนับแต่วันที่ได้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกประธานสมาคม

ข้อ 40 เมื่อมีการเลือกตั้งประธานสมาคมแล้ว ให้ถือว่าผู้ร่วมก่อตั้งทั้งหมดเป็นสมาชิกสามัญ

รายชื่อ ที่อยู่ สมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	บริษัท อินเตอร์ มูฟวี่ แอคส์ จำกัด	คุณวรชาติ รอดถนนอม	488 - 500 ถนนรามคำแหง แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง 10310
2	บริษัท 56 จำกัด	คุณกิตติ ภัคศิริจิตร	63/65 ม.รุ่งเรือง ซ.ลาดพร้าว 80 (แยก 11) แขวง/เขตวังทองหลาง กทม. 10310
3	บริษัท W P M film international	คุณอรพรรณ มนต์พิชิต	เลขที่ 1 อาคารมนต์พิชิต ถนน รัชดาภิเษก แขวงบางโพงพาง ยานนาวา 10120
4	บริษัท เจ บีคัส เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	คุณกรรณิการ์ ศรีสุวรรณนท์	670/42 ซอยขวัญพัฒนา ถนนอโศกดินแดง แขวง/เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10320
5	บริษัท ยูไนเต็ด โฮม เอ็นเตอร์เทนเมนท์	คุณนิรันดร์ ถาวรพาณิชย์	2/4 อาคารสามัคคีประจักษ์ ชั้น 14 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงทุ่งสองห้อง หลักสี่ กทม. 10210
6	บริษัท เอสที แกรนด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	คุณจักรพงษ์ สุริสถาวร	143/448-452 ถ.บรมราชชนนี แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กทม. 10700
7	บริษัท UPL multimedia	คุณสรวัดน์ ทาทาพิทักษ์	149/135 ม.13 ถ.เพชรเกษม อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน สมุทรสาคร 74130
8	บริษัท อีวีเอส เอ็นเตอร์เทนเมนท์	คุณชนทัต ตั้งโชคไพศาล	อาคาร อีวีเอส เลขที่ 1 ซ.สุวรรณสวัสดิ์ ถ.พระราม 4 ทุ่งมหาเมฆ กทม. 10120
9	บริษัท CATALYST ALLIANCE CO., LTD.	คุณนิรันดร์ ถาวรพาณิชย์	2/4 อาคารสามัคคีประจักษ์ ชั้น 14 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงทุ่งสองห้อง หลักสี่ กทม. 10210
10	บริษัท แมงป่อง	คุณกิตติ์ชาย ตรีเอกวิจิตร	อาคารแมงป่อง 637/38-44 ประชาอุทิศ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000
11	บริษัท WAN TANAN ENTERTAINMENT	คุณโยชิน	16/415/2 หมู่ 8 ถนนพิบูลย์สงคราม อำเภอเมือง นนทบุรี 11000

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
12	บริษัท มงคล วิดีโอ แอนด์ ซีดี จำกัด	คุณคมสัน กักดีแจ่มใส	126/56-57 ชั้น 15 อ.ซี.เอ็ม.ทาวเวอร์ ถ.กรุงธนบุรี แขวงบางลำพูล่าง คลองสาน 10600
13	บริษัท PRASIT KUMARN FILM	คุณประสิทธิ์ วิจิตรจินดา	253 ถนนสามเสน 28 ซอยของครีทซ์ 9 (บางกระบือ) เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
14	บริษัท ไดมอนด์ไฟว์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด	คุณศราวุธ กิตติศิริการ	53/5 หมู่ 5 ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบล นาดี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000
15	บริษัท สยาม เวย์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	คุณไพจิตร ศุภวารี (ประธานกรรมการ)	55/40-45 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบล ปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี 11120
16	บริษัท เมจิก ซักเซส แอดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด	คุณสมบัติ จำปาน้อย	60/47-48 หมู่ 7 หมู่บ้านพีร์วัลด์ ถ.เพิ่มสิน-ออเงิน แขวง/เขตสายไหม 10220
17	บริษัท ยู พี แอล กรู๊ป จำกัด	คุณนาวิน เหมรัชตานันท์	1555 ซอยลาดพร้าว 94 ถนน ลาดพร้าว แขวง/เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310
18	บริษัท A G ENTERTAINMENT CO., LTD.	คุณพีระบุญ เจริญวัย	14/31 หมู่ 10 ซอยเอสเค ถนนวงแหวน แขวงบางบอน กรุงเทพฯ 10150
19	บริษัท MONOFILM	คุณจิรัญ รัตนวิริยะชัย	23/104 RCA-BLOCK G ซอยศูนย์วิจัย ถนนรามาร 9 ห้วยขวาง 10320
20	บริษัท เอ พี เอส อินเตอร์มีเดียล จำกัด	คุณอภิชา สวัสดิ์ธนากุล	190 อาคารสวัสดิ์ธนากุล พัฒนาการ 1 สาธุประดิษฐ์ บางโพธิ์พวง ขนานนา 10120
21	บริษัท ไรท์ บิยอนด์ จำกัด	คุณสุภาพร ปรินชาว่องไวกุล คุณวีรัตน์ ปรินชาว่องไวกุล	716/43 ถนนพระรามที่ 3 (ใกล้สี่แยกถนนตก) แขวง/เขต บางคอแหลม กทม. 10120
22	บริษัท คู ดี ดิจิตอล มูฟวี่ จำกัด	คุณเด่นดวง พรหมวิจิตร คุณวีระศักดิ์ บุรณสันติกุล	88/83 อาคารโมเดิร์นทาวน์ ช.เอกมัย 3 ถ.เอกมัย แขวงคลองตันเหนือ วัฒนา 10110

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
23	บริษัท ดิจิตอล ไรท์ พิคเจอร์ส จำกัด	คุณไก่อ	43/4 ตรอกนอกเขต ถนนเรียบแม่น้ำเจ้าพระยา แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กทม. 10120
24	บริษัท ซีต้า เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด	คุณสรศักดิ์ เลิศวิทยาภรณ์	178/26 ซอยวุฒิพันธ์ ถนนราชปรารภ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
25	บริษัท โปรมีเดีย มาร์ท จำกัด	คุณปรีชา อำนวยพุทธเมธ	1296/90-91 ซ้าง ปณ.บางซื่อ ถนนกรุงเทพ-นนทบุรี แขวง/เขต บางซื่อ กรุงเทพฯ 10800
26	บริษัท อามีโก้ สตูดิโอ จำกัด	คุณคณิศร คุปต์ธนโรจน์ คุณวิเชียร คุปต์ธนโรจน์	ชั้น 28 อามีโก้ทาวเวอร์ 388 ถนนสีพระยา เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10501
27	บริษัท มูฟวี โฮม วีดีโอ จำกัด	คุณปฎิญา พรหมจิต	1/51-54 ซอยรามอินทรา 49 ถนนรามอินทรา แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10230
28	บริษัท ดาวสกาย เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด	คุณชนกฤต สุทธนนท์	
29	บริษัท ที ไอ จี เอ จำกัด	คุณก้าพล รัตนจางวาง	65/215-216 อ.ชำนาญพิเศษชาติ บีสเนส เซ็นเตอร์ ชั้น 26 ถ.พระราม 9 แขวง/เขตห้วยขวาง 10230
30	หจก. โรงงานอุตสาหกรรม เลปโก้	คุณวิศาล เลแก้วหนู	1802/15 ซอย 9 ถนนทนต์รัตน์ แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
31	บริษัท นนทนนท์ จำกัด	คุณศรายุทธ ปรามณี (นก)	113/10 ซอยสุริวงส์เซ็นเตอร์ ถนนสุรวงศ์ แขวงสุริวงส์ เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500
32	บริษัท เซเวนมีเดีย จำกัด	คุณเมย์	
33	บริษัท โรส วีดีโอ จำกัด		เลขที่ 1 อาคารมนต์พิชิต ถนนรัชดาภิเษก แขวงบางโพธิ์ ยานนาวา 10120
34	บริษัท เอ็น พี เอส จำกัด	คุณสมหมาย ภัทรวงษ์ศิริ	30/15-16 ชั้น 3 อาคาร B รีเจนทร์ชดา ทาวเวอร์ ซ.อินทามระ 49 ถ.สุทธิสาร ดินแดง 10400

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
35	บริษัท บลาสเตอร์ มีเดีย	คุณศศิษา เอ่งฉ้วน	8/117 หมู่ 3 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230
36	บริษัท WIL MEDILA	คุณอรุณรุ่ง ชีรศักดิ์	1839 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
37	บริษัท CM FILM	คุณนุกูล สุขถาวร	399/21 ซ.นางลิ้นจี่ ถ.นางลิ้นจี่ แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
38	บริษัท FIVE STAR PRODUCTION CO., LTD.	คุณเชียร พรพาณิชย์	61/1 ซอยทวีมิตร 2 ถนนพระราม 9 แขวง/เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320
39	บริษัท JUMBO FILM CO., LTD.	คุณประพล แซ่เต๋	294/14 ถนนรามคำแหง หัวหมาก กรุงเทพฯ 10240
40	บริษัท SUNNY DISC	คุณสมพร เนียมสอาด	94, 96, 98 ซอยจุฬา 5 ถนนสวนหลวง แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

“วีซีดีหนังแผ่น” ในสายตาประชาชน

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการผลิต “หนังแผ่น” ออกมาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่ล่อแหลมไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน ซึ่งกำลังเป็นปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่ในขณะนี้ “สวนดุสิตโพล” สถาบันราชภัฏสวนดุสิต จึงได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 1,272 คน (ชาย 544 คน 42.77% หญิง 728 คน 57.23%) โดยสำรวจ

1. “ประชาชน” เคยซื้อ “วีซีดีหนังแผ่น” มาดูบ้างหรือไม่ ?

	ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1 เคย	74.26%	73.63%	73.95%
อันดับที่ 2 ไม่เคย	25.74%	26.37%	26.05%

2. “ประชาชน” คิดอย่างไร ? กับ “หนังแผ่น” ที่มีวางขายอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน

	ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1 หาซื้อง่าย กระจายราคาถูก มีความหลากหลาย	49.46%	39.86%	44.66%
อันดับที่ 2 ส่วนใหญ่ออกแนวลามก อนาจาร มีเนื้อหาล่อแหลม บางเรื่องไม่เหมาะสม ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของหนังให้	20.43%	30.77%	25.60%
อันดับที่ 3 มากกว่าเดิม	17.20%	16.08%	16.64%
อันดับที่ 4 หนังมีคุณภาพต่ำ มีการปลอมแปลงเป็นจำนวนมาก	12.91%	13.29%	13.10%

3. “ประชาชน” คิดว่า “หนังสือพิมพ์” ที่มีขายในปัจจุบันมีผลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ ?

	ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1 มี เพราะ เนื้อหาของหนังสือ เหมาะสม ไป อนาคตเกินไป ทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ฯลฯ	45.59%	63.39%	54.49%
อันดับที่ 2 ไม่แน่ใจ เพราะ ยังมีอีกหลายปัจจัยที่ ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ของวัยรุ่น ฯลฯ	32.35%	29.51%	30.93%
อันดับที่ 3 ไม่มี หนังสือบางเรื่องก็มีเนื้อหาที่ดี ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของเด็ก ว่าจะเลือกดูแบบไหนและ พิจารณาว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดี ฯลฯ	22.06%	7.10%	14.58%

4. “ประชาชน” คิดว่าควรให้รัฐบาลเข้ามาควบคุมการผลิต “หนังสือพิมพ์” ที่มีขายอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ ?

	ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1 ควร เพราะ บางเรื่องมีฉากที่ไม่ เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน มากเกินไป, จะได้มีหนังสือที่มี คุณภาพและมีมาตรฐานในการ ผลิต ฯลฯ	58.09%	75.14%	66.62%

อันดับที่ 2 ไม่ควร	25.00%	11.05%	18.02%
เพราะ ผู้บริโภคควรมีสิทธิ ตัดสินใจเองว่าจะเลือกซื้อเลือก ดูแบบใด, ถ้ารัฐเข้ามาควบคุม มากเกินไปอาจทำให้ไม่มีคุณภาพ			
อันดับที่ 3 ไม่แน่ใจ	16.91%	13.81%	15.36%
เพราะ หนังสือเรื่องก็มีเนื้อหา ที่ดี บางเรื่องก็ลามก อนาจาร เกินไป, เป็นสิทธิส่วนบุคคล ฯลฯ			

ส่วนคุณสมบัติ

หน้าม่านมายา : อีกครั้งกับการจัดเรทหนัง

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ วันอังคารที่ 10 กุมภาพันธ์ 2547

ผลพวงของวิวาทะเรื่อง “หนังแผ่น ศิลปะ หรืออนาจาร” ทำให้ประเด็นการจัดเรทภาพยนตร์ กลายเป็นประเด็นร้อนขึ้นมาอีกครั้ง เมื่อรายการถึงลูกถึงคน ทางช่อง 9 โดย สรยุทธ ทัศนะจินดา นำเอาบรรดาผู้คนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ มานั่งสนทนากันเมื่ออาทิตย์ก่อน

ความร้อนแรงของการแลกเปลี่ยนมุมมอง ถึงขนาดทำให้ อังเคล อติเรก วัลลีตา ผู้กำกับชื่อดัง ออกรายการ “นอตหลุด” ไปอย่างเหนือความคาดคิด

ไม่ทราบว่าเป็นเพราะได้รับแรงกดดันในเรื่องนี้มาเป็นเวลานาน หรือใครดันไปพูดสะกิด “ต่อมระเบิดเวลา” ภายในตัวของอังเคลเข้า ทำให้ภาพของเขาที่ออกมาบนจอทีวีไม่น่าดูเท่าใดนัก อาการที่ว่านี้ ถึงขนาดทำให้คอลัมนิสต์ในหนังสือพิมพ์หัวสีฉบับหนึ่งไม่วายออกมา “กระเซะ” ด้วยความรักใคร่ว่า แนวคิดที่จะให้คนในวงการหนัง “เซ็นเซอร์” กันเอง หรือควบคุมกันเองเหมือนคนวงการหนังสือพิมพ์ จะทำได้มากน้อยเพียงใด เพราะขนาด “เจ้าตัว” ยังควบคุมอารมณ์และสติของตัวเองไม่ได้เลย

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่า แนวคิดในการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อจัดเรทภาพยนตร์ ด้วยหวังจะมาทำงานแทนที่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีทั้งในส่วนบอร์ดฟิล์ม และเจ้าพนักงานตำรวจในเวลา นี้ ตามข้อกำหนดของ พ.ร.บ. ภาพยนตร์ฉบับเดิม ไม่ต่างจากการเดินทางไกลหลายหมื่นลี้่นัก

กล่าวคือ เป็นเรื่องที่มีการพูดคุยกันยาวนาน แต่ไม่มีความคืบหน้าไปกว่าเดิมมากนัก ทั้งนี้ หากเราวัดความคืบหน้าจากการสร้างกฎหมายฉบับใหม่ขึ้นมา เพื่อให้เป็นกติกากันเป็นที่ยอมรับของวงการ

ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายฉบับเดิมที่ออกมายาวนาน ซึ่งหลายคนมองว่า “ไดโนเสาร์” หรือไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคมปัจจุบัน ตลอดจนก่อให้เกิดภาวะคลุมเครือในการบังคับใช้ ตามบรรทัดฐานส่วนตัวของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจพิจารณานั้น โดยเนื้อแท้แล้วไม่เพียง “ไม่โปร่งใส” เท่านั้น แต่ยังนับเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำงานของคนทำหนังส่วนใหญ่ อีกด้วย

ที่ผ่านมาแนวคิดที่จะให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยตรง ได้มีบทบาทในการเซ็นเซอร์และ

จัดแบ่งประเภทหนัง แต่สูตรในการสรรหาตัวแทนดังกล่าว ซึ่งจะนำไปเป็นร่างกฎหมายฉบับใหม่ ยังไม่ลงตัวแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ประเด็นถกเถียงในเรื่องดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อีกด้วย เพราะต้องไม่ลืมว่าถึงที่สุดแล้ว ทั้งการเซ็นเซอร์และการจัดแบ่งประเภทภาพยนตร์ก็ถือเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวโน้มนโยบายทางสังคม

ดังนั้น ในอนาคตหากมีการจัดแบ่งประเภทหนังออกมา ผู้ผลิตผู้สร้างหนังจะยอมรับผลการตัดรอนมากน้อยเพียงใด หากผลการพิจารณาหนังสักเรื่องหนึ่งของตัวเอง จัดอยู่ในกลุ่มที่มีเรตเป็น “สีดำ” หรือ “จำกัดกลุ่มผู้ชมเฉพาะผู้ใหญ่มากที่สุด” เพราะแม้จะผ่านการพิจารณาโดยไม่มี การตัดทอนและแก้ไข แต่การถูกจัดแบ่งประเภทหนังในระดับที่มีความเข้มสูงสุด ก็ย่อมมีผลกระทบต่อรายได้ของหนังโดยปริยาย

ในต่างประเทศ ผู้ผลิตหนังบางรายถึงขนาดยอม “หัน” ฉากที่จัดว่ามี “ความรุนแรง” บางฉากทิ้งไป เพื่อให้หลุดจาก NC-17 ขึ้นมาเป็น R หรือยังเป็นเรต PG-13 ยิ่งจะทำให้มีฐานะของผู้ชมเป้าหมายกว้างขวางยิ่งขึ้น ก่อนจะแทรกหรือเดิมเข้าไป เมื่อนำไปผลิตในฟอร์แมทอื่น เช่น ดีวีดี เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากเงื่อนไขนี้ ทำให้พบว่าจริง ๆ แล้วหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติระหว่างหนังที่ฉายในโรงกับหนังที่บรรจุข้อมูลอยู่ในรูปของดีวีดี หรือวีดีโอ นั้นมีหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้น นอกจากหลักเกณฑ์ในการจัดแบ่งประเภทภาพยนตร์แล้ว เรายังต้องมีมาตรการที่ติดตามมาสำหรับการขายหนังในร้านค้าปลีกด้วย ซึ่งน่าจะตอบคำถามหรือเป็นแนวทางได้ว่าในกรณีหนังแผ่นอีโรติกที่วางขายตามป้ายรถโดยสารประจำทางนั้น ควรจะจัดที่ทางให้ถูกต้องและเหมาะสมกว่านี้ หนังทุกแนวต่างมีกลุ่มเป้าหมายของตัวเองชัดเจน และหากเราไม่มีมือถือสากรปากถือศีลจนเกินไป สำหรับหนังบางจำพวก หากมีการจัดระเบียบให้เหมาะสม และมองโลกในแง่ความเป็นจริง ก็ไม่ใช่เรื่องที่ต้องกังวลถึงขนาดกวาดล้างให้หายไปจากบ้านเมือง เพราะไม่มีทางเป็นไปได้อย่างแน่นอน

จัดระเบียบหนังสือวีซีดีแนวเซ็กซ์

เปิดประเด็นกันอย่างถึงลูกถึงคนกับเรื่องราวการจัดระเบียบหนังสือวีซีดีแนวเซ็กซ์ ซึ่งจากการที่หนังสือแนวนี้ วางขายในตลาดเมืองไทยอย่างมากมานั้น ทำให้กระทรวงวัฒนธรรมเล็งเห็นว่า...ควรออกกฎหมายจัดการหนังสือแนว โป๊เปลือย นี้ เพราะอาจทำให้ขัดต่อศีลธรรมอันดีงามได้...ซึ่งครั้งนี้ “ถึงลูกถึงคน” จะร่วมเจาะลึกทุกแง่มุมความคิด ของผู้ร่วมรายการ โดยผู้ชมที่บ้านที่มีความคิดเห็นสามารถแสดงความคิดเห็นมาได้ที่นี่ ทุกข้อความจะถูกคัดกรอง และนำมาออกอากาศรายการ “ถึงลูกถึงคน” เวลา 23.00 น. ทางโมเดิร์นไนน์ ทีวี รวมถึงร่วมถ่ายทอดสดรายการนี้ ผ่านคลื่นวิทยุ FM 100.5 MHz (กรุงเทพฯ และปริมณฑล) และคลื่นวิทยุ อ.ส.ม.ท. อีก 50 สถานีทั่วประเทศ (ในต่างประจังหวัด)

ผู้ร่วมรายการ (วันที่ 20 มกราคม 2547 เวลา 21.23 น.)

1. วีระศักดิ์ โควสุรัตน์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
2. ลัดดา ตั้งสุภาชัย หัวหน้ากลุ่มเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
3. ระเบียบรัตน์ พงษ์พานิช รองประธานคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา ส.ว.ขอนแก่น
4. ทฤทธิ ฤาษา ผู้อำนวยการสร้างหนังสือวีซีดี เรื่อง เณรแอร์ จอมขมังเวทย์
5. ทอม ดันดี คารานาหนังสือวีซีดี เรื่อง เณรแอร์ จอมขมังเวทย์
6. พิชัย น้อยรอด ผู้กำกับการแสดงหนังสือวีซีดี เรื่อง อีไล่น้ำชาส์

ล่าสุดรายงานจาก ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน (ขอขอบคุณข้อมูล) “หนังสือ” พร้อมกับกฎ รกก.วัฒนธรรม “ชัดเจน” ยัน “พระอภัยมณี” ไม่โป๊

กรณีนายอนุรักษ์ จุริมาศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ประกาศจะแก้กฎหมาย เพื่อเพิ่มโทษเอาผิดนางแบบเดินแฟชั่นโชว์หน้าอก รวมไปถึงเรื่องที่หัวหน้ากลุ่มเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมส่งเรื่องให้ตำรวจจัดการหนังสือวีซีดีแนวเซ็กซ์ โป๊เปลือย อาทิ อีไล่น้ำชาส์ และพระอภัยมณี เนื่องจากขัดต่อศีลธรรมนั้น นายจิรัญ รัตนวิริยะชัย รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท ไรท์ บีฮอร์นส์ จำกัด และ โปรดิวเซอร์หนังสือพระอภัยมณีที่ทำขายเป็นวีซีดีให้สัมภาษณ์ว่า ขอยืนยันว่าหนังสือพระอภัยมณีไม่โป๊ และไม่ใช้สื่อลามกอนาจาร โดยอยากถามว่า

มาตรฐานการพิจารณาเบนมีความชัดเจนอยู่ตรงไหน เพราะหนังก็ผ่านการเซ็นเซอร์มาตามปกติ รวมถึงผ่านการเซ็นเซอร์วีซีดีมาแล้วด้วย เพราะหนังเรื่องนี้ สร้างจากวรรณคดี นางเงือกต้องเห็นหน้าอก แม้กระทั่งรูปปั้นก็ตาม หากเบนตีต้องเบนวรรณคดีพระอภัยมณีของสุนทรภู่ด้วย

“คิดว่าการเบนหนังวีซีดี ต้องดูที่เจตนาธรรมณ์ว่าส่อไปในทางไหน มีการช่วยกามารมณ์แบบตั้งใจหรือไม่ ต้องดูกันถึงบทภาพยนตร์ว่าเป็นอย่างไร ไม่ใช่ดูเพียงผิวเผินแล้วมาตัดสินใจแบบหนึ่งกัง่าย ๆ”

ด้านนายธานี นกพลับ ผู้จัดการฝ่ายสร้างสรรค์ของบริษัท เอพีเอส อินเตอร์มีวสิค จำกัด ผู้ผลิตหนังแผ่นเรื่อง เสน่ห์ยาแฝด และคนกินข้าว ได้แสดงความคิดเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว เพียงแต่ขอให้มีความชัดเจน ในการกำหนดขอบเขตของกระทรวงวัฒนธรรม ทั้งนี้ยังอยากให้ฝ่ายตำรวจแห่งชาติ คุ่มเข้มสำหรับหนังที่ไม่ผ่านกองเซ็นเซอร์ด้วย

“ขอบเขตที่วางไว้ ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานแบบความเป็นจริงด้วย เช่น ไม่เห็นหัวนมหรืออะไร ทางเราก็ไม่มีอยู่แล้ว เพราะไม่ผ่านกองเซ็นเซอร์แน่นอน แต่ถ้าจะลงลึกไปถึงขนาดที่ไม่ให้เห็นแผ่นหลัง ไม่ให้ใส่ชุดว่ายน้ำ คงเป็นเรื่องยากมาก เพราะมันจะทำให้หนังแนวเซ็กซี่หรือหาวเสียวรกรรต แต่ถ้าวางวัฒนธรรมตั้งเกณฑ์อย่างนั้นขึ้นจริง ๆ เราก็ต้องทำตามคิดว่าต้องอาศัยศิลปะการนำเสนอที่แนบเนียนมากขึ้น ซึ่งผลกระทบจริง ๆ น่าจะเป็นพวกของเถื่อนที่ไม่ผ่านการเซ็นเซอร์ ก็อยากให้ตำรวจคอยดูแลควบคุมเรื่องนี้ ให้เข้มงวดมากขึ้น เพราะที่เห็นตามท้องตลาดมันไม่ใช่แค่เซ็กซี่ แต่เข้าขั้นลามกอนาจาร” นายธานีกล่าว

ส่วนนายสุระ ธีระกล หรือนิกก็ นักแสดงชายที่หันมาเอาดีทางหนังวีซีดีแนวเซ็กซี่ให้สัมภาษณ์ถึงกรณีที่กระทรวงวัฒนธรรมจะออกมาเบนหนังแนวเซ็กซี่หัวที่ว่า “ไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เพราะเอาเข้าจริง ๆ ก็ไม่ได้เห็นอะไรอย่างที่คิด แต่ควรจะมีไปแก้เรื่องการกำหนดเรตหนังมากกว่า

“ถ้ามีการแบ่งเรต ผมไม่ว่าอะไร เห็นสมควรด้วย แต่จะเบนนะไม่ควร ถ้าเขาห้ามก็ประท้วงซีครับ ผู้ใหญ่คือคนที่คิดได้ใช่ไหม ถ้ารัฐบาลมาคิดให้เราหมดนะเท่ากับดูถูกว่าเราเป็นเด็ก อย่างมาคิดแทน ประชาธิปไตยคือคนคนเดียว หรือคนกลุ่มเดียวคิด หรือว่าทั้งประเทศคิด ไม่ใช่ว่าฉันไม่ชอบ ๆ แล้วก็ห้าม ผมคิดว่าคนทุกคนมีสมองไม่เหมือนกัน ถ้าบังคับให้คนคิดเหมือนกันหมดโลกนี้ จะไม่เจริญหรอก อย่างพระอภัยมณีเป็นเรื่องวรรณคดี ไม่เห็นไปเลยแล้วเป็นนางเงือกจะให้ใส่เสื้อ ผมว่าเรื่องอย่างนี้มัน ไร้สาระ เอาเวลาไปปราบยาบ้าดีกว่า ซึ่งผมเห็นว่า ถ้าเบนต้องเบนแมกกาซีนใหญ่ ๆ ด้วย” นิกก็กล่าว

ด้านอัม-ลักขณา วัฒนวงศ์ศิริ นักแสดงสาว ที่เคยตกเป็นเหยื่อของการตัดต่อภาพในหนังแผ่นเรื่องภูติพิศาจของค่ายเอทีแกรนด์ลงบนโปสเตอร์ ได้กล่าวว่า

“อู่มเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเคยมีประสบการณ์มาแล้ว โดยวิธีตัดต่อภาพ แล้วก็เอามาริทัชลงบนโปสเตอร์อีกที ตอนนีเวลารับงานก็เลยต้องพยายามเข้าไปดูทุกครั้ง ที่มีการตัดต่อว่ามันจะเกิดเลยลิมิตที่เราตกลงไหม แล้วก็ไม่มั่นใจในขั้นตอนหลังจากการถ่ายทำเสร็จแล้วส่งให้กบว. ว่าต้นฉบับจะเป็นสำเนาเดียวกันหรือไม่ ซึ่งการที่กระทรวงวัฒนธรรมเข้ามาดูก็คิดว่าเป็นเรื่องที่ดี ที่จะยกเกรดหนังวีซีดีให้ดีขึ้น เพราะกระทรวงก็เป็นเหมือนตัวแทนรัฐบาล จะได้มีการออกมากำหนดเรื่องลิมิตเลิฟซีนออกมาให้เป็นมาตรฐาน ตอนนี เลย์ไม่กล้ารับเล่นหนังเลย ส่วนเรื่องที่โดนตัดต่อก็อยู่ในขั้นฟ้องร้อง”

ส่วนแซมเป็ญ เอ็กซ์ ดาราสาวสุดเซ็กซี่ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ตนเห็นด้วยที่กระทรวงวัฒนธรรมจะเข้ามาดูแลเรื่องนี้ แต่ก็เป็นห่วงเรื่องมาตรฐานรวมในการตัดสิน เพราะจะต้องผ่านความเห็นชอบจากทั้งกระทรวงวัฒนธรรม และกองเซ็นเซอร์ด้วย

“เอ็กซ์เห็นด้วยกับกระทรวงวัฒนธรรม ที่เข้ามาดูแลเรื่องนี้ แม้ว่าปกติงานที่รับจะไม่เล่นโป๊เปลือยอยู่แล้ว แต่ถ้ามีฉากเลิฟซีน หรือภาพหวิวหาวบ้าง ทุกอย่างจะต้องมีเหตุผล โดยเวลาทำงานทุกครั้งจะต้องมีการพูดคุยกัน ทั้งในเรื่องตัวงานและลิมิตที่กำหนด สำหรับหนังแผ่นที่เห็นว่ามีความเลิฟซีนมากนั้น เห็นว่าเป็นเรื่องปกติ แต่ก็อดสงสัยไม่ได้ว่ามาตรการในการตัดสินและควบคุมหนังแผ่นของกระทรวงวัฒนธรรมและกองเซ็นเซอร์จะอยู่ตรงไหน”

ด้านแนน - ปรางวลัย เทพโสธร ซึ่งรับแสดงในหนังอีไล่นซ่าส์ได้ออกมาปฏิเสธว่า ในหนังเรื่องอีไล่นซ่าส์ ถ้าดูกันจริง ๆ จะไม่โป๊เปลือยอย่างที่เห็นบนปก แต่หากกระทรวงวัฒนธรรมจะออกมาจัดการอย่างจริงจัง ในส่วนต่าง ๆ ก็เห็นดีด้วย เพราะจะไม่ช่วยกันยกเกรดหนังแนวนี้ให้มีภาพลักษณ์ดีขึ้น

“ส่วนตัวคิดว่าดี แต่ในเรื่องอีไล่นซ่า จะมียิ่งแค่ภาพปกที่ดูโป๊เท่านั้น ซึ่งแนนเห็นด้วยว่าการจะไปทำเลียนแบบหนังฝรั่งไม่ได้ เพราะสังคมเราไม่เหมือนกัน ส่วนหนึ่งก็ต้องอยู่ที่ตัวนักแสดง หรือผู้กำกับๆ เองด้วย อย่างจูบชนิดดูดดื่มประเภทใช้เล่นคงไม่ไหว แนนไม่รับเลย อาจจะมีถูกเนื้อต้องตัวกันบ้างนั้น ก็เป็นไปตามบทบาท แต่ไม่มีการจูบ ไม่สื่อไปในการเพศสัมพันธ์ ซึ่งคิดว่าถ้ามีกฎระเบียบตรงนี้จะทำให้คนดูมีทัศนคติดี ๆ ต่อหนังมากขึ้น ขณะที่ผู้ผลิตเองก็จะมีขอบเขตในการทำที่ชัดเจน” แนนกล่าว

ภาพที่นำเสนอข่าว

สิ่ง 2 นางเอกแก้ผ้า
ต่อหน้านักข่าว...

“เอี้ยหลอ”
พิชัย น้อยรอด
ทำ
“จูบ”
หนังแฟนเนอสยิว
เรื่องใหม่ให้ APS

รายงานบันเทิง
มีนาคม 2546

เอี้ยหลอ สั่ง 2 นางเอก “จูบ” แก้พิวต่อหน้านักข่าว

สถานที่นี้แล้วได้พบกับพระเอกของเราที่ด้วยเรื่องราวที่ว่าๆของเรื่องนี้ที่ลอบบอกว่า เป็นเรื่องของคน 7 คนที่ทำงานต่างอาชีพกัน แต่มีวงจรรีตที่ต้องเจอกัน มีทั้งสาวโกโก้ นักศึกษา หลากหลายอาชีพ แล้ว 2 คนในเรื่องนี้ทำงานเป็นสาวเล่นอะโกโก้หรือเป็นโชว์เบิร์ดแบบในหนังอย่างเรื่อง โชว์เบิร์ดของฝรั่งอย่างนั้น จากนี่คือเป็นฉากเปิดตัวของเรื่องนี้เลยที่เดียว บรรดาสาวๆตัวประกอบที่มาร่วมเล่นเป็นดาวเด่นล้วนทำงานอยู่ที่ไนท์คลับค่านัน วันนี้อยอมคืนแต่เข้าโดยไม่รู้ตัวได้นอนมาหรือยัง

แล้วบรรดาช่างภาพและนักข่าวก็ต้องดกดะถึงแถบทำอะไรไม่ถูก เมื่อ “พี่หลอ พิชัย น้อยรอด” สั่งให้ทั้ง “หว่า จงรัก” และ “ยูชิ อินทิดา” ปลดบราไปเปลือยก่อนหน้าช่างภาพได้บันทึกอย่างเต็มที่ ตอนแรกก็งอแงว่าจะขำยังไม่ดีมือไม่ยื่นไปหมดเพราะเจอเรื่องเซอร์ไพรซ์เข้าให้ แต่เมื่อหน้าที่ยกกล้องก็ต้องบันทึกภาพกันต่อ ก็ไม่รู้ว่ามีภาพที่ออกมาจะสั้นหรือขนาดไหน แต่ถ้าใครอยากดูว่าในเรื่องนี้เรื่องนี้จะแรงเท่าภาพที่เห็นหรือเปล่าคงต้องรอตามดูแล้วกัน เพราะเท่าที่เห็นวันนี้เป็นแค่ส่วนหนึ่งของหนังเรื่องนี้เท่านั้น

แล้วที่ทุกไปบรรดานักข่าวต้องตั้งไปตามๆ กันเห็นจะเป็นฉากที่สาวนักเต้นโชว์ชุดพิเศษ เหมือนที่โชว์ในยามค่ำคืนกันจริงๆ ถึงจะนอกเวลาทำงานแล้วแต่สปิริตนักเต้นยังเต็มเปี่ยมแต่ถ้าใครอยากดูว่าพิเศษขนาดไหนคงต้องรอคอยหาซื้อแผ่นหนังเรื่องนี้กันเอาเอง

เอี้ยหลอยังบอกอีกว่าหนังเรื่องนี้ได้สอดแทรกสาระและชีวิตของสังคมที่ใช้ชีวิตในยามค่ำคืน ที่เราๆ ท่านๆ ไม่รู้มาก่อนว่าเบื้องหลังชีวิตอันคะนองคล้ายกับสนามของเธอละแฉกทั้งหลายเหล่านั้นมีผู้หญิงไร้อ่อนช้อยักบ้าง

ในยุคที่หนังแผ่นในรูปแบบของวีซีดีหรือดีวีดี ฮิตอย่างถล่มทลาย ไม่ว่าจะเรียกว่าเป็นดีวีดีดอลรูหรือเทเลลูวีหรือละครดีวีดีดอลรู หรือโฮมเอ็นเตอร์เทนเมนต์ ล้วนแต่มีความหมายเดียวกันทั้งสิ้น จนหลายบริษัทหันมาผลิตหนังรูปแบบนี้กันมากมายหลายบริษัท ด้วยเวลาที่ผลิตได้รวดเร็ว มีช่องทางจัดจำหน่ายได้ในเร็ววัน แถมบางที่ก็เก็บเงินเข้ากระเป๋าก็ได้แบบเต็มๆ

หนึ่งในบรรดาหนังแผ่นที่บูมจนน่าตกใจ มีตัวว่านี่ก็ยังไม่รู้ว่าเขาหาทุนขนาดไหน แต่ทุกคนเชื่อว่าเรื่องที่ทำกำไรมหาศาลจนต้องมีการคัดลอกและภาคเลียนแบบตามออกมาทันทีคือหนังเรื่อง “อีไล่น้ำชาลี” ที่ทำให้ชื่อของ “แนน ปราวณลัย เทพโสธร” กลับมาดังเป็นพลุแตกครั้ง รวมทั้งผู้กำกับมือทองอย่าง “พิชัย น้อยรอด” ก็ถือว่าเรื่องนี้ทำให้กลับมามีสถานะเป็นหนังแผ่นดีตัวอีกครั้ง

วันนี้ “พิชัย น้อยรอด” มีไปเจ็ดใหม่อีกแล้ว กับผลงานเรื่อง “จูบ” ด้วยทีมงานเบื้องหลังชุดเดิมและเด็กๆ นักแสดงที่คุ้นหน้ากันคืออย่าง “อัศวพงษ์ หอมหวาน” และ “ยูชิ อินทิดา” จาก “ไลน์ซ่าๆ 2” พร้อมด้วยหน้าใหม่ในวงการหนังแผ่นที่ไปใช้ชีวิตอยู่ในฮ่องกง “หว่า จงรัก หอมหวาน”

สถานที่ถ่ายทำเป็นฉบับในย่านอินทราพระ แถวๆ สะพานควาย ย่านที่ได้ชื่อว่าร่าเริงคาวโลกียะที่สุดคั้งๆ ย่านหนึ่งในกรุงเทพฯ ตัวเองก็ไม่เคยนึกมีว่าจะได้มาเดินเตร็ดเตร่แถวแถวในเทมกัน เวลาที่เดินไปเป็นเวลากลางในช่างป้าชิวๆที่คอยถนอมและเปล้าเปลี่ยและเจ๊เบบเหงาหงิด ผู้คนและรถราแทบไม่มี ต่างกับยามราตรีอย่างลับลับ สถานที่ถ่ายทำหาไม่ยากอย่างที่ตั้งเพราะมีบ้านส่วนใหญ่ในย่านนี้จะติดคูขีมนอนอยู่แล้ว พอไปถึงทีมงานกำลังถ่ายทำกันแล้วช่างมิกเซมก็พร้อมบรรดาตัวประกอบที่ดูจะเป็นคนกันเองมาช่วยกันเข้าฉากอยู่ช่อ

ฉากที่ถ่ายทำกันวันนี้เท่าที่ได้สอบตามฉาก พี่หลอ พิชัย น้อยรอด เป็นฉากที่หนึ่งในคิวของเรื่อง “จูบ” ทำงานใน

ความจริงวันนี้แค่บรรดาโชว์โชว์เบิร์ดตัวจริงโชว์พิเศษที่ถือเป็นไฮไลต์ได้แล้ว แต่ที่เด็ดกว่านั้นก็คือเมื่อสองสาวตัวเอกของเรื่องต้องขึ้นไปโชว์บนเวทีด้วยลีลาท่าทางที่เพร่นมาอย่างดี ยูชิ อินทิดา จะประหม่าสักนิดเพราะปกติเวลาถ่ายในไลน์ 2 คนจะน้อยกว่านี้แล้วส่วนใหญ่ก็รู้จักกันดี แต่มาวันนี้คนมากมายแปลกหน้าก็ออกอาการเขินอยู่บ้างแต่ก็พยายามเต็มที่เพื่อให้การถ่ายทำออกมาอย่างดีที่สุด

หลังจากเราเก็บภาพๆ กันเสร็จแล้ว ทีมงานเขายังถ่ายทำกันต่อไป แต่เราต้องถอนตัวออกมาก่อนเพราะฟิล์มที่ใช้บันทึกหมดเสียแล้ว (แถมแสบแดดอีกด้วยซะหมดม้วนเลซีซีเนี่ย) และวันนี้เราสู้ศึกเพลี้ยๆ ซอบกดไม่รู้ว่าจะเพราะอากาศที่ร้อนหรือวันนี้ใช้พลังงานมากเกินไปหรือเปล่า กลับบ้านต้องไปนอนทำสมาธิสักหลายชั่วโมงชงแล้วเรา.

ภาพที่เผยแพร่ในหน้าแผ่น

ภาพยนตร์ไทยในรูปแบบหนังแผ่นมีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

อาจารย์ประจำวิชา
รศ.ดร. บุญเลิศ สุภดิถก

ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการสำรวจประชามติ CA 670
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาวะการตื่นตัวทางด้านการตลาด ของสื่อบันเทิงประเภทหนังแผ่นการทำธุรกิจผลิตสื่อบันเทิงประเภทหนังแผ่นนี้จัดเป็นสื่อบันเทิงรูปแบบใหม่ และกำลังได้รับความนิยมเป็นอันมากในบ้านเรา เพราะเป็นสื่อบันเทิงที่ให้ความหลากหลายอรรถรสไม่ว่าจะเป็น ดลก, เซ็กซี่, สยอง, ลึกลับ, คู่เดือด, เร้าใจ ชวนให้ติดตามซื่อหาหรือเข้ามาดูในรูปแบบของ VCD หรือหนังแผ่น ซึ่งถือเป็นสื่อบันเทิงในครอบครัวที่มีราคาถูกเมื่อเทียบกับสื่อบันเทิงอย่างหนังโรง อีกทั้งยังให้ความสะดวกในการเลือกซื้อ-เช่า ได้ตามร้านค้า ร้านตัวแทนจำหน่าย รวมไปถึงตามงานแสดงสินค้า งานออกร้าน เทศกาล งานประจำปี แม้กระทั่งตามตลาดนัด แผงลอยที่มีอยู่อย่างมากมายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

สื่อบันเทิงประเภทหนังแผ่น จึงจัดเป็นสื่อบันเทิงที่สามารถกระจายการจัดจำหน่ายและยอดขายได้เร็วมาก เพราะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดีในอันดับต้น ๆ และเป็นอีกหนึ่งธุรกิจฯ แผ่นใหม่ในปัจจุบันที่น่าจับตามองด้วยสาเหตุดังกล่าวนี้จึงทำให้บรรดาบริษัทผู้ผลิตหลาย ๆ แห่งเริ่มเข้ามามีบทบาท ทางด้านการผลิตสื่อชนิดนี้ออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกให้กับผู้บริโภค ที่ไม่ต้องเดินทางไปชมภาพยนตร์ในโรงฉายที่มีมากมายเฉพาะในกรุงเทพฯ และจังหวัดใหญ่ ๆ เท่านั้น และการขยายตัวของตลาดดังกล่าวก็ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในการซื้อลิขสิทธิ์หนังด้วยเช่นกัน เนื่องจากสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยทุกด้านไม่ว่าจะเป็นภาวะเศรษฐกิจ คุณภาพของหนังที่ได้รับการยอมรับจากผู้ชมและโรงภาพยนตร์ที่ทันสมัยเพิ่มจำนวนมากขึ้น อีกทั้งยังมีช่องทางสร้างรายได้เพิ่มจากการขยายตัวของสื่อประเภทนี้ เมื่อมีการแข่งขันสูงแต่ละบริษัทก็พยายามลดราคาให้ต่ำลง ซึ่งนอกจากการแข่งขันในเชิงธุรกิจแล้วยังต้องแข่งขันกับสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ด้วย วิธีดีหนังต่างจากวิธีดีเพลงต่างจากหนังโรง ซึ่งหนังแผ่นจะใช้ต้นทุนการผลิตและระยะเวลาในการสร้างน้อยเมื่อเทียบกับหนังโรง การกำหนดต้นทุน และการแข่งขันด้านราคาจึงทำได้ง่าย

ทั้งนี้ มีการประมาณมูลค่าตลาดวีซีดีว่ามีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 4,000 ล้านบาทต่อปี ดังนั้น ตลาดวีซีดีจึงมีมูลค่าเท่า ๆ กับตลาดในช่องทางโรงภาพยนตร์ จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น จึงส่งผลให้บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยหลายราย กระโดดเข้าสู่ช่องทางวีซีดีด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น จีเอ็มเอ็มเพิกเจอร์, อาร์เอสฯ ขณะนี้ไม่เฉพาะบริษัทขนาดใหญ่อย่างแกรมมี่ อาร์เอส เท่านั้นที่เข้ามาทำตลาดภาพยนตร์ในรูปแบบวีซีดี เพราะแม้แต่บริษัทที่ซื้อลิขสิทธิ์ภาพยนตร์จากต่างประเทศมาทำตลาด หรือโรงงานผลิตวีซีดี วีซีดีเองก็พยายามเข้ามาในตลาดนี้ โดยมีการจ้างผู้สร้างขนาดกลาง สร้างหนังให้เพื่อจำหน่าย ในรูปแบบวีซีดีโดยเฉพาะ แม้แต่ตลาดนัดจังหวัดไกล ๆ ก็มีแผงขายวีซีดีตั้งขายราคาต่อแผ่นต่ำสุด 19 บาทก็มี ชาวไร่ชาวนาสามารถซื้อได้โดยไม่คิดอะไรมาก และเครื่องเล่นเองก็อยู่ในระดับ 1 – 2 พันบาทเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ทำให้โรงงานที่ผลิตวีซีดีหลายแห่ง ทั้งโรงงานที่ทำผลิตสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์และถูกลิขสิทธิ์ ถึงกับควักกระเป๋าจ้างผู้สร้างบางรายผลิตเพื่อตลาดวีซีดีโดยเฉพาะก็มี

เมื่อกระแสบูมของหนังแผ่นระเบิดขึ้น ผู้ประกอบการรายเล็กรายใหญ่ต่างกรูเข้ามาจับจองถนัดในในตลาด หลังจากถูกหนังแผ่นต่างประเทศด้ากิ้นรวบในตลาดมายาวนาน ถือเป็น การสร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้กับตลาดหนังไทยรูปแบบโฮมเอนเตอร์เทนเมนต์ ที่เรียกว่า ดิจิตอลมูฟวี่ หรือ หนังแผ่น โดยธรรมชาติของหนังแผ่น (ที่มีขายในโรง) กับหนังฉายในโรงภาพยนตร์มีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างและชัดเจนในตัว สิ่งให้เห็นชัดเจนคือเรื่องของงบประมาณ หนังแผ่นใช้งบประมาณการผลิตเพียงแค่ 3 ล้านบาทหากรวมค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์เบ็ดเสร็จใช้งบไม่เกิน 5 ล้านบาท ต่อเนื่อง ใช้กระบวนการถ่ายทำเพียง 2 สัปดาห์ และค่าการผลิตถูกกว่ามากเพราะถ่ายทำโดยไม่ต้องใช้ฟิล์มภาพยนตร์ “ดิจิตอลมูฟวี่เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และทดแทนตลาดหนังแผ่นต่างประเทศได้ ถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่หนังไทยส่งตรงถึงบ้าน”

กุญแจดอกสำคัญในการทำธุรกิจหนังแผ่น คือ การผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการ ซึ่งผู้ผลิตต้องศึกษาสนิยมผู้ชมในตลาด เจกเช่น การปรุงอาหาร ก็ต้องประยุกต์รสชาติให้ถูกลิ้นคนทานในแต่ละท้องถิ่น ตามหลัก Mass Customization ผู้ผลิตที่ก้าวเข้ามาสู่เวทีนี้อาจยังโฟกัสไม่ชัดถึงความต้องการของกลุ่มตลาด แต่เมื่อได้นำเสนอสินค้าออกสู่ตลาดเป็นการทดสอบผลตอบรับของผู้ชม ทำให้โฟกัสกลุ่มเป้าหมายของหนังแผ่นได้ชัดเจนขึ้นว่า คาแรคเตอร์ของหนังแผ่นจะต้องเป็นหนังที่ดูง่าย มุ่งบันเทิงเป็นหลัก ที่สำคัญต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรม สนิมของคนท้องถิ่น ดังเช่น แนวตลก คอมเมดี้ และหนังผี เป็นหนังตลาดที่ครองความนิยมไม่สร้างชา ส่วนหนังที่ค่อนข้างเครียดไม่ค่อยได้รับความนิยม โดยมีตัวเลขยอดขายเป็นตัวเลขที่เห็นอย่างชัด หากเป็นหนังแนวคอมเมดี้ ตัวเลขรายได้พุ่งถึงหลักแสนยูนิต์ แต่หากเป็นหนังเนื้อหาค่อนข้างหนักยอดขายจะตกลงมาอยู่เพียงหลักหมื่นเท่านั้น

ด้วยราคาที่ถูกลงจับต้องได้เป็นจุดกำเนิดหนึ่งของหนังแผ่น หนังแผ่นเฟื่องฟูสุดขีดในปัจจุบัน เนื่องจากมีการวางขายทุกซอกทุกมุมนี้เองปัญหาคือ แล้วผู้บริโภคจะเลือกหยิบเลือกจับอะไรมารับอรรถรสที่บ้านดี มีวิธีเลือกหนังแผ่นอย่างไรให้ได้ประโยชน์สูงสุด เนื้อหาของหนังมีสาระมากน้อยแค่ไหน หรือส่อเค้าไปในทิศทางใด จะส่งผลดีมามากน้อยเพียงใดต่อผู้ชม ก็ต้องขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริโภคเอง ซึ่งผู้บริโภคบางคนอาจเลือกเสพเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างเดียว จนลืมมองถึงผลกระทบที่อาจตามมาจากการรับสื่ออื่น ๆ เพราะหนังบางเรื่องมีเนื้อหา หรือภาพที่สื่อออกมาหือหวายิ่งกว่าหนังใหญ่ และนับวันหนังที่ออกมาจะเป็นแนวอนาจาร มีการโฆษณาภาพหน้าปกที่สื่อออกมาอย่างโจ่งครึ้ม หรือแม้กระทั่งภาพที่แสดงออกมานั้นพยายามทำให้คนดูเข้าใจเพียงอย่างเดียวว่า ขายเนื้อหนังมังสา และฉากเลิฟซีนแน่นอน และอาจเพราะหนังแผ่นเป็นสินค้าประเภทซื้อขายคล่องนี้เอง ทำให้พ่อค้าหัวใจใช้ช่องโหว่ตรงนี้พยายามสร้างหนังแฝงภาพหือหวาลงไปเพื่อเป็นช่องว่างโปรมิต และเป็นการช่วยยวนให้ผู้บริโภคอยากซื้อหามาดู และอาจเป็นเพราะหนังแผ่นยังไม่มีมาตรการควบคุมอย่างจริงจังจากคณะกรรมการกอนเซ็นเซอร์ การทำธุรกิจในรูปแบบของการแอบแฝงก็เพิ่มมากขึ้น ทำให้บริษัทผู้ผลิตส่วนใหญ่ไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบทางด้านพฤติกรรมของผู้บริโภค จากการรับสื่อสักเท่าไร ส่วนใหญ่ก็มุ่งเน้นที่ยอดขายหรือผลกำไรที่จะเกิดขึ้นจนบางทีลืมนึกถึงศีลธรรม หรือจรรยาบรรณของผู้สร้างหนัง ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสับสนในเนื้อหาที่เป็นได้ เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบที่ไม่เหมาะสมในรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้น เป็นต้น เหตุการณ์ก่ออาชญากรรม ข่มขืน หรือการกระทำอนาจารดังที่เกิดเป็นข่าวแทบทุกวัน

อย่างไรก็ตามน่าเป็นห่วงว่า ในอนาคตหากมีภาพยนตร์ในรูปแบบวีซีดี ที่ไม่ได้คุณภาพสร้างความผิดหวังให้กับผู้ซื้อจำนวนมาก ๆ ก็อาจทำให้ความนิยมลดลงก็เป็นได้เช่นกัน ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมและความนิยมดูภาพยนตร์วีซีดีเป็นผลทำให้เกิดมีความเปลี่ยนแปลง เกิดการเลียนแบบในการก่อให้เกิดพฤติกรรมในทางที่มิควรของวัยรุ่นในปัจจุบัน โดยเฉพาะหนังประเภทเรต R เรต X ที่ปรากฏในหนังแผ่นวีซีดีที่มีจำหน่ายในปัจจุบัน ซึ่งผลิตหนังแนวนี้นี้เป็นส่วนใหญ่ และกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่าง เพราะหนังประเภทที่ว่านี้เป็นหนังที่ใครก็ซื้อมาดูได้ ไม่จำกัดเพศและวัย ส่งผลถึงพฤติกรรมการลอกเลียนแบบที่แตกต่างกันไป

ดังนั้น ผู้สำรวจจึงหยิบประเด็นนี้ขึ้นมาเพื่อสำรวจว่า วัยรุ่นเมื่อได้รับชมหนังแผ่น (หนังวีซีดี) ประเภทนี้แล้ว มีความคิดเห็น หรือทัศนคติอย่างไรต่อหนังแผ่นบ้าง เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไข นอกจากนี้ยังนับได้ว่าเป็นเรื่องที่ใหม่และน่าสนใจยังไม่เคยปรากฏในผลสำรวจที่ไหนมาก่อน

คำถามนำวิจัย

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
2. ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. ศึกษาความสัมพันธ์ทางความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. มุ่งศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
3. ระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือนธันวาคม 2546 – มกราคม 2547 พื้นที่ในการวิจัย คือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
2. ทราบพฤติกรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
3. ทราบความสัมพันธ์ทางความคิดของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”

บทที่ 2

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และพฤติกรรม的开รับชม ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ด้วยเทคนิควิธีการเชิงสำรวจภาคสนาม (Field Survey Research Method)

ประชากร

การศึกษาคั้งนี้ ประชากรในการศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จากทุกคณะในมหาวิทยาลัย จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งหมด 18,000 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จากทุกคณะในมหาวิทยาลัย จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งหมด 29,371 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistaged Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม (Cluster) ก่อนโดยใช้แต่ละคณะเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ใช้ขนาดตัวอย่าง 120 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 18,000 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ใช้ขนาดตัวอย่าง 120 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 29,371 คน คิดเป็นร้อยละ 35.24 จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มหาวิทยาลัยรวม 240 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. วิศวกรรมศาสตร์
2. นิติศาสตร์

3. บริหารธุรกิจ
4. การบัญชี
5. เศรษฐศาสตร์
6. นิเทศศาสตร์
7. เทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. คุรุศาสตร์
2. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. วิทยาการจัดการ
5. ศิลปกรรมศาสตร์
6. บริหารธุรกิจ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

1. ตัวแปรอิสระ (Independent)
 - 1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, หน้าที่ศึกษา, คะแนนเฉลี่ยสะสม, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน, ลักษณะที่พักอาศัย และพฤติกรรมส่วนตัว
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ประกอบด้วย
 - 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ได้แก่ การเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
 - 2.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เคยชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อจุดประสงค์ใด
 - 2.3 พฤติกรรม และความถี่ ในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” และ ประเภทภาพยนตร์ ที่ชอบดู รวมถึง แรงจูงใจและกิจกรรมหลังการชมภาพยนตร์แต่ละครั้ง
 - 2.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ทั้งทางด้าน การออกแบบปก เนื้อหา และปัญหาต่าง ๆ หลังจากการรับชม

การจัดค่าตัวแปร

การจัดค่าตัวแปรในการวิจัยนี้ ได้แก่

1. ลักษณะทางประชากรและสังคม ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

1.2 อายุ แบ่งเป็น

1. 15 – 17 ปี

2. 18 – 20 ปี

3. 21 – 23 ปี

4. 24 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพนักศึกษา แบ่งเป็น

หลักสูตร 4 ปี

1. ปี 1

2. ปี 2

3. ปี 3

4. ปี 4

1.4 คณะ แบ่งเป็น

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

1. วิศวกรรมศาสตร์

2. นิติศาสตร์

3. บริหารธุรกิจ

4. การบัญชี

5. เศรษฐศาสตร์

6. นิเทศศาสตร์

7. เทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. การศึกษา

2. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4. วิทยาการจัดการ

5. ศิลปกรรมศาสตร์
6. บริหารธุรกิจ
- 1.5 คะแนนเฉลี่ยสะสม
- 1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แบ่งเป็น
 1. ต่ำกว่า 4,000 บาท
 2. 4,001 – 6,000 บาท
 3. 6,001 – 8,000 บาท
 4. 8,001 – 10,000 บาท
 5. มากกว่า 10,000 บาท
- 1.7 ที่พักอาศัย แบ่งเป็น
 1. บ้าน
 2. หอพัก
 3. บ้านเช่า
 4. คอนโดมิเนียม
 5. อื่น ๆ
- 1.8 พฤติกรรมส่วนตัว แบ่งเป็น
 1. การสูบบุหรี่
 2. การดื่มแอลกอฮอล์
 3. การเที่ยวสถานบริการ
 4. การเที่ยวสถานบันเทิง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จำแนกได้ดังนี้

1. เคยรับชมหรือไม่
2. รับชมกับใคร
3. วิธีการได้มาซึ่งการรับชม
4. ความถี่ในการรับชม
5. ทำไมถึงรับชม
6. ประเภทภาพยนตร์ที่รับชม
7. แรงจูงใจที่ทำให้รับชม
8. จะแนะนำให้คนอื่นเพื่อรับชมต่อหรือไม่

9. กิจกรรมหลังการรับชม
 10. ควรมีกฎหมายควบคุมหรือไม่
 11. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดบ้าง
 12. จะรับชมบ่อยขึ้นหรือไม่
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
1. ภาพถ่ายบนปกมีลักษณะเร้าอารมณ์ ทำให้ท่านตัดสินใจรับชม
 2. เนื้อหามีลักษณะชั่วร้ายอารมณ์ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ
 3. เนื้อหามีลักษณะความรุนแรง
 4. ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ
 5. กิริยาอาการและคำพูดของดารานักแสดง มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการเล่นแบบ

ของวัยรุ่น

6. ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ต่อวัยรุ่น
7. เป็นประโยชน์แก่วัยรุ่นหรือไม่ และควรปรับปรุงอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธี โดยให้ผู้ทำการวิจัย นำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบเองทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ทำวิจัยได้ใช้เครื่องมือในการสอบถามความเป็น แบบปลายปิดและปลายเปิด ดังนั้นต้องทำการสรุปและจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อทำการวิเคราะห์หาผลของการวิจัยว่าออกมาเป็นเช่นใด ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลจะออกมาในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 3

ผลของการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ในรูปแบบหนังสือพิมพ์” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้ทำการสุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยการให้ตอบแบบสอบถาม จำนวนมหาวิทยาลัยละ 120 ชุด รวม 240 ชุด การนำเสนอผลการวิเคราะห์มีลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรและสังคม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือพิมพ์”
- ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือพิมพ์”

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรและสังคม

การศึกษา เรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ในรูปแบบหนังสือพิมพ์” นี้ ทำให้ได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะที่ศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่พักอาศัย นอกจากนี้ยังได้ทราบพฤติกรรมส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะได้นำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ก เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	60	50
หญิง	60	50
รวม	120	100

จากตารางที่ 1ก พบว่า ทางผู้วิจัยได้แบ่งการสุ่มตัวอย่างแต่ละเพศเท่า ๆ กัน จึงไม่พบข้อแตกต่าง

ตารางที่ 1ข เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	60	50
หญิง	60	50
รวม	120	100

จากตารางที่ 1ข พบว่า ทางผู้วิจัยได้แบ่งการสุ่มตัวอย่างแต่ละเพศเท่า ๆ กัน จึงไม่พบข้อแตกต่าง

ตารางที่ 2

ตารางที่ 2ก อายุของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15 – 17 ปี	1	0.83
18 – 20 ปี	32	26.67
21 – 23 ปี	79	65.83
24 ปีขึ้นไป	8	6.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 2ก พบว่า อายุของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 21 – 23 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 65.83 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 18 – 20 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 2ข อายุของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15 – 17 ปี	0	0
18 – 20 ปี	24	20
21 – 23 ปี	92	76.67
24 ปีขึ้นไป	4	3.33
รวม	120	100

จากตารางที่ 2ข พบว่า อายุของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 21 – 23 ปี มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 18 – 20 ปี มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 3

ตารางที่ 3ก ระดับการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่ 1	23	19.16
ปีที่ 2	14	11.67
ปีที่ 3	33	27.5
ปีที่ 4	50	41.66
รวม	120	100

จากตารางที่ 3ก พบว่าระดับการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 41.66 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาปีที่ 3 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 3ข ระดับการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่ 1	6	5
ปีที่ 2	16	13.33
ปีที่ 3	80	66.67
ปีที่ 4	18	15
รวม	120	100

จากตารางที่ 3ข พบว่า ระดับการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่ศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4

ตารางที่ 4ก คณะที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิศวกรรมศาสตร์	9	7.5
นิติศาสตร์	10	8.33
บริหารธุรกิจ	35	29.17
การบัญชี	17	14.16
เศรษฐศาสตร์	8	6.67
นิเทศศาสตร์	29	24.16
เทคโนโลยีสารสนเทศ	12	10
รวม	120	100

จากตารางที่ 4 ก พบว่า คณะที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่ ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 รองลงมา คือ คณะนิเทศศาสตร์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 24.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4ข คณะที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
บริหารธุรกิจ	7	6.66
ครุศาสตร์	4	3.34
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	15	12.5
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	53	44.16
วิทยาการจัดการ	14	11.67
ศิลปกรรมศาสตร์	26	21.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 4ข พบว่า คณะที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่ศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 44.16 รองลงมาคือ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 5

ตารางที่ 5ก คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1.00	0	0
1.01 – 2.00	19	15.83
2.01 – 3.00	57	47.5
3.01 – 4.00	33	27.5
ไม่ตอบ	11	9.17
รวม	120	100

จากตารางที่ 5ก พบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.01 – 3.00 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมา คือ ระหว่าง 3.01 – 4.00 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ข คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต

คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1.00	0	0
1.02 – 2.00	1	0.83
2.01 – 3.00	71	59.17
3.01 – 4.00	37	30.83
ไม่ตอบ	11	9.17
รวม	120	100

จากตารางที่ 5 ข พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ส่วนใหญ่ คะแนนเฉลี่ย 2.01 – 3.00 จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 59.17 รองลงมาคือ คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 4.00 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 30.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาท	41	34.16
4,001 – 6,000 บาท	44	36.67
6,001 – 8,000 บาท	17	14.16
8,001 – 10,000 บาท	10	8.33
มากกว่า 10,000 บาท	8	6.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 6 พบว่า รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประมาณ 4,001 – 6,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 6ข รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต

รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาท	46	38.33
4,001 – 6,000 บาท	54	45
6,001 – 8,000 บาท	15	12.5
8,001 – 10,000 บาท	3	2.5
มากกว่า 10,000 บาท	2	1.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 6ข พบว่า รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิตส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประมาณ 4,001 – 6,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 4,000 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 7

ตารางที่ 7ก ที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ที่พักอาศัย	จำนวน	ร้อยละ
บ้าน	47	39.17
หอพัก	49	40.83
บ้านเช่า	9	7.5
คอนโดมิเนียม	11	9.16
อื่น ๆ (อพาร์ทเมนท์)	4	3.33
รวม	120	100

จากตารางที่ 7ก พบว่า ที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่อาศัยหอพัก จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 40.83 รองลงมา คือ บ้าน จำนวน 47 คน จากจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 39.17

ตารางที่ 7x ที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ที่พักอาศัย	จำนวน	ร้อยละ
บ้าน	42	35
หอพัก	16	13.33
บ้านเช่า	45	37.5
คอนโดมิเนียม	45	12.5
อื่น ๆ (อพาร์ทเมนท์)	2	1.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 7x พบว่า ที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตส่วนใหญ่เป็นบ้านเช่า จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา คือ บ้านจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ตามลำดับ

ตารางที่ 8

ตารางที่ 8ก ที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พฤติกรรม	จำนวน		
	มี	ไม่มี	รวม
ก. สุขบุหรี	22	98	120
ร้อยละ	18.33	81.67	100
ข. คิมแอลกอฮอล์	49	71	120
ร้อยละ	40.83	59.67	100
ค. เที้ยวสถานบริการ	14	106	120
ร้อยละ	11.67	88.33	100
ง. เที้ยวสถานบันเทิง	50	70	120
ร้อยละ	41.67	58.33	100

จากตารางที่ 8ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเที้ยวสถานบันเทิง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมา คือ มีพฤติกรรมคิมแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 40.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 8ข ที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

พฤติกรรม	จำนวน		
	มี	ไม่มี	รวม
ก. สุขบุหรี	35	85	120
ร้อยละ	29.17	70.83	100
ข. คี้มแอลกอฮอล์	69	51	120
ร้อยละ	57.5	42.5	100
ค. ที่ยวสถานบริการ	23	97	120
ร้อยละ	19.17	80.83	100
ง. ที่ยวสถานบันเทิง	67	53	120
ร้อยละ	55.83	44.17	100

จากตารางที่ 8ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่มีพฤติกรรม คี้มแอลกอฮอล์ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ พฤติกรรมที่ยวสถานบันเทิง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 55.83 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”

ตารางที่ 9

ตารางที่ 9ก ลักษณะการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

การเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
รับชมคนเดียว	28	23.33
รับกับชมครอบครัว	33	27.5
รับชมกับเพื่อน	58	48.33
อื่น ๆ (แฟน)	1	1.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 9ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่รับชมกับเพื่อน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.33 รองลงมา คือ รับชมกับครอบครัว จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 9ข ลักษณะการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

การเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
รับชมคนเดียว	33	27.5
รับกับชมครอบครัว	31	25.83
รับชมกับเพื่อน	53	44.17
อื่น ๆ (แฟน)	3	2.5
รวม	120	100

จากตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ส่วนใหญ่รับชมกับเพื่อน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 44.17 รองลงมา คือ รับชมคนเดียว 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 10

ตารางที่ 10ก วิธีการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต

วิธีการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อ	28	23.33
เช่า	30	25
ทั้งซื้อและเช่า	39	32.5
ยืม	23	19.16
อื่น ๆ	0	0
รวม	120	100

จากตารางที่ 10ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ด้วยวิธีการทั้งซื้อและเช่า จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมา คือ เช่า จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ

ตารางที่ 10x วิธีการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต

วิธีการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อ	24	20
เช่า	25	20.83
ทั้งซื้อและเช่า	42	35
ยืม	26	21.67
อื่น ๆ	3	2.5
รวม	120	100

จากตารางที่ 10x พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่รับชม
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ด้วยวิธีการทั้งซื้อและเช่า จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35
รองลงมา คือ ด้วยวิธีการยืมจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 11

ตารางที่ 11ก ความถี่ในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิตย์

ความถี่ในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	46	38.33
เดือนละ 1 ครั้ง	40	33.33
2 เดือน / ครั้ง	17	14.17
มากกว่านั้น	17	14.17
รวม	120	100

จากตารางที่ 11ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บ่อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 รองลงมาคือ เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 11ข ความถี่ในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต

ความถี่ในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	39	32.5
เดือนละ 1 ครั้ง	38	31.67
2 เดือน / ครั้ง	24	20
มากกว่านั้น	19	15.83
รวม	120	100

จากตารางที่ 11ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บ่อยคือสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาคือ รับชมเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 12

ตารางที่ 12ก เหตุผลในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิตย์

เหตุผลในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อคลายเครียด	37	30.83
เพื่อความรู้	4	3.33
เพื่อความบันเทิง	71	59.17
เพื่อความทันสมัย	3	2.5
อื่น ๆ	5	4.17
รวม	120	100

จากตารางที่ 12ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ส่วนใหญ่ รัชชมภาพยนตร์
ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อความบันเทิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 59.17 รองลงมา คือ เพื่อ
คลายเครียด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 30.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 12ข เหตุผลในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต

เหตุผลในการชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อความคลายเครียด	35	29.17
เพื่อความรู้	3	2.5
เพื่อความบันเทิง	76	63.33
เพื่อความทันสมัย	4	3.33
อื่น ๆ	2	1.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 12ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อความบันเทิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 รองลงมา คือ เพื่อคลายเครียด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 13

ตารางที่ 13ก ประเภทภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่นักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิตย์ ชอบดูมากที่สุด

ประเภทภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ชอบดูมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
แอ็กชั่น	20	16.67
โรแมนติก	20	16.67
สยองขวัญ น่ากลัว ลึกลับ	21	17.5
ฮีโรติก	10	8.33
ตลก	34	28.33
ดราม่า	9	7.5
ประวัติศาสตร์	6	5
อื่น ๆ	0	0
รวม	120	100

จากตารางที่ 13ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่ชอบดูภาพยนตร์
ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ประเภทหนังที่ชอบดูมากที่สุด คือ ตลก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ
28.33 รองลงมา คือ สยองขวัญ น่ากลัว ลึกลับ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 13ข ประเภทภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต ชอบดูมากที่สุด

ประเภทภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ชอบดูมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
แอ็กชั่น	16	13.33
โรแมนติก	15	12.5
สยองขวัญ น่ากลัว ลึกลับ	27	22.5
ฮีโรติก	17	14.17
ตลก	40	33.33
ดราม่า	3	2.5
ประวัติศาสตร์	2	1.67
อื่น ๆ	0	0
รวม	120	100

จากตารางที่ 13ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่ชอบดู
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ประเภทตลก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมา
คือ ประเภทสยองขวัญ น่ากลัว ลึกลับ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 14

ตารางที่ 14ก สิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เลือกรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ลำดับที่	ราคาถูก	เพื่อสะสม	มีความ หลากหลาย	สามารถ ดูได้ทั้ง ครอบครัว	ประหยัด เวลา สะดวก	ชอบดารานัก แสดงนำ	เป็นการ สนับสนุน ภาพยนตร์ไทย	รวม
1	23	9	19	16	18	20	15	120
ร้อยละ	19.17	7.5	15.8	13.33	15	16.67	12.5	100

จากตารางที่ 14ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่สิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มากที่สุด คือ ราคาถูก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.17 รองลงมาชอบดารานำแสดง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 14ข สิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เลือกรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ลำดับที่	ราคาถูก	เพื่อสะสม	มีความ หลากหลาย	สามารถ ดูได้ทั้ง ครอบครัว	ประหยัด เวลา สะดวก	ชอบดารานัก แสดงนำ	เป็นการ สนับสนุน ภาพยนตร์ไทย	รวม
1	11	15	17	9	15	23	30	120
ร้อยละ	9.17	12.5	14.16	7.5	12.5	19.17	25	100

จากตารางที่ 14ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่สิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มากที่สุด คือ เป็นการสนับสนุนภาพยนตร์ไทย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมา คือ ชอบดารานักแสดงนำ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 15

ตารางที่ 15ก นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จะแนะนำเพื่อนมาดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบ
หนังสือ” หรือไม่

ท่านจะแนะนำเพื่อนมาดูหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
แนะนำ	108	90
ไม่แนะนำ	12	10
รวม	120	100

จากตารางที่ 15ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่จะแนะนำเพื่อน
มาดู จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 90

ตารางที่ 15ข นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จะแนะนำเพื่อนมาดูภาพยนตร์ไทย
“ในรูปแบบหนังสือ” หรือไม่

ท่านจะแนะนำเพื่อนมาดูหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
แนะนำ	98	81.67
ไม่แนะนำ	22	18.33
รวม	120	100

จากตารางที่ 15ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่จะแนะนำ
เพื่อนมาดู จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 81.67

ตารางที่ 16

ตารางที่ 16 กิจกรรมที่ทำหลังจากชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

กิจกรรมที่ทำหลังจากชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
เที่ยวกลางคืน	6	5
มีเพศสัมพันธ์	6	5
พูดคุยกับเพื่อน	31	25.83
ทำกิจกรรมสันทนาการ	18	15
พักผ่อนนอนหลับ	56	46.67
อื่น ๆ	3	2.5
รวม	120	100

จากตารางที่ 16 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่หลังจากชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” แล้วจะพักผ่อนนอนหลับ จำนวน 56 คน จากจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมา คือ พูดคุยกับเพื่อน จำนวน 31 คน จากจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 25.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ข กิจกรรมที่ทำหลังจากชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

กิจกรรมที่ทำหลังจากชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”	จำนวน	ร้อยละ
เที่ยวกลางคืน	2	1.67
มีเพศสัมพันธ์	10	8.33
พูดคุยกับเพื่อน	43	35.83
ทำกิจกรรมสันตนาการ	47	39.17
พักผ่อนนอนหลับ	17	14.17
อื่น ๆ	1	0.83
รวม	120	100

จากตารางที่ 16 ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่หลังจากชม
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ทำกิจกรรมสันตนาการ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ
39.17 รองลงมา คือ พูดคุยกับเพื่อน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 35.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 17

ตารางที่ 17ก นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ คิดว่าภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ควรมีกฎหมายควบคุมหรือไม่

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” คิดว่าควรมีกฎหมายควบคุมหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
ควรมี	96	80
ไม่ควรมี	24	20
รวม	120	100

จากตารางที่ 17ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีกฎหมายควบคุม จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 80

ตารางที่ 17ข นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คิดว่าภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ควรมีกฎหมายควบคุมหรือไม่

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” คิดว่าควรมีกฎหมายควบคุมหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
ควรมี	102	85
ไม่ควรมี	18	15
รวม	120	100

จากตารางที่ 17ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีกฎหมายควบคุมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 85

ตารางที่ 18

ตารางที่ 18ก นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ คิดว่าภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดได้บ้าง

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดได้บ้าง	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา	53	41.67
การป้องกันภัย	18	10
การท่องเที่ยว	54	25.83
การพัฒนาประเทศ	15	7.5
รวม	120	100

จากตารางที่ 18ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่เห็นว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษามากที่สุดจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 41.37 รองลงมา คือ การท่องเที่ยว จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 18ข นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏส คิดว่าภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดได้บ้าง

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดได้บ้าง	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา	56	46.67
การป้องกันภัย	19	15.83
การท่องเที่ยว	38	31.67
การพัฒนาประเทศ	7	5.83
รวม	120	100

จากตารางที่ 18 ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่เห็นว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมา คือ การท่องเที่ยว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ก นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จะดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” บ่อยขึ้นหรือไม่

จะดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” บ่อยขึ้นหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
บ่อย	58	48.33
ไม่บ่อย	62	51.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 19 ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่จะดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” ไม่บ่อย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 51.67

ตารางที่ 19 ข นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จะดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” บ่อยขึ้นหรือไม่

จะดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” บ่อยขึ้นหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
บ่อย	60	50
ไม่บ่อย	60	50
รวม	120	100

จากตารางที่ 19 ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่จะดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” บ่อย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”

ตารางที่ 20

ตารางที่ 20ก ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่มีต่อภาพถ่ายบนปก
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”

ภาพถ่ายบนปกภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะเร้าอารมณ์ทำให้ท่านตัดสินใจชมภาพ		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	48	40
ปานกลาง	48	40
ไม่เห็นด้วย	24	20
รวม	120	100

จากตารางที่ 20ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพถ่ายบนปกภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะเร้าอารมณ์ทำให้ท่านตัดสินใจชมภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 40

ตารางที่ 20ข ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพถ่ายบนปก
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”

ภาพถ่ายบนปกภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะเร้าอารมณ์ทำให้ท่านตัดสินใจชมภาพ		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	76	63.33
ปานกลาง	30	25
ไม่เห็นด้วย	14	11.67
รวม	120	100

จากตารางที่ 20ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ภาพถ่ายบนปกภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะเร้าอารมณ์ ทำให้ตัดสินใจชม
ภาพยนตร์ ส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33

ตารางที่ 21

ตารางที่ 21ก ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่มีต่อเนื้อหาในภาพยนตร์ไทย
“ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะขู่ยัอารมณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

เนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะขู่ยัอารมณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	52	43.33
ปานกลาง	41	34.17
ไม่เห็นด้วย	27	18
รวม	120	100

จากตารางที่ 21ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
เนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะขู่ยัอารมณ์ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ
ส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33

ตารางที่ 21ข ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อเนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะช่วยอารมณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

เนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะช่วยอารมณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	70	58.33
ปานกลาง	38	31.67
ไม่เห็นด้วย	12	10
รวม	120	100

จากตารางที่ 21ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะช่วยอารมณ์ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ส่วนใหญ่เห็นด้วย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33

ตารางที่ 22

ตารางที่ 22ก ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่มีต่อเนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะความรุนแรง

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะความรุนแรง		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	41	34.16
ปานกลาง	56	46.67
ไม่เห็นด้วย	23	19.17
รวม	120	100

จากตารางที่ 22ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะความรุนแรง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67

ตารางที่ 22ข ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อเนื้อหาใน
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะความรุนแรง

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะความรุนแรง		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	71	59.17
ปานกลาง	43	35.83
ไม่เห็นด้วย	6	5
รวม	120	100

จากตารางที่ 22ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
ต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะความรุนแรง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ
59.17

ตารางที่ 23

ตารางที่ 23ก ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย
“ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	50	41.66
ปานกลาง	34	28.33
ไม่เห็นด้วย	36	30
รวม	120	100

จากตารางที่ 23ก พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ เห็นด้วย จำนวน
50 คน คิดเป็นร้อยละ 41.66

ตารางที่ 23ข ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	43	35.83
ปานกลาง	65	54.16
ไม่เห็นด้วย	12	10
รวม	120	100

จากตารางที่ 23ข พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ ปานกลาง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.16

ตารางที่ 24

ตารางที่ 24ก ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีต่อกิริยาอาการ และคำพูดของดารานักแสดง ในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีผลกระทบต่อพฤติกรรม การเลียนแบบของวัยรุ่น (พุดจาหยาบคาย, ดัดจริต, แต่งตัวตามแฟชั่น)

กิริยาอาการ และคำพูดของดารานักแสดง มีผลกระทบต่อพฤติกรรม การเลียนแบบของวัยรุ่น (พุดจาหยาบคาย, ดัดจริต, แต่งตัวตามแฟชั่น)		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	70	58.33
ปานกลาง	27	22.50
ไม่เห็นด้วย	23	19.16
รวม	120	100

จากตารางที่ 24ก พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” กิริยาอาการ และคำพูด ของดารานักแสดงมีผลกระทบต่อพฤติกรรม การเลียนแบบของวัยรุ่น (พุดจาหยาบคาย, ดัดจริต, แต่งตัวตามแฟชั่น) เห็นด้วย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33

ตารางที่ 24x ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่มีต่อกริยาอาการ และคำพูด
ของดารานักแสดง ในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีผลกระทบต่อ
พฤติกรรม การเลียนแบบของวัยรุ่น (พูดจาหยาบคาย, ดัดจริต, แต่งตัวตามแฟชั่น)

กริยาอาการ และคำพูดของดารานักแสดง มีผลกระทบต่อพฤติกรรม การเลียนแบบของวัยรุ่น (พูดจาหยาบคาย, ดัดจริต, แต่งตัวตามแฟชั่น)		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	82	68.33
ปานกลาง	25	20.83
ไม่เห็นด้วย	13	10.84
รวม	120	100

จากตารางที่ 24x พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” กริยาอาการ และคำพูด ของดารานักแสดงมีผล
กระทบต่อพฤติกรรม การเลียนแบบของวัยรุ่น (พูดจาหยาบคาย, ดัดจริต, แต่งตัวตามแฟชั่น)
เห็นด้วย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 68.33

ตารางที่ 25

ตารางที่ 25ก ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ต่อวัยรุ่น

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบวีซีดี” ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมต่อวัยรุ่น		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	56	46.66
ปานกลาง	48	40
ไม่เห็นด้วย	16	13.33
รวม	120	100

จากตารางที่ 25ก พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมต่อวัยรุ่น เห็นด้วย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.66

ตารางที่ 25ข ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ต่อวัยรุ่น

ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบวีซีดี” ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมต่อวัยรุ่น		
ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	74	61.67
ปานกลาง	32	26.67
ไม่เห็นด้วย	14	11.66
รวม	120	100

จากตารางที่ 25ข พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมต่อวัยรุ่น เห็นด้วย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 61.67

ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะ กระตุ้นอารมณ์ และความรุนแรง เป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่นหรือไม่ และควรปรับปรุงอย่างไร

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะ กระตุ้นอารมณ์ และความรุนแรง ไม่เป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่น ดังนี้

1. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บางเรื่องกำหนดให้มีฉากที่ไม่สมควร เช่น มีภาพที่ดารา นักแสดงนำในภาพยนตร์ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าน้อยชิ้น หรือ โป๊ นามาศเผยแพร่ต่อสาธารณชนไม่ใช่เพียงแต่วัยรุ่นที่เปิดรับชม แต่ในกลุ่มเยาวชนที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะนั้น ก็ยังสามารถเปิดรับชมได้เช่นเดียวกัน

2. อาจเป็นส่วนหนึ่งของการเกิดปัญหาในสังคม เช่น ปัญหาทางเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

3. อาจทำให้เกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรม จากดารานำแสดงในภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ ซึ่งยังจะเป็นการกระตุ้นอารมณ์ไปในทางที่ไม่ดี ก่อให้เกิดนิสัยที่ก้าวร้าว เกิดการทะเลาะวิวาท

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ได้เสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุง ดังนี้

1. ควรที่จะมีการ ออกมาตรการกฎหมายมาใช้เพื่อปรับปรุง ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เช่น มีการกำหนดกลุ่มอายุของผู้รับชม

2. ควบคุมการผลิตงานด้านเนื้อหาของภาพยนตร์ โดยมีการนำประเด็นอื่นที่น่าสนใจกว่า การนำเรื่องเพศ เรื่องเซ็กซี่ มาเป็นจุดขาย

3. รัฐบาล ควรมีนโยบายควบคุมการแพร่จำหน่าย ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะไปในทางยั่วยุอารมณ์ทางเพศ ซึ่งบางครั้งภาพถ่ายบนปกหนังแผ่น มีการนำเสนอภาพดารานำแสดงเปลือยหน้าอก และเป็นส่วนหนึ่งของจุดขายอีกด้วย

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนน้อยเห็นว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะ กระตุ้นอารมณ์ และความรุนแรง นั้นเป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่น ดังนี้

1. วัยรุ่นที่ได้ชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” จะได้ไม่เอาอย่างควรดูความเหมาะสม ถ้าคนดูแล้วนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เป็นประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

2. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” บางเรื่อง มีการเน้นแสดงให้เห็นถึงประโยชน์และโทษของการกระทำอย่างชัดเจน เพื่อจะรู้เท่าทันพวกมีอาชีพที่มีพฤติกรรมล่อลวงผู้หญิงไปขายตัวตามช่อง เช่น หนังสือ “เจ้าพ่ออ่างทองคำ”

ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” ที่มีลักษณะ กระตุ้นอารมณ์ และความรุนแรง เป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่นหรือไม่ และควรปรับปรุงอย่างไร

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่เห็นว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” ที่มีลักษณะ กระตุ้นอารมณ์ และความรุนแรง ไม่เป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่น ดังนี้

1. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” บางเรื่องจะใช้คำพูดและการแสดงไม่เหมาะสมและมุ่งแต่เรื่องเพศ จนกลายเป็นสื่อลามกทางอ้อม และยังทำให้วงการภาพยนตร์เสื่อมโทรม
2. ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเกิดจากการลอกเลียนแบบกับสิ่งที่ได้รับชมจากหนังสือ จนกลายเป็นปัญหาในสังคม

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้เสนอความคิดเห็นเพื่อปรับปรุง ดังนี้

1. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” ควรมีการควบคุมขั้นตอนในการผลิตบทภาพยนตร์ โดยเน้นการสร้างภาพยนตร์ที่สามารถรับชมได้ทั้งครอบครัว
2. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” ควรมีการแทรกคติคำสอนให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้
3. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” ควรมีกฎหมายเข้ามาควบคุม โดยจำกัดอายุในการรับชมภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ เช่นเดียวกับการที่มีข้อห้ามจำหน่ายบุหรี่ในเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี
4. ควบคุมประเภทของภาพยนตร์ “ในรูปแบบหนังสือ” ไม่ให้มีแนวภาพยนตร์อิโรติกมากเกินไป

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนน้อยเห็นว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” ที่มีลักษณะ กระตุ้นอารมณ์ และความรุนแรง นั้นเป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่น ดังนี้

1. ประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะวัยรุ่นก็มีความคิด แต่เขาจะเลือกทำหรือไม่ก็แล้วแต่ละคน เพราะภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ส่วนมากจะมีข้อคิดแฝงคอนท้ายเกือบทุกเรื่อง

2. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บางเรื่องที่มีลักษณะกระตุ้นอารมณ์และความรุนแรง แต่มันก็มีเสน่ห์ในตัวของมันเอง และมีแง่คิดที่ดีให้กับสังคม ถ้ามองในภาพรวมจะสะท้อนให้เห็นทั้งด้านที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ชมว่าจะมีการพิจารณาคุณค่าในการรับชมอย่างไร

ตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ความถี่ในการรับชม	เพศ			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
สัปดาห์ละครั้ง	46	38.33		
เดือนละ 1 ครั้ง	14	11.67	26	21.67
2 เดือน / ครั้ง			17	14.17
มากกว่านั้น			17	14.17
รวม	60	50	60	50

จากตารางที่ 26 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เพศชายส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 และเพศหญิงส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบ
 หนึ่งแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ความถี่ในการรับชม	เพศ			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
สัปดาห์ละครั้ง	39	32.50		
เดือนละ 1 ครั้ง	21	17.50	17	14.17
2 เดือน / ครั้ง			24	20
มากกว่านั้น			19	15.83
รวม	60	50	60	50

จากตารางที่ 27 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพศชายส่วนใหญ่รับชม
 ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนึ่งแผ่น” สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และ
 เพศหญิงส่วนใหญ่ รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนึ่งแผ่น” 2 เดือน / ครั้ง จำนวน 24 คน
 คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับเหตุผลที่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบ
หน้าแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เหตุผลที่รับชม	เพศ			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
เพื่อคลายเครียด	37	30.83		
เพื่อความรู้	4	3.33		
เพื่อความบันเทิง	19	15.83	52	43.33
เพื่อความทันสมัย			3	2.50
อื่น ๆ			5	4.17
รวม	60	50	60	50

จากตารางที่ 28 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพศชายส่วนใหญ่รับชม
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหน้าแผ่น” เพื่อคลายเครียด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 30.83 และ
เพศหญิงส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหน้าแผ่น” เพื่อความบันเทิง จำนวน 52 คน
คิดเป็นร้อยละ 43.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับเหตุผลที่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบ
หนังสือ” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เหตุผลที่รับชม	เพศ			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
เพื่อความเครียด	35	29.17		
เพื่อความรู้	2	2.50		
เพื่อความบันเทิง	22	18.33	54	45
เพื่อความทันสมัย			4	3.33
อื่น ๆ			2	1.67
รวม	60	50	60	50

จากตารางที่ 29 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพศชายส่วนใหญ่รับชม
ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” เพื่อคลายเครียด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 และ
เพศหญิงส่วนใหญ่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังสือ” เพื่อความบันเทิง จำนวน 54 คน
คิดเป็นร้อยละ 45 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบ
หนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ความถี่ในการรับชม	อายุ							
	15-17 ปี	ร้อยละ	18-20 ปี	ร้อยละ	21-23 ปี	ร้อยละ	24 ปีขึ้นไป	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	1	0.83	32	26.67	13	10.83		
เดือนละ 1 ครั้ง					40	33.33		
2 เดือน / ครั้ง					17	14.17		
มากกว่านั้น					9	7.5	8	6.67
รวม	1	0.83	32	26.67	79	65.80	8	6.67

จากตารางที่ 30 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 21-23 ปี รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และรองลงมา อายุระหว่าง 18-20 ปี สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบ
หนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ความถี่ในการรับชม	อายุ							
	15-17 ปี	ร้อยละ	18-20 ปี	ร้อยละ	21-23 ปี	ร้อยละ	24 ปีขึ้นไป	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง			24	20	15	12.50		
เดือนละ 1 ครั้ง					38	31.67		
2 เดือน / ครั้ง					25	20		
มากกว่านั้น					15	12.50	4	3.33
รวม			24	20	92	76.67	4	3.33

จากตารางที่ 31 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 21-23 ปี รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 และรองลงมา อายุระหว่าง 21 – 23 ปี รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” 2 เดือน / ครั้ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ซึ่งเท่ากับกับอายุระหว่าง 18 – 20 ปี สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับเหตุผลที่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

เหตุผลที่รับชม	อายุ							
	15-17 ปี	ร้อยละ	18-20 ปี	ร้อยละ	21-23 ปี	ร้อยละ	24 ปีขึ้นไป	ร้อยละ
เพื่อคลายเครียด	1	0.83	32	26.67	4	3.33		
เพื่อความรู้					4	3.33		
เพื่อความบันเทิง					71	59.17		
เพื่อความทันสมัย							3	2.5
อื่น ๆ							5	4.17
รวม	1	0.83	32	26.67	79	65.83	8	6.67

จากตารางที่ 32 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 18-20 ปี รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อคลายเครียด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และรองลงมา อายุระหว่าง 21-23 ปี รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อความบันเทิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 59.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับเหตุผลที่รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เหตุผลที่รับชม	อายุ							
	15-17 ปี	ร้อยละ	18-20 ปี	ร้อยละ	21-23 ปี	ร้อยละ	24 ปีขึ้นไป	ร้อยละ
เพื่อคลายเครียด			24	20	11	9.17		
เพื่อความรู้					3	2.50		
เพื่อความบันเทิง					76	63.33		
เพื่อความทันสมัย					2	1.67	2	1.67
อื่น ๆ							2	1.67
รวม			24	20	92	76.67	4	3.34

จากตารางที่ 33 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 18-20 ปี รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อความบันเทิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 และรองลงมา อายุระหว่าง 18-20 ปี รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อความบันเทิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่พักอาศัย กับความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ไทย
“ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ความถี่ในการ รับชม	ที่พักอาศัย									
	บ้าน	ร้อยละ	หอพัก	ร้อยละ	บ้านเช่า	ร้อยละ	คอนโดมิเนียม	ร้อยละ	อื่นๆ	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	46	38.33								
เดือนละ 1 ครั้ง	1	0.83	39	32.5						
2 เดือน / ครั้ง			9	7.5	8	6.67				
มากกว่านั้น					1	0.83	12	10	4	3.33
รวม	47	39.16	48	40	9	7.5	12	10	4	3.33

จากตารางที่ 34 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่พักอาศัยที่บ้านส่วนใหญ่
รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ
38.33 และรองลงมา มีที่พักอาศัยเป็นหอพัก รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่พักอาศัย กับความถี่ในการรับชมภาพยนตร์ไทย
“ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ความถี่ในการ รับชม	ที่พักอาศัย									
	บ้าน	ร้อยละ	หอพัก	ร้อยละ	บ้านเช่า	ร้อยละ	คอนโดมิเนียม	ร้อยละ	อื่นๆ	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	39	32.50								
เดือนละ 1 ครั้ง	3	2.50			19	15.83				
2 เดือน / ครั้ง			16	13.33	24	20				
มากกว่านั้น					2	1.67	15	12.5	2	1.67
รวม	42		16	13.33	45	37.50	15	12.5	2	1.67

จากตารางที่ 35 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่พักอาศัยที่บ้านส่วนใหญ่
รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ
32.50 และรองลงมา มีที่พักอาศัยเป็นบ้านเช่า รับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
2 เดือน / ครั้ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต

ที่พักอาศัย	เพศ			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
บ้าน	47	39.17		
หอพัก	13	10.83	35	29.17
บ้านเช่า			9	7.5
คอนโดมิเนียม			12	10
อื่น ๆ			4	3.33
รวม	60	50	60	50

จากตารางที่ 36 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพศชายส่วนใหญ่ มีลักษณะที่พักอาศัยเป็นบ้าน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 39.17 และเพศหญิงส่วนใหญ่มีลักษณะที่พักอาศัยเป็นหอพัก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต

ที่พักอาศัย	เพศ			
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
บ้าน	42	35		
หอพัก	16	13.33		
บ้านเช่า	2	16.67	43	35.83
คอนโดมิเนียม			15	12.5
อื่น ๆ			2	1.67
รวม	60	50	60	50

จากตารางที่ 37 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพศชายส่วนใหญ่ มีลักษณะที่พักอาศัยเป็นบ้าน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35 และเพศหญิงส่วนใหญ่มีลักษณะที่พักอาศัยเป็นบ้านเช่า จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 35.83 ตามลำดับ

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศึกษาเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบวีซีดี”

ระเบียบการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยเทคนิควิธีการเชิงสำรวจภาคสนาม (Field Survey Research Method) ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ระดับปริญญาตรี จากทุกคณะในมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตระดับปริญญาตรี จากทุกคณะในมหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามหลายขั้นตอน (Multistaged Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม (Cluster) ก่อนโดยใช้แต่ละคณะเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง และจะนำแบบสอบถามไปให้กรอกเอง โดยการนั่งคอยที่จะเก็บแบบสอบถามคืน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา 210 คน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล จะออกมาในรูปแบบของ ตาราง และกราฟมากกว่าคำบรรยาย เนื่องจาก ผู้ทำวิจัยได้ใช้เครื่องมือในการสอบถาม เป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด ดังนั้นต้องทำการสรุปและจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อทำการวิเคราะห์หาผลของการวิจัยว่าออกมาเป็นเช่นใด

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากทั้ง 2 มหาวิทยาลัย เพศชายและเพศหญิงในจำนวนที่เท่ากันคือ เพศชาย 120 คน เพศหญิง 120 คน สถานภาพนักศึกษาส่วนใหญ่โดยเฉลี่ยจะเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 คณะที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จะมีการแจกแบบสอบถามที่ครอบคลุมเกือบทุกคณะ แต่จากการสำรวจพบว่า คณะบริหารธุรกิจมากที่สุด ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จากการสำรวจพบว่า คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด และนักศึกษาทั้ง 2 มหาวิทยาลัย มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) อยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือ ระหว่าง 2.01 – 3.00 มีอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง 21 – 23 ปี จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้ง 2 มหาวิทยาลัย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในเกณฑ์ที่เท่ากัน คือ ประมาณ 4,001 - 6,000 บาท โดยอาจมีสาเหตุมาจากกลุ่มตัวอย่าง ยังมีอายุไม่มากนัก รายได้ส่วนใหญ่จะมาจากที่ได้รับจากผู้ปกครอง ลักษณะที่พักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนมากจะอาศัยอยู่หอพัก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างอาจมีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด หรืออยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย ทำให้มีปัญหาด้านการเดินทางที่ค่อนข้างลำบาก และการอาศัยหอพักจะได้รับความสะดวกมากขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จะอาศัยอยู่ที่บ้าน และบ้านเช่าในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน โดยอาศัยที่บ้านเช่ามีจำนวนมากกว่าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จะมีพฤติกรรมการทำงานสถานบันเทิง ซึ่งอาจมีสาเหตุจากปัจจุบันวัยรุ่นทำตามกระแสนิยมเที่ยวสถานบันเทิงยามราตรีเพิ่มมากขึ้น และคิดว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายแต่อย่างใด ส่วนพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จะมีพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์สูง

2. พฤติกรรมการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” พบว่านักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เคยรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ลักษณะการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มหาวิทยาลัย จะมีลักษณะการเปิดรับชมกับเพื่อนเป็นจำนวนมากที่สุด ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่พักอาศัยอยู่ที่หอพัก หรือบ้านเช่ากับเพื่อน ทำให้มีการใช้เวลาว่างกับเพื่อนในการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มากขึ้น วิธีการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการทั้งซื้อและเช่า เป็นจำนวนมากที่สุด อาจมีสาเหตุมาจาก ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ในปัจจุบันมิให้เช่าตามร้านค่อนข้างมาก อีกทั้งมีความสะดวกและมีความประหยัดมากกว่าการซื้อ แต่สำหรับการซื้อมาเป็นส่วนตัวนั้น อาจมีสาเหตุมาจากที่มีความชอบใน

ภาพยนตร์เรื่องนั้นเป็นพิเศษ เมื่อดูแล้วเกิดความชอบ จึงอยากซื้อไว้เพื่อเก็บสะสม ความถึในการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่อยู่ที่ตีปดาห์ละ 1 ครั้ง และมีเหตุผลในการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” คือ เพื่อความบันเทิง จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มหาวิทยาลัย ชอบดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ประเภทภาพยนตร์ตลก และมีสิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เลือกชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีแรงจูงใจมาจากราคาที่ถูกลงของภาพยนตร์ ซึ่งถือได้ว่าภาพยนตร์ไทยในรูปแบบหนังแผ่น มีราคาซื้อ – ขาย ที่ค่อนข้างถูกเมื่อเทียบกับภาพยนตร์จากต่างประเทศ ทำให้ความสามารถในการซื้อเป็นเจ้าของของกลุ่มตัวอย่างทำได้ไม่ยากนัก ส่วนกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จะมีแรงจูงใจที่ทำให้เลือกรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” เพื่อเป็นการสนับสนุนภาพยนตร์ไทย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่นักศึกษาเห็นความสำคัญในการสนับสนุนภาพยนตร์ไทยเพิ่มมากขึ้น และเมื่อดูจบจะมีการแนะนำภาพให้เพื่อน ๆ ดูกิจกรรมที่ทำหลังจากการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” กลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่จะพักผ่อนนอนหลับ ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จะทำกิจกรรมสันทนาการ ซึ่งก็ถือว่าเป็นการทำกิจกรรมที่เป็นการผ่อนคลาย และความสบาย มากกว่าที่จะออกไปข้างนอกบ้าน และจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มหาวิทยาลัยยังมีความเห็นต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ว่าควรจะมีกฎหมายออกมาควบคุม และการนำภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่น กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มหาวิทยาลัย คิดว่าควรนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และจะมีการรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ไม่บ่อยขึ้น สาเหตุมาจากการที่บางครั้งได้รับชมแล้ว มีความรู้สึกว่าได้รับประโยชน์มากนัก จึงมีความคิดที่ว่าไม่จำเป็นที่จะต้องดูบ่อยขึ้น แต่อาจจะรักษาความถึในการรับชมให้คงอยู่อย่างนี้ก็เป็นได้

3. จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับภาพถ่ายบนปก ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะเร้าอารมณ์ทำให้ท่านตัดสินใจรับชมอาจมีสาเหตุมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดูจากภาพถ่ายบนปกของแผ่น เนื่องจากปกส่วนใหญ่เป็นลักษณะเป็นรูปภาพที่เห็นสัดส่วนร่างกายของนักแสดงทั้งชายและหญิง เพื่อดึงดูดใจให้เกิดความต้องการดูเนื้อเรื่องภายใน ภาพถ่ายบนปกมีลักษณะที่เด่นและชัดเจนที่สื่อออกมาทางลักษณะเร้าอารมณ์ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความต้องการรับรู้ และเกิดการรับชมต่อไป เมื่อได้รับชม เกิดการทราบถึงเนื้อเรื่องในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” นั้น ว่ามีลักษณะชั่วร้ายอารมณ์ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้สื่อออกมาในลักษณะชั่วร้ายอารมณ์ และมีความรุนแรงในภาพยนตร์อีกด้วย ซึ่งอาจทำให้เกิดการลอกเลียนแบบของวัยรุ่นได้ เช่น การพูดจาหยาบคาย, คัดจริต, แต่งตัวตามแฟชั่น ซึ่งเป็นวัยที่ซุกจุกใจ

ได้ง่าย ซึ่งมีพฤติกรรมที่ลอกเลียนแบบซึ่งกันและกันอยู่แล้ว เมื่อคู่สื่อประเภทนี้ จึงเกิดความอยากรู้ อยากเห็นได้ง่าย จึงก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม เนื่องจากมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและมีแหล่งซื้อ-ขายที่สะดวกง่ายดาย สามารถเลือกซื้อ, ชม ได้อย่างค่อนข้างอิสระ จนสามารถทำให้เกิดความรู้สึกชักรรรมดา และถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกชมภาพยนตร์ที่มีการแสดงที่มีการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ อาจมีผลต่อเนื่องไปถึงขั้นการมีเพศสัมพันธ์ จนทำให้อาจก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมได้

4. ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” แสดงความคิดเห็นว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บางเรื่องกำหนดให้มีฉากที่ไม่สมควร เช่น มีภาพที่ดารานักแสดงนำ แต่งกายไม่สุภาพ หรือไม่สวมใส่เสื้อผ้าหรือมีฉากรักมากเกินไปจนความจำเป็น ซึ่งอาจเป็นการกระตุ้นอารมณ์หรือมีพฤติกรรมการลอกเลียนแบบ เนื่องจากเป็นวัยที่ซุกจุกได้ง่าย จนอาจเป็นการก่อให้เกิดปัญหาในสังคม เช่น ปัญหาทางเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ควรจะมีการออกกฎหมายมาใช้เพื่อปรับปรุง ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ให้มีการรัดกุมมากยิ่งขึ้น หรือควบคุมการผลิตงานด้านเนื้อหาของภาพยนตร์โดยมีการนำประเด็นอื่นที่น่าสนใจกว่า การนำเรื่องเพศ เรื่องเซ็กส์ มาเป็นจุดขาย อาจจะมีความรู้เรื่องเพศสอดแทรก เพื่อให้วัยรุ่นได้รู้ถึงวิธีการป้องกัน หรืออาจจะมีแนวภาพยนตร์ที่ให้เลือกหลากหลายมากกว่านี้ รัฐบาลควรมีนโยบายควบคุมการแพร่จำหน่าย ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะไปในทางช่วยอารมณ์ทางเพศ ซึ่งบางครั้งภาพถ่ายบนปก มีการนำเสนอภาพดารานำแสดงเปลือยหน้าอก และเป็นส่วนหนึ่งของจุดขายอีกด้วย

5. ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” แสดงความคิดเห็นว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บางเรื่องจะใช้คำพูดและการแสดงไม่เหมาะสม และมุ่งแต่เรื่องเพศ จนกลายเป็นสื่อลามกทางอ้อม และยังทำให้วงการภาพยนตร์เสื่อมโทรม ทำให้เยาวชน มีพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเกิดจากการลอกเลียนแบบกับสิ่งที่ได้รับชมจากหนังแผ่น จนกลายเป็นปัญหาในสังคม จึงควรมีการควบคุมขั้นตอนในการผลิตบทภาพยนตร์ โดยเน้นการสร้างภาพยนตร์ที่สามารถรับชมได้ทั้งครอบครัว ควรมีการแทรกคณิศำสอนให้วัยรุ่นได้เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติและป้องกันได้ ควรมีกฎหมายเข้ามาควบคุมโดยจำกัดอายุในการรับชมภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ หรือผลิตแนวภาพยนตร์ที่สร้างสรรค์ เพื่อเป็นการพัฒนาภาพยนตร์ไทยให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของนักเรียนระดับมัธยมตอนปลาย เพราะเป็นกลุ่มเยาวชนที่อยู่ในช่วงอยากเรียนรู้ และแสวงหาสิ่งใหม่ๆ

DPU

Draft

ภาคผนวก

**แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทางลักษณะประชากรศาสตร์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ท่านเห็นด้วย

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

15 – 17 ปี

18 – 20 ปี

21 – 23 ปี

24 ปีขึ้นไป

3. สถาบันที่ศึกษา

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

4. ระดับการศึกษา

ปี 1

ปี 2

ปี 3

ปี 4

5. คณะที่ศึกษา

วิศวกรรมศาสตร์

ศิลปศาสตร์

นิติศาสตร์

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บริหารธุรกิจ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การบัญชี

วิทยาการจัดการ

เศรษฐศาสตร์

ศิลปกรรมศาสตร์

นิเทศศาสตร์

เทคโนโลยีสารสนเทศ

6. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)

7. รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

- ต่ำกว่า 4,000 บาท
 4,001 – 6,000 บาท
 6,001 – 8,000 บาท
 8,001 – 10,000 บาท
 มากกว่า 10,000 บาท

8. ที่พักอาศัย

- บ้าน หอพัก
 บ้านเช่า คอนโดมิเนียม
 อื่น ๆ.....

9. ท่านมีพฤติกรรมต่อไปนี้หรือไม่

พฤติกรรม	มี	ไม่มี
ก. สูบบุหรี่		
ข. ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
ค. เที่ยวสถานบริการ		
ง. เที่ยวสถานบันเทิง		

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ท่านเห็นด้วย

10. ท่านเคยชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” หรือไม่

- เคย ไม่เคย

11. การเปิดรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ของท่านเป็นอย่างไร

- รับชมคนเดียว รับชมกับเพื่อน
 รับชมกับครอบครัว อื่น ๆ.....

12. ท่านรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ด้วยวิธีการใด
☐ ซีดี	☐ ทั้งซีดีและเช่า
☐ เช่า	☐ ยืม
☐ อื่น ๆ.....	
13. ท่านรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บ่อยแค่ไหน
-	
--
☐ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
☐ เดือนละ 1 ครั้ง
☐ 2 เดือน / ครั้ง
☐ มากกว่านั้น
14. ทำไมท่านถึงรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
☐ เพื่อคลายเครียด	☐ เพื่อเพิ่มความรู้
☐ เพื่อความบันเทิง	☐ เพื่อความทันสมัย
☐ อื่น ๆ.....	
15. ประเภทภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่ท่านชอบมากที่สุด (ตอบได้เพียงข้อเดียว)
☐ แอ็กชั่น	☐ ตลก
☐ โรแมนติก	☐ ดราม่า
☐ สยองขวัญ น่ากลัว ลึกลับ	☐ ประวัติศาสตร์ สารคดี
☐ อีโรติก	☐ อื่น ๆ.....
16. สิ่งใดที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ท่านเลือกรับชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น”
(เรียงลำดับ 1 – 5 โดยกำหนดให้ 1 = มากที่สุด และ 5 = น้อยที่สุด)
☐ ราคาถูก	☐ มีความหลากหลาย
☐ เพื่อสะสม	☐ ประหยัดเวลา สะดวก
☐ สามารถดูได้ทั้งครอบครัว	☐ ชอบดารา นักแสดงนำ
☐ เป็นการสนับสนุนภาพยนตร์ไทย	☐ อื่น ๆ.....

17. ท่านจะแนะนำเพื่อนมาดูหรือไม่

แนะนำ

ไม่แนะนำ

18. หลังจากชมภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ส่วนใหญ่ท่านทำกิจกรรมใด

เที่ยวกลางคืน

พุดคุยกับเพื่อน

มีเพศสัมพันธ์

ทำกิจกรรมสันตนาการ

พักผ่อนนอนหลับ

อื่น ๆ.....

19. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ควรมีกฎหมายควบคุมหรือไม่

ควรมี

ไม่ควรมี

20. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดได้บ้าง

การศึกษา

การป้องกันภัย

การท่องเที่ยว

การพัฒนาประเทศ

21. ท่านจะดูภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” บ่อยขึ้นหรือไม่

บ่อย

ไม่บ่อย

ตอนที่ 3 : คนเรามีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” แตกต่างกัน

อยากทราบว่า ท่านมีความเห็นกันอย่างไร

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในในช่องว่าง □ ที่ท่านเห็นด้วย

คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
22. ภาพถ่ายบนปกภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะ เร้าอารมณ์ทำให้ท่านตัดสินใจชม ภาพยนตร์					
23. เนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะ ขู่ข่มอารมณ์ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ					
24. เนื้อหาในภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” มีลักษณะ ความรุนแรง					
25. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนัง แผ่น” ก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบ					
26. กิริยาอาการและคำพูดของดารา นักแสดงนำ มีผลกระทบต่อ พฤติกรรมและการเลียนแบบของวัยรุ่น (พูดจาหยาบค้าย, ดัดจริต, แต่งตัว ตามแฟชั่น)					
27. ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนัง แผ่น” ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรม ทางศีลธรรมต่อ วัยรุ่น					

28. ท่านคิดว่า ภาพยนตร์ไทย “ในรูปแบบหนังแผ่น” ที่มีลักษณะกระตุ้นอารมณ์ และความรุนแรง เป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่นหรือไม่ และควรปรับปรุงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ : อริย์สรวง นิลวรรณ
- วัน เดือน ปีเกิด : 25 พฤษภาคม 2521
- วุฒิการศึกษา : 2544 ปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต
สาขาวิทยุกระจายเสียง-วิทยุโทรทัศน์
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
- 2547 ประกาศนียบัตร วิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- 2547 ปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ธุรกิจ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ประวัติการทำงาน :
- 2544 – 2546 นักข่าว/นักประชาสัมพันธ์
บริษัท ซีดีวีดีไอ โปรดักชั่น จำกัด
- 2544 – 2546 หัวหน้าประชาสัมพันธ์
บริษัท Sam Communication
- ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการบริษัท Areeya Herbal Spa